דער בעסאראביער איד

דער בעסאראביער איד

ארויסגענעבן פון דעם

בעסאראביער פארבאנד פון אמעריקאנער אידן

רעדאקטאָר: משה שיפריס

יאר־בוך קאמיטעט

הערי זילבערמאן, פאָרזיצער

ליאָ גארפילד

דוד סעלצער

אלפרעד שייפער

אלעקס קאהן

מארים הירמאן, פילאדעלפיע

צווייטער יאָר־בוך

פעברואר — 1947

יאָר-בוך 1947

„דער בעסאראביער איד", 1947, דערשיינט צו דער געלעגנהייט פון דער צווייטער וועלט־קאָנפערענץ פון בעסאראביער פארבאנדן און זעקסטע נאציאנאלע קאנווענשאן פון דער בעסאראביער פעדעראציע פון אמעריקאנער אידן, דעם 22טן און 23טן פעברואר, אין פילאדעלפיע, אלס א צושטייער צו דער מאביליזאציע פאר דער קאמפאניע צו שאפן א האלבן מיליאן דאלער פאר אויסשטאטן שפיטאלן און רעליף אין בעסאראביע; פאר א הייזער־פראיעקט פאר די נייַ־אנגעקומענע בעסאראביער פליטים אין ארץ ישראל; פאר די בעסאראביער יתומים אין פראנקרייך; פאר די בעסאראביער פליטים אין רוּמעניע און אין אנדערע לענדער.

לויט דעם באשלוס פון דעם בעסאראביער פארבאנד, ווערט אין דעם יאר-בוך הויפטזאכלעך אפגעשפיגלט די חילפס־ארבעט פון די בעסאראביער ארגאניזאציעס אין אמעריקע און איבער דער גאנצער וועלט, למטבת די בעסאראביער אידן אין אייראפע.

רעדאקציע.

Digitized by Project Zikaron
Touro University-NY Libraries
www.zikaron.tourolib.org
2024

נאציאָנאלע קאָנווענשאָן קאָמיטע

ערשטע ריי אונטען, פון לינקס צו רעכטס: משה שיפרים, אלפרעד שייפער, איזידאָר ליפשיץ, סאל סערוויץ, מיידושאָר ס. לעווין, איטקע סעלצער, אסתר בורין, מאָרים י. סיימאָן, ענע ראָזענטאל.
צווייטער ריי: ב. קאטלער, וו. קויפמאן, משה קופיט, ראָז שוואַרץ, הערי קאָווולמאן, איזידאָר ווייצמאן, יוסף קעסלער, הערי וואָרטען, דזשולים קאָהן, סעם ראָזענטאל.
דריטע ריי: אלעקס קאָהן, מעניא באָיקים, דזשעק טיילטבוים, ליאָ גאַרפילד, הערי רויטמאן, יוסף העמבורגער, אייב ליבמאן, ב. באָרנשטיין, מ. מילשטיין.
עם פעלן: הערי שילער, הערי זילבערמאן, מ. היימאן, דוד סנלצער, פיינבוים, א. א.

באאמטע און עקזעקוטיווע פון פאראיניקטן בעסאראביער רעליף אין פילאדעלפיע

ערשטע ריי אונטן פון לינקס צו רעכטס: מר. גודהאַרט, מ־ס. גודהאַרט, מר. פישמאן, מרס. פישמאן, מר. ליפשיץ, מרס. האָניקמאן, מר. האָניקמאן, מרס. לעווענטאל, מרס. גאלאנאנט (ערשט פון בעסאראביע), איזידאָר ווייצמן.
צווייטע ריי: ווילי לעווענטאל, דייוו סטיין, סעם פישער, מרס. ל. ליפשיץ, דייוו שטיינבערג, דזשולים לעווענטאל, ש. דאווידזאָן, משה שיפרים (נאציאָנאלער סעקרעטאר, נ. י.)
דריטע ריי: איידע סטיין, הערמאן סיגעל, מ. היימאן, מרס. ה׳ימאן, מרס. קאָווערמאן, מרס. ווייצמאן, באָרים בראון.
פערטע ריי: אוירווינג קושנער, פענשל, קאָווערמאן, מרס. ס יפער, מר. סויכער.
עם פעלן: :מר און מרס. בעזדען, מר. און מרס. קעמל.

-41694-

דערגרייכונגען פון דער בעסאראביער פעדעראציע

משה שיפריס
נאציאָנאלער סעקרעטאר

די היי־יאָרינע דערגרייכונגען פון דער פעדעראָציע האָבן באַווּיזן, אַז מיר אונטערשעצן די מעגלעכקייטן און די גרייטקייט און ווילינקייט פון אונזערע בעסאַראַביער אידן אין אַמעריקע, צו העלפן די שארית הפליטה פון די בעסאַראַביער אידן אין איראָפּע.

גראד היינטיגם יאָר, וועו די שוואַרץ־זעער, האָבן נביאות געזאָגט אַז מיר וועלן גאָר ניט אויפטאָן, און די הילפס אַקציעס וועלן זיין דורכפאַלן, האָבן מיר מער אויפגעטאָן און נעהאַט די גרעסטע דערגרייכונגען ווי וועו עס איז פּריער.

אָבער וואָס מיר האָבן דורכנעפירט אין דעם פאַרנאַנגענעם יאָר, זיינען געקרוינט געוואָרן מיט דערפאָלג.

צום אָבעם ערשטן—אונזער וועלט־קאָנפערענץ, וואָס איז אָפּגעהאַלטן געוואָרן אין אָנפאַנג יאָר אין חודש יאנואר.

מיט דער וועלט קאָנפערענץ האָט די פעדעראציע אריינגעשריבן איינע פון די קאָנפירפולסטע, רייכסטע, דערהויבענסטע קאַפּיטלען אין דער געשיכטע פון בעסאַראַביער אידענטום. א קאַפּיטל מיט וועלכע די גרינדער און טוער פון דער פעדעראציע קענען באמת שטאָלצירן.

דאָס איז געווען א גלאַרייך קאַפּיטל, וואָס האָט אריינגעבראכט ענטוזיאזם, שוואונג און שפּרודלדיג לעבן אין דער פעדעראציע און אין אָבער בעסאַראַביער סאַסייעטים און לאַנדסמאַנשאַפטן און בכלל אין בעסאַראַביער אידענטום פון די פאראייניגטע שטאַטן, קאנאדע, זיד אַמעריקע, פראנקרייך, ארץ ישראל און — וואָס איז געוואַלדיג וויכטיג — אין לעבן פון די אידן וואָס זיינען לעבן געבליבן אין די חרובע שטעט, שטעטלעך און דערפער פון בעסאַראַביע און האָט אפילו דערגרייכט אין די קאָנצענטראַציע לאַגערן פון דייטשלאַנד, איטאליע און אנדערע לאַגערן, וואו עס גענפינען זיך פאַרוואַרפענע רעשטלעך פון בעסאַראַביער אידענטום.

יאָ, אויך צו זיי איז געקומען, אויך צו זיי האָט דערגרייכט דער רוף און דער ענטוזיאזם און דער אייניקייט געפיל, וואָס האָט צוזאַמענגעבראכט צו דער וועלט קאָנפערענץ, בעסאַראַביער אידן פון פאַרשיידענע לענדער פון בייד זייטן אטלאַנטיק. אונזער יאָר בוך וואָס איז געווען דאָס קינד פון דער וועלט קאָנפערענץ, האָט אָנגעקלאַפּט אין יעדער טיר וואו עס געפינט זיך א בעסאַראַביער געראטווועטער איד און זיי, די פאַרלאָזענע, די פארגעסענע, זיי וואָס זיינען דורכגעגאַנגען אלע קאָלך אויוונס, זיי וועלכע זיינען געטריבן געוואָרן אויף די בעסאַראַביער וועגן, אונטערן קנוט פון די בלוטיגע פאשיסטן, זיי וועלכן האָבן יעדן טאָג געלעבט אין שרעק, געווען דערניידעריגט און באַליידיגט, זיי וועלכע האָבן אין א משך פון 6 יאָר ניט געהערט א

משה שיפריס

וואָרעם און פריינטלעך וואָרט, זיי, אונזער בלוט און פלייש, וועלכע זיינען געבליבן איינער פון א משפּחה, זיי וואָס האָבן געמיינט, אַז זיי זיינען געבליבן אליין אין דער וועלט, זיי וואָס האָבן געמיינט אַז זייער אינציגער פריינט זיינען די קברים אויף די בית עולמם פון דער חרובער בעסאַראַביע—זיי האָבן דערהערט אונזער וואָרעמען אָפּרוף, אַז מיר זיינען גרייט זיי צו העלפן.

און נאָך עפּעס, וואָס איז פון גרוים וויכטיגקייט: די וועלט קאָנפערענץ האָט באַווּיזן, אַז מען קען און מען מוז און מען באַדאַרף ארבעטן פאראיניגט, אויב מיר מיינען ערנסט און מיר ווילן במאת העלפן צוריק אויפבויען דאָס לעבן פון בעסאַראַביער אידענטום אין בעסאַראַביע, און דאָס לעבן פון די בעסאַראַביער אידן אין וועלכע לענדער זיי זאָלן זיך ניט געפינען, פראנקרייך, רומעניע, ארץ ישראל, בעלגיע, צי אין אנדערע לענדער.

די צווייטע וויכטיגע אקציע, וועלכע איז געווען זייער דערפאָלגרייך סיי פינאנציעל און סיי מאַראַליש איז געווען די קאָמפּאניע פאר די בעסאַראַביער יתומים אין פראנקרייך. אָט די אקציע האָט פאראיניגט אלע בעסאַראַביער אידן און געווען דעם ענטוזיאזם ביי די לאַנדסלייט צו באזאָרגן די יתומים מיט א דאך איבערן קאָפּ, מיט היימען און שפּייז און קלייידער.

דער מאסנמיטינג וואָס איז דורכגעפירט געוואָרן ביי אונז אין ניו יאָרק האָט באַווּיזן, אַז דאָרטן וואו ס'איז דא וויל, אַז דאָרטן וואו מען לייגט צו ענערגיע און כוחות, דאָרט וואו ס'איז דא אייניקייט, וועלט די אַרבעט געקרוינט מיט דערפאָלג. אָט דער מאסמיטינג האָט באַווּיזן צו באזאָרגן די יתומים אויף א יאָר צייט מיט אלעם נויטיגן. די קאָמפּאניע פאר די יתומים האָט אריינגעבראכט 17 טויזנט דאָלער.

א דריטע וויכטיגע אקציע, ערשט דאָ ניט לאנג, וועו מיר האבן באקומען די ידיעה, וועגן די בעסאראביער אידן רומעניע, און מיר האבן פאררופן אן עמיורדזשענסי קאנ־פערענץ אין פענסילוועיניע האטעל וויידער א מאל באַ־וויזן, אז וועו מען ארבעט, וועו עס איז דאָ ווילן קען מען אויפטאָן וואונדער. מיר האבן גלייך אוועקגעשיקט א טראנספארט שפייז און מזומן געלט.

איינע פון די וויכטיגסטע דערגרייכונגען היינטיגם יאָר איז אָן שום צווייפל דער ענגער בונד, וואָס איז געשלאָסן געוואָרן אין די לעצטע חדשים צווישן דער פעדעראציע און די זיד אמעריקאנישע לענדער און ארץ ישראל מיט וועלכער מיר שטייען אין טאג טעגלעבע פארבינדונגען.

וועו מיר האבן דעם פארנאגענעם זומער ארויסגע־שיקט קייבלעם צו די זיד־אמעריקאנישע לענדער פאר באל־דיגער הילף, האבן זיך גלייך אפגערופן:

סאן פאולא, בראזיל מיט 2 טויזענט דאלער;

לימא, פערו—22 הונדעט דאלער, און ערשט די וואָך נאָך 500 דאלער—צוזאמען 27 הונדערט דאלער.

טרינידאד, וואו עס געפינען זיך בלויז 40 בעסאראביער, איבער 13 הונדערט דאלער.

מאנטעווידעא, אורוגוואי, 500 דאלער.

און ארגענטינע האט אונז געלאזט וויסן, אז זיי נעמען זיך צו דער ארבעט, און מיר וועלן אינגיכן הערן פון זיי.

אז אונז איז געלונגען צוריק צו פארבונדן די איבער־געריסענע פעדים און צו שאפן איניגקייט, באווייזן די בריוו פון דער בעסאראביער פעדעראציע אין ארץ ישראל, וועלכע שרייבט, אז זי האט באקומען א גרויסע צאל בריוו פון בעסאראביע און אז זי וויסט פון אונזער גרויסער הילפס ארבעט, וואָס מיר טוען אין בעסאראביע.

אגב, האבן זיי זיך געווענדט צו אונז, אז מיר זאלן זיי שיקן 15 הונדערט דאלער כדי זיי זאלן קענען אנגיין מיט זייער ארבעט און מיר האבן זיי גלייך נאכגעגעבן זייער בארלאנג און זיי געשיקט דאָס געלט. מיר האבן אויך געשיקט חנוכה געלט פאר די בעסאראביער יתומים אין ארץ ישראל.

אן צווייפעל האט א סך געהאלפן אונזער ארבעט דאָס, וואָס מיר האבן היי יאָר באקומען גאנצע פעק מיט דאנק־בריוו פון בעסאראביער אידן פון אלע שטעט און שטעטלעך אין וועלכע זיי דאנקען אונז פאר דער הילף וואָס מיר האבן זיי געשיקט. דאָס האט ארויסגענומען די ווינטן פון די זענלען פון די וועלכע האבן געשפרייט קלאנגען, אז די בעסאראביער אידן באקומען ניט אונזער הילף.

אט די בריוו האבן געהאלפן א גרויסע ווירקונג מיט דעם וואָס מיר האבן געקענט באווייזן שוואַרץ אויף ווייס, אז אונזער ארבעט איז דערפאלגרייך, אז מיר העלפן די בע־סאראביער אידן, אז מיר פארלאזן זיי ניט.

היינטגם יאָר איז אונז אויך געלונגען צו גרינדן פעדע־ראציעס אין 2 וויכטיגע שטעט: איינע אין דעטראָיט און איינע אין באלטימאָר. א בעסאראביער ארגאניזאציע איז אויך געגרינדעט געוואָרן אין עקוואדאָר.

אז די פעדעראציע איז ארויסגעדרונגען אין דער טיפע־ניש פון בעסאראביער אידענטום אין אמעריקא באווייזן אויך די ציפערן פון היינטיגן יאָר.

אין משך פון לעצטן יאָר, 1946, האבן מיר ארויסגע־נומען אין בוישטייערונגען במעט 2 מאל אזוי פיל וויפיל אין פריעדדיקן יאָר, 1945.

אין 1945 איז ארויסגעקומען 22 טויזנט דאלער און אין 1946—$52,959.56.

מיר האבן אין יאָר 1946 אוועקגעשיקט כמעט 3 מאל אזוי פיל שפייז און מזומן אין פארגלייך מיט 1945.

מיר האבן היינטיקם יאָר איבערגעשיקט הילף פאר ארום 200 טויזנט דאלער.

א צווייטע וויכטיגע ארבעט, א צווייטע וויכטיגע הילף אקציע וואָס איז דורכגעפירט געוואָרן פון דער פעדעראציע איז דאָס, וואָס איך רוף אן מיטן נאָמען „אינווייזיבל העלפ." דאָס איז אן ארבעט, וואָס זעט זיך ניט אָן אויף די פינאנס ביכער פון דער פעדעראציע, אבער זי איז איינע פון די וויכטיגסטע סיי פאר די אידן אין אמעריקע און סיי פאר די אידן אין אייראָפע און דאָס איז צוזאמענברענגען קרובים.

אין משך פון לעצטן יאָר האבן מיר צוזאמענגעפירט טויזענטער קרובים. אחוץ דעם האבן מיר נאָך עפעס געטאָן. זעענדיג, אז די צייטונגען דרוקן בלויז פון צייט צו צייט עטלעכע נעמען, האט דער אפיס אליין געזומען אויף זיך די ארבעט, און פון די צערדייטע נעמען און אלטע פארגעסענע אדרעסן האבן מיר דורכגעבלעטערט טעלעפאָן ביכער און דורך צענדליגער בריוו געזומען זוכן קרובים און אין מיטן זומער, נעדענק איך ווי אין איינע 2 וואָכן האבן מיר צונויפגעבראכט אין אונזער אפיס עטלעכע און דרייסיק פאמיליעס.

איך וועל קיינמאל ניט פארגעסן די פרויען און מענער מיט טרערן אין די אויגן און מיט זייער וויטאגדיגע אויס־רופן:

— אוי, דאָס איז דאָך מיין ברודער.

— אוי, דאָס איז דאָך מיין שוועסטער.

און אין די אויגן אזוי פיל דאנקבארקייט צו אונז פאר אויסגעפונען פאר זיי זייערע לאנג אויפגענעבענע קרובים.

די בעסאראביער פעדעראציע איז אנערקענט און באַ־וואוסט ניט נאר דאָ אין לאנד, נאר איבער דער גאנצער וועלט. אלע אנערקענען און שעצן אפ די גוטע ארבעט פון דער פעדעראציע, — אבער אונזער גרעסטער לוין איז די גרויסע צאל דאנק בריוו פון די בעסאראביער אידן פאר דער הילף וואָס מיר שיקן זיי.

מיר זיינען שטאלץ מיט אונזערע דערגרייכונגען, אבער מיר קענען זיך אפילו אויף א מינוט ניט אפשטעלן און קוקן אויף צוריק—מיר דארפן שטויגן צו העכערע הויכן—מיר דארפן און מוזן פארגרעסערן אונזער הילף.

נאָך עפעס. מיר קענען זיך ניט באגנוגענען מיט שיקן שפייז־פעקלעך בלויז. מיר דארפן העלפן די בעסא־ראביער אידן אין בעסאראביע און די בעסאראביער אידן אין אנדערע לענדער צוריק אויפבויען זייער לעבן.

מיר ווייסן, אז די איצטיגע סאוועטן רעגירונג אין בעסאראביע האט אויסגעארבעט א 5-יאר פלאן וואס נעמט אריין אויפבויען וואוינונגען, איינשטעלן די אינדוסטריע, אגריקולטור און אזוי ווייטער און אויפבויען דאס חרובע בעסאראביע. פון דעם 5-יאר פלאן וועלן גענומען די אידן גלייך מיט אלע אנדערע פעלקער פונעם לאנד, אבער מיר דארפן צולייגן א האנט און העלפן אין דער ארבעט. די בעסאראביער אידן וועלכע זיינען ארוים פון פאשיסטישן גיהנם קראנק און צעבראכן, נויטיגן זיך אין מעדיצין און הוילונג, דערפאר האבן מיר פארלאנגט פון דער סאוועטישער רעגירונג אונז צו באוויליגן אויסצושטאנן 5 שפיטאלן אין בעסאראביע. אונזער פארלאנג איז באוויליגט געוואָרן און מיר וועלן שפן פאר דעם צוועק 250 טויזנט דאלער.

נאך 2 הונדערט טויזנט דאלער וועלן מיר דארפן שאפן פאר א וואוינונג־פראיעקט פאר די ניי־אנגעקומענע בעסאראביער אידן אין ארץ ישראל, די פליטים וועלכע האבן זיך ענדלעך דערשלאגן אהין האבן ניט קיין דאך איבערן קאפ, צוליב דעם מאנגעל אין דירות; פאר די בעסאראביער אידן אין רומעניע, אין פראנקרייך און אנדערע לענדער.

אט די 5 הונדערט טויזנט דאלער מוזן מיר שאפן אין משך פון היינטיגן יאר.

איך בין זיכער, אז די בעסאראביער לאנדסמאנשאפטן, וועלכע האבן זיך אפגערופן מיט דער בריטער האנט ביז איצט, וועלן איצט נאך מער פארשטארקן די ארבעט.

פאר דער קאמפאניע, דארפן מיר אנשטרענגן אלע אונזערע כוחות, אונזער גאנצע ענערגיע. דאס דארף זיין א קאמפאניע מיט פארנעם, מיט שוואונג און געאיניגטער־הייט מיט דער הלוף פון יעדער בעסאראביער ארגאניזאציע און פון יעדער בעסאראביער לאנדסמאן, וועלן מיר זיכער דערגרייכן אונזער ציל.

לאמיר מיט פאראיניגטע כוחות שטיינן צו העכערע דערגרייכונגען אין אונזער ציל.

לאמיר, בעסאראביער אידן אין אמעריקע אויפשטרעקן א קרעפטיגע, דערמוטנדיגע האנט צו דער אויסגעשטרעקטער האנט פון די בעסאראביער אידן אויף יענער זייט ים און מיט אלע אונזערע כוחות זיי ארויסשלעפן פון יאושדיגן, עלנדן, צעבראכענעם לעבן און זיי אוועקשטעלן אויף א פעסטן, געזונטן באדן.

א וואסערפירער — אין אמאליקן בעסאראביע

בעסאראביער פארבאנד — א וויכטיקע אינסטיטוציע

לעאן גאנרפילד
וויס פרעזידענט

ניט געקוקט אויף שטערונגען און אנטוישונגען, וואס שטייען אין וועג ביים אנפאנג פון נייע אונטערנעמונגען —און אונדזער פארבאנד איז ניט געווען קיין אויסנאם— איז היינט צוטאג דער בעסאראבער פארבאנד איינע פון די וויכטיקע הילפס אינסטיטוציעס אויף דער אידישער גאס.

דער גלויבען און אידעאליזם פון די גרינדער און אנפירער פון דעם בעסאראבער פארבאנד, די אנטשלאסענקייט דורכצובראכען אלע שטערונגען, האט דערפירט צו דער מדרגה וואס היינט צו טאג, נאך זעקס יאר עקזיסטענץ, קאן דער פארבאנד אפגעבן א באריכט פון אפגעטוענער ארבעט וואס דארף זיך ניט שעמען פאר די אנדערע לאנדסמאנשאפט-פארבאנדן.

אויף די אנדערע זייטן פון דעם בוך וועלן די לייענער געפינען געניוע באריכטן פון אונדזערע נאציאנאלן סעקרעטאר און פון אונדזערע אפטיילונגען איבערן לאנד אין אנדערע קאנטינענטן. ס'איז וויכטיג דא צו דערמאנען, אז אונדזער קליינער אפים, מיט בלויז צוויי אנגעשטעלטע און מיט די מינימאלסטע הוצאות, רודערט טאג און נאכט מיט אקטיוויטעטן. די מערסטע טוער, מיטן פרעזידענט בראש, טוען די ארבעט „לשמה". אונדזער טרעשורער, יצחק מאלעסטער, טוט זיין ארבעט בנעימת און אגב, קלויבן זיי זיך ביידע צו פארן קיין איראפע אויף א שליחות פון פארבאנד אויף זייער אייגענע הוצאות.

וואר זענען אונדזערע טוערי?

אין דער ערשטער רייי שטייט א פערזענלעכקייט וואס גאט אליין האט אים צוגעשיקט ווען עס האט גורם געווען או ס'זאל געגרינדעט ווערן א בעסאראבער פארבאנד. א איד נעבוירן אין קעשענעוו, געקומען קיין ניו־יארק אין עלטער פון זעקס יאר. דערצוגן געווארן ביי א טאטן אן ארעפאשנעק. ער פארמאגט ניט קיין קאלעדזש דיפלאם, אבער ער פארמאגט א געזונטען קאפ און א אידיש הארץ; מיט א דערפארונג פון דורכגעמיטשעטע יארן פון קאמף פאר עקזאמישער עקזיסטענץ און זעלבסט דערנייכונג. ער איז אנגעוואפט מיטן גייסט פון זיינע בעסאראבער עלטערן, מיט בעסאראבער גוט־הארציקייט און תמימות. — זיין וועלט אנשויאונג איז א ריין־מענשלאבע, ער האלט ניט פון פאליטישער אינזייטיקייט. זיין ענדציל — העלפן די בעסאראבער אידן. פאר דער ארבעט ניט ער ממש אוועק זיין לעבן און געזונט. אסך מאל זארגען מיר זיך וועגן זיין אייגענעם געזונט־צושטאנד, אבער דער איד פילט אז ער האט א מיסיע אין לעבן און פירט זי דורך מיט דער העכסטער מאס פון זיין ענערגיע און פעאיקייטן. אט דאס איז אונדזער ווירדיגער פרעזידענט סאל סערוויטץ. ארום

לעאן גאנרפילד

אים שטייען א פאר צענדליק בעסאראבער אידן, יונג און אלט, צווישן זיי אמעריקאנער קינדער פון בעסאראבער. אלע זענען מיט דער זעלביקער ענטשלאסנקייט—ארויסצוהעלפן אונדזערע ליידענדע בעסאראבער.

אין ניו־יארק זענען די גרעסטע צאל בעסאראבער סאי סייעטס איינגעשלאסן אין פארבאנד. אייניגע שטיצן מיט גרעסערע, אנדערע מיט קלענערע סומען. מיר פארשטייען זייער גוט זייער לאקאלן פאטריאטיזם, פון וועלן העלפען זייערע אייגענע שטעטלאך. מיר האפן און גלויבן, אז די צייט און די אויפנאבן וועלן זיי לערנען דעם ריכטיגן וועג און אז זיי וועלן זיך ארייננוארפן אין דער ארבייט פאר דער הילף פון אלע בעסאראבער אידן, פון אלע שטעטלעך צוזאמענגענומען.

דער פארבאנד שעצט געהעריג אפ די באזונדערע ארבעטן פון די סאסייעטס, וואס שיקן הילף דירעקט צו זייערע שטעטלאך. מיר גיבן זיי א גרויסן יישר־כח. מיר אנערקענען די ארבעט פון די באזונדערע פארייגען אלס א דערגענצונג פון אונזער ארבעט אויף אן אלגעמיינעם מאסשטאב. ווי שוין דערמאנט, שטייען די סאסייעטס ניט אפ פון צושיקן זייערע ביישטייערונגען צום פארבאנד; זיי שיקן זייערע דעלעגאטן צו אונזערע קאנפערענצן און פארטרעטער צו דער עקזעקוטיווע און נאציאנאלן באארד. צווישן די הונדערט יוניאנס, איז די מערער אקטיווסטע, די לאנדסמאנשאפטן אפטיילונג ביי די פאריערס. די גרופע שטיצט דעם פארבאנד מיט גאנץ באדייטנדע סומען. מיר האבן אויך א סך בעסאראבער און אנדערע טריידס וועלבע זיינען אקטיוו און שטיצען מיט קלענערע סומען, אבער דאס פעלט צווישן די גרופן דארף ערשט אויסנארבעט ווערן. דער פראטער־נאלער אדרעס, וועלבער פארמאגט אסך בעסאראבער מיטגלידער שטיצט אויך דעם פארבאנד מיט באדייטענדע סומען.

אונדזערע אפטיילונגען איבערן לאנד ארבעטן זייער געשמאק. ביי זיי מערקט זיך במעט ניט דער איינגער לא־

קאלער פאטריאטיזם, ווי עס איז דער פאל אין ניו־יארק. אויך קאנאדא און זיד אמעריקא ארבעטן זעהר איבערגענעבן אין קאאפעראציע מיטן נאציאנאלן אפיס אין ניו יארק. ניט נעקוקט אויף דעם וואס אונדזער פעדעראציע האט ניט קיין אנגעשטעלטע ארגאניזאטארן און שיקט ווייניג מענשען אויף דער פראווינץ, האבען זיך די אפטיילונגען נעגרינדעט כמעט ספאנטאן. זיי האבן דערהערט פון אונדז דורך די אידישע צייטונגען און פון אונזערע אייגענע אוסגאבן פון צייט צו צייט. עס איז נויטיג דא צו דערמאנען אז די אידישע צייטונגען האבען אונז א סך געהאלפען אין דער ארבעט, דורך דרוקן אונזערע אויפרופן און נאטיצן.

דער אידישער ארבעטער קאמיטעט אין ניו־יארק האט אויך מיטגעהאלפן אין דער ארבעט צו שיקן פעקלאך צו אידן אין בעסאראביע, דורך ביישטייערן א געוויסע סומע פון צייט צו צייט.

פון אידישן וועלט קאנגרעס האבן מיר באקומען איינינע טראנספארטן קליידער וועלכע זיינען אפגעשיקט געוואָרן צו די שטעט אין בעסאראביע. דער אידישער וועלט קאנגרעס האט אונדז געהאלפן ארגאניזירן א קאמיטעט אין רומעניע און האט אין אלגעמיין זעהר א ווארימע באציאונג צו אונדז.

אונדזער באלדיגער פראגראם פון ארבעט וואס וועט געבראכט ווערן צו דער צווייטער וועלט קאנפערענץ אין פילאדעלפיע, לויט ווי זי איז אויסגעארבעט געוואָרן דורך דער עקזעקוטיוו און דער נאציאנאלער באארד, באשטייט פון א קאמפיין פאר א האלבן מיליאן דאלער וואס וועט צוטיילט ווערן אויף פאלגענדע וועגן:

א פערטל מיליאן דאלער אויף שפיטאלן און רעליף איז בעסאראביע; 100 טויזענט דאלער פאר א וואוינונג־פראיעקט פאר די ניי־איבערגעקומענע בעסאראביער אידן אין ארץ־ישראל; 150 טויזענט דאלער פאר אלגעמיינע הילפס אקציעס פאר בעסאראיבער וואס וואנדערן ארום איבער אייראפע.

בנוגע ארץ ישראל האט אונזער פארבאנד גענומען א פאזיטיווע שטעלונג צום אידישן אויפבוי און איז פאר א אידישן היימלאנד אין ארץ ישראל. אויך וויפיל עס וועט מעגלעך זיין וועט ער העלפען דעם אויפבוי פון לאנד דורך די אקטיוויטעטן פון און פאר די בעסאראבער אידן אין ארץ ישראל. מיר סאלידאריזירן זיך מיטן הערשאפט פון די פאלעסטינער אידן אין דעם איצטיקן מאמענט און שטייען מיט זיי ווי ברידער מיט ברידער.

אונזערע איינשוואונגען זענען אין איינקלאנג מיטן פראגרעסיוון ציוניזם וועלכער אנערקענט דעם גלות און דאס באזארגען פון די אידן דארטן וואו זיי בלייבען וואוינען.

מיר קאנסטאטירן דארום אז אונזערע אידן אין בעסאראביער זענען א פאקטאר מיט וועלכען מען מוז זיך רעכענען. דער פיין און וויטיק פון אונזערע קרובים און פריינד דערשיטערט אונדזער נעוויסן און וועקט אויף אין אונדז די אחריות זיי ארויסצוהעלפן. אין זייערע בריוו, וואס קומען צו אונדז אין די הונדערטער, מערסטענס ענטפערס אויף דערהאלטענע פעקלאך, דאנקען זיי פאר דעם ביסעל פריינטשאפט און דערמוטיקונג וואס דאס פעקעל האט זיי געגעבען. זיי בעטען ביי אונדז צו שטייען מיט זיי אין אפטער באריונג, ווייל דאס וועט זיי געבן פרישע האפנונג אויף א בעסערער צוקונפט.

עס פרענט זיך צו קאנען מיר בלייבען גלייכגילטיק ביים איצטיגען מאמענט און צו קאנען מיר זיצען און ווארטען ביז די וועלט וועט זיך ענדערן צו דער באפרידיקונג פון געוויסע פערזאנען און צו דענקען די סאסייעטים וואס האלטען דאס אננעזאמעלטע רעליף געלט אין באנק, אז זיי קאנען בעסער לייזען דעם פראבלעם פון בעסאראבער אידענטום?

וואס איז מכח דעם קאלעקטיוו פון די בעסאראבער אידן אין רומעניע? און וועגן ממשותדיקער הילף צו די בעסאראבער אידן וואס שטראמען קיין ארץ ישראל? און די בעסאראבער יתומים און נויטבאדערפטיגע אין פראנקרייך? און אין די אנדערע לענדער ווי בעסאראבער זענען נע־ונד?

צו גלויבן די סאסייעטים אז זיי מעגן ביים איצטיגן מאמענט אפשטיין פון בעסאראבער פארבאנד?

מיר, די אקטיווע טוער, גלויבן אין כח פון פאראיניקטער אקציע!

מיר גלויבן אין כח פון בעסאראבער פארבאנד!

בלויז א פאראיניקטער שטארקער פארבאנד איז אומשטאנד אויסצואיבן א מאראלישן און פאליטישן איינפלום ביי רעגירונגען און די ג־וויסע רעליף אינסטיטוציעס, וועלן דאס וועלן פאדערן די אינטערעסן פון אונדזערע אנגעוויי־טיגטע צובראכענע בעסאראבער אידן.

בעסאראביער, אייער ארט איז אין בעסאראבער פארבאנד!

ניטאָ מער קיין תירוצים

איזידאָר ליפשיץ
פֿרעזידענט פון בעסאַראַביער רעליף אין פילאַדעלפיע

פון דעם ערשטן טאָג אָן זינט דער גרינדונג, האָט די פֿאַראייניגטע בעסאַראַביער רעליף סאָסייעטי, אין פילאַדעלפיע, מיט גרויס אימפּעט זיך אריינגעוואָרפן אין דער הילפֿאַרבעט לטובת די לעגנגעבליבענע בעסאַראַביער אידן אין דער חרוב געוואָרענער אלטער היים.

און געטאָן האָבן מיר די אָנגעשטרענגטע אומדערמידלעכע הילפֿס־ארבעט אין דער צייט, וואָס מיר האָבן נאָך ניט געהאט קיין שום פֿאַרבינדונג מיט דער אלטער היים.

אבער מיר האָבן ניט אָפּגעשטעלט אונזער ארבעט. מיר האָבן געהערט אז אין בעסאַראַביע געפינען זיך לעבנגעבליבענע אידן, האָבן מיר געשיקט הילף, וויל מיר זיינען דאָך געווען זיכער, אז נאָך דעם גרויסן אומגליק, וואָס ס׳האָט געטראָפֿן אונזערע אידן אין בעסאַראַביע, ווי די אידן אין די אַנדערע טיילן פון אייראָפּע, נויטיגן זיי זיך אין אונזער הילף, און מיר האָבן געגלויבט, אז פריער צו שפּעטער, וועלן מיר הערן פון זיי.

לעצטן זומער האָט מען די פירער פון אונזער פילאַדעלפיער ארגאניזאציע ארויסגערופֿען קיין ניו יאָרק וועגן דעם הילפֿס־רוף פון די בעסאַראביער אידן אין רומעניע, וועלכע וואָלגערן זיך דאָרטן אָן א דאך איבערן קאָפּ און הונגערן. ביי דעם מאסנמיטינג וואו עס איז געשאָפֿן געוואָרן הילף פאר די בעסאַראביער אידן אין רומעניע, האָט פילאַדעלפיער זיך אָפּגערופֿן מיט זייער א באדייטנדיקע סומע.

מיר זיינען אויך געווען פון די ערשטע זיך אָפּצורופֿן צו שיקן טראנספּאָרטן מעדיצין קיין בעסאַראביער, אין וואָס זיי נויטיגען זיך דאָרטען זייער שטאַרק. מיר האָבען אויך „אדאפּטירט" 10 בעסאַראביער יתומים אין פּאריז.

מיר האָבן זיך ניט אָפּגעשראָקן פאר קיין שום ארבעט, וויל מיר וויסען, אז די בעסאַראביער לאַנדסלייט פון פילאַדעלפיע וועלן אונז ארויסהעלפן, ווי זיי האָבן עס געטאָן ביז איצט.

מיר האָבן ניט אָפּגעשטעלט די ארבעט, כאָטש עס זיינען געווען אזעלכע וועלכע האָבן געהאט טענות: צי וואָס שיקן הילף, אז מען הערט ניט און מען זעט ניט, ווער וויים צי זיי קריגן די הילף?

נו, מיר, וועלכע זיינען אָנגעגאַנגען מיט דער הילפֿס־ארבעט, האָבן זיך דערוואָרט. אין משך פון לעצטן יאָר האָבן אָנגעהויבן אָנקומען פּעק מיט בריוו, אז מען האָט דער־האַלטן אונזער הילף. אין די בריוו באַדאַנקן אונז די בעסאַראביער אידן פאר דער הילף, וואָס מיר האָבן זיי געשיקט, פאר דער וואָר־עמער בריידערלעכער האַנט, וואָס מיר האָבן זיי אויסגעשטרעקט און זיי צוגעגעבן מוט צו לעבן און זיך צוריק שטעלן אויף די פיס.

נאָך מער, מיר האָבן געהאט דאָס גליק אין די לעצטע פאָר חדשים צו הערן לעבעדיגע גריסן פון בעסאַראביע.

איזידאָר ליפשיץ

עס זיינען געקומען צו אונז די ערשטע אידן פון בעסאַראביע און זיי האָבן דער־ציילט וועגן דער הילף וואָס זיי האָבן באקומען פון דער בעסאַראביער פעדעראציע פון אמעריקאנער אידן.

נו, איצט קען שוין קיינער ניט אַוועקשטיין פון דער ארבעט צוליב דעם תירוץ, אז מען וויים ניט צי זיי קריגן דאָרטן די הילף, וואָס מיר שיקן. איצט איז שוין קלאָר, אז די הילף וואָס מיר שיקן קומט אָן.

א דאנק דער רויטער ארמיי זיינען טויזענטער אידן נעראטעוועט געוואָרן פון אומקום און איצט קערן זיי זיך אום צוריק צו זייערע היימען. אבער וואָס טרעפֿן זיי דאָרטן? חורבות, רואינעס, אלעס איז פארניכט און פאַרוויסט. די רוסישע רעגירונג באַזאָרגט זיי מיט ארבעט, העלפט זיי זיך איינאָרדענען, אבער מיר דאַרפן צולייגן א האַנט און זיי העלפן צוריק אויפבויען זייער חרוב געוואָרן לעבן. מיר דאַרפן העלפן אויסשטאַטן שפּיטאָלן כדי זיי זאָלן זיך האָבן וואו צו היילן. מיר דאַרפן זיי העלפֿען מיט וואָס נאָר מיר קענען.

איך אפעליר צו די טויזענטער בעסאַראַביער לאַנדסלייט זיך אריינצוואוארפן אין דער ארבעט און העלפן אז די קאמפּאניע צו שאפן א האַלבן מיליאָן דאָלער זאָל זיין א דערפאָלג.

איך וויל ביי דער געלעגנהייט באדאנקען אלע באַמטע און מיטגלידער פאר זייער קאָאָפּעראציע. אָן זיי וואָלטן מיר ניט דערגרייכט אזא דערפאָלג אין אונזער ארבעט.

א האַרציגן דאנק אלע קאָמיטעטן וועלכע האָבן געארבעט פאר דעם דערפאָלג פון דער קאַנוועניאָן און דעם יאָר בוך און א דאנק דער בעסאַראַביער פעדעראציע פאר דעם כבוד אָפּצוהאַלטן די צווייטע וועלט־קאָנפערענץ אין אונזער שטאָט פילאַדעלפיע.

הילף פאר אונזערע ברידער

פון י. קאַרן

פאַרזיצער פון רעליף קאָמיטעט פון בעסאַראַביער אידן אין ארץ ישראל

ניט ווייניג און ניט קליין זענען געווען די שווערי־קייטן, אין וועלכע אונזער ועד האָט געאַרבעט. מיט בא־שיידענע קרעפטען, אָפטמאָל מיט שטערונגען, האָט ער געשטרעבט צו פארשטאַרקען די הילף פאר די פליטים, וועלכע זענען צעזייט און צעשפרייט אין פארשידענע ווינק־לעך פון סאָוועטן רוסלאַנד.

אויך נאָכדעם ווי די פליטים האָבן שוין אָנגעהויבען זיך אומקערן צו זייערע צושטערטע היימען אין בעסא־ראַביע האָבען מיר זיי באַגלייט מיט טרייהייט און זאָרג פאר זייער שיקזאל. די שפייז און קליידער־פעקלעך, וועלכע זענען נאָך לאַנגע אָנשטרענגונגען געשיקט געוואָרען פון דאַנען, זענען געווען א וויכטיגער, רעטענדער און זעהר דערמוטנדיגער פאקטאָר פאר די אויסגעמוטשעטע פליטים. מיר קענען זיך ניט באַרימען מיט גרויסע אויפטוען: מע האָט געשיקט נאָר טויזענטער, ניט קיין צענדליקע טויזע־טער פעקלעך, אָבער עס וועט זיין א פעלער, אויב מיר וועלען ניט געהעריג אָפשעצען דעם ווערט פון דער הילף, וואָס דער ועד האָט געליסטעט. איצט ווערען מיר מיט מער אימפּעט אויפגעפאָדערט די דאָזיגע הילף צו פארשטאַרקען. נאָך היינט רופען און שרייען נאָך הילף טויזענטער אידען. קוקען זיך אוים די אויגען אויף הילף פון אונז. די טעטיקייט פון אונזער ועד איז געווען נאָר א טייל פון דער וויכטיגער הילף, וואָס איז צוגעטיילט געוואָרען אין קריגס־צייט דורך דער אידישער אגענטי אין א"י און דורך דעם דזשאָינט. א"י" איז דאָן געוואָרען א הליפס־צענטער פאר הונדערטער טויזענטער פליטים, צעשפרייטע אין גרויס־רוסלאַנד און אין אַנדערעווינקעלעך פון דער צעשטערטער און פארווויסטער אייראָפּא.

מיר מוזען פארצייכענען, אז אין דער צייט האָבען די פליטים באַקומען א באדייטענדע הילף פון די אמערי־קאַנדער אידען, וועלכע האָבען זיך איינגעשפאַנט אין דער הילפס־ארבייט. אונזער ועד האָט איבערגעשיקט דער בעסאַראַביער פעדעראַציע אין ניו־יאָרק טויזענטער אדרעסן און אויך א סך אינפאָרמאציע איבער דער שווערער לאַגע פון די פליטים. אונזער וועגדונג און רוף האָט געפונען אן אָפּקלאַנג. עס האָבען זיך באַקומען הונדערטער בריוו און באַשטעטיגונגען אויף דערהאַלטענע פעקלעך פון אמע־ריקא.

זאל דאָ אויך פאַר־צייכענט ווערן, אז מיר האָבען אויך געזאָרגט פאַר דער פארבינדונג מיט די לעבען געבליבענע, זיי אויפזוכען און פארבונדען מיט זייערע קרובים און אויך דאָס האָט געווירקט דערמוטענדיק אויף די פליטים. א גרופע חברים, וואָס האָט אין קריגסצייט זיך איבערגע־נעבען דער הילפס־טעטיגקייט פאר די פליטים, ניט קוקענ־דיג אויף די שווערישקייטן, וואָס אַנדערע חברים האָבען אונז געשטעלט אין ווע, האָבען קיינמאָל ניט ארויסגעלאָזט פון קאָפּ דעם געדאַנק, אז דער פליט קוקט זיך די אויגן אוים און וואַרט אויף דער בעשיידענער הילף, וואָס ווערט דאָ געטאָן פאר אים.

מיר וועלען זיך באַנוגענען מיט ציטירן נאָר עטליכע שורות פון איינעם פון אונזערע בעסטע חברים, וואָס געפינט זיך ניט וויט פון היימלאַנד און וואַרט אויף דער מינוט זיך מיט אונז צו טרעפען. ער שרייבט אונז: „איך וויל ניט פארמינדערן די וויכטיקייט פון דער מאטעריעלער הילף, וועלכע אייערע פעקלעך האָבן געבראַכט פיעל, פיעל פליטים, אָבער קען דען עמיצער אייך באשרייבן און געבן צו פאר־שטיין דעם גרויסן מאראַלישן ווערט, די זעהר וויכטיגע דערמוטיקונג, וואָס די פארבינדונג מיט אייך האָט בע־דייט פאר מיר און פאר הונדערטער אַנדערע, וועלכע האָבן זייער צוקונפט און שיקזאל פערבונדען מיטן לאַנד. אין דער צייט, וועלן מיר זענען געווען עלנד און כמעט פאר־געסענע — האָט אונז אייער פעקעל געבראַכט א בשורה פון דערמוטיקונג, א צייכן, אז עס וועט אויך אַנדערש ווערן. און מיט דער דערמוטיקונג האָבן מיר געלעבט, גובר געווען די שווערישקייטן, זיך געראַנגעלט מיט דער ביטערער ווירק־ליכקייט, זיך געראַנגעלט און געזיגט. זייט געבענשט פאר דעם גרויסן ווערק, צו וועלכן איר האָט אייער האַנט צוגע־לייגט. אָבער אונזער וועגדונג און פאַדערונג צו אייך איז אויך: זעצט פאָר די וויכטיגע ארבייט און מאכט אַלע מע־לעכע אנשטרענגונגען צו פארזיכערן אונזער קומען.

דאָס איז אונזער אייניציגער וואונש, מיט וועלכען מיר לעבען טאָג און נאכט און אויף דעם מאָמענט קוקען מיר ארויס. ברענגט אונזער פאַדערונג און ביטע צו אַלע בעסא־ראַבער אין ארץ ישראל."

דאָס איז נישט א וועגדונג פון אן איינצעלנעם, פון א יחיד. דאָס איז דער וויללענס אויסדרוק פון דעם ביסל לעבענגעבליבענע. מיר מוזען די פאַדערונג געדענקען און נאָכקומען.

דער חורבן אין בעסאראביע און די פאַדערונג פון רעליף און רעהאביליטאציע

דוד סעלצער
פּראָטאָקאָל סעקרעטאר פון דער נאצ. עקזעקוטיוו

די פאשיסטישע אַרדעם האָבן חרוב־געמאכט די גרעסטע טייל פון דעם בליענדיקן שטיקל לאַנד בעסאראביע און אומגעבראכט און קראנק געמאכט די גרעסטע טייל פון דער באפעלקערונג.

זיי האָבן אומגעבראכט ארום צוויי־דריטל פון די 300 טויזנט אידן פון דער אלגעמיינער באפעלקערונג פון איבער צוויי מיליאָן. האָבן זיי דערמאָרדעט 61 טויזענט ציווילע און 26 הונדערט מלחמה־געפאנגענע. זיי האָבן דעפּארטירט מער ווי 47 טויזענט מענטשן אויף צוואנג־ארבעט.

זיי האָבן צעשטערט 49 טויזענט געביידעם, 1,189 אינדוסטריעלע אונטערנעמונגען, 1,674 פּי־צובט פאַרמס, 31 עלעקטרישע סטאנציעס, 180 שפּיטאָלן און קליניקס אין 613 שולן.

די פאשיסטישע אַרדעם האָבן דאָ אויף אלע ווענן און שטעגן געזייט טויט און אומקום. דאָרטן, וואו עס זיינען געווען רייכע, שיינע, בליענדיקע ישובים, האָבן זיך גערויבערט בערג מיט אש. אזוי זיינען צעשטערט געוואָרן די שיינע מאָלדאָווישע הויפטשטאָט קעשענעוו, די שטעט און שטעטלעך אַרהיעוו, בענדער, בעלץ, טיראספּאָל, ריבניצע, מאַרקולעשט, אונגען, קאָלאראש, סאַראָקי און אַנדערע. אין משך פון זייער בלוטיקער הערשאפט אין מאָלדאָווע האָבן היטלערס און אנטאָנעסקוס גזלנים אָנגעמאכט שאָדן אויף 16 מיליארד רובל.

דער אידישער חורבן

זייער גרויזאם האָט זיך דער היטלעריסטישער צאָרן אויסגעגאָסן אויף די קעפּ פון דער בעסאראביער אידישער באפעלקערונג.

דעם לעבעדיקן גרום וואָס די צוויי פרויען, ניטל קופּערמאן—נאלערנאנט און איר טאכטער אניטא, האָבן געבראכט פון בעסאראביע רעדט פאר זיך. זיי זיינען ערשט געציילטע מאָנאטן פון דאָרטן און זיי האָבן אליין דורכגעמאכט דעם שוידערלעכן חורבן—טראנסדניעסטער. אט וואָס זיי האָבן איבערגעגעבן:

גרויזאמע טעג האָבן זיך אָנגעהויבן פאר די אידן, וואָס זיינען געבליבן אונטער די נאצים. צוערשט געטאָם, דער־נאָך קאָנווּאיען. אידן האָבן זיך געשלעפּט צופוס צען וואכן צו די זאמל־פונקטן דורך יערעניץ, בריטשאן, סאקאראן, אטעק, פלאָרעשט, רעזינע, כאָטין. דאָן זיינען די אידן אריבערגעפירט געוואָרן איבערן דניעסטער אין דער טרויעריג־באָרימטער טראנסניסטריע־געגנט. אין 1942 האָבן די נאצים אָנגעהויבן א סיסטעמאטישע פארניכטונג פון אידן.

דוד סעלצער

קליינע קינדער זיינען אָפּגעשיקט געוואָרן קיין טולטשין, וואו זיי זיינען דערשאָסן געוואָרן, שוואכע זיינען אָפּגעשיקט געוואָרן קיין סקאָזענע, וואו זיי זיינען אויסגענאנגען פון הונגער, אָדער זיינען באגאנגען זעלבסטמאָרד צוליב די אי־בערמענטשלעכע ליידן. פרויען זיינען אָפּגעשיקט געוואָרן אין אַרבעטס־באטאַליאָנען, וועלכע האָבן געבויט וועגן ביז ווי־ניצע. ביי דער ארבעט האָט זיך דאָס מיידל אָפּגעברענט מיט היסן צעמענט ביידע פיס. דער מאן פון דער פרוי און דער פאָטער פון מיידל איז דאָן דערשאָסן געוואָרן דורך די נאצים.

בעסאראביע — מאָלדאָווע קומט צו זיך

אין די ערשטע נאָך־מלחמה־טעג זיינען די חרובע שטעט און שטעטלעך פון מאָלדאָווע געווען באוואקסן מיט וויל־גראָז. איצט בייט דאָס לאַנד פון טאָג צו טאָג זיין אויסזען: די צעאקערטע וועגן וועלן אויסגעפלאַסטערט, די בלינדע פענצטער ווערן זעוודיק. די צעבראָכענע וועגן ווערן אָפּגעטינקעוועט און אויסגעאַלבט. קעשענעוו פאר־מאָגט שוין היינט צו טאָג צוויי מלוכה־טעאטערס, פיר קינאָ־טעאטערס, א פיאָנערן־פאלאַץ, א נאָנצע נעץ שפּיטאָלן און שולן. אין בעלץ האָט מען האָיאָר געעפנט א זומער־טעא־טער. עס איז אָפּגעמאָנטירט און אויפסניי אויסגעבויט גע־ווָארן א נאָנצע נעץ אָפּרו־הייזער, צווישן זיי א סאַנאטאָריע פאר לונגען־קראנקע אין וואָרניטשען. די ארבעטנדיקע פון מאָלדאָווע האָבן באקומען 245 טויזנט קוואָדראָט־מעטער וואוינונג שטח. אויפן קראנאש איז אין פולען נאנג די בויאונג פון א גרויסער באוואָסערונגס־סטאנציע.

די מאָלדאָווישע רעפובליק האָט געלאָזט אין נאָנג הונ־דערטער אינדוסטריעלע אונטערנעמונגען. צווישן זיי — דער מעבאָנישער זאוואָד אין קעשענעוו, די צוקער־און־בוימל־זאוואָדן אין בעלץ, די קאָנסערוון־זאוואָדן אין טיראס־פאל און בענער, די גלאָז־פאבריק אין פלאָרעשט א"א. בלויז פאָרן 1945 יאָר האָט די יוגנע מאָלדאָווישע אינ־

דוסטריע געגעבן דעם לאנד פראדוקציע אויף א סומע פון 11 מיליאן רובל.

די אידישע באפעלקערונג, וועלכע ציילט שוין אין דער רעפובליק אריבער 60 טויזנט מענטשן, באטיליקט זיך אקטיוו אינעם אויפריכטן די רעפובליק.

א פראכטפולער ביישפיל פון ווידעראויפבוי און רעאביליטאציע איז דאס שטעטל בריטשעווע אין דעם סאראקער אויעזד.

בין דער מלחמה האט בריטשעווע געציילט ביי פיר טויזנט איינוואוינער, דער גרעסטער טייל אידן. דאס רוב איינוואוינער האבן זיך באשעפטיקט מיט ערד־ארבעט.

דעם שטעטל האט אפגענליקט און עס איז ניט אזוי חרוב געוואָרן פון די פאשיסטן ווי דאס רוב בעסאראביער שטעט און שטעטלעך. עס מוז זיין דערפאר וואס עס ליגט ווייט פון א באן און פארשטעקט צווישן סטעפּ. די בוימלפאבריק איז געבליבן כמעט גאנץ. עס איז שוין דארט פאראן א מיל, א מוסטערהאפט זייפ־פאבריקל און אן ארטעל „פרייע־ארבעט, ביי וועלכע עס זיינען באשעפטיקט עטלעכע הונדערט אידן.

אין גאנצן שטעטל זיינען שוין דא אריבער פיר הונדערט אידן.

נאך דער באפרייאונג האט די רעגירונג געגעבן יעדן אידן וואס האט געוואלט ווארן אן ערד־ארבעטער, פון דריי ביז פינף העקטאר ע־ד. אזוי ארום זיצן זייער חיונה פון דער ערד עטלעכע הונדערט אידן.

צווישן די בריטשעווער אידן וואס האבן זיך אומגעקערט און פירן אן מיט דער רעהאביליטאציע אין שטעטל זיינען: אברהם באטשקים, לייבל לאזאר, משה שערמאן, אברהם געלמאן, מאיר קאהן, פרומע קרימער, לייב קילימניק, סאסיע שטרייכמאן, און וועלוול מילשטיין.

עלעקטריפיקאציע — די קראנאשער באוואסערונג־סטאנציע

כדי צו רעהאביליטירן גאנץ מאלדאוויע־בעסאראביע נעמט די מאלדאווישע רעגירונג אן אלע מיטלען צו עלעקטריפיצירן און איינשפאנען די וואסערן פאר דער אינדוסטריע און אגריקולטור.

דעם 17טן מאי 1946 איז די קראנאשער באוואסערונג־סטאנציע געלאזט געווארן אין גאנג. דורך די הויפּטקאנאלן האט מעכטיק א פליס געטאן דער וואסער־שטראם, וואס האט באפרוכפערט א שטח פון צוויי טויזנט העקטאר ערד. איצט איז שוין געלאזט אין גאנג נאך א וואסער־פאמפע, און דער אירינאציע־שטח איז שוין פארגרעסערט געוואָרן ביז דריי טויזנט העקטאר ערד.

אט ווי עס זעט אוים דער אירינאציע־פראצעס: זעקס וואסער־פאמפעס ווארן געבראכט אין באוועגונג מיט דער הילף פון עלעקטריזישן שטראם פון דעם טיראספאלער עלעקטראסטאנציע. די פאמפעס־טרייבן די וואסערן פון דניעסטער צום הויפּט־קאנאל, וואס שפרייט זיך אוים אויף א שטח פון 26 קילאמעטער. דורך ספעציעלע פינף מאטארן ווערט דערנאך דאס וואסער (דורך דער פארמיטלונג פון קלייגע קאנאלכלעך) צעשפּריצט אויף די געהעריגע ערד־שטחים.

די ערשטע ריי פון דער קראנאשער באוואסערונג־סיסטעם איז שוין באלד געענדיקט. אינגיכן טרעט מען צו צו דער בויאונג פון דער צווייטער ריי, וועלכע וועט געלאזט ווערן אין גאנג דעם 7טן יוני, 1947. וען די קראנאשער איריגאציע־סיסטעם וועט ארבעטן אויף דער פולער מעכטיקייט, וועט זי באוואסערן א שטח פון זיבן טויזנט העקטאר ערד. אזוי־ארום וועט זיין געזיכערט די הויכע נערעטענישּ פון פרוכט און אויבסט, און די קאנסערוון־זאוואדן פון דער מאלדאווישער רעפובליק וועלן זיין באזארגט מיט נענוג רוי־וואסער.

ניט געקוקט אויף דער האיאריקער טריקענישּ, איז די נערעטענישּ פון אויבסט און גרינוואָרג אפן לינקן ברעג דניעסטער א האר ניט געמינערט געוואָרן, און ערטערווייז האט זי שוין אפילו דערגרייכט דעם פאר מלחמה־ניווא. דאס אליין האבן מיר צו פארדאנקן דער קראנאשער באוואסערונג־סיסטעם.

אין דער דאזיגער מלוכה־ארבעט באטיליקן זיך פרייווילינג די קאלווירטניקעס פון סלאבאדזיער קרייז, די שטוב באלעבאסטעס פון דער ביידנעסטער־זאנע, ארבעטער פון די קאנסערוון־זאוואדן.

די קראנאשער אירינאציע־סיסטעם איז איינע פון די וויכטיגסטע אביעקטן אין מאלדאוויע, וואס וועלן דא אויסגעבויט ווערן אין משך פון נייעם פינף־אר.

קעשענעוו לעבט אויף

די הויפּט־שטאט פון דער מאלדאווישער רעפובליק, קעשענעוו, לעבט ווידער אויף. זי האט שוין איצט א באפעלקערונג פון איבער 130 טויזנט איינוואוינער.

קעשענעוו פארמאגט שוין דריי אינסטיטוציעס מיט אן אוניווערזיטעט סטאטוס, אן אגריקולטורעלן אינסטיטוט, א פעדאגאגישן אינסטיטוט, און א לערער־קאלעדזש. עס זיינען דארט פארן דריי טעאטערן, א מאלדאווישער, א רוסישער און א אידישער און צוויי גרויסע עפענטלעכע ביבליאטעקן.

א העלפט פון דער שטאט איז רואינירט געוואָרן, מער ווי א העלפט פון די הייזער זיינען רעדוצירט געוואָרן צו שטויב און די איבעריקע צעבראכן געוואָרן.

אין פארלויף פון א קורצער צייט האט שוין די שטאט־פארוואלטונג איבערגעבויט העכער 645 טויזנט סקווער פוס פון וואוינונג־שטח. 64 פון שטאטישע אונטערנעמונגן זיינען שוין אין פולן גאנג. עס פונקציאנירן שוין 32 שולן און 12 מעדיצינישע אינסטיטוציעס. אייגער פון זיי איז דער פערטער שטאטישער שפיטאל פאר וועמען די בעסטע ראביער פעדעראציע אין אמעריקע האט זיך אונטערגענומען צוצושטעלן מעדיצינישע מכשירים און מעדיקאמענטן.

די אידישע איינוואוינער פון קעשענעוו האבן שוין ארגאניזירט זייער קהלה אונטער דער פירערשאפט פון דעם ווירדיקן רב עפעלבוים און די בעסאראבער אידישע שרייבער,

יאקיר, סאקצער, שטערנבערג, פינטשעווסקי, שרייבמאן און אלטמאן באטיילִיקן זיך שוין אין אויפלעבן די ליטעראטור און טעאטער.

צווישן די קאָאפּעראטיוו געווארב־אונטערנעמונגען פון דער מאלדאוויישער רעפובליק, וועלכע צייכענען זיך אויס אין געביט פון פּראדוצירונג סחורות פּאַרן מאסן־נעברויך, פּאר־נעמט דאָס ערשטע אָרט די קעשענעווער שטאָטישע קאָאפּע־ראַציע פון אינוואלידן (פּאַרוואלטער—איציק טאָקמאזשיר).

דער פּראָבאנד פּאראיניקט אכט ארטעלן, וועלכע לאָזן ארויס קליידער, שיך, גאלאנטעריי, קינדער־שפּילצייג, א"א. פון זיי טיילן זיך באזונדערס אויס די ארטעלן „פּאָבעדא" (פּאַרזיצער—ל. לייבאוויטש), און „פּראָג־עס" (פּאַרזיצער—ג. סערעבריאניק).

אין פּאַרבאנד ארבעטן 509 קוסטארן. צווישן זיי: שיינדל קראוועץ, ברוך לוואוסקי, שרה גאָכמאן, קיילע גראָ־בוים, ישראל נודעלמאן, און דער שוסטער משה קאָפּעל.

א גרויסע אויפטוערין איז די יונגע זאָקן־ארבעטערן פון דער קעשענעווער טריקאטאָזש פאבריק שיפּיע ראבינא־ווימש. זי באווייזט צו ארבעטן אייניציטיק אויף 40 וועב שטולן און געשלאָגן א רעקאָרד פון 639 זאָקן אין אכט שָא.

רעהאביליטאציע דער געבאָט פון טאָג

אויב באלדיקער רעליף איז נאָך אזוי דרינגענד נויטיק, איבערהויפּט אין ליכט פון די לעצטע טרויעריגע נייעס אז אין בעסאראביע־מאלדאוויע איז דאָס יאָר געווען א גרויסע טריקענעניש, איז אבער די פּראָגע פון רעהאביליטאציע פון ווידעראויפשטעלן דאָס עקאָנאָמיש־קולטורעל לעבן פון די בעסאראבער לעבנגעבליבענע אידן דער געבאָט פון טאָג.

דאָרט וואו די אידן האָבן געקראָגן ערד און מעג־לעכקייטן צו באָארבעטן פּראָדוקטן, ווי מיר האָבן געזען אין דעם שטעטל בריטשווע, דאָרט לעבן זיי אויף און קאָנצענטרירן זיך אויף פּראָדוקטיווע יסודות. מיר דאָ אין אמעריקע מוזן זיי קומען צו הילף מיט עפּעס מער ממשותדיק ווי מיט בלויז א פּעקל.

דער שפּיטאָל פּראָיעקט

איינע פון די וויכטיקסטע מיטלען וואָס קען געזונט מאכן דאָס צעברָאכענע לעבן פון די בעסאראבער אין אלע שטעט און שטעטלעך אין מאלדאוויע איז א פּלוס פון מעדיצין און מעדיצינישע אינסטרומענטן פון אמעריקע. זיי האָבן שוין א צאָל געביידעס ווי אויך א צאָל דאקטוירים און קראנקן־שוועסטער, אָבער קיין מעדיצין און אינסטרומענטן האָבן זיי ניט.

דער שפּיטאָל פּראָיעקט פון דער בעסאראביער פּעדע־ראציע פון אמעריקאנער אידן אין קעשענעוו און אנדערע שטעט אין בעסעראביע דאַרף ווערן א דערפּאָלג. יעדער בעסאראבער ארגאניזאציע, סאָסייעטי און שטאָטישער רע־ליף ווי אויך יחידים קענען און דארפן נעמען אָנטייל אין דער קאמפּאניע פון שאפן א פּערטל מיליאָן דאָלער פּאר מעדיצינישע אינסטרומענטן און מעדיקאמענטן וואָס זאָל געשקט ווערן אין די שפּיטאָלן אין בעסאראביע.

די קופּאן־ביכלעך, וואָס די בעסאראבער פּעדעראציע האָט ארויסגעגעבן אין דער שפּיטאָל קאמפּאניע דארפן ברייט פּארשפּרייט ווערן און גרויסן סומען געלט זאָלן אָנהויבן שטראָמען.

אינדערזעלבער צייט דארפן פּארגעזעצט ווערן דאָס שיקן פון קליידער און שפּייז צו די בעסאראביער פּליטים וואו זיי זאָלן זיך ניט געפינען, ווי אויך סומען געלט פּאר די פּליטים און די יתומים אין רומעניע, פּראנקרייך און פּאלעסטינע.

א לאָטוטניק — אין אמאָליקן בעסאראביע

לאָמיר זיך דורכשמועסן

מאָריס הײמאן
פּראָטאָקאָל סעקרעטאר בעסאַראַביער רעליף פון פילאדעלפיע

פילאדעלפיע — דער שפּיגל

די נאציאָנאלע עקזעקוטיוו האָט באשלאָסן צו האלטן די צווייטע וועלט קאָנפערענץ און נאציאָנאלע קאָנוועניאָן פון 6טע נאציאָנאלע קאָנוועניאָן פון אונזער פערעראציע אין פילאדעלפיע. דאָס איז געטאָן געווארן אויסדריקליך אלס אנערקענונג צו דער פילאדעלפיער ארגאניזאציע פאר דער גוטער ארבעט וואָס זי האָט געטאָן אויף דעם געביט פון העלפן די לעבן־נע־בליבענע אידן אין בעסאראביע א. א. וו. פילאדעלפיע, זאָגן די פירער פון דער פערעראציע, איז ביי אונז דער שפּיגל.

כעמט יעדן מאָל ווען איך הער די לויב־געזאָנגען צו פילאדעלפיע קומט מיר אויפן געדאַנק דער באריטער פסוק „ונח איש צדיק היה בדורותו" נח איז געווען א פרומער אין זיין צייט, וואָס אייניגע טייטשען דאָס אויס, אז וועדליג אין זיין צייט האָט ער שוין געהויסן א פרומער און אנדערע טייטשן דאָס אויס, אז אפילו אין זיין צייט איז ער אויך פאַרבליבן א פרומער.

אומגעפער אזוי קען מען אויך טייטשן די לויב־געזאָנגען צו פילאדעלפיע, אז מען וויל קען מען טייטשן אז וועדליג עס ווערט אזוי וויניג געטאָן אין אנדערע שטעט, הייסט דאָס, אז אין פילאדעלפיע איז שוין גאָר גוט, און אז מ'וויל קען מען זאָגען אז אפילו וועו עס הערשט ארום אזא גלייכ־גילטיגקייט און דער אָפּרוף איז אזא שוואכער, שטייט פונ־דעסטוועגן דער פילאדעלפיער קאָמיטעט אויף דער הויך פון זיינע אויפגאבן און גייט אָן מיט דער ארבעט.

איך האָלט אז ביידע אויסטייטשונגען זיינען ריכטיגע און דאָס איז געווי דער צושטאנד פון דער הילפס־ארבעט פאר בעסאראביע אין דער איצטיגער צייט: פון איין זייט הערשט א געוואלדיגע גלייכגילטיגקייט צווישן די בריטע מאסן פון בעסאראביער לאנדסלייט און בעסאראביער אר־גאניזאציעס און פון דער צווייטער זייט געפינען זיך קלייגע גרופּעס לאנדסלייט וואָס ארבעטן מיט דער גרעסטער איבער־געבנקייט און געבן אוועק זייער מי און צייט צו העלפן די לעבן־געבליבענע אידן אין בעסאראביע, און צווישן זיי פאר־נעמט דער פילאדעלפיער קאָמיטעט זיכער אָן אנגעזעענעם פלאץ.

אנערקענונג צו אונזערע געטרייע טוער

מיר ווילן ניט זיין צו באשיידן און מיר ווילן אויס־דרוקן אנערקענונג צו די וואָס האבן דאָס פאַרדינט. אין באזונדערע ארטיקלן אין דעם בוך ווערן פאַרצייכנט די אויפטוענגען פון דעם פילאדעלפיער קאָמיטעט; די הילף וואָס פילאדעלפיע האָט געשאפן און אוועקגעשיקט קיין בעסאראביע; די בריוו וואָס מיר האָבן געקראָגן און די פאר־בינדונגען וואָס מיר האָבן אנגעהאלטן דירעקט מיט בעסא־ראביע; געהאָלפן לאנדסלייט געפינען זייערע קרובים א. א. וו. עס ווערן אנגענעבן די נעמען פון די טוער וועלכע האָבן זיך אויסגעצייכנט אין דער ארבעט, ווער זיי זיינען פון בעסאראביע א. א. וו. דאָס איז זייער גוט, זיי האָבן דאָס זיכער פאַרדינט. זיי האָבן שווער געארבעט — די געטרייע זין און טעכטער פון בעסאראביע, און מיר אלע אנערקענען זייער ארבעט.

די גלייכגילטיגקייט פון אונזערע לאנדסלייט

פון דער אנדערער זייט מוזן מיר אוועקשטעלן די פראגע פארוואָס הערשט אזא גלייכגילטיגקייט צווישן די בעסארא־ביער לאנדסלייט אין אלגעמיין? פארוואָס הערשט אזא שטילשטאנד צווישן די בעסאראביער אָרגאניזאציעס?

איך גלויב אז ס'איז דא בלויז איין ענטפער: די בריטע מאסן בעסאראביער לאנדסלייט זיינען ניט באקאנט מיט די פאקטן וועגן דער הילפ'ס ארבעט פאר בעסאראביע. די וויט נרעסטע טייל פון די לאנדסלייט וויסן אפילו ניט אז די בעסאראביער פעדעראציע איז די איינציגע אָרגאניזאציע וואָס העלפט די לעבן־געבליבענע אידן אין בעסאראביע. אך בין איבערציגט אז וועו די בעסאראביער לאנדסלייט וואלטן געוואוסט אז בעסאראביע קריגט גאָר קיין הילף ניט פון די גרויסע אידישע הילפס אָרגאניזאציעס, איז דאָס ווינ־ציגסטע וואָס זיי וואלטן געטאָן איז, געבן מער פון זייערע אייגענע קעשענעס.

אחוץ דעם זיינען צווישן די לאנדסלייט פארשפרייט די סאמע ווידערשפרעכענדיגע באגריפן וועגן דער הילפס־ar־בעט. אייניגע זאָגן אז ס'איז שוין ניט געבליבן וועמען צו העלפן, אנדערע זאָגן אז די אידן אין בעסאראביע נוטיגן זיך שוין מער ניט אין קיין הילף. אנדערע האָבן מורא אז די הילף קומט ניט אָן צו זיי; אז מ'לאָזט ניט צו, אָדער מ'נעמט ביי זיי צו און א. וו.

פארשטייט זיך אז וועו די בריטע מאסן לאנדסלייט וואלטן געקומען צו אונז, וואלטן מיר זיי געקענט וויזין די גאנצע פעק בריוו וואָס קומען אונז אָן פון בעסאראביע אין וועלכע זיי דאנקן אונז פאר דער הילף וואָס זיי האָבן פון אונז געקראָגן; זיי וואלטן געקענט זען זייערע באשרייבונגען פון זייער טרויעריגער לאגע און פון זייערע נויטן הוינט צו טאג. אבער וואָס טוט מען אז זיי קומען ניט?

דער איינציגער ענטפער איז: מ'דארף גיין צו זיי. יעדער איינער פון אונז דארף עס מאכן פאר זיין הילפיגער אויפגאבע צו זען זיך מיט זיינע באקאנטע לאנדסלייט און זיי דערקלערן די אמת'ע לאגע, און דער עיקר, זיי טאקע ארויסברענגען אין אונזערע הילפס ארגאניזאציעס, וואו זיי וועלן האבן די בעסטע געלעגנהייט זיך צו איבערצייגן אין דער וויכטיגקייט און ווירקזאמקייט פון אונזער ארבעט. פאר דעם צוועק איז נויטיג אז אונזער פעדעראציע זאל אפדרוקן כאטש א צאל פאטאסטאטן, מיט אויסצוגן פון די בריוו וואס קומען אן פון בעסאראביע.

נאך וויכטיגער איז צו פארשפרייטן די באריכטן פון די לעבעדיגע עדות. ליידער קענען איצט ארויסספארן פון בעסאראביע און אריינקומען קיין אמעריקע נאר אזעלכע וואס האבן אמעריקאנער בירגער פאפירן און אזעלכע זיינען דארט, פארשטייט זיך, דא זייער ווייניג. ביז איצט זיינען געקומען בלויז יאסל פעלדמאן און גיזא גאלערנאנט מיט איר טאכטער. איז יאסל פעלדמאן געקומען פון דארט א קראנקער, און מער ווי ביי אין מיטינג האט ער דערוויל ניט געקענט אויפטרעטן, ווייל ער איז אין א סאנאטאריום. גיזא גאלערנאנט איז א בירגערין פון בראזיל און מיר ווייסן ניט ווי לאנג זי וועט פארבלייבן דא מיט אונז.

מיר דארפן זען אויסנוצן אונזערע לעבעדיגע עדות וויפיל ס'לאזט זיך און דאס איבערינע פארשפרייטן זייערע נעשריבענע באריכטן. מיר דארפן זען אויסווירקן ביי די אידישע צייטונגען זיי זאלן אפגעבן כאטש אביסל פלאץ פאר אזעלכע באריכטן און זען אנוועגדן אלע מיטלן זיי זאלן דערגרייכן צו דער גרויסער צאל בעסאראביער לאנדסלייט.

לעבעדיגע עדות זיינען די בעסטע מיטלען צו איבערצייגן סיי די פעסימיסטן וואס גלויבן ניט אז די הילף קומט אן אהין און סיי די אפטימיסטן, וואס ווילן זיך אליין איינרעדען אז ס'איז שוין „אל־רייט", מ'דארף שוין דארט ניט קיין הילף.

אונזערע וויטערדיגע אויפגאבן

מיר. וואס זיינען אביסל באקאנט מיט דער לאגע, סיי דורך די לעבעדיגע גרוסן און סיי דורך די טויזנטער בריוו וואס מיר האבן געקראגן, וויסן אז אונזער הילף האט ביז א געווישן גראד פארלייכטערט די לידין פון אונזערע לעבן־געבליבענע בריידער און שוועסטער אין בעסאראביע. מיר וויסן אויך אז זיי נויטיגן זיך נאך איצט אין אונזער הילף און זיי וועלן זיך נאך נויטיגן פאר א לאנגער צייט. מיר זאלן־צו אונזערע שוועסטער און בריידער אין בעסאראביע אז מיר וועלען וויטער שטיין ביי דער ארבעט און אנוועגדן אלע אונזערע כוחות אז די הילף זאל ניט פארקלענערט ווערן, נאר פארגרעסערט ווערן. אז מיר וועלן זיך ניט באנוגענען בלויז מיט שיקן עסן און קליידער, אזוי ווי ביז איצט, נאר אויך העלפן אויסשטאטן שפיטאלן און אנדערע אינסטיטוציעס אין וועלכע זיי נויטיגן זיך.

איך בין איבערצייגט אז איך האב די פולע אונטערשטיצונג פון אלע מיטגלידער פון דעם פילאדעלפיער קאמיטעט, וועלן איך פאריזכער אין זייער נאמען, אז מיר וועלן אויף וויטער שטיין אלע ווי איינער אין פולשטענדיגער אחדות און הארמאניע און ארבעטן אלע צוזאמען פאר מערער הילף פאר אונזערע לעבן־געבליבענע שוועסטער און ברידער אין בעסאראביע, וואס זיינען אונז אלעמען אזוי ליב און טייער.

הערי זילבערמאן

מיר באדויערן שטארק, וואס צוליב דער קראנקהייט פון זיין פרוי, האט אונזער אקטיוער טוער, פריינט הערי זילבערמאן, פארזיצער פון יארבוך קאמיטעט ניט געקענט זיך באטיליקן מיט אן ארטיקל אין היי־יאריקן יאר־בוך.

מיר ווינטשן מרם. זילבערמאן א רפואה שלימה. זי זאל שנעל געזונט ווערן און פריינט זילבערמאן זאל קענען ווידער ווערן אקטיוו אין דער ארבעט לטובת די בעסאראביער יידן.

רעדאקציע.

באגריסונג פון הרב מש ה ז. ברמן פון ארץ ישראל

אין איינע פון די פינסטערע ווינטער נעכט ווען אונזערע פארוואנדלטע און אויסגעמוטשעטע בריידער און שוועסטער, נאקעטע און באַרוועסע, הונגעריגע און דאָרשטיגע, וואָלגערען זיך אין די קעמפּס, צווישן מענשען, וואָס זיינען פרעמד צו אונז און צו אונזערע לידער, מענשען וועלכע ווילען אונז ניט מיטפיהלען אין אונזער נויט, מענשען וועלכע ווילען ניט געדינקען אז א דריטל פון אונז זענען אומגעקומען דורך בארבארן און דורך בארבארישע טויט־מיטלען וועלכעס קיין גלייכן צו זיי איז ניטא אין דער וועלט געשיכטע. אט אין דער נאכט שטיין פאר מיינע אויגן פינף חנוכה ליכטלעך, זיי ברענגען רוהיג און שטיל, גלייך ווי גאר ניט וואָלט געשען און פרוואוון מיט זייער אָרעם, קליין ליכט צו באַלייכטען און איינברענגען א ביסעל לעבען און פרעהליכקייט אין מיין אָנגעוויטאָגטער אידישער נשמה, עס ווייזט זיך מיר אויס אז איך הער ווי די ליכטלעך רעדען צו מיר און זאָגען: **אל תירא . . .** האט ניט קיין מורא . . . עור לא אברה תקותינו . . . אונזער האָפענונג איז נאָך ניט פארלאָרען . . . **דאָס אידישע** ליכט וועט קיינמאל ניט אויסגעלאשן ווערן. זיי רואיג און שטאלץ, שטארק מיט דיין גלויבען, אז **עם ישראל חי . . .** דאָס אידישע פאָלק לעבט און וועט לעבען.

איך האָב געטראכט וועגן דעם וואָס איך האָב זיך אָנגעהערט פון אונזערע בעסאראביער מעפילים, די אזוי גערופענע מיט געוואלד־אריינגעריסענע אין ארץ ישראל, אלע אויסגעמוטשעטע, פארמאטערטע, און דאָך דערקאָנט זיך אין זיי א פונק פון האָפענונג . . . און דא האָב איך זיך געוואלט איבערציינען וואָס איז דער קוואל פון זייער האָפענונג ?

און איך האָב אויסגעפונען, אז זייער האָפענונג איז די בעסאראביער פעדעראציע, זייער הילף וואָס זיי האָבען באקומען זייענדיג אין די קעמפּס אין רומעניע, און קומענדיג אין ארץ ישראל, און זייענדיג אין די בריטישע קעמפּס ביז זיי זענען ארויס פון זיי, און דערנאָך ווען זיי זענען שוין געווען פרייע מענשען מיט מענשען גלייך, דעמאָלט האָבען זיי געוואוסט אז עס איז דא עמיצער וואָס זארגט פאר זיי און איז גרייט זיי צו העלפען און פארגרינגערען זייער שווערע לאָגע, אט די האָפענונג גיט זיי מוט, שטארקייט און גלויבען, אז זייער וועלט איז נאָך ניט אונטערגעגאַנגען און די ליכטיגע זון וועט נאָך פאר זיי אויך שיינען, דורך דער הילף פון דער בעסאראביער פעדעראציע פון אמעריקאנער אידן, צוזאמען מיט דעם רעליעף פון בעסאראביער אין ארץ ישראל.

דאָס געלט וואָס די בעסאראביער פעדעראציע פון אמעריקאנער אידן האָט געשיקט צו העלפען אונזערע בעסאראביער געלייטענע האָט אויף זיי געווירקט אז זיי רעדן וועגן הליף פון אמעריקע אזוי ווי קינדער וואָס דערווארטן די הילף וואָס קומט פון זייערע עלטערן. דער אידישער מנהג פון חנוכה מתנות וואָס איר האָט געשיקט האָט זיי געגעבען פרישע, נייע האָפענונגען, אז מען זאָרגט פאר זיי, מען טראָכט פון זיי און די הילף וועט קומען, זייער האָפענונג איז גרויס, אז אמעריקא וועט נאָך פארזאָרגען הייזער פאר אלע גערעטעוועטע בעסאראביער אין ארץ ישראל.

נעמט צו מיינע בעסטע וואונשען צו איך אלעמען, בעסאראביער פריינד, וועלכע האלטען אָן אונזער בעסאראביער טראדיציע: „ה ע ל פ ע ן". און איך גלויב אז מען העלפט, ווערט מען גהאָלפען.

אייער בעסאראביער,

משה ז. ברמן,
ניו יאָרק - תל אביב.

באגריסונג פון רעליף קאָמיטעט פון בעסאראביער אידן אין ארץ ישראל

תל אביב, 24 יאנואר, 1947

צו דער פערעראציע פון בעסאראבער יידן אין אמעריקא:

חשובע פריינט:

מיר שיקן איך אונזערע הערצליכע וואונשן צו דער דערעפענונג פון דער יאָרקאנפערענץ דעם 22טן פעברואר, 1947. מיר זענען איבערציינט, אז די קאָנפערענץ וועט זיכער אלס איר צענטראלסטע אויפגאבע די פארגרעסערונג און פארשטארקונג פון איר הילפס-טעטיקייט פאר די טויזענטער פליטים, וואָס קוקן ארויס אויף דער הילף. אייער פרוכטבארע טעטיקייט ביז איצט איז א געוגענדע גאראנטיע, אז די פעדעראציע אין ניו־יאָרק וועט זיך קענען אָפרופן ווי געהעריג אויפן רוף פון די פליטים אין דער וועלט: רוסלאנד, בעסאראביע, רומעניע א. א.

מיט פעראייניגטע כחות פון די בעסאראבער אידן אין אמעריקע, ארץ ישראל און אנדערע לענדער וועלן מיר קענען ברענגען הילף און פיל פארלייכטערן די לאגע פון אונזערע ברידער און שוועסטער אין שווערער נויט. מיר שיקן אייך א וואַרעמען יישר כח.

הועד לעזרת יהודי בסרריה

יצחק קאָרן, פאָרזיצער

מ. ז. ברמן, וויצע-פאָרזיצער

די ארבעט פאר די בעסאראביער יתומים אין פראנקרייך

פון **א. בענדערער**

די ערשטע אישקייט און די פרייוויליקע קרבנות וואס אונזערע בעסאראביער לאנדסלייט אין פראנקרייך האבן געבראכט אין צייט פון קריג און אקופאציע — אן ענין וואס פארדינט א באזונדער באהאנדלונג — האט איבערגעלאזט נאך זיך א צאל יתומים וועלכע זיינען מיט גרוים מסירת נפש ארויסגעראטעוועט געווארן פון די נעגל פון דן נאצישע בעסטיעס.

די שטורמדינג היטלער וואקאנאליע האט אויך איבערגעלאזט קראנקע צעבראכענע, און דערשלאגענע האלבע מתים פון די דערוואקסענע אויף וועלכע מען דארף אכטונג געבן, און וועלכע נויטיגן זיך אין הילף ביז זיי וועלן קענען קומען צו זיך.

דער פאריזער בעסאראביער קאמיטעט פירט אן ערלעכע ארבעט פאר די יתומים און דערוואקסענע. זיי גיבן אוועק זייער מי, צייט און אפערן זיך ממש פאר די יתומים, אבער מיר דא אין אמעריקע מוזן זיי ארויסהעלפן מיט פינאנציעלע מיטלען.

לעצטן יאר איז צו אונז געקומען א דעלעגאציע פון בעסאראביער קאמיטעט אין פראנקרייך, ש. אניספעלד, גרשון מארגענשטערן און אנא פאלאק. מיר זענען גערירט געווארן פון די באריכטן וואס זיי האבן אפגענעבן וועגן דער נויט אין וועלכן עס געפינען זיך אונזערע בעסאראביער לאנדסלייט דארטן נאכדעם ווי זיי האבן דורכגעלעבט די שווערע פיינלעכע יארן אונטער דער פאשיסטישער הערשאפט; וועגן דער גרויסער העלדישקייט וואס אונזערע בעסאראביער לאנדסלייט האבן ארויסגעוויזן אין קאמף געגן פאשיזם און וועגן די יתומים וועלכע זענען מיט גרוים מסירת נפש גערעטעוועט געווארן און ווארטן אויף אונזער הילף.

זינט די דעלעגאציע איז אפגעפארן האבן מיר ווענטלעבע נענויע באריכטן וועגן זייער הילפס־ארבעט דארטן פאר די יתומים און פאר די דערוואקסענע, און אויך האבן מיר אפטע באריכטן פון דעם אמעריקאנער קאפיטאן, ס. לעווין, א פריינט פון סאל סערוויץ, וועלכער ווידמעט זיין צייט און זעט וואס עס ווערט דארטן געטאן. קאפיטאן לעווין האט באזוכט די יתומים, זיך באקאנט מיט די אנדערע אקטיוויטעטן פון דעם בעסאראביער קאמיטעט, און אויסגעלאבט מיט זיי א בודזשעט פאר די 8 מאנאטן, פון חודש מאי ביז סוף דעצעמבער, 1946.

דער פינאנציעלער באריכט פאר די 8 חדשים, וואס מיר האבן פון זיי דערהאלטן, און וועלכער איז אין די ראמען פון אויסגעארבעטן בודזשעט איז ווי פאלגט:

פאר 80 יתומים—עסן, וואוינונג, קליידונג, זומער וואקאציע, מעדיצינישע באהאנדלונג און שול בילדונג—878,־1,500 פראנק.

אונטערשטיצונג צו דערוואקסענע, רעגלמעסיג— 406,107 פראנק

ספעציעל פאלן—31,000 פראנק

בעסאראביער יוגנט—45,000

דירה נעלט—76,000

פאסט, דרוקערייי א. ז. וו.—55,615

שרייב־מאשין—30,000

סעקרעטאריאט—191,000

נייער לאקאל—300,000

מעבל—116,500

אלטע חובות באצאלט—350,000

באזוכן די פראווינץ—24,206

פארשידנס—25,000

צוזאמען—3,151,306

דערהאלטן פון דער בעסאראביער פעדעראציע פון אמעריקאנער אידן—2,645,000 פראנק

דעפיציט—506,306 פראנק.

די ציפערן וואס ווערן דא אנגענעבן זענען ניט סתם ציפערן, זיי ווערן געגעבן און דייטלעך באשריבן אין אלע דעטאלן אויף באזונדערע בויגנס, וואס וואלט פארנומען צופיל פלאץ דא צו באשרייבן, דער גאנצער דעטאלירטער באריכט געפינט זיך אין אפיס פון דער בעסאראביער פעדעראציע, און ווער עס איז פארינטערעסירט קען אים דארטן זען.

איך וויל דא באמערקן, אז מיר האבן לעצטן יאר געשאפן $16,377,75. א באדייטנדער טייל איז אוועק פאר הוצאות פון די דעלעגאטן, און פאר קאסטנס שפייז און אנדערע מאטעריאלן וואס זיינען געשיקט געווארן קיין פאריז, וואס איז אין באריכט ניט דערמאנט. עס איז פארשטענדלעך, אז אין יאר 1947, וועלן א סך פון די הוצאות אויסגעמידן ווערן, און לויט דעם באטרעף פון זייערע הוצאות פאר 8 חדשים פון 3,151,306 פראנק קומט אויס, אז פאר דעם יאר 1947 וועלן זיי דארפן האבן 4,726,־959 פראנק, אדער אין אמעריקאנער געלט 18 טויזנט דאלאר.

די סומע איז די מינימאלסטע וואס איז נויטיג אויב אונזערע יתומים זאלן אויך ווייטער אויסגעהאלטן ווערן און אויב דער פאריזער בעסאראביער קאמיטעט, וואס באשטייט פון מענטשן וואס גיבן אוועק זייער גאנץ לעבן און געזונט פאר דער ארבעט זאלן קענען אויף ווייטער אנפירן זייערע טעטיקייט.

בעסאראבישע קינדער אין פאריז אויף א פּאַרטיי

צו מיינע בעסאראביער לאנדסלייט

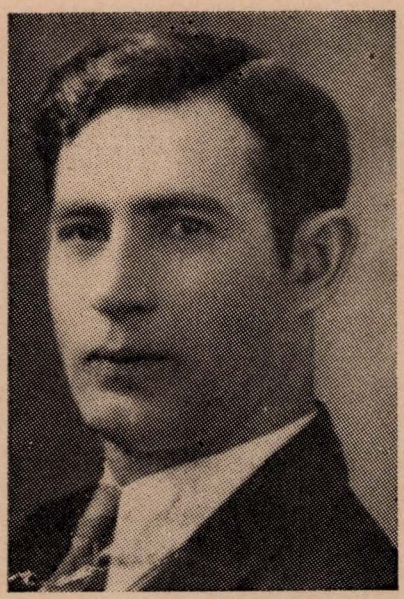
פון מאקס בעלפער, פּיטסבורג

וועל איך בין געווען נאָך גאָר א קינד, האָט מיר מיין פעטער דערציילט א מעשה וואָס האָט זיך מיר אייניגע־קריצט אין זכרון: „א רבי האָט אמאל געוואָלט זיין זיכער אז ער וועט פּסח ניט עסן קיין חמץ, האָט ער גערופן צו זיך אן אלטן קריסט, און צו אים געזאגט: „יעדן פאָר פּסח זאָלסטו אראָפּנעמען פון דיינע בוימער עטלעכע הונדער נים, זאָלסט זיי אויסטריקענען אויף דער זון, און זיי ברענגען צו מיר און איך וועל דיר גוט באצאָלן". דער קריסט האָט אזוי געטאָן יעדן פאָר פּסח. אז דער אלטער קריסט איז געשטאָרבן, האָט דער רבי געשיקט רופן זיין זון, און אים געהייסן טאָן דאָס זעלבע. אָבער וועו דער יונגער קריסט האָט געבראכט די נים צום רבין, און דער רבי האָט זיי פארזוכט, איז ער גאָרניט געווען צופריידן. פרענט ער דעם קריסט: „פארוואָס זיינען די נים וואָס דיין טאָטע פלעגט מיר ברענגן געווען זייער געשמאָק און דיינע נים האָבן ניט קיין טעם?" ענטפערט דער קריסט: „וויל מיין טאָטע פלעגט די נים פראָזשען אין די בעקנס וואָס מיר פרענלען חזיר, און איך האָב מורא געהאט צו באָגיין אזא עבירה."

דער רבי האָט זיך אנגעכאפט ביים קאָפּ מיט א געוואלד: „ניט נאָר האָב איך געגעסן חמץ, נאָר אויף טרפות."

עס גלויבט זיך מיר ניט אז אונזערע בעסאראביער לאנדסלייט זאלן ניט האָבן קיין פארשטעלונגס קראפט צו פארשטיין די ביטערע לאָגע פון אונזערע אומגליקליכע שוועסטער און ברידער. מען האָט זיי ארויסגעשלעפט פון זייערע הייזער נאקעט און באָרוועס, און מען האָט זיי אפילו ניט געלאָזט עפעס מיטנעמען מיט זיך, און מען האָט זיי געטריבן דורך פעלדער און וועלדער, הונגעריגע, דערפרוי־רענע. מען האָט ניט געמאכט קיין אויסנאם פון וואָס פאר א שטאָט זיי קומען — קישינעוו, בענדער, סעקאראן, יעדי־נעץ, סאראקא, בעלץ, כאָטין, א. ז. ו. מען האָט זיי אלע געטריבן אין א געגנד וואו די מערהייט פון זיי האָבן זייער לעבן פארלוירן. די וואָס האָבן זיך גערעטעוועט, לעבן מיט דער האָפענונג אז די אמעריקאָנער אידן וועלן זיי קומען צו הילף, און וועלן זיי צוריק שטעלן אויף די פיס, און זיי מאכן כאטש אביסל פארגעסן אן די אלע גרויל־טאטן וואָס זיי זענען דורכגענאנגען: לסוף, מאכן אייניגע שבת פאר זיך.

סאָסייטעלעך פון באזונדערע שטעטלעך גייען ארויס שאפן געלט פאר זיך. זיי טראָגן זיך ארום א גאנץ יאָר מיט ביכלעך, מיט ראָפעלעס און מען שרייט: „מיר עסן סטייקס, גיט אונזערע בריידער אויף קארטאָפלעס". זיי נעמען דאָס געלט און לעגן עס אריין אין די אמעריקאָנער בענק, און דענקען, אז מיט דעם האָבן זיי שוין דערפילט זייער

מאקס בעלפער

פליכט. אויף וואָס וואָלטן אונזערע לאנדסלייט מיט דעם געלט?

עס וואלגערן זיך ארום בעסאראביער אידן אין רו־מעניע, בעלגיע, איטאליע און אין פאלעסטינע. אלע בעסא־ראביער דארפן זיי העלפן. אין בעסאראביע אליין זענען איצט די אמאליגע אידן אויסגעמישט אין פאַרשידענע טיילן פון בעסאראביע, מוז מען דען האָבן אזא שמאלן צוגאנג צו אונזער הילפס ארבעט?

„עד שתבא הנחמא תיצא השמה". אויב איר וועט וואָרטן מיט אייער געלט אין די באנקען, קען נאָך אמאל זיין צו שפעט, און די אידן וואָס מ'קען איצט ראטעווען וועלן חלילה זיך ניט קענען דערוואָרטן אויף זייערע אמע־ריקאָנער פריינט.

זייט ניט אין דער לאָגע פון דעם רבי'ן, און זיך האלטן שפעטער באָ'ם קאָפּ, און שרייען אז ניט נאָר האָט איר ניט געהאלפן אין צייט, נאָר איר האָט אויך אנדערע ניט געלאָזט העלפן.

א קורצער באריכט פון אונזער מעטיקייט אין פיטסבורג

ענדליך, האָבן זיך אונזערע לאנדסלייט פון פּיטסבורג געגומען צו דער ארבעט, נאכדעם, ווי אונזערע עקזעקוטיוו סעקרעטאר, משה שיפרים, איז געווען ביי אונז אויף א קורצן באזוך. א סך בעסאראביער לאנדסלייט האָבן זיך אנגעהויבן פאראינטערעסירן מיט אונזער ארבעט, און מיר קריגן צו אלץ נייע מיטגלידער, (דאָס מיינט מער ארבעטער). פון דעם באנקעט וואָס מיר גייען איצט אינאָרדענען, לכבוד אונזער פרעזידענט, מאסאמער, דעם 9טן מערץ, 1947, דערוואָרטן מיר א גרויסן דערפאלג. מיר האָבן זיך אונטער־גענומען צו שאפן בא דעם באנקעט א סומע פון 5000

בעסאראביער פעדעראציע מוז און דארף עקזיסטירן

פון **הערי וואָרטען**
פרעזידענט, בריטשאנער רעליף אסס'ן

הערי וואָרטען

אלם פרעזידענט פון בריטשנאנער רעליף באגרים איך אייך צו דער דערשיינונג פון צווייטן יאָר בוך און דער צווייטער וועלט־קאָנפערענץ.

פון דעם ערשטן טאָג אָן, זינט דער גרינדונג פון דער בעסאַראַביער פעדעראציע, בין איך פארבונדן מיט אייך דורך דעם ערשטן יערינעצער לאדזש א. א. ב.א.", וואו איך האָב דעם כבוד צו זיין וויים־פרעזידענט איבער 10 יאָר. ניט מיט אלעם בין איך איינשטימיק, פונקט ווי ניט מיט אלעם בין איך איינשטימיק אין אנדערע אָרגאַניזאַציעס וואו איך בין אָנגעשלאָסן און בין אקטיוו, אבער איך בין איבערצייגט אז די בעסאַראַביער פעדעראציע מוז און דארף עקזיסטירן, אויב נאָר צוליב דער איינציגער אורזאך, וואָס די פעדעראציע פרענט ביי זיינעם ניט אויף קיין פאספּאָרט וועז עם קומט צו געבן הילף.

כאטש עם געפינען זיך בעסאַראַביער אָרגאַניזאציעס, וואָס זיינען ניט אָנגעשלאָסן אין דער פעדעראציע, וועז עם קומט אבער א בריוו פון א בעסאַראַביער אידן וואָס בעט הילף, זאָגט ניט דער אפיס, אז אזוי ווי דער איד קומט פון דעם שטעטל, וועמענס אָרגאַניזאציע איז ניט אָנגעשלאָסן אין דער פעדעראציע, זאָל ער זיך וועגדן אהין — ווי עס טוען אנדערע רעליפן וועלכע שיקן פון איינעם צום צווייטן — נאָר די פעדעראציע שיקט גלייך הילף.

איך האלט אז אלע בעסאַראַביער לאָנדסמאַנשאפטן דארפן זיין פאראייניגט אין אין פארבאנד. איך בין גוט באַקאַנט מיט דער אָרבעט פון דער פעדעראציע. די באַאמטע און מיטארבעטער געבן אוועק אסך צייט און טוען זייער גוטע אָרבעט.

איך ווינטש אז מיין נעזונט און צייט זאָל מיר דערלויבן איך זאָל קענען מער מיטהעלפן אין דער אָרבעט.

איך האלט עס פאר מיין חוב צו דערמאָנען אונזער אלעמענס פריינט משה שיפרים, נאציאנאלער סעקרעטאר, וועלבער טוט אָרבעט פאר 3-4 מענטשן. עס איז באמת ניט ריכטיג אָרופצולייגן אזוי פיל אָרבעט אויף אים. צו מיין מזל האָט ער זייער א גוטע אַרויסהעלפערין, מילדרעד מאוער, דאלאר און וועדליג, איך האָב זיך דורכגערעדט מיטן טשערמאן פון דער אונטערנעמונג, מייער אלטמאן, וועט נאָך די סומע אריבערשטייגן. עס איז ווערט צו דערמאָנען די אראנזשמענט קאָמיטע פון באַנקעט: די סינגלס; האָפמאנס; מאלטס; בערנערס; שעפמאנס; קאלקערס; פאקס; לינדנער; שאָסער; שוצבערגס; סאטשמאנס; בראון'ס; מר. און מרס. דזשיי. קראסנאָוו; סטעפאן; זאקערמאן; לוואים; באטניקס; בעלפערס און א סך אנדערע וועלכע מיר וועלן דערמאָנען ביי א צווייטער געלעגנהייט.

איך אפעליר צו אלע בעסאַראַביער לאָנדסלייט פון פיטסבורג, אָן אונטערשייד פון וואָס פאר א שטעטל זיי קומען, זיך אריינווארפן אין דער אָרבעט, און שאפן וואָס מער געלט צו ראטעווען אונזערע ליידענדע בעסאַראַביער. דאָס געלט גייט פאר אלע בעסאַראַביער אידן, וואו זיי זאָלן זיך ניט געפינען.

וועלכע אָרבעט אויך פאר צוויי און טוט איר אָרבעט מיט פיל איבערנעבענקייט צו דער פעדעראציע.

און איצט א פאָר ווערטער וועגן בריטשאנער רעליף:

פאר די יאָרן 1945-1946 האָבן מיר אַרויסגעשיקט פיל פּעקלעך שפייז און קליידער צו אונזערע לאָנדסלייט. אין ערשטן חודש פון 1947 האָבן מיר געשיקט אַרום 150 פּעקלעך, און אזוי שנעל ווי מיר קריגן נייע נעמען און אדרעסן שיקן מיר הילף. מיר זיינען שטענדיג גרייט צו שיקן נאָך הילף. אונזערע מיטגלידער טוען זייערע גוטע אָרבעט און וועט עם וועט מענלעך זיין צו טאָן מער, וועלן מיר ניט אָפּשטיין. מיר העלפן אויך די אמעריקאנער אינסטיטוציעס ווי האיאם, דזשאינט, יוניטעד דזשואיש אפיל. אָרט, א. א.

איך באגרים די בעסאַראַביער פעדעראציע. איך ווינטש אלע טוער נעזונט און גליק, גייט אָן מיט אייער אָרבעט פאר אונזערע בעסאַראַביער פליטים, וואו זיי זאָלן זיך ניט געפינען.

צו די אַרגאניזאציעס וואָס זיינען ניט אָנגעשלאָסן אין דער פעדעראציע

פון מאָרים י. סיימאָן

פֿרעזידענט פון ערשטע יעדינעצער לאדזש, א. א. ב.א.; ערן־פֿרעזידענט פון ערשטע יעדינעצער רעליף און טשערמאן פון 25 טויזענט דאלער דרייוו; טראָסטי פון בעס. פּאַרבאַנד

פֿאר די לעצטע 6 יאָר, זינט דער בעסאַראַביער פּאַר־באַנד עקזיסטירט, האָט ער געטאָן זייער פיל גוטע אַרבעט. אָבער, וואָס האָט זיך אימער באטיליגט אין אַלע טעטיגקייטן און קיינמאָל ניט אויסגעפעלט צו קיין מיטינג קען איך דאָס באשטעטיקן. איך וויים וויפיל טויזענטער פּעקלעך און פּאַר וויפיל טויזענטער דאלער מעדיקאַמענטן עס זיינען אַוועקגעשיקט געוואָרן און אויב דער פּאַרבאַנד האָט ניט אויפגעטאָן אזוי פיל וויפיל מיר אַלע האָבן דער־וואַרט, איז דאָס זיכער ניט די שולד פון די וואָס זיינען געשטאַנען אינעוויניג און געארבעט מיטן פּאַרבאַנד.

אין ניו יאָרק געפינען זיך 60 בעסאַראַביער אַרגא־ניזאציעס, אָבער עס איז פּאַראַן צווישן זיי א צאָל וואָס האָבן זיך נאָך ניט אָנגעשלאָסן. אויב זיי האָבן עפּעס אויסצוזעצן איז דאָס בעסטע צו קומען אין פּאַרבאַנד און זיך דורכרעדן און דאן וועלן זיי אפשר איינזען וויי אום־נערעכט זיי זיינען. מיר האָבן זיי שטענדיג געלאדן און אפילו קיין שום אָפּצאָל ניט פּאַרלאַנגט, וויל מיר זיינען זיכער געווען, אז ווען איר קומט און רעדט זיך דורך מיט אונז וואָלט איר זיכער געקומען צום זעלבן באשלוס וואָס מיר זיינען געקומען, אז א בעסאַראַביער פּאַרבאַנד איז אבסאלוט נויטיג. וויל דאָס וואָס אַלע אַרגאַניזאציעס צו־זאַמען קענען אויפטאָן, קען קיין איין קליינע אַרגאַניזאציע באַוואָהר ניט אויפטאָן. די רעזולטאטן וואָלטן זיכער געווען פיל בעסערע וועג מיר זיינען אַלע צוזאַמען אין דער פּרעסטיזש וואָלט געווען פיל גרעסער און מיר וואָלטן שוין ביי היינטיגן טאָג געהאט א דעלעגאציע אין בעסאַראביע און מיר וואָלטן שוין געהאט א ענגויע באַקאַנטשאַפט מיט דער לאָגע פון אונזערע לאַנדסלייט דאָרטן און אַלע צוזאַמען וואָלטן מיר זיכער זייער פיל אויפגעטאָן.

איך בין אפשר אויך ניט מיט אַלעם צופריידן, נו קען איך דען דערוואַרטן, אז דער פּאַרבאַנד זאָל זיך אָפּגעבן

מאָרים י. סיימאָן

מיט יעדן איינציגנם קאפּריזן? איר באַלאַנגט דאָך אַלע צו אַרגאַניזאַציע, ווייסט איר דאָך ווי אוממעגלעך דאָס איז. קיין איינציגער וואָס איז א געזעלשאַפטלעכער טוער קען דאָס קיינמאָל ניט דערווארטן און אויב איינער דערוואַרט דאָס יא בלייבט ער־ שטיין מחוץ למחנה.

דערפאר איז מיין מיינונג, אז יעדער בעסאַראַביער אַראַגאַניזאַציע וואָס איז ביז איצט אַוועקגעשטאַנען פון בעסאַראַביער פּאַרבאַנד, זאָל דאָס גלייך אויפנעמען ביי זייער מיטינג און באשטימען פּאַרטרעטער צום פּאַרבאַנד, און וען איר וועט אזוי טאָן וועט איר אויסגעפינען, אז די טעטיגקייט פון דער פעדעראַציע וועט אייך געבן גענוג אמביציע אָנצוגיין מיט דער ארבעט לטובת די בעסאַראַביער אידן.

אט אזוי פיל איך פיל מאָל, איבערהויפט באַוואָנדער איך די גוואַלדיג גרויסע מאָס ענערגיע וואָס אונזער נאַציאָ־נאַלער פֿרעזידענט מר. סערוויץ און אונזער עקזעקוטיוו סעקרעטאר מר. משה שיפּריס, נאַציאָנאַלער סעקרעטאַר, לייגן אריין אין דער ארבעט. עס איז גענוג פאר יעדן פּעסימיסט צו ווערן באַגיסטערט פון זייער ארבעט.

איך האָף, אז איר וועט זיך פּאַרטראַכטן וועגן דעם און אז מיר וועלן דערלעבן אז אונזערע ברידער אין אייר־ראָפּא וועלן אויסגעלייזט ווערן פון אַלע צרות מיט אייער און אונזער הילף.

צו דעם צוואמענפאר פון דער בעסאראביער פעדעראציע

פון הערי קאוועךמאן
סעק. קאנוועגשאן אראנדזשמענטס קאמיטע, פילא.

דער באשלוס פון דער נאציאנאלער באארד אוו דירעקטארן פון אונדזער בעסאראבער פעדעראציע צו גיבן דעם גרויסן כבוד דעם פילאדעלפיער פאראייניקן בעסאראבער רעליף קאמיטעט, צו האבן דעם צווייטן צוזאמענפאר בא אונדז אין שטאט, האט אויף אונדז פילאדעלפיער ארויפגעלייגט גרויסע אחריות און אויפגאבן.

ניו יארק האט געווואוסט אז אין פילאדעלפיער איז פארהן א גאנץ פיינע גרופע טוער וואס וועלן באווייזן זיך צו פראווען מיט צוגרייטן דעם „יאר בוך", דעם „באנקעט" און אלץ וואס איז נויטיק פאר אן אלוועלטלעכן צוזאמענפאר.

אבער א חוץ כבוד האט ניו יארק אינזינען געהאט נאך עפעס: צו סטימולירן און אויפרודערן די בעסאראבער אידן אין פילאדעלפיע. פילאדעלפיע איז א גרויסער אישער צענטער און א גרויסער צענטער פון בעסאראבער אידן, עס ווערט געשאצט אז איבער צוואנציק טויזנט בעסאראבער אידן וואוינען אין פילאדעלפיע. עס דארף ווערן אונדזער אויפגאבע צו ברענגען דעם ווייט-געשריי פון אונדזערע ברידער פון יענער זייט ים צו די אידן.

מיר פילאדעלפיער טוער נעמען מיט פארגעניגן אן די דאזיקע פארהנטווארטלעכקייט און זענען גרייט פארצוזעצן אונדזער ארבעט מיט מער ענערגיע. מיר וועלן אויך פרובירן, אדהנק די מעגלעכקייטן וואס די קאנוועגשאן גיט אונדז, אריינצוציען נייע כוחות, נייע טוער, אין דער וויכטיקער און הייליקער ארבעט.

מיר וועלן אונדזער צוקונפטיקע ארבעט דארפן אייניטיילן אין דריי קאטעגאריעס: 1, באוואוסט צו מאכן אונדזער ארגאניזאציע צווישן אונדזערע לאנדסלייט, דורך דער פרעסע, ראדיא, טעלעפאן, בריוו און הויפטזעכלעך דורך פערזענלעכן קאנטאקט; 2: אריינצוציען מער פרויען אין דער ארבעט, ארגאניזירן א פרויען דיוויזיע. פרויען האבן באוויזן אויפצוטאן גרויסע אקציעס אין דער צייט פון דער מלחמה און זיי שפילן א גרויסע ראלע אין אלע רעליף ארגאניזאציעס.

און דאס וויכטיקסטע, לויט אונדזער מיינונג, זיינען די בעסאראבער לאנדסמאנשאפטן אין שטאט. עס זענען פארהן אין שטאט א צען לאנדסמאנשאפטן. זיי מוזן אריינגעצויגן ווערן אין דער רעליף ארבעט. די פירער פון די

הערי קאוועךמאן

לאנדסמאנשאפטן דארפן ווערן א טייל פון דער באארד אוו דירעקטארן פון דעם פאראייניקטן בעסאראבער רעליף און צוזאמען מיט אונדז פלאנירן און טראגן פאראנטוואָרטלעכקייט פאר אונדזער טעטיקייט. מיר זיינען זיכער אז אזא פאראיניקטע קערפערשאפט וואלט באמת געווארן די איניסטיטוציע וואס וואלט געקענט טאן רעליף ארבעט אויף א גרויסן פארנעם.

אזא כוח וואלט געקענט דערגרייכן יעדן בעסאראבער לאנדסמאן אין פילאדעלפיע און וואלט באמת אויפגעטאן גרויסע ארבעט לטובת אונדזערע ברידער אין בעסאראביע.

מיר זענען זיכער אז די פונקטן קאן מען דורכפירן אין לעבן. די קאנוועגשאן פון די בעסאראבער אידן קאן און וועט ווערן אן אנרעגנדיקע פאקטאר דאס צו דערגרייכן, לאמיר ברידער און שוועסטער, לאנדסלייט, זיך אויפהויבן צו דער הויך פון די נויטן כדי צו ברענגן באלדיקע הילף צו אונדזערע אייגענע. זאל אונדזער געווינסן אונדז ניט פלאגן אז מיר לאנדסלייט, וואס זענען ביכולת עפעס צו טאן פאר אונדזערע ברידער אין בעסאראביע האבן אין אונדזער וואויל־טאג פארגעסן אין זיי.

לאמיר האפן אז צו אונדזער דריטער קאנוועגשאן וועלן מיר קומען מיט גרויסע אויפטוען. און פון אונדזערע ברידער אין בעסאראביע וועלן מיר באקומען גרוסן פון א פארבעסערט און גליקליך לעבן.

זייט געגרייסט דעלעגאטן צו דער 2טער וועלט קאנפערענץ און 6טער נאציאנאלער קאנוועגשאן פון דער בעסאראבער פעדעראציע.

באגריסונג

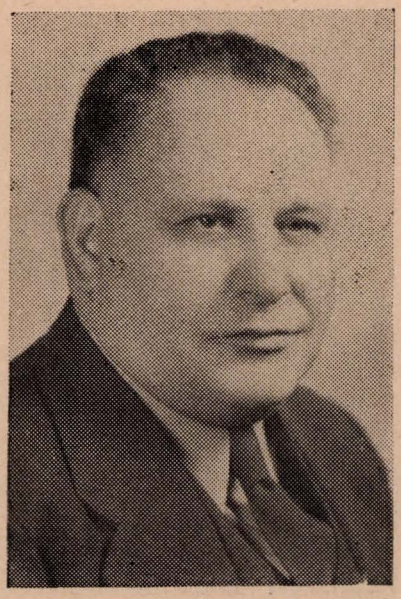
פון **טשארלס מאסאמער**
פרעזידענט, בעסאראביער רעליף
אין פיטסבורג

צום 6טן געבורטס-טאג פון דער בעסאראביער פערע־ראציע פון אמעריקאנער אידן שיק איך א פלאמיגן און ברי־דערלעכן גרוס, צו די נאציאנאלע פירער און מיטגלידער פון פארבאנד, אומעטום איבערן לאנד!

מיר, וואס זיינען געבוירן און דערצויגן געוואָרן אויף די בריימע סטעפּס פון בעסאראביע. מיר, וואס האבן אין דער יוגענט געלעבט און געקעמפט אין די שטעט און דערפער אין בעסאראביע פאר דעם גרויסן און היסטאָרישן המשך פון דער אידישער קולטור און פאר דעם קיום פון אונזער פאלק. מיר, וועלן קיינמאל ניט פארגעסן די גרויסע טרא־דיציעס פון אונזערע בעסאראבער זיידעס און טאטעס, וואס זיינען אומגעקומען אויף קידוש השם, צווישען מיט די אנדערע 6 מיליאן אונזערע שוועסטער און ברידער אין אייראפע פון דער פאשיסטישער בעסטיע.

איצט, פייערנדיג דעם ערלעבן קאפיטל פון 6 יאר פון אונזער פארבאנד, קאנען מיר זאגן מיט שטאלץ, אז מיר האבן אין די 6 יאר צייט, פון גרויסע אנגסטן און פיין פאר דעם חורבן בעסאראביע, געמאכט אלע פארזוכן צו שטייגן אויף דער געהעריגער מדרגה פון קאנען אויסשטרעקן אונזער ברידערלעכע האנט צו דער שארית הפליטה אין בעסארא־ביע, און זיי געבן ידעד מאראלישע און פינאנציעלע הילף.

אודאי איז דאס ניט גענוג. אודאי האט ידעדר בעסא־ראבער איד אין אמעריקע, געדארפט אין דער גרויסער אחריות'דיגער און גורל'דיגער שעה פאר אונזערע שוועסטער

טשארלס מאסאמער

און ברידער אין בעסאראביע, זיך טיילן מיטן לעצטן ביסן און זעפן, אז קיין איין בעסאראבער איד, זאל ניט ליידן פון הונגער און נויט . . . אבער אונזערע נאציאנאלע פירער פון פארבאנד, האבן זיכער געטאן אלץ אין זייערע כחות, אז אט די גרויסע אחריות'דיגע מיסיע, זאל דורכגעפירט ווערן מיט ווירדע און שטאנדהאפטיגקייט!

א טויט די פאשיסטישע מערדער פון אונזער פאלק!

זאל לעבן די אייניגקייט פון אונזערע בעסאראבער לאנדסלייט!

זאל לעבן אונזער פארבאנד פון בעסאראבער אידן אין אמעריקע!

די בעסאראביער רעליף סאסייעטי אין סיראקיוז

די בעסאראביער רעליף סאסייעטי אין סיראקיוז ציילט בלויז ארום א 100 מיטגלידער, אבער מיר ארבעטן אלע מיט ליב און לעבן, פאר דעם וואויל־זיין פון אונזערע ברידער און שוועסטער אויף יענער זייט ים.

אונזער אופן צו זאמלען געלט איז פארשידן, און מיר נוצן אויס יעדער געלעגנהייט. טרעפט זיך א שמחה בא א בעסאראביער, זאמלט מען פארן בעסארא־ביער רעליף, טוט וועד עמיצען א טובה, באצאהלט מען מיט א בייטראג פאר דער רעליף. דאן האבן אונזערע פרויען זייערע „בריזש" און „מאשאנג" שפילען עטליכע מאל א יאר און די סאסייעטי אלס א גאנצע פירט דורך צוויי גרויסע אונטערנעמונגען דורכן יאר. אונזער פורים באל ווערט דורכגעפירט אויף א היימישען שטייגער. אונ־זערע פרויען ברענגען מכל המינים עסנווארג און געטראנקען, און דאס ווערט פארקויפט און דער פראפיט גיהט פאר רעליף.

אונזער יערלעכער באנקעט מיט א סוואועניר זשורנאל פארנעמט אונזער גרעסטער אויפמערקזאמקייט. אלע מיט־גלידער ארבעטן שווער צו מאכען דעם באנקעט פאר א גרויסן דערפאלג. מיר ווילען דא אויך זאגען, אז דאס עסנווארג קריגען מיר פון די היגע סוחרים פריי. אונזערע פרויען זיינען אליין די קעכינס, און אונזערע מענער זיינען די סערוועירס. אזוי ארום, בלייבט כמעט די גאנצע הכנסה איבער פאר דעם בעסאראביער רעליף.

מיר באגריסן די דעלעגאטען צו דער צווייטער וועלט קאנפערענץ פון בעסאראביער פארבאנד, און וויינשען אז אונזער ארבעט זאל געקרוינט ווערן מיט דערפלאג.

מיט פריינטלעכן גרוס,

אשר קאהן, פרעזידענט
ז. פרידמאן, סעקרעטאר

די בעסאראביער סאָסייעטי אין באָסטאָן

הערי לאנדמאן, פּרעזידענט

מיר, די בעסאראביער אידן פון באָסטאָן, באגריסן די צווייטע וועלט קאָנפערענץ פון די בעסאראביער אידן. מיר האָפן, אז אין גיכן זאָל די הילף דערגרייכן יעדן אידן אין בעסאראביע. דאָס קען זייער גרינג געטאָן ווערן ווען אלע אונזערע בעסאראביער לאנדסמאנשאפטן זאָלן זיך צוזאמענעמען און ארבעטן פאר איין צוועק, צו העלפן

הערי לאנדמאן

אונזערע אומגליקליכע אין אונזער אלטער חיים און אין וועלכע לענדער זיי זאָלן זיך ניט געפינען.

זאָל די היינטיגע קאָנפערענץ אונז דערמאָנען אין דער אלטער חיים, און זאָל אויסגעארבעט ווערן א פּראָגראם פון הילף צו קענען גרייכן די אידן אין בעסאראביע, צוליב וועלכן צוועק דער פארבאנד איז געגרינדעט געוואָרן.

דורך די צוויי יאָר וואָס אונזער באָסטאָנער רעליף פאר בעסאראביע עקזיסטירט, האָבען מיר געגעבען דעם פארבאנד פינאנציעלע שטיצע, און אויך 2 טאָן אלטע קליידער. דער פארבאנד האָט אויך געשיקט פאר אונז פעקלעך שפייז אויף אדרעסן פון יחידים אין בעסאראביע, און פון דאָרט קומען אָן בריוו אז זיי זיינען זייער דאנקבאר פאר דער הילף.

מיר אפעלירן צו אלע בעסאראביער לאנדסלייט פון אלערלי פאָליטישע ריכטונגען צו ארבעטן צוזאמען. הונגער און נויט וויסט ניט פון קיין פארטייען. אונזערע ברידער זיינען אין שרעקלעכער נויט אין בעסאראביע, אין רומעניע, אין ארץ ישראל. מיר האָבען אויך יתומים אין פראנקרייך. אונזער פליכט איז, צו העלפען אלעמען אין יעדן לאנד. פאראוים צו דער ארבעט.

מיט וואונטש פאר דערפאָלג,

הערי לאנדמאן, פּרעזידענט
(נחום אלעקסאנדאָוויטש פון כאָטין)
סעם פרידמאן, וויים פּרעזידענט
סעם ראפמאן, טרעזשורער
הערי מילגרום, פינאנס סעקרעטאר
מיס גיטל ווייגער, רעקאָרדינג סעקרעטאר
מאקס מילגרום, רעליף סעקרעטאר

רעליף און עקזעקוטיוו קאָמיטע

דזש. סעבעט, הערי טעפער, סאל קארנאם, דוד פערלמוטער, מאָריס מילגרוים, פרענק פליישער, דזשוליוס טאלמענסאָן, דזשאָזעף סירקים, מרס. לאָרא גאָרין, מאקס מאלאמוט, וואָלף פאָרטנאי, נייטען סילווערמאן, דזשאָזעף גראָסמאן, לעאָן גארנאם, אברהם בעלט, סיליע קאָהען, איזידאָר סטאין, דזש. בעלט, בארנעט גינזבורג.

דער פאראיניקטער בעסאראביער רעליף אין דעטראָיט

דער דעטראָיטער צווייג איז געגרינדעט געוואָרן א דאנק דער איניציאטיווע פון מר. מאריס פישמאן פון פילאדעלפיע און א דאנק זיין פלימעניק, פסח גוטענבערג. צום באדויערן איז איינער פון די טעטיגסטע טוער, דר. וום. קליין, וועלכער איז נעווען בייַ דער קאנפערענץ פון דער בעסאראביער פעדעראציע לעצטן יאָר, קראנק געוואָרן, און דאָס האָט נעווירקט אז דער דעטראָיטער צווייג זאָל אבגעשוואכט ווערן . . . איז ווייטער געקומען אן אינדיערקטער שליח, הערי קאָין, פון באָסטאָן און האָט דער־מוטיקט א פאר לאנדסלייט אנצוגיין מיט דער פארמירונג פון דער ארגאניזאציע.

די צאָל מיטגלידער איז א קלייניע, וויל קיין סך לאנדסלייט איז ניט פאראן ביי אונז. נאָר ווי אלע אידישע ארגאניזאציעס ווערן אויפגעהאלטן פון בלויז די טעטיגסטע מיטגלידער וועלכע זענען אין א קלייניע צאָהל, האָט אונזער ארגאניזאציע די זכיה איהר מיטגלידער זאָלן אלע אנטייל נעמען און זיין אקטיוו. און כל זמן אזעלכע מיטגלידער ווי נייטען קאטשמאן, הערי בענעט, הירש רעזניק, מרס. וואָלף, פסח גוטענבערג, א. טשאדאק זענען טעטיג, פארהאפן מיר צו ווערן אן אנגעזעענע ארגאניזאציע אין דער בעסאראביער פעדעראציע.

הירש רעזניק, סעקרעטאר

דער בעסאראביער פארבאנד אין קאנאדע

אהרן שוסטערמאן

רעקאָרדינג סעקרעטאר (א ליפקאָנער לאָנדסמאַן)

ווען מיר, א גרופע איניציאטאָרס פון בעסאראביער אידן אין מאנטרעאל, קאנאדע, האבן זיך פארזאמלט אין חודש סעפטעמבער, 1944, צו ארגאניזירן א בעסאראביער פארבאנד, כדי צו זיין גרייט צו ענטפערן דעם הילפס־רוף וואס מיר האבן מיט א ציטער אין הארץ דערוואַרט פון יענער זייט ים, האט קיינער פון אונז אין יענער צייט ניט געהאט קיין אהנונג ווי אזוי די הילף וועט דארפן אָנגעפירט ווערן. א טייל פון אונז האבן געדיינקט אז אזוי שנעל ווי די מלחמה וועט זיך ענדיגן, וועט מען קענען שיקן דעלע־גאציעס קיין בעסאראביע, ווי די לאגע איז איצט קען מען נאָך דערווייל קיין דעלענאציעס ניט שיקן.

צו דער זעלבער צייט זענען מיר אבער ניט געשטאנען מיט פארלייגטע הענט. אזוי שנעל ווי דער בעסאראביער זארבאנד אין ניו יארק האט אנגעקניפט פארבינדונגען מיט פארשידענע שטעט און שטעטלעך אין בעסאראביע, און גע־קראגן נענויע אדרעסן פון אינדיווידועלע אידן, און האט אנגעהויבן שיקן פעקלעך שפייז צו יעדן איינעם פון זיי, האט אונזער פארבאנד אין מאנטרעאל צוגעטראגן זיין חלק צו די לעבן־נעבליבענע אידן.

א גוטער אויפטו, וואס איז ווערט פארצייכנט צו ווערן אויפן חשבון פון בעסאראביער פארבאנד אין מאנטרעאל— אזוי איך האלט, אז דאס איז איינע פון די וויכטיגסטע ארבעטן וואס א לאנדסמאנשאפט פארבאנד דארף טאן—איז דאס אויפבוכן נעמען און אדרעסן פון לעבנגעבליבענע פון רוס־לאנד און רומעניע. דאס איז אן ארבעט גארניט צו אפ־שאצן. דעם פולסטן קרעדיט דערפאר קומט דעם בעסא־ראביער פארבאנד פון אמעריקאנער אידן. „ניו יארקער אפים—זייט שטאלץ מיט אט דער ארבעט. די געשיכטע פון דער אידישער מארטירערלאגע וועט דאס אפשאצן ווי נעהעריג."

אזוי שנעל ווי דער אפיס פון בעסאראביער פארבאנד אין מאנטרעאל האט געקראגן קאפיעס פון די נעמען און אדרעסן איז ניט געשפארט געווארן קיין מי און קיין געלט און די נעמען זיינען אפגעדרוקט, ווארן אין דער טעלעכע אידישע פרעסע פון מאנטרעאל, און אזוי ארום זיינען צענד־ליגער פאמיליעס פארבונדן געווארן, און פילע פון זיי קריגן איצט הילף פון זייערע איינענע קרובים אין קאנאדע. דאס אליין גיט שוין דעם פארבאנד עקזיסטענץ בארעכטיקונג, אפילו ווען ער וואלט קיין אנדער ארבעט ניט געטאן. אבער ווי געזאגט, דאס איז ווייט ניט די איינציגע ווירקזאמע ארבעט וואס דער פארבאנד טוט אויפן געביט פון רעליף, און וואס אמבאלאנגט אלגעמיינע רעליף ארבעט, ווי צום ביישפיל, אין קאמפאניעס פאר דעם „דזשאינט" י. דש. אר.,

אהרון שוסטערמאן

קאנאדער אידישער קאנגרעס, שטייט דער פארבאנד אויך ניט מיט פארלייגטע הענט און ער טראגט צו מיר ווירדע זיין חלק ארבעט און אויך זיין חלק געלט, ווי צום ביישפיל, מעות חיטים, פדיון נפש און קליידער קאמפאניע. דאס איז אלץ אלגעמיינע אקציעס אין וועלכע דער פארבאנד באטיליגט זיך גאנץ אקטיוו.

צום סוף ווייל איך באריכטן, אז עס איז אונז נאָך געווייסע אנשטרענגונגען געלונגען זיך צו פארבינדן מיט בעסאראביער אידישע פליכטלינגען אין רומעניע. מיר האבן זיי געלאזט ווייסן פון אונזער עקזיסטענץ, און יעדער פליכטלינג ווערט דורך אונז ארויסגעהאלפן מיט מזומן געלט, וואס דאס איז היינט צו טאג דער בעסטער וועג פון הילף אין רומעניע.

I. SHUSTER, 4007 ST. LAWRENCE BLVD.
Montreal, Canada

מיר באגריסן אונזער פרײנט, משה (מאריס) פישמאן, טשערמאן פון יאר־בוך אין פילאדעלפיע, וויים־פרעזידענט פון פאראיניקטן בעסאראביער רעליף אין פילאדעלפיע פאר זיין גוטער און איבערגענעבענער ארבעט פאר אונזער רעליף און פאר כל ישראל.

מיר ווינטשן אים און זיין פרוי און פאמיליע לאנגע נעזונטע יאר, ער זאל קענען שטייען מיט אונז ביי דער ארבעט לטובת די בעסאראביער אידן.

מיר וואלטן נעקענט זייער פיל שרייבן פון זיין גוטער ארבעט און ספעציעל פאר דעם יאר בוך צו וועלכן ער האט ביינעשטייערט א גרויסע סומע געלט, אבער מיר וויסן, אז פרײנט פישמאן וויל ניט קיין לויב נעזאנגען, ער גלויבט נאר אין דער הייליקער ארבעט פאר די בעסאראביער אידן.

פאראייניגטער בעסאראביער רעליף, פילאדעלפיע

איזידאר ליפשיץ, פרעזידענט

איידע סטיין, סעקרעטאר

פילאדעלפיער לאנדסלייט האבן זיך אלע מאל אינטערעסירט מיט בעסאראביע

פון דר. ה. מ. האפמאן

עס איז א פעסטנעשטעלטער פאקט אז די בעסאראביער לאנדסלייט אין פילאדעלפיע, האבן שטענדיק נענומען אן אנטיל אין די ליידן און פרייד פון זייערע שוועסטער און ברידער אין בעסאראביע.

איך וויל דא באשרייבן אן עפיזאד פון דער נאענטער פארגאנגענהייט אין וועלכער איך האב זיך באטיליגט. דאס איז נעווען אין דער צייט וועז רומעניע האט געהערשט איבער בעסאראביע. זענען מיר, א גרופע בעסאראביער לאנדסלייט, זיך צוזאמענגעקומען אין יאנואר 1938 און באשלאסן צו גרינדן א בעסאראביער הילפס־קאמיטעט. א גרויסע צאל לאנדסלייט האבן זיך באלד אפגערופן און זיך אנגעשלאסן אין אונדזער קאמיטעט. אין פארלויף פון עטלעכע חדשים האבן מיר אראנזשירט א פאר אונטערנעמונגען און פון די ביישטייערונגען וואס זענען געזאמלט געווארן האבן מיר נעשיקט הילף.

מיר האבן זיך פארבינדען מיט געזעלשאפטלעכע טוער אין בעסאראביע און זיי ארויסגעשיקט באדייטענדע סומען געלט. מיר האבן באקומען פון דארטן קבלות מיט מעלדונגען וויי אזוי די הילף איז דארט אויסגעטיילט געווארן. מיר האבן אין משך פון א פאר יאר געהאט דערפאלגרייכע פאר־זאמלונגען מיט רעדנער פון ניו־יארק וועלכע זענען געווען באגייסטערט פאר דער נוטער ארבעט וואס מיר טוען.

עס זענען אנגעקומען אנפראגעס פון אנדערע שטעט וועגן גרינדן אזעלכע קאמיטעטן.

דעם 15טן פעברואר 1939 איז פארגעקומען א פאר־זאמלונג ווי פרײנט איזידאר ליפשיץ, דער איצטיגער פרע־זידענט פונם רעליף קאמיטעט, האט אפגעגעבן א גרוס פון בעסאראביע, פון וואנען ער האט זיך אומגעקערט פון א באזוך. ער האט אונדז דערציילט פון דער שרעקלעכער נויט און ארעמקייט וואס הערשט דארטן און האט אפגעלירט פאר מער הילף.

אט אזוי האבן די פילאדעלפיער לאנדסלייט אנגעהאלטן זייער הילפס ארבעט ביז עס איז אנגעקומען די שרעקלעכע וועלט מלחמה. די באאמטע פון דעם נעווענזעם רעליף קאמיטעט זענען נעווען דער פארשטארבענער א. טראכטנ־בער. ארגאניזאטאר יאסל בראנשטיין און סעקרעטאר דר. ה. מ. האפמאן.

דער גרויסער אומגליק און חורבן אין בעסאראביע האט ארויסגערופן צום לעבן אן אנדערן, א פארגרעסערטן רעליף קאמיטעט: דער פאראיניקטער בעסאראביער רעליף, אין וועלכן איך באטיליק זיך.

איז לאמיר אלע, ברידער לאנדסלייט, ניט שטייען פון דער זייט, נאר צוטראגן אונדזער חלק צו דער הייליקער ארבעט.

דער רעליף קאמיטעט פון בעסאראביער אידן אין ארץ ישראל

אין יאר 1942, ווען עס האט זיך געווייזן א מעגלעכקייט צו ראטעווען אונזערע בעסאראביער ברידער פון די מערדערישע הענט, זענען מיר צוגעטראטן צו אן אינטענסיווער הילפסטעטיקייט. אין די יארן 1943-1945 זענען געשיקט געוואָרן טויזענטער פאקעטן צו די פליטים און מיר האבן געזאָרגט פאר דער פארבינדונג פון די קרובים אין ארץ ישראל מיט די פליטים. אונזער אקטיוויטעט האט ארומגענומען אלעם, וואס איז אין פארבינדונג מיטן באנריף הילף: מזומן געלד, קליידער, שיך, שפייז וי אויך זוכן ארבעט פאר די וועלכע זענען נאך געווען פעהיג צו ארבעט, נאך די יארן פון נויט און פיין.

אונזערע הכנסות ביז ענדע 1946, איינגערעכנט די 1,500 דאלאר, וואס זענען דערהאלטן געוואָרן פון דער בעסאראביער פעדעראציע פון אמעריקאנער אידן, האבן באטראפן כמעט פופצען טויזנט לא"י. כאטש די סומע איז געווען ניט גרויס, האבן מיר באוויזן ארויסצוברעננען א פארצווייפלטע ארבייט.

1) מיר האבן ארויסגעשיקט 9470 פעקלעך (קליידער, שיך, שפייז) וואס מיר האבן טיילווייז געזאמלט אין לאנד, טיילווייז געקויפט, קיין בעסאראביע, סיביר, רומעניע, אנדערע איראפעאישע פלעצער. די לעצטע צייט אויך קיין ציפערן. צווישן זיי זענען געווען מער אלס 3,000 גאנץ אומזיסטיגע, כמעט 3,000 מיט גרעסערע אדער קלענער בייטיערונגען. די איבריגע האבן קרובים און פריינד פון די פליטים געבראכט צום אוועקשיקן.

2) אין דער צייט פון אונזער עקזיסטענץ האבן מיר דורכגעפירט א וויכטיגע ארבייט פון זוכן קרובים. 30,218 נומערן זענען רעגיסטרירט אין אונזערע ביכער. דאס זענען געשאפענע פערבינדונגען פאר די פליטים מיט זייערע משפחות, קרובים, פריינד, בעקאנטע און לאנדסלייט. מיר זיינען די וויכטיגסטע אויסקונפטס-קוועלע (אינפארמיישן ביורא) פאר דער סוכנות היהודית, היצ"ם און מענליך אויך פאר אייך אין בעצוג אויף בעסאראביער פליטים.

3) נאכן איבערוואנדערן פון בעסאראביער פליטים קיין רומעניע, האבן מיר אהין געשיקט 2,000 דאלער. איצט האלטן מיר באם זאמלען א גרעסערע סומע אהין צו שיקן.

4) מיטן אנקומען פון „מעפילים" (וי אונזערע פארזאָרגער רופן די אומלעגאלע), וי אויך פון לעגאלע אייוואנדערער, וועלכע קומען כמעט אלע נאקעט און בארוועם, ארומגעוויקעלט מיט שמאטעס, האבן מיר געשאפן א קאמפיין פון קליידער און שיך וועלכע מיר פארטיילן צווישן זיי, ווי אויך מזומנע הילף פון 5 ביז 10 לא"י. מיט יעדן טאג אנטוויקעלט זיך די אקציע.

5) אויסער דער מאטעריעלער שטיצע נויטיגן זיך די נייע עולים אין אינטערוועניציעס אין הינזיכט פון באקומען הלואות און דירות. א דאנק אונזערע באמיהונגען האבן פילע עולים באקומען דירות בא פערשידענע געזעלשאפט-ליכע און נאציאנאלע אינסטיטוציעס.

6) וויכטיג איז אויך אונזער פארבינדונג מיט דער פעדעראציע אין ניו-יארק. מיר האבן א לענגערע צייט צוגעשטעלט אן ערך פון א 3,000 אדרעסן פון פאמיליעס און מענשן, וועלכע זענען אזוי ארום געהאלפן געוואָרן מיט פעקלעך אדער פארבונדן געוואָרן מיט זייערע קרובים.

זעלבסטפארשטענדליך איז אין אונזערע אויסזיכטען אויך אויף וויטער פארטצוזעצן און וי וויט מעגליך צו פארשטארקן אונזער הילפסטעטיקייט. איינע פון די וויכטיגסטע פראבלעמען, וועלכע פאדערן א באלדיגע לייזונג איז די וואוינונגספראגע פאר נייע עולים. פארשידענע אנדערע פעדעראציעס האבן אין דער הינזיכט מער וועניגער אויפגענאמען. מיר מאכן אויך פארבערייטונגען צוצוטרעטן צום בוי פון א „שכונה" פאר בעסאראביער עולים.

דער קרן קימת וועט אונז צושטעלן באדן מיט דער באדינגונג, אז מיר וועלן האבן צו שאפן א געוויסע סומע נעלד ספעציעל פאר דעם צוועק. זעלבסטפארשטענדליך, אז אזא סומע קענען מיר דערווארטן נאר דורך הילף פון אונזערע פריינט און ברידער אין אמעריקע. מיר אפעלירן דעריבער צו אייך, אין זאלט וואס שנעלער דורכפירן אייער באשלום וועגן וואוינונג-פראיעקט און אים דערפאלגרייך פארווירקליכן.

מיר באגריסן אייך און ווינטשן אייך דעם גרעסטן דערפאלג.

בברכת חברים,

הועד לעזרת יהודי בסרביה

יצחק קאהן, פארזיצער

מ. ז. ברמן, וויצע פארזיצער

אלחנן קולר, סעקרעטאר

בעסאראביער לאנדסלייט אין מאנטעווידעא, אורוגוואי

פון מ. שאץ

די קאמיסיאן דירעקטיוו פון בעסאראביער פאריין אין מאנטעווידעא, אורוגוואי

אין משך פון די צוויי מיט א האלב יאר זינט עס עק־זיסטירט אונזער פאראיין, האבן מיר געהאט אייניגע גאנץ נישקשהדיקע דערגרייכונגען. פארשטייט זיך, אבער, אז לויט די נויטן פון אונזערע בעסאראביער ברידער אין דער אלטער היים, איז זייער וויניק געטאן געוואָרן.

עס געפינען זיך בא אונז ארום 500 בעסאראביער פאמיליעס, וועלכע האבן זיך מאטעריאל גאנץ פיין אויס־געארדנט. עס זיינען פאראן אפילו אייניגע גאנץ רייכע. אבער, ווי איבעראל, באשטייט די מערהייט וואס רופט זיך אפ אויף אונזערע אקציעס פון פאלקס־מענטשן. דאס רופט זיך אפ אויף אונזער ארבעט, און עס קענען ניט געזאמלט ווערן די סומען וואס די קאמיסיאן דירעקטיוו באמיט זיך צו דערגרייכן.

מיר האבן לעצטנס געפירט א בריוועכע פראפאגאנדע, אז אלע זאלן ווערן מיטגלידער אין פאראיין. מיר האבן א סך דערגרייכט, אבער ניט די פולע הונדערט פראצענט, וואס מיר האבן דערווארט.

מיר פירן דורך אפטע אונטערנעמונגען און פאר־וויילונגען, וועלכע האבן אלעמאל מאראלישע און מאטע־ריעלע דערפאלגן.

מיר האבן זיך די ערשטע אפגערופן אויפן רוף פון אידישן צענטראל קאמיטעט אין פוילן וועגן העלפן די רעפאטריאירטע אידן מיט א ביישטייערונג פון 100 דאלער.

מיר האבן גלייך נעענטפערט דעם רוף פון דער בעסאראביער פעדעראציע פאר הילף פאר די בעסאראביער אידן אין רומעניע און געשיקט 500 דאלער. מיר גרייטן איצט צו אפצושיקן קיין בעסאראביע פאר די יתומים 200 פאר שיכ־לעך און 200 אנציגלעך.

אויפ'ן רוף פון די בעסאראביער לאנדסלייט אין פאריז צו העלפן די יתומים, וועלן מיר די טעג אפשיקן דירעקט קיין פאריז ספעציעלע שפייז־פעקלעך אין ווערט פון 250 פעזעס, און מיר וועלן איינניכן אנהויבן א קליידער קאמ־פאניע פאר די יתומים.

מיר האפן, אז אונזער ארבעט וועט זיך פארטאפלען אזוי שנעל ווי מיר וועלן קענען שטיין אין ענגערן קאנטאקט מיט אונזערע ברידער אין דער אלטער היים.

קאמיסיאן פון פאריין: פרעזידענט, נאכמען שניטקין; וויצע־פרעזידענט, סאמועל וואסערמאן; סעקרעטארן: הערשל סאנדלער, מאנועל שאץ; קאסיר, הערשל קליימאן; פרא־קאסיר, ראיא גארבאטע. וואקאלן: מוישע גאלדענבערג, איסאק גארבאטע, לעאן סויבעלמאן, לעאן באוך און פרוי, נאכמען פיראנאווסקי און פרוי, טשארנע יודעיקין, ראבערטא זויד־מאן, זאלמען ראבינאוויטש, גרישע שטערמאן, אוראם בור־שטיין, לעאן סלעפאק. רעוויזיאנס־קאמיסיע: סאמועל בור־סוק, פרוי קירזשנער, :אסע דובראווסקי, איציק סאקס.

דער בעסאראביער פאראיין אין בוענאס איירעס, ארגענטינע

דער בעסאראביער איד אין ארגענטינע פארנעמט דעם שענסטן פלאץ אין אלע הינזיכטן. מיר האבן א שיינעם שיכט בעסאראבער אידן אין דער אגריקולטור, א קליינע צאל אין דער אינדוסטריע, דערפאר פארנעמען זיי דאס שענסטע פלאץ אין דער קאמערץ. מיר זיינען אויך גאנץ שיין פארטראטן אין דער קליינער אינדוסטריע. עס זיינען אויך פאראן צווישן אונז א שיינע צאל ארבעטער. מען רעכנט, אז ארגענטינע פארמאגט ארום 50,000 בעסאראבער אידן.

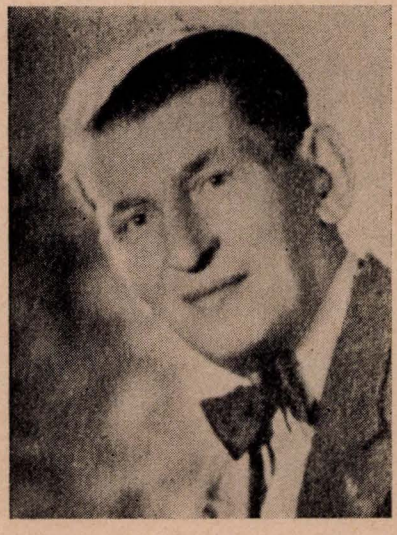
וואס שייך אונזער ארגאניזאציע, דער בעסאראבער פאריין, קען מען שוין מיט עטלעכע שורות נישט אפקומען, ווייל דער פאריין איז שוין אלט 31 יאר און איז דער אייניציקער פאריין וואס איז אנערקענט פון דער ארגענטינער רעגירונג. דער פאריין איז אין פארלויף פון זיין עקזיסטענץ, נישט נאר אונטערגעקומען מיט הילף די אנגעקומענע אימיגראנטן, ווען מיט געלד, ווען מיט א מאשין צו ווין ארבעט און ווען מיט א פלאץ צום ארבעטן, נאר דער פאריין האט כסדר געארבעט לטובת דער אלטער היים. מיר האבן עטלעכע מאל דורכגעפירט קאמפאניעס. אין די יארן 1925-1926 האבן מיר דורכגעפירט א גרויסן קאמפיין פון וועלכן מיר האבן אפגעשיקט קיין בעסאראביע 70,000 פעזעס. אין 1936-1937 האבן מיר אויך דורכגעפירט א וויער דערפאלגרייכן קאמפיין. מיר האבן אין קעשענעווער אידישן שפיטאל אויסגעריכטעט א זאל וואס האט געהאט 25 בעטן פאר טובערקולאזע. דער זאל איז גענאנגען אויף אונזער נאמען. דער בעסאראבער פאריין האט אויסגעקויפט דעם לינאטיף פון דער איינציקער אידישער צייטונג „אונזער צייט" וואס איז דערשינען אין קעשענעוו. מיר האבן שטענדיק געהאט אונזערע פארטרעטער אין בעסאראביע ווי דר. וואלעם און ראזענטאל, דער רעדאקטאר פון „אונזער צייט".

וואס שייך אונזער טעטיקייט דא אויפן פלאץ, באטייליקן מיר זיך אין אלע געזעלשאפטליכע קולטורעלע און האמערציעלע אינסטיטוציעס, סיי מיט אונזער ארבעט, סיי מיט באדייטנדיקע ביישטייערונגען. מיר האבן אונזער אייגענע בעסאראבער באנק וואס מעג זיין דער שטאלץ פון די בעסאראבער אידן. נישט קוקנדיק אויף דעם וואס מיר האבן נישט ביי אונז אין קאסע קיין גרויסע געלדער, פאר־נעמען מיר אבער שענערע לאקאלן ווי אלע אנדערע ענלעכע פאריינען דא אין לאנד. מיר פארמאגן א שיינע אידישע און שפאנישע ביבליאטעק צו די דיספאזיציע פון אונזערע מיטגלידער וועלכע האבן א רעכט צו לייענען סיי ביי אונז, סיי ארויסגענעמענדיק א בוך אהיים. מיר האבן א שיינעם זאל דורכצופירן קאנפערענצן און פאמיליערע פארוויילונגען. יעדן שבת און זונטיק, ווי אויך אלע אנדערע יום טוב טעג, טרעפן זיך צוזאמען אונזערע בעסאראבער און מיר פילן זיך ווי אין דער אלטער היים.

מיר האבן דא געמאלן אונזער ארבעט בלויז מיט שטריכן, אבער אין דער אמת קען מען וועגן איר אנשרייבן גאנצע ביכער.

און איצט וועגן דער איצטיקער הילפס־ארבעט: מיר מוזן אנערקענען אז ביז איצט איז צווישן אונז נאך גאר ווינציק געטאן געוואָרן. די שולד איז אבער נישט נאר אונזערע, נאר זי נעמט זיך אויך דערפון וואס עס זיינען פארן עטלעכע צענטראלעס וואס פירן אן מיט די זאמלונגען, דאס זיינען דער וועלט קאנגרעס, דער דזשוינט און א נע־זעלשאפט מיטן נאמען „כונטא". איצטער גייט ביי אונז אן אן ארבעט צונויפצוגיסן אלע צענטראלעס. אויב עס וועט זיך איינגעבן, וועט מען אפשר עפעס קענען אויפטון. מיר באזונדער טוען אלץ וואס איז אין אונזערע מעג־ליבקייטן צו דערגרייכן מיט אונזער הילף אדרט וואו מען נויטיקט זיך אין איר.

א.בארבאלאט, פרעזידענט
אפרים מילמאן, סעקרעטאר פון בעסאראביער פאריין
וואלף בארבאלאט, סעקרעטאר פון הילפס קאמיטעט

איך באגרים הארציג די בעסאראביער פעדעראציע פון אמעריקאנער אידן צו דער צווייטער וועלט־קאנפערענץ און 6טע נאציאנאלע קאנווענשאן און ווינטש אייך דערפאלג אין אייער הויליקער ארבעט.

איך וועל קיינמאל ניט פארגעסן און אייך שטענדיק דאנקבאר זיין פאר דער וואכעמער אויפנאמע, וואס איר האט מיר געגעבן וען איך בין געווען ביי אייך אלס דעלע־גאט פון דער פאריזער בעסאראביער ארגאניזאציע.

אייער ש. אניספעלד,
פאריז

בעסאראביער אידן אין פערו טוען זייער חוב

די בעסאראביער לאנדסלייט אין לימא, פערו, פארגעסן ניט די נויטלײדנדיקע בעסאראביער ברידער אין דער אלטער היים. דורך פריינט פערלמאן האבן מיר היינטיקס יאר גע־קראגן פון די בעסאראביער אין פערו 19 הונדער דאלער. 300 דאלער דורך צירל מודריק און צו דער איצטיקער קאנוועגשאן 500 דאלער. צוזאמען 27 הונדערט דאלער.

צירל מודריק, אין לימא, פערו, איז איינע פון די איבערגעבענסטע טוערין פאר דער בעסעראביער פעדעראציע אין דער הילפס־ארבעט לטובת די בעסאראביער אידן אין אייראפע.

זי האט אויך אזוי אייגענער איניציאטיווע, געשאפן הונדערטער דאלער. זי האט ארגאניזירט די בעסאראביער ארגאניזאציע אין לימא, פערו און שטייט אין טאג־טעג־לעכער פארבינדונג מיט דער פעדעראציע.

צירל מודירק איז אן אנגעזעענע געזעלשאפטלעכע טוערין אין לימא. זי איז ווייס־פרעזידענטין פון פרויען קא־מיטעט אין „וויסא". און איז אקטיוו אין פארשידענע אר־גאניזאציעס. אין צייט פון דער מלחמה, האט זי פאר־וואלטעט מיט דער אידישער אטיילונג פון רויטן קרייץ. זי ארבעט לטובת די קינ־דער אין אלעסטינע. איז אקטיוו אין דער ארגאניזאציע „קאמפיין פאר די מלחמה גע׳ליטענע א. א. וו.)

צירל מודריק

די טעטיגקייטן פון קאמיטעט פון בעסאראביער אידן ביים הילפס פאראיין „עזרה" אין סאן פאולא, בראזיל

דאס איז אין קורצן דער באריכט פון אונזער טעטינקייט אין משך פון יאר 1946:

מיר האבן בייגעשטיערט צו דער בעסאראביער פעדע־ראציע פון אמעריקאנער אידן 3 טויזנט דאלער; צום בעסא־ראביער הילפס־קאמיטעט אין ארץ ישראל 500 דאלער; פארן לאקאלן עמערגענץ קאמיטעט; הילף פאר עמיגראנטן 15 הונדערט דאלער; לאקאלע הילף פאר ביורא היאס אין סאן פאולא 1000 דאלער; אינדיווידועלע נעלדער ארויסגע־שיקט קיין רומעניע פאר בעסאראביער, אין פארלויף פון די לעצטע 3 חדשים 3 טויזנט דאלער.

מיר האבן אויך אפגעשיקט 8 קאסטנס נייע קליידער דירעקט קיין בעסאראביע מיט דער רוסישער שיף „באקו" אין באטרעף פון 25 הונדערט דאלער. ארום און ארום האבן מיר געשיקט הילף פאר 12 טויזנט דאלער.

אין גיכן שיקן מיר ארויס א דעלענאט, וועלכער וועט באזוכן איראפע און וועט זיך שטעלן אין פארבינדונג מיט בעסאראביער אידן אין רומעניע און מעגליך אויך אין לעסאראביע.

עמיליע בערעזאווסקי, פרעזידענט

בילד פון די 8 קאסטנס נייע קליידער, געשיקט פון סאן פאולא, בראזיל

די אידן אין טרינידאד

פון

מענדל שטראסבערג

ביז 1937 האבן זיך אין טרינידאד געפונען געציילטע 5 אדער 6 אידישע פאמיליעס. פון דעם יאר אן און ווייטער האבן אידן אנגעהויבן צו קומען אין גרעסערע צאלן, און ביז 1939, ווען די רעגירונג האט אינגאנצן אפגעשטעלט די אימיגראציע, האבן זיך אין טרינידאד שוין געפונען איבער 400 אידן פון פארשיידענע טיילן פון אייראפע (רומעניע, פוילן, עסטרייך, א. א. וו.). ווען ס'האט זיך געשאפן די געלעגנהייט צו עמיגרירן פון דאנען, זיינען א סך פון אונדזער געמיינדע אוועק קיין נארד־אמעריקע, און א קליינער טייל קיין זיד־אמעריקע. אזוי אז היינט צו טאג געפינען זיך אין טרינידאד ניט מער ווי א 225 נפשות, און אויך די צאל ווערט יעדן חודש קלענער, ווייל מען פארט קיין נארד־אמעריקע אזוי שנעל ווי מען באקומט די וויזעס. מען דערווארט אז ביז אין א יאר צייט זאלן אין טרינידאד ניט בלייבן מער ווי א 50-60 נפשות, וועלכע וועלן ווערן בירגער פונעם אינזל און דא שטענדיק בלייבן. כמעט אלע אידן ווואוינען אין דער הויפט־שטאט פארט אוו ספעין.

היינט צו טאג איז די עקאנאמישע לאגע פון די אידן אין טרינידאד ניט קיין שלעכטע. דאס הייסט, יעדער האט פרנסה. ס'איז אויך דא א קליינע צאל, וואס מען רופט זיי אן גבירים. די עקאנאמישע לאגע פון די אידן איז אבער ניט שטענדיק געווען אזוי. געווען א צייט, ווען די מאיאריטעט פון די אידן האט נעמוזט אנקומען צו דער שווערער פרנסה פון זיין א פעדלער. היינט איז די לאגע אנדערש: א קליינע צאל זיינען פעדלערם און די איבעריקע האבן פארשיידענע באשעפטיקונגען.

די בוואלע פון אידישע אימיגראנטן אין 1939 האט אונדז געצוואונגען זיך צו ארגאניזירן. אזוי אז מיר געפינען אין טרינידאד אין יענער צייט דריי פארשיידענע ארגאניזאציעס: „די אידישע אסאסיאציאן", פארמירט מערסטענס פון בעסאראביער און פוילישע אידן. „די רעפיודושי סאסייעטי" פון דייטשע און עסטרייכער אידן, און א ציוניסטישער פארײן.

היינט זיינען די אלע ארגאניזאציעס צוזאמענגענומען אונטער איין פירערשאפט: „די דזשואיש קאונסיל אוו טרינידאד". א חוץ דעם געפינען זיך נאך צוויי אקטיווע אומפארטייאישע ארגאניזאציע: די „וויזא" („וומען זיאניסט ארגאניזיישאן") און דער „אידישער דראמאטישער צירקל."

די טעטיקייט פון דעם דראמאטישן צירקל באשטייט אין אויפפירן יעדן מאנאט א שפיל און דאס נעלט ווערט אוועקגעשיקט צו די נעלטענע אידן אין איראפע.

די אקטיוויטעט פון דער „וויזא" באשטייט אין דעם, ווען יעדן מאנאט ווערט ארגאניזירט א אידישער טאנץ, ביי וועלכן אונדזערע אידן האבן א נעלענהייט זיך צו אונטערהאלטן און אויך ספענדן זייערע פאר דאלער אויף א ווייכטיקן צוועק.

אין אלגעמיין רופט זיך אונדזער געמיינדע זייער ווארעם אף אויף יעדן אפיל צו שטיצן אונדזערע נעלטענע ברידער און שוועסטער אויף יענער זייט ים.

בעסאראביער רעלף אין טרינידאד

רעכטס צו לינק: ב. פיקחיזן, מ. זאנענשיין, מ. שאדאך, פארזיצער, מענדל שטראסבערג, סעקרעטאר, י. הינטשעס.

דער בעסאראביער פאנד איז נעשאפן נעוואָרן אין אקטאבער, 1945. 40 מענטשן האבן בייגעטראגן און ס'איז נעשאפן נעוואָרן 12 הונדערט דאלער, וואס איז אין בערנעשיקט נעוואָרן צו דער בעסאראביער פעדעראציע פון אמעריקאנער אידן, אין וועלכער מיר זיינען אנגעשלאסן.

י. ל. גרוזמאן, דער רעדאקטאר פון זשורנאל „שפיגל", וואס דערשיינט אין בוענאס איירעס, ארגענטינע, איז איצט צוגאסט ביי אונג אין לאנד.

פרייַנט גרוזמאן איז א בעסאראביער לאנדסמאן, ער איז א יעדינעצער און האט זיך באטיילינט אין דער הילפס־ארבעט לטובות די בעסאראביער אידן, אין דער ארגענטינער ארגאניזאציע.

גרוזמאן וועט דא פארברענגען עטלעכע חדשים. ער שטייט איין אין האטעל דיפלאמאט, ניו יארק.

בעלצער טרו פרענדס

פון זינדל האקסנהארן, פרעזידענט

„בעלצער טרו פרענדס" (בעלצער גוטע פריינט) איז נעגרינדעט געוואָרן אין 1939. אריגינעל איז די אָרגאניזאציע נעגרינדעט געוואָרן כדי אָנצוהאלטן א נאָענטע פאר־בינדונג צווישן די לאנדסלייט פון בעלץ, אבער ווען היט־לער ימח שמו האָט נעמומען אומברענגען די וועלט, און אויסראטן די אידן, האָט די אָרגאניזאציע זיך גלייך אריינ־געוואָרפן אין דער ארבעט צו העלפן אין קאמף קעגן דעם שונא פון דער מענטשהייט, דעם פאשיזם.

די פרויען האָבן זיך באלד אָרגאניזירט אין א „ניטינג סוירקל", געשטריקט זאכן פאר די אמעריקאנער סאלדאטן און די רויטע ארמייער. די אָרגאניזאציע האָט נעקויפט מלחמה באנדס, געשטיצט דעם „רויטן קרייץ" און אנדערע אינסטיטוציעס דורכן אידישן קאונסיל פון ראָשען רעלף, געשיקט חנוכה מתנות צו די יתומים אין סאָוועטן פאַרבאנד, א. א. וו.

די „בעלצער טרו פרענדס" איז נעווען פון די ערשטע זיך אָנצושלִיסן אין דער בעסאָראביער פעדעראציע און איבערגעשיקט טויזנטער פעקלעך שפייז קיין בעסאָראביע.

אין לעצטן יאָר האָבן זיי געשאפן, צוזאמען מיטן „ניטינג סוירקל", $500 פאר די בעסאָראביער יתומים אין פאריז; 7 הונדערט און פופציג דאָלער פאר דער האלבער מיליאָן קאמפאניע; געשיקט 150 פעקלעך שפייז קיין בעלץ; געהאָלפן בעלצער לאנדסלייט אין פארשידענע לענדער מיט געלט, א. א. וו.

די „בעלצער טרו פרענדס" ארבעטן צוזאמען מיטן פאראיניגטן בעלצער רעליף, און באטיילִיקן זיך אקטיוו אין אלע אקציעס פון דער בעסאָראביער פעדעראציע.

די באאמטע פון „בעלצער טרו פרענדס" זיינען:

זינדל האקסנהארן, פרעזידענט; מ. צוקערמאן, וויים פרעזידענט; דזשולִיעס גרין, פינאנץ סעקרעטאר; אנא האקסנהארן, קאָרעספאנדענץ סעקרעטאר; היימאן פיינרוים, פראטאקאל סעקרעטאר.

אונגענער רידזשיאנאל רעליף

פון יוסף שוואַרץ, פרעזידענט

מר. און מרס. יוסף (דזשאו) שוואַרץ

דער אונגענער רידזשיאנאל רעליף, וואָס באשטייט פון די 4 קלַיינע שטעטלעך: אונגען, סקולען, פערלִיין, קארנעשט איז נאָך א גאָר יונגע אָרגאניזאציע, ערשט איין יאָר אלט, אבער אין משך פון דער קורצער צייט פון אונזער עקזיסטענץ, איז אונז מיט דער הילף פון אונזער מוטער־אָרגאניזאציע, די גרויסע, באוואוסטע בעסאָראביער פעדעראציע פון אמע־ריקאנער אידן, געלונגען צו שאפן א היבשע סומע געלט, פאר הילף פאר אונזערע בעסאָראביער ברידער אין דער אלטער היים.

מיר האָבן אלַיין געפאקט פעקלעך שפייז און קלַיידער און אָפּגעשיקט אין די בעסאָראביער שטעטלעך. מיר האָבן ביינעשטייערט היבשע סומען געלט צו דער בעסאָראביער פעדעראציע, וועלן נאָר זי האָט זיך געווענדט צו אונז. מיר האָבן ביינעשטייערט פאר די בעסאָראביער יתומים אין פאריז, וועלכע ווערן אויפגענאלטן פון דער פעדעראציע. מיר קומען מיט א פיינער ביישטייערונג צו דער וועלט־קאנפערענץ פאר דער קאמפאניע פון א האלבן מיליאָן דאָלער און מיר וועלן אנגיין מיט אונזער הילפס־ארבעט ביז אונזערע נויט־לַיידנדינע בעסאָראביער וועלן זיך מער ניט נויטיגן אין הילף.

זאָל לעבן די בעסאָראביער פעדעראציע — זעצט פאר אייער גוטע ארבעט!

א יאָר ארבעט פון דער פרויען דיוויזיע, מאנהעטן, נ. י.

פון דזשולִיע קאָהן, סעקרעטאר

די פרויען דיוויזיע פון מאנהעטן נ. י. ביי דער בע־סאָראביער פעדעראציע, האָט היינטיקס יאָר זיך געשאפן א פיינעם נאָמען אין דער הילפס־ארבעט פאר די בעסאָראביער אידן אין אייראָפּע.

אין משך פון פארנאָנענעם יאָר האָט אונזער דיווי־זיע, וואָס באשטייט פון א קלַיינער, אבער אקטיווער גרופע פרויען, געשאפן איבער טויזנט דאָלער פאר די בעסא־ראָביער פלִיטים.

מיר האָבן צוגעטאָגן 200 דאָלער צו דער ניו יאָרקער קאָנפערענץ, דעם 20טן אקטאָבער; מיר האָבן אוועקגע־שיקט פאר 175 דאָלער שפייז פעקלעך קיין פאריז; אדאָנק אונזער איבערגעבענער טוערין, מרס. בעקי לוואוסקי, מיט־גליד פון באָארד אוו ט־אָסטים, האָבן מיר באקומען פאר דער פעדעראציע 400 דאָלער פאר די יתומים פון סאָרא אראנאוויץ פאמיליע סוירקל. מיר האָבן געגעבן 50 דאָלער פאר א באגריסונג אין יאָר בוך און מיר קומען צו דער קאָנפערענץ מיט א ביישטייערונג פון 200 דאָלער. סך הכל איבער טויזנט דאָלער.

אן ענטפער צו די פראגן שטעלער

פון איזידאר ווייצמאן
טשערמאן פון עקזעקוטיוו באָארד פון בעסאראביער
רעליעף אין פילאדעלפיע

נלייך ביי דער גרינדונג פון דעם בעסאראביער רעליעף איז אנטשטאנען די פראבלעם אויף וואָס פאר אן אופן זאָל נעשיקט ווערן די הילף אז אונדזערע פריינט און לאנדסלייט זאָלן דאָס קריגן וואָס שנעלער.

קיינע פארבינדונגען מיט בעסאראביע איז נאָך ניט נעווען. קיין בריוו פון אונדזערע ליבסטע, וואָס זענען נאָך דער בלוטיקער היטלער שחיטה לעבן נעבליבן, זענען נאָך ניט באקומען נעוואָרן. און כאָטש מיר, די בעסאראבער האָבן פארשטאנען אז די נויט איז גרויס און הילפס־רופן וועלן אָנקומען, דאָך האָבן מיר ניט נעוואוסט וואו דעם „אלעף" אוועקצושטעלן, פון וואנען מיר זאָלן אנהויבן.

צוביסלעך האָט דער פאראיניקטער בעסאראבער רעליף אין פילאדעלפיע זיך אָנגעהויבן צו אריענטירן. מיר האָבן זיך פארשטענדיקט אז כאָטש מיר וויסן ניט וואו אונדזערע פריינט און לאנדסלייט נעפינען זיך, מוזן מיר זיך דאָך דורכשלאָגן א וועג, כדי מיר זאָלן זיי קאָנען העלפן.

צום ערשטן האָבן מיר דא, אין פילאדעלפיע, אָנגעפאנגען צו פאקטן פעקלעך מיט שפייז, אויך האָבן מיר געזאמלט צענדליקער טאָנען קליידער. די ארבעט איז נעווען א קאלאסאלע און א שווערע, אָבער מיט דער הילף פון אונדזערע איבערנעגעבענע לאנדסלייט איז אונדז נעלונגען די שווערע ארבעט דורכצופירן.

נעשיקט האָבן מיר טראנספארטן שפייז און קליידער דורך דעם אידישן קאונסיל פון „ראָשען וואָר רעליעף" אין די שטעט און שטעטלעך, ווי קעשענעוו, בעלץ, סאראָקע, כאָטין, ליפקאן, יעדינעץ און אנדערע.

כאָטש מיר, די טויער פון דעם רעליעף קאָמיטעט האָבן ניט געצווייפלט אז די שפייז און קליידער וועלן אָנקומען צו די ריכטיקע פערזאָנען, האָבן זיך געפונען צווייפלער וואָס האָבן אונדז געפרעגט „צו וועמען שיקט איר?"

דעם אמת מעגן מיר איצט זאָגן אז אין יענער צייט האָבן מיר נאָר געהאט דעם גלויבן אז ס'וועט אָנקומען אין די ריכטיקע הענט, קיין פאקטן האָבן מיר ניט געהאט, אָבער מיט דער צייט איז די פראָגע צו אונדזער גרויסער צופרידנקייט פארענטפערט געוואָרן.

צענדליקער דאָנק בריוו פאר דער הילף וואָס מיר האָבן געשיקט זענען שוין באקומען געוואָרן. א גרויסער טייל פון די בריוו שרייבער האָבן אונדז געבעטן אויסצוזוכן זייערע פריינט אין אמעריקע און עס איז אונדז געלינגען צו פאר־בינדן זייער פיל פאמיליעס.

אין זייער א קורצער צייט איז אונדז אָנגעקומען אזוי פיל בקשות נאָך הילף אז מיר האָבן זיך געדארפט וועגדן צו אונדזער מוטער אָרגאניזאציע אין ניו־יאָרק אונדז צו העלפן.

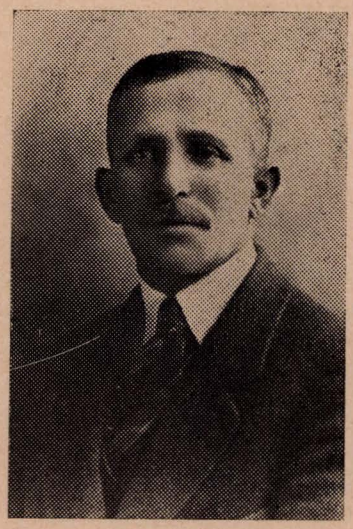
מיר האָבן דורך דעם ניו־יאָרקער אָפיס ארויסגעשיקט אויף אינדיווידועלע אדרעסן טויזענטער פעקלעך שפייז און קליידער. מיר האָבן דורכן ניו־יאָרקער אָפיס ארויסגעשיקט 300 פסחדיקע פאקעטן צו אונדזערע לאנדסלייט. מיר קרינן יעדן טאָג בריוו פון גאנץ בעסאראביע דאנקענדיק פאר דער שטיצע וואָס מיר האָבן זיי געשיקט.

איצט פירן מיר אָן א קאמפאניע פאר פסחדיקע פעקלעך פאר קומענדיקן פסח, און 150 פעקלעך האָבן מיר שוין געשיקט דורך דעם פילאדעלפיער אָפיס.

אויסער קיין בעסאראביע האָבן מיר געשיקט צוויי טויזענט דאָלער צו בעסאראביער אידן אין פראנקרייך; 500 דאָלער צו בעסאראביער אין רומעניע; פאר טויזענט דאָלער מעדיצין און מעדיצינישע אינסטרומענטן דורך ראָשן רעליעף.

מיט דעם ארטיקל באצווקן מיר צו פארענטפערן די פראגן שטעלער זייערע צווייפלען. יעדער קאָן זען די צענדליגע בריוו וואָס מיר באקומען פון בעסאראביע. מיר שיקן צו אייערע פריינט, אייער לאנדסלייט. די הילף קומט זיי אָן!

איך דאנק אלע בעסאראבער לאנדסלייט און סאָסייטים וואָס האָבן אונדז געהאָלפן אין דער וויכטיקער ארבעט.

יוסף סעלצער

יוסף סעלצער, וועלכער איז איצט דערוויילט געוואָרן אלם פרעזידענט פון דער סאראקער סאָסייעטי, האָט זיך אויסנעצייכנט אין דער קאמפאניע פאר די בעסאראביער יתומים אין פאריז. ער האָט איינער אליין, גייענדיג פון לאנדסמאן צו לאנדסמאן געזאמלט איבער 11 הונדערט דאלער. און ער איז בכלל אקטיוו אין דער הילפס־ארבעט פאר די בעסאראביער אידן.

שבת אוונט, דעם 29טן מערץ וועט אין מאנהעטן פלאזא, 66 איסט 4טע סטריט, ניו יאָרק, פארקומען א באנקעט לכבוד פריינט סעלצער, צו וועלכען אלע בעסאראביער לאנדסלייט זיינען געלאדן.

בעסאראביע — פילאדעלפיע

פון איידע סטיין

קאָרעספאָנדינג סעקרעטאַרין פון פאראייניגטן בעסאַראביער רעליף פון פיליאדעלפיע

וועז מיר האָבן אָנגעהויבן אונזער טעטיגקייט אלס א רעליף אָרגאַניזאַציע אין 1943, אין מיטען דער מלחמה, האָבן מיר, פארשטייט זיך, קיין דירעקטע פארבינדונגען מיט בעסאַראביע ניט געהאט און ניט געקענט האָבן. אפילו א יאָר נאָך דער מלחמה האָבן מיר ווייניג וואָס געהאט דירעקט פון בעסאַראביע. פון צייט צו צייט איז אָנגעקומען צו איינעם א פאָסטעל קארד, אָדער א בריוו, אָבער די אָרגאַניזאַציע אלס א גאַנצע איז מיט בעסאַראביע ניט געווען פארבונדן.

די לאָגע האָט זיך אין גאַנצן געענדערט אין זומער 1946. וועז אונזער ערשטער יאָר בוך „דער בעסאַראבער איד" איז אָנגעקומען קיין בעסאַראביע, קיין רומעניע, פאלעסטינע און פראַנקרייך, דאָן האָבן אָנגעהויבן צו שטראָמען בריוו פון אלע טיילן פון דער וועלט, און הויפטזעכליך, טאָקע פון בעסאַראביע אליין.

די מערסטע בריוו וואָס קומען אָן צו אונזער אָרגאַניזאַציע אין פילאדעלפיע זיינען אויף אָפּצוזוכן קרובים, וואָס דארפן זיך געפינען אין פילאדעלפיע. מיר פרעגן זיך נאָך ביי באָקאַנטע לאַנדסלייט, מיר זוכן נאָך אין טעלעפאָן בוך און מיר רופן אָפּ מענטשן מיט אזא נאָמען, און גאַנץ אָפט רופן מיר אזוי לאַנג ביז מיר טרעפן די ריכטיגע פערזאָנען. וועז די מיטלען געבן זיך ניט איין אַנאַסירן מיר אין די צייטונגען, און גאָר אסך פאלן האָט זיך איינגענעבן צוזאַמענצוברענגען צעריסענע פאַמיליעס.

די מערסטע בריוו וואָס קומען אָן אלס ענטפער אויף די פעקלעך וואָס מיר האָבן געשיקט, קומען קיין ניו יאָרק. ווייל די פעקלעך זיינען ביז דער סאַמע לעצטער צייט געשיקט געווארן דורך ניו יאָרק, און האָבן אויף זיך נעהאט דעם אדרעס פון אונזער ניו יאָרקער אָפיס. אָבער אייניגע ענטפערס זיינען פונדעסטוועגן געקומען קיין פילאדעלפיע. דאָס איז ספעציעל געווען אין אזא פאל וועז דער בעסאַראביער איד האָט געוואוסט אז ער האָט אן אייגענעם אין פילאדעלפיע און ער איז געווען זיכער אז יענער האָט זיך באַמיט פאר אים.

איידע סטיין

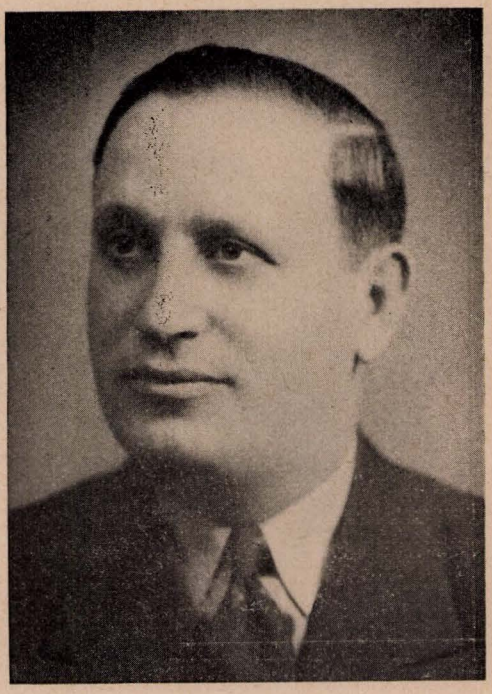
אזוי שרייבט א איד פון בעסאַראביע: „איך און מיין פאַמיליע דאַנקען אייך ברידער, העלפער, פאר דעם פעקל פראָדוקטן. מיר האָבן שוין 5 יאָר אזעלכע גוטע שפייזן ניט פארזוכט. מיר בעטן אויף ווייטער ניט צו פארגעסן אין אונז. עס גיט אונז צו מער מוט, וועז מיר זען אז ס'זיינען פאַראן אין אמעריקע האַרציקע ברידער אוז עס גיט אונז האָפענונג אז מיר וועלן נאָך אויך דערלעבן צו זיין מיט אלע מענטשן גלייך." נאָך א בריוו לייענט זיך: „היינט איז ביי אונז א יום טוב, מיר האָבן באקומען א פאסילקע מיט פראָדוקטן, מיר האָבן זיך פארזאַמלט די גאַנצע משפחה און מיר גוליען."

אונזער לעצטער יאָר בוך האָט געבראַכט אסך ענטפערס פון קרובים וואָס האָבן זיך אָפּגעזוכט אין בעסאַראביע און זיי האָבן געשריבן דירעקט צו זייערע אייגענע אויף די אדרעסן וואָס זיינען געווען אָנגענבן אין בוך. אין אונזער היינטיגן יאָר בוך האָבן מיר גאָר אסך נעמען און אדרעסן פון פילאדעלפיער לאַנדסלייט, און מיר זיינען זיכער אז א גרויסע צאָל קרובים וועלן זיך אָפּזוכן.

לאָמיר וויטער אָנגיין מיט אונזער גוטער ארבעט און זיך נאָך נענטער פארבינדן מיט אונזערע ברידער און שוועסטער אין בעסאַראביע.

בעסאַראביער אידן, טוט אייער חוב — שיקט צו אייער ביישטייערונג פאר דער קאמפאניע צו שאפן א האלבן מיליאָן דאלער פאר די בעסאַראביער אידן אין דער אלטער היים.

באגריסונג פון נ. גודהארט

זייט געגריסט, חשובע דעלעגאטן!

כיום אתמול כי יעבור: דאכט זיך ערשט נעכטן איז דאָם געווען. מיין אינגעלע הערבערט איז אלט געוואָרן 2 יאָר. דאָם איז געווען דעם 23טן מאי, 1943.

פֿרייַנט האָבן זיך פֿאַרזאַמלט אין הויף פון מיין היים צו פייערן זיין געבוירענטאָג, און דערבי האָבן מיר אַרומגערעדט די לאַגע פון די אידן בכלל און פון אונזערע בעסאַראַביער לאַנדסלייט בפרט.

„עס האָט דאָך געקאָנט זיין פֿאַרקערט"! דאָם איז געווען דער אויסדרוק פון אלע פֿאַרזאַמלטע. יאָ: עס האָט דאָך געקאָנט פֿאַסירן אז יענע וואָם זיינען איצט אין רעכטן פייער, זאָלן זיי דאָ, און מיר זאָלן זיין אויף זייער אָרט . . .

עס מוז געפונען ווערן א וועג ווי אזוי זיי צו העלפן, און — עס איז געבאָרן געוואָרן דער „יוניטער בעסערעביען רעליף אָוו פילאַדעלפיא". די וואָם האָבן בייגעוואוינט די גרינדונג זיינען מר. און מרס. איזידאָר ליפשיץ, נ. מעלמאן, מר. און מרס. סעמועל בעזדען, מר. און מרס. מאָרים גודהאטר, לואים גודהארט, מיין פרוי ראָוז, וועלכע איז א מיטגליד פון דער באָארד אָוו דירעקטאָרס, און אַנדערע.

עס איז גלייך אויפן אָרט געשאפן געוואָרן די סומע פון איבער 600 דאָלער, און זינט יענעם טאָג האָבן מיר באַויזן צו געבן צום ראָשן וואָר רעליף 20 טאָן קלייידער; 10 טויזענט דאָלאָר אין מזומן פאר וועלכע עס איז געקויפט געוואָרן שפּייז־פּעקלאך; ארום 6 טויזענט דאָלאָר געשיקט צו דער „בעסעראביער פעדעראציע פון אמעריקאנער אידן"; איבער 2 טויזענט דאָלאָר צו די בעסעראביער יתומים אין פּאריז, און מיר האָבן אויך געשיקט דירעקטע הילף צו יחידים אין דער אלטער היים וועמענס אדרעסן מיר האָבן באקומען, און נאָך א זאָך: ערשט האָבן מיר פון מיין סטאָר אַרויסגעשיקט א פּאָר הונדערט פּעקלאך, און דאָם פאקן גייט נאָך איצט אויך אן . . .

מיט אזא ארבייט דאַרפן מיר זיך חלילה ניט שעמען, און ווען איך קוק אויף די אלע טשעקס וואָם איך האָב אונטערגעשריבן אלס קאסירער, ווילט זיך מיט זאָגן אין די וועלטער פון אונזער גרעסטן פּאַרשטאָרבענעם נאציאָנאלן דיכטער חיים נחמן ביאליק, ע"ה:

תחזקנה ידי כל אחינו
המחוננים עפרות ארצינו
באשר הם שם

זאָל גאָט שטאַרקן די הענט פון אלע אונזערע שוועסטער און ברידער וואָם האָבן א האַנט אין דער דאָזיגער חייליגער אַרבייט, און זאָלן מיר אלע זוכה זיין צו דערלעבן אן אמתע ישועה וגאולה פּאָר אונזער אומגליקליך אידיש פאלק. זייט געגריסט! זייט געבענשט!

נייטען גודהארט, קאסירער
בעסאַראַביער רעליף, פילאדעלפיע

באגריסונג פון אוירווינג קושניר

סעקרעטאר פון יאָר בוך, פילאַדעלפיע

קומענדיג אין פילאַדעלפיער מיט א קורצע צייט צוריק פון קאליפאָרניע, און זייענדיג בא אייניגע מיטינגען פון דעם פאראייניגטן בעסאַראַביער רעליף, און זענדיג די גוטע און נאָבעלע אַרבעט וואָס זיי טוען אויף פּאָר די בעסאַראַביער אידן, האָב איך זיך אריינגעוואָרפן אין דער אַרבעט מיט זיי, און איך בין זייער שטאָלץ וואָס איך קען מיטהעלפן אין דער נאָבעלער נויטיגער אַרבעט.

איך האָף, אז יעדער איינער וועט נעמען אביישפיל פון מיר, און וועט מיטהעלפן, ווייל די אַרבעט און די באדערפניש איז זייער נויטיג.

די טעטיגקייטן פון דער ברוקלינער דיוויזיע פון בעסאראביער פארבאנד

פון אסתר בוירן, סעקרעטאר

דער אידישער ישוב אין ברוקלין מעג זיין שטאלץ מיט דער ארבעט פון דער ברוקלינער דיוויזיע פון בעסאראביער אידן, וועלכע איז אן אפטיילונג פון דעם בעסאראביער פארבאנד. אדאנק אונזער טעטיגער טשערלידי מרם. איטקע סעלצער און די אקטיוע מיטגלידער אסתר בוירן, שרה אסטראף, מרם. סטיינמאן, מ. אסטראפסקי, י. ראטבערג, הערי דאנילאוויץ, מרם. קעם, מרם. פעלדמאן, מרם. האלאנד, אסקאר בוירן, מר. און מרם. בוירנסטיין, מר. און מרם. יוסף סעלצער, און אנדערע, האט זיך אונז איינגענגעבען צו ארגאניזירן א קערפערשאפט וואס טוט גוטע ארבעט, און ווערט געטאן מיט נשמה און הארץ.

איך וויל אויך באטאנען אז אחוץ דער רעליף און רעהאביליטאציע ארבעט זיינען די מיטגלידער פון דער ברוקלינער דיוויזיע געווארן אזוי ברידערלעך, אזוי פריינטלעך, אז עס איז געשאפן געווארן איין גרויסע שיינע פאמיליע אין וועלכער אלע האבן די זעלבע צוועקן און שטרעבונגען. אונזערע שטרעבונגען דריקן זיך אויס אין דעם פארלאנג צו פארגרינגערן די לידן און נויט פון אונזער אזוי וויניג פארבליבענע בעסאראביער ברידער איבער דער גאנצער וועלט. מיר באטייליקן זיך ווארעם און טעטיק אין אלע קאמפאניעס און ביישטייערן גאנץ היפשלעך.

וועז עס איז אנגענאנגען די קאמפאניע פון שיקן קליידער, האט די ברוקלינער דיוויזיע ארויסגעשיקט 18 טאן קליידער אין ווערט פון 18 טויזענט דאלער, 4 טאן שיך אין ווערט פון 2 טויזענט דאלער און 250 אינדיווידועלע פעקלעך.

שפעטער איז געקומען די קאמפאניע פאר די בעסאראבער יתומים אין פראנקרייך. די ברוקלינער דיוויזיע האט גלייך זיך אונטערגענומען צו אראפטירן צען קינדער. וואס דאס מיינט דריי טויזענט דאלער א יאר. זייער א סך מיטגלידער האבן זיך אקטיוו באטיליגט אין דער קאמפאניע און איינער פון זיי, יוסף סעלצער, האט געשאפן טויזנט דאלער. מיר האבן ביז איצט כמעט ווי פארפולט אונזער קוואטא.

איצט האבן מיר אנגעהויבן די קאמפאניע פאר אן עקס־רעי מאשין פאר א בעסאראבער שפיטאל. מיר האבן שוין ביז איצט געשאפן 750 דאלער און מיר דערווארטן אינגיכן צוצעטראגן א באדייטנדיקע סומע.

מיר דערווארטן אז מיט דער הילף פון אונזערע בעסאראבער וואס וואוינען אין ברוקלין וועלן מיר אויסברייטערן די ארבעט און וועלן א פארצווייגטע רעליף־ארגאניזאציע

שרה פעלדמאן־קאהן, אן אונגענער, גיט אפ א סך צייט און מי פאר דער ארבעט לטובת די בעסאראביער יידן. זי זאמלט און פאקט פעקלעך קליידער און שפייז, זי זאמלט און פאקט פעקלעך קליידער און שפייז. זי זאמלט געלט און קומט כמעט יעדן טאג אין אפיס פון דער פעדעראציע און באט אן איר הילף. פאר דעם פארשידענעם ארבעט לטובת די לאנדסלייט אין דער אלטער היים.

פון א בעסאראביער צו א בעסאראביער

פון דוד זאראף
פרעזידענט פון פאראיניקטע בעסאראביער רעליף סאסייעטי, וואשינגטאן

טייערע בעסאראביער לאנדסלייט אין אלע אמעריקא־נער, לענדער און ניט פארגעסענע לאנדסלייט אויף יענער זיידע ים: צו דער געלענהייט פון אונזער צווייטער וועלט קאנפערענץ אין פילאדעלפיע, האב איך דעם כבוד און פארגענומן, אלס פרעזידענט פון דער פאראיניקטער רעליף סאסייעטי פון וואשינגטאן, אין נאמען פון אונזער דעלע־גאציע און אין נאמען פון אלע בעסאראביער אידן וואשינגטאן, איך אלעמען צו באגריסן און ווינטשן אונז אלעמען א דערפאלגרייכע קאנפערענץ.

אונזער וואשינגטאנער דעלעגאציע קומט צו דער קאנ־פערענץ מיט א סך קוראזש און האפענונג און אויך מיט געלט און וועלן פאדערן פון יעדן בעסאראביער אידן צו טאן זיין חוב פאר אונזערע אומגליקליכע ברידער און שוועסטער אין דער אלטער חיים.

איך אליין האב פארלאזט בעסאראביע אלס קינד און האב ניט קיינעם פון מיין משפחה דארטן, דאך האט מיר דער צער און צארן פון די לעצטע געשעענישן אריינ־געצויגן אין דער ארבעט און בין איצט מיט לייב און לעבן פארטאן אין דער הילפס־אקציע צו העלפן אונזערע אידן אויף יענער זייט ים.

עס איז געווען א צייט אין וואשינגטאן וועו מיר האבן געוואלט זיך איבערצייגן וויי אזוי דער נאציאנאלער אפיס פארוועלטע די רעליף געלטער, זיינען מיר געפארן א קא־מיטע פון וואשינגטאן קיין ניו יארק אין איבערגעקוקט די ביכער, אלע טשעקס און רעסיטס און זיך איבערצייגט אז אלע באאמטע שטייען אויף דער נעהערייקער הויך פון עהרליכקייט און איבערגעבנקייט און די ארבעט וועלט אנ־געפירט אויף א ראיעלן וועג וואס בעסער, אונטער די אומשטענדן קען מען ניט דערווארטן.

מיר זיינען צופרידן צו האבן די מעגלעכקייט מיטצו־ארבעטן מיט אייך אין דער זייער נויטוועניגער ארבעט און מיר, פון אונזער זייט, פארזיכערן אונזערע ליבע פריינט און לאנדסלייט אין בעסאראביע און איבראל, אז מיר וועלן ניט רוען ביז איר וועט געהאלפן ווערן און ביז וואנען איר וועט דערהויבן ווערן צו דער מענטשלעכער ווירדע צו וועלכע מיר אלע זיינען באארעטיקט.

צו מיינע רעזינער שוועסטער און ברידער!

איך האב דעם כבוד צו זיין איינע פון די גרינדער, אין וואשינגטאן, פון דער בעסאראביער רעליף סאסייעטי וואס איז פארבונדען מיט דער בעסאראביער פעדעראציע אין ניו יארק, און איך האב דעם פארגעניגען זיך צו קענען מיטן פרעזידענט, סאל סערווייז, און אלע אנדערע טוער, וואס זיינען איבערגעגעבן מיט גאנצן לייב און לעבן ארויסצו־העלפן די בעסאראביער אידן מיט וויפיל עס איז נאר מעג־לעך. מיר האפן, אז מיט דער צייט זאל מען קענען העלפן א סך מער.

א סך פון די לאנדסלייט אין אמעריקע פרעגן פאר וואס איך בין אזוי פארטאן אין דער ארבעט און גיב אוועק אזוי פיל צייט און מי פאר דער הילפס ארבעט. מיין ענט־פער איז, אז איר זייט מיר זייער נאענט צום הארצן, און אזוי פילן אלע בעסאראביער וואס זיינען איבערגעבן דער ארבעט. איך זאג אייך צו אז איך וועל פאר אייך טאן וואס איך וועל נאר קענען.

אייער לאנדספרוי ציפרע העלמאזיקס

מיין איצטיקער נאמען איז:

MRS. B. SILVER

622 Princeton Pl., N. W. Washington 10, D. C.

א בריוול פון די לעוועגטאלס

די ארבעט פון אונזער פאראיניקטן בעסאראביער רעליף פון פילאדעלפיער האט אונז געגעבן גרויס האפענונג פאר דער צוקונפט, אז מיר וועלן קענען העלפן ראטעווען אונזערע אומגליקליכע שוועסטער און ברידער אין בעסאראביע.

מיר באוואונדערן די הייליגע אקטיוויטעט וואס אזא קליינע גרופע האט אנטוויקעלט און האט געמאכט אזא גרויסן דערפאלג אין דער אויפנאבע פון העלפן די אומגליקליכע פון יענער זייט ים.

די אידן אין בעסאראביע שיקן אונז אזוי פיל דאנק בריוו פאר די פעקלעך וואס מיר שיקן זיי, וויל זיי זעען אז מיר זיינען גרייט צו יעדער צייט זיי צו העלפן און צו פארגרינגערן זייערע נויטן. אונדז געבן די בריוו פרישן מוט און פרישע כוחות צו ארבעטן אלע צוזאמען האנט אין האנט און פארגרעסערן אונזער טעטיגקייט אין דעם יאר 1947.

מיר האפן אז אלע בעסאראביער אידן פון פילאדעלפיע וועלן נעמען א ביישפיל פון אונז, און זיך אנשליסן אין אונזער ארגאניזאציע, כדי צו פארגרעסערן אונזער טעטיגקייט און דערמיט פארקלענערן די שווערע נויט און הונגער פון אונזערע ברידער און שוועסטער אין בעסאראביע.

מיט אכטונג,

יוחנן און ראזע לעוועגטאל
(מאיר, משה רופא'ס קינדער פון דאמבראוון,
סאראקער אויעזד)

מר. און מרס. לעוועגטאל

משה האניקמאן

איך דאנק אלע באאמטע און פרוינט פאר דעם כבוד וואס זיערט צוגעטיילט צו מיין פרוי, ערן־פרעזידענטין און „מוטער" פון דער בעסאראביער ארגאניזאציע אין פילאדעלפיע, ברוינע האניקמאן, וועלכע ווערט באערט מיט א באנקעט צו דער דערעפענונג פון דער צווייטער וועלטקאנפערענץ און פאר דער גרויסער הייליקער ארבעט, וואס איר טוט צו העלפן די נעיאנטע און געפלאנטע איבערגעבליבענע אידן און יתומים פון בעסאראביע.

אייער איבערגעבענער פרוינט,

משה האניקמאן,
וויס־פרעזידענט פון פאראיניגטן
בעסאראביער רעליף, פילאדעלפיע

א טרייסט ווארט

טייערע לאנדסלייט אין אלע לענדער, ובפרט אין אייראפע! זייט נעגריסט און געטרייסט שוין מיט דעם אליין וויסנדיג, אז אין פיטסבורג נעפינט זיך א בעסאראביער נעזעלשאפט, וואס זארגט פאר אייך און פילט מיט מיט אייך. אייערע שמערצן זיינען אונזערע שמערצן און צו פארגרינגערן אייער לאגע איז אונזער חוב און פליכט. לאזט אונז וויסן וואס אייך פעלט און מיר וועלן אייך באהילפיג זיין מיט אלע אונזערע קרעפטן. אויר האט צו טייער באצאלט מיט אייערע ליידן און פארלוסטן. זאל שוין אזעלכעס מער קיינמאל ניט פארקומען.

אייער בעסאראביער,

וועלוול קאלקער

די בעסאראביער אידן אין די בראנקס

פון משה קופיט, סעקרעטאר פון בראנקסער דיוויזיע

עס איז ניטא קיין פינקטלעכע סטאטיסטיק וויפיל בעסאראביער אידן עס וואוינען אין די בראנקס. וועז מיר גייען דורך טרימאנט עוועניו, אלערטאן עוועניו, לעבן די קאָאָפעראטיוע הייזער, אדער לעבן די שלום עליכם הייזער, הערט מען אפט דעם כאראקטעריסטישן בעסאראביער אידיש מיט די קאמעצן, א אידיש וואס איז זאפטיג, און שמעקט מיט די בעסאראביער ערד. דער בעסאראביער אימיגראנט, וועלכער האט זיך אקלימאטיזירט אין דער נייער היים, האט ניט איבערגעריסן די פעדים, וועלכע בינדן אים צו זיין אלטער היים, בעסאראביע. די אלטע היים, האט אין א געוויסע מאָס געלייגט א שטעמפל אויף זיין פריוואטן לעבן, באזונדערס אויף זיינע געזעלשאפטלעכע אקטיוויטעטן. מיר האבן, אזוי ארום אין די בראנקס, פיל אינסטיטוציעס וועלכע טראגן בעסאראביער נעמען, ווי למשל, בראנקס בעסאראביער ברענטש 302, און פראָספעקט בעסאראביער ברענטש פון פראטערנאל פאלקס אָרדן. די בעסאראביער שול „אגודת תפארת ישראל אנשי בעסאראביע", דער באָטינער רעליף, די בראנקסער אפטיילונג פון דער בעסאראביער פעדעראציע און אנדערע.

וועז עס איז געגרינדעט געוואָרן די בעסאראביער פערַאציע, איז די ערשטע אפטיילונג געגרינדעט געוואָרן אין די בראנקס. די בראנקס דיוויזיע גרופירט ארום זיך א צאל זייער אקטיווע און איבערגענעבענע מיטגלידער: פרעזידענט, ד. זיידמאן און זיין פרוי מאלי; ב. קאטלער; די אומדערמודלעבע טוער אליקס און ראָזע וויינשפעלד; מר. א. ראיזמאן, מרס. ראָזע שוואַרץ, מר. פ. ראָזענפעלד, פרידא און דושוליום זאנקער, מרס. ל. בארענבוים, מרס. ס. סאפראן, מרס. י. דאלעם, מ. קופיט, מים ז. זאליט, י. קהת, מרס. ש. שקאל־ניק און אנדערע.

די בראנקסער אפטיילונג האט געזאמלט צענדליגער טאָן קליידער, גלעט און מעדיצין און זיי איבערגעשיקט צו די לעבנגעבליבענע שוועסטער און בריידער אין העלפן די בעסאראביער האט זיך אקטיוו באטיילינט אין העלפן די בעסאראביער יתזומים אין פראנקרייך, די בעסאראביער פליטים אין רומעניע און פאלעסטינע. איצט זיינען מיר פארוויקלט אין א קאמפאניע צו זאמלען געלט אויסצושטאטן שפיטאלן אין בעסאראביער שטעטלעך.

משה קופיט

צו דער געלענהייט פון דער צווייטער וועלט קאָנפערענץ פון דער פעדעראציע, באגריסן מיר דעם שארי־הפליטה פון די בעסאראביער אידן. זייט געגריט שוועסטער און בריידער. מיר וועלן ניט שפארן קיין אָרבעט און מי, און העלפן היילן אייערע וואונדן וועלכע די אכזריות־דינע היטלער מלחמה האט אויף אייך געלאזט.

דער בעסאראבער פארבאנד רופט אלע בעסאראביער אידן אין אמעריקע זיך צו באטיליקן אין דער קאמפאניע צו שאפן א האלבן מיליאָן דאלער פאר רעליף און רעהאביליטאציע פון די בעסאראביער אידן.

בעסאראביער ברענטש 302 אידישער פאלקס אָרדן

פון ראָוז שוואַרץ

אלס א פראטערנאלע ארגאניזאציע וואס איז קודם כל פאראנטוואָרטלעך צו די מיטגלידער מיט קראנקן פארזיכערונג און אינשורענס, און אין אלגעמיין צו העלפן אונזערע מיטגלידער אין פאל פון נויט, קאנען מיר דא זאגן, אז מיר זיינען דאס נאכגעקומען, און קומען דאס נאך א הונדערט פראצענט.

אבער א חוץ דעם, זיינען מיר א ברענטש פון א פראגרעסיוון פאלקס-אָרדן, און גלייך פון אונזער גרינדונג אן, מיט 17 יאָר צוריק, העלפן מיר מיט אלע אונזערע מעגלעכקייטן אין אלע קאמפאניעס פון די אידישע פאלקס מאסן צו איז דאס אין קאמף קעגן אנטיסעמיטיזם, צו איז דאס געווען אין קאמף געגן פאשיזם צו געווינען די מלחמה, און איצטער אין די הילפס-אקציעס צו העלפן די לעבעדיגעבליבענע אידן פון יענער זייט ים.

אלס א בעסאראביער ברענטש האָבן מיר זיך אָנגעשלאָסן אין בעסאראביער פארבאנד גלייך בא זיין גרינדונג. און א חוץ דעם יערלעכן אפצאל, באטייליגן מיר זיך אין אלע קאמפאניעס פון פארבאנד.

אין 1946, צו דער ערשטער וועלט קאנפערענץ פון בעסאראביער פארבאנד, האָבן אונזערע דעלענאטן, צוזאמען מיט די דעלענאטן פון דעם אנדערן בעסאראביער ברענטש, צוגעטראָגן די סומע פון $2,500, פון וועלכן 50 פראצענט איז גענאנגען פאר די בעסאראביער יתומים אין פאריז.

א חוץ דעם, האָבן מיר געשיקט קיין בעסאראביע דורך דעם אידישן קאנסיל פון ראשען רעליף 2 טאָן קליידער אין דער וועלט פון $4,000, און א האלבן טאָן ביכער אין דער וועלט פון $500 — צוזאמען מיט די $2,500 אין מזומן, א סומע פון $7,000. פארשטייט זיך, אז דאס אלעס איז געגאנגען צום קרעדיט פון בעסאראביער פארבאנד.

אין דער בראנקסער דיוויזיע פון פארבאנד זיינען א גרויסער טייל פון אונזערע מיטגלידער געווען אינסטרוכטיניטאל אין זיין גרינדונג, און באטייליגן זיך אויך איצט אין אלע ארבעטן וואס דער בראנקסער אפטיילונג נעמט אונטער.

אין דער צוגרייטונג צו דער צווייטער וועלט קאנפערענץ און 6טער נאציאנאלער קאנווענשאן וואס קומט פאר דעם 22טן און 23טן פעברואר, 1947, אין פילאדעלפיע, איז אונזער ברענטש נאכגעקומען אלע פארלאנגען פון פארבאנד און געהאפן מאכן די קאנווענשאן פאר א דערפאלג.

א חוץ אונזער אייגענע באגריסונג אין דעם יאָר ביך, האָבן מיר געזאמלט אויך ביי אנדערע כדי צו קאנען צוטראגן א נישקשהדיקע סומע, און פארשטייט זיך אויך נעשיקט צוויי דעלענאטן, און צום באנקעט צו ערן מרס. האָניגמאן, שיקן מיר מיט אונזערע דעלענאטן - א פיינע מתנה אין מזומן.

און מיר זאגן צו, אז אין דעם יאָר 1947, וועלן מיר פונקט ווי אין דעם פארגאנגענעם יאָר, העלפן אין אלע אקציעס פון דעם בעסאראביער פארבאנד, צו מילדערן די לידן פון אונזערע שוועסטער און ברידער פון יענער זייט ים.

אין נאמען פון דער פירערשאפט און מיטגלידערשאפט פון בעסאראביער בר. 302 א. פ.א., ווינשן מיר דעם פארבאנד א דערפאלגרייכע קאנווענשאן, און א גרויסן דערפאלג אין אלע אקציעס וואס דער פארבאנד וועט אונטערנעמען.

א בייגל פארקויפער אין אמאליקן בעסאראביע

דאנק־בריוו פון בעסאראביער אידן וועלכע האָבן באקומען פּעקלעך שפּייז פון דער בעסאראביער פעדעראציע

פון נאוואסעליץ

דעם 26טן אפּריל, 1946, נאוואסעליץ.
צום בעסאראביער קאָמיטעט:

איך האָב די וואָך באקומען פון אייך א פּאסילקע. איך דאנק אייך וויל עס קומט צונוץ. עס וואלט אבער נעווען גוט ווען איר שיקט אונז קליידער און שיך, אין וואָס מיר נויטיגן זיך זייער.

איך האָב 2 זין אין דער רויטער ארמיי. איך בין שוין ניט קיין יונגערמאן, איך דאנק די וואָס האָבן מיך דאָרטן אין זין. דאָ געפינען זיך 30 אידישע פאמיליעס, דאָס הייסט האַלבע פאמיליעס.

איך גרים אייך און דאנק אייך.

ברנשי כבוד ידידים לנצח.

בנימין זלמן עדלין.

פון יעדינעץ

דעם 15טן יולי, 1945, יעדינעץ.

. . . ווען איך האָב באקומען פון אייך די פּאסילקע האָב איך געווויינט פאר פריידי. זייט אזוי גוט און געפינט מיין ברודער וועלוול גאָלד.

דוד גאָלד.

פון קריסטאָוויץ

דעם 25טן פעברואר, 1945, קריסטאָוויץ.

בעסאראביער פעדעראציע:

האָב באקומען פון אייך א פּעקל פאר וואָס איך בין אייך זייער דאנקבאר. איך בעט אייך אויפזוכן מיין ברודער אין ניו־יאָרק טשארלי ראָבין.

זלמן ראָבינאָוויטש פון קריסטאָוויץ.

פון בריטשאן

דעם 15טן פעברואר, 1946, בריטשאָן.

צו מיינע ליבע אומבאקאנטע מענטשן:

מיר דאנקען אייך פאר אייער פּאסילקע, וואָס איר האָט אונז געשיקט. מיר בעטן אייך, אז איר זאלט ניט פאר־געסן און אונז העלפן. מיר האָבן באקומען אייערע קאָרט־ווען אויפזוכן אונזערע פריינט און קרובים. מיר בעטן לעך, וואו איר פאראינטערעסירט זיך און זאָגט, אז איר אייך איר זאלט אונז שיקן קליידער און טוט עס באלד, ווייל מיר קענען נישט וואַרטן. איך בעט אויפזוכן מיין ברודער מאקס פּאָרטמאן און מיין שוועסטער־קינד העניע העסט, זיי זיינען פאריאָרם.

עליק פּאָרטנאי.

פון קישינעוו

דעם 29טן אפּריל, 1946, קישינעוו.

הויכנעישעצטער בעסאראביער קאָמיטעט:

אייער פּאקעט פון דעם 1טן יאנואר, 1946, האָב איך באקומען. אלעס איז געווען אין אָרדענונג. איך קום אייך פיל מאל אָפּדאנקען פאר דעם פּאקעט און וואָס איר אינטערעסירט זיך אין מיר.

איך וויל אייך בעטן איבערגעבן דאָס קאָרטל מיין שוואָגער נפתלי קעסטטיבוים, ער וואוינט אויף 1189— 46טע סט., ברוקלין. איך וויל הערן פון אים. איך דאנק אייך דערפאר זייער פיל.

מיט אכטונג,
לייב בענדירמאן

פון א ליפקאנער

דעם 30טן יאנואר, 1946, בריטשאן.

צום געערטן אמעריקאנער בעסאראביער אידישן קאָמיטעט פאר אידישער באזאָרגונג.

טייערע ברידער,

צוריק מיט א פּאר טעג האָב איך באקומען אייער פּאסילקע פאר מיר און מיין פרוי און קינד. מיר דאנקען אייך זייער און זייער, וואָס איר האָט אזוי פינקטלעך גוט נעטראָפן, וויסנדיק, אז מיר נויטיקן זיך אין די פּראָדוקטן, וואָס זיינען פאר אונז, באזונדערס פאר קינד, אזוי וויכטיג ווי לופט צו אָטעמען און דאָ איז דאָס א יקר המציאות.

אבער טייערע ברידער, וואָס איך וויל אונטערשטרייכן מיט מיין בריוול און דאָס וואָס איר האָט אונז מאראלישּ דערפרישט און דערהויבן. דאָס באווייזט אונז, אז מיר זיינען ניט אליין און ניט עלנט ווי מיר האָבן געמיינט, אומקערנדיג זיך צו אונזערע היימען פון די היטלער־לאנערן. די יאָרן אונטער היטלערס הערשאפט האָבן מיר פארלוירן אלעס, דאָס פארמעגן, די נאָענטע פאמיליעס און די מענטש־לעבע ווערט. און היינט ווען מיר באקומען עטוואָס א גרוס פון אייערע אייגענע ברידער מעבר לים, ווי דאָס דערפרישט אונז און ניט מוט צום וויטערדיגן לעבן און האָפן.

איך בעט אייך אויפזוכן מיינע 2 ברידער מאָרים און הערמאן מארגענשטערן, זיי זיינען ליפקאנער, וואוינען אין ברוקלין, און מיינעם א גרוועזענעם שכן מאָקס קושנער.

איך בין א ליפקאנער, א זון פון בלימע מענדל שטע־פערס, נעבן דער זינקאָווער קלויז. איצט וואוין איך שוין אין בריטשאָן.

איך ענדיג מיט אידישן גרוס,
מענדל לאנדע

דאנק־בריוו פון בעסאראביער אידן וועלכע האָבן באקומען פּעקלעך שפּייז פון דער בעסאראביער פעדעראציע

פון דער בעסאראביער פעדעראציע אין ארץ־ישראל

הועד לעזרת בסרביה — המרכז

IN PALESTINE CONTROL BOARD

RELIEF COMMITTEE OF BESSARABIAN JEWS

דעם 1טן יוני, 1946, תל־אביב, ארץ־ישראל.

. . . ביי דער געלעגנהייט ווילן מיר אייך מיטטיילן, אז מיר האָבן באקומען פּיל בריוו פון בעסאראביע, ווואו מען מעלדעט, אז מען האָט באקומען אונזערע פּאקעטן, ווי אויך אייערע, און דאנקען אייך זייער. מיר פּארשטיין פון די בריוו, אז אייער הילף האָט פּאר זיי באדייט א גרויסע זאך און מיר פון אונזער זייט דאָ פרייען זיך וואָס די הילפּס־ארבעט ווערט פּאָרגעזעצט און ווינטשן אייך, איר זאָלט אויך אויף ווייטער שטיין טריי פּאר דער הילף פון שארית־הפּליטה פון אונזערע בעסאראביער אידן.

מיט גרוס, אין נאָמען פון צענטראל קאָמיטעט,

י. קאָרן, א קולער.

פון פּאריז

פּאריז, דעם יבעטן יוני, 1946.

ליבע ברידער און שוועסטער, אין נאָמען פון מיין טאָכטער און אויך פון מיר פּערזענלעך, אין נאָמען פון אונזערע בעסאראביער פעדעראציע מיטגלידער, דאנקען מיר אייך הערצלעך פּאר אייער בריידערלעכער באציאונג לגבי אונז, מיר האָבן כמעט אלע באקומען די פּעקלעך מתנות און אלע גוטע זאכן, וועלכע איר, די בעסאראביער פעדעראציע אין אמעריקע, האָט געשיקט פּאר אונז.

נאָך אזוי פיל יאָרן ליידענישן, נאָך אזוי פיל אבידות צווישן אונזערינע, זיינען מיט גליקלעך צו ווייסן: אז ווייט פון אונז, איבער ווייטע ים'ען, פּארמאָגן מיר ברידער און שוועסטער, וועלכע טראָכטן פון אונז, און זיינען שטעדיג גרייט אונז ארויסהעלפן מאָראליש און מאטעריעל.

אונזערע דעלעגאטן, ווייַנדיג ביי אייך, האָבן אונז איבערגעגעבן מיט וועלכע ענטוזיאזם און וואַרעמקייט איר האָט זיי אויפגענומען, און אויך אז איר זענט שטענדיג גרייט אונז ארויסהעלפן אין אונזערע נויטן.

מיט טרערן אין די אויגן, און פון טיפן האַרצן דאנק איך אייך פּערזענלעך, און אויך אין נאָמען פון אלע אלמנות און יתומים, פּאר אייער ברודערלעכער באציאונג צו אונז.

חנה רויטמאן,

וועמענס מאן איז ג'הרג'עט געוואָרן פון די דייטשע רוצחים.

ANA ROITMAN, 101 Rue Dareau, Paris XIV

פון דער בעסאראביער פעדעראציע אין פּאריז

מאי 27, 1946, פּאריז.

צו דער בעסאראביער פעדעראציע פון אמעריקאנער אידן.

נעכטן ביי א גענעראלער פּארזאמלונג איז אויסגעהערט געוואָרן א באריכט פון אונזער דעלעגאציע אין אמעריקע און וועגן דער הילף וואָס איר האָט אונז געגעבן.

עס איז באשלאָסן געוואָרן:

טעלעגראפירן א גרויסן און א היימן דאנק דער בעסאראביער פעדעראציע אין אמעריקע. באדאנקען דער נאציאנאלער באָארד און אלע ארגאניזאציעס, וועלכע האָבן זיך באטייליגט אין דער הילף. ספּעציעל דאנקען דעם פּרעזידענט סערוויץ און דעם עקזעקוטיוו־דירעקטאָר משה שיפּרים, דעם פּארזיצער פון דער עקזעקוטיווע מר. אלפּרעד שייפער און אלע אקטיוויסטן טוער.

אלע אקטיוויסטן טוער פון דער בעסאראביער פעדעראציע אין אמעריקע זיינען דערקלערט געוואָרן אלס ערן־מיטגלידער פון אונזער פעדעראציע אין פּראקרייך.

עס איז באשלאָסן געוואָרן, אז יעדעם קינד זאָל מען אויפנייען א נייע גאָרדעראָבע און יעדעם קינד זאָל אוועקגעשיקט ווערן אויף א מינימום פון 4 וואָכן אויפן דאָרף אויף פּרישער לופט און רו.

די קינדער פון יעדן שטעטל וועלן פּאטאָגראפירט ווערן און מיר וועלן אייך צושיקן די בילדער.

איר וועט באקומען א געניעם באריכט וואָס עס ווערט געטאָן מיט דעם געלט וואָס איר האָט געשיקט פּאר די יתומים.

די לאָגע ביי אונז מיט עסן איז זייער שלעכט. א סך פון אונזערע הונגערן.

מיר בעטן אייך גלייך ארויסשיקן שפּייז.

איך קום איצט פון אָוונט, 9טן יוני, וואָס אונזערע עלטערע קינדער, יתומים און ניט־יתומים, פון 12 ביז 18, האָבן געמאכט — צו הערן א גרוס פון דער בעסאראביער פעדעראציע אין אמעריקע. עס זיינען געווען 130 קינדער. איך האָב זיי אלץ דערציילט וועגן אייך. זיי האָבן געבעטן איך זאָל זיי שטעלן אין פּארבינדונג מיט די בעסאראביער קינדער אין אמעריקע. זיי פּלאַנירן, אז עטלעכע קינדער זאָלן פּאָרן קיין אמעריקע און אז עטלעכע אמעריקאנער קינדער זאָלן קומן קיין פּאריז.

זיי טאָנצן, שפּילן, זינגען, פירן אויף פּיעסן. עס איז א פּאָרגענינג צו זען זייערע פּארזאמלונגען. דער פּרעזידענט זייערער איז יואל קאָווריגאָרו, 17 יאָר. ער וואוינט ביי דוד סעלצערס קוזינעס, מאיר און איטקע מוק. זיי ארבעטן אוים א פּראָגראם פון פּארבינדונג מיט אמעריקאנער קינדער.

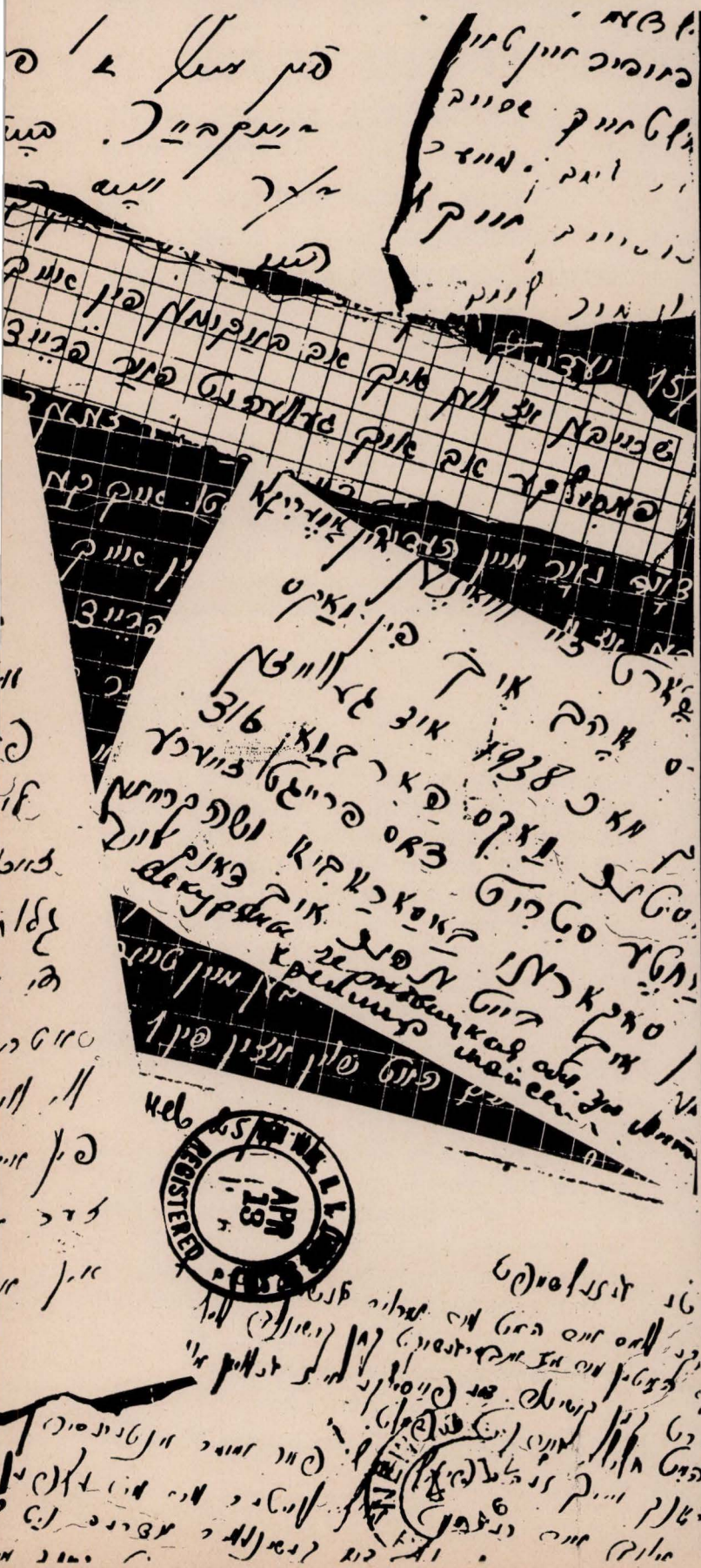
ש. אניספעלד,

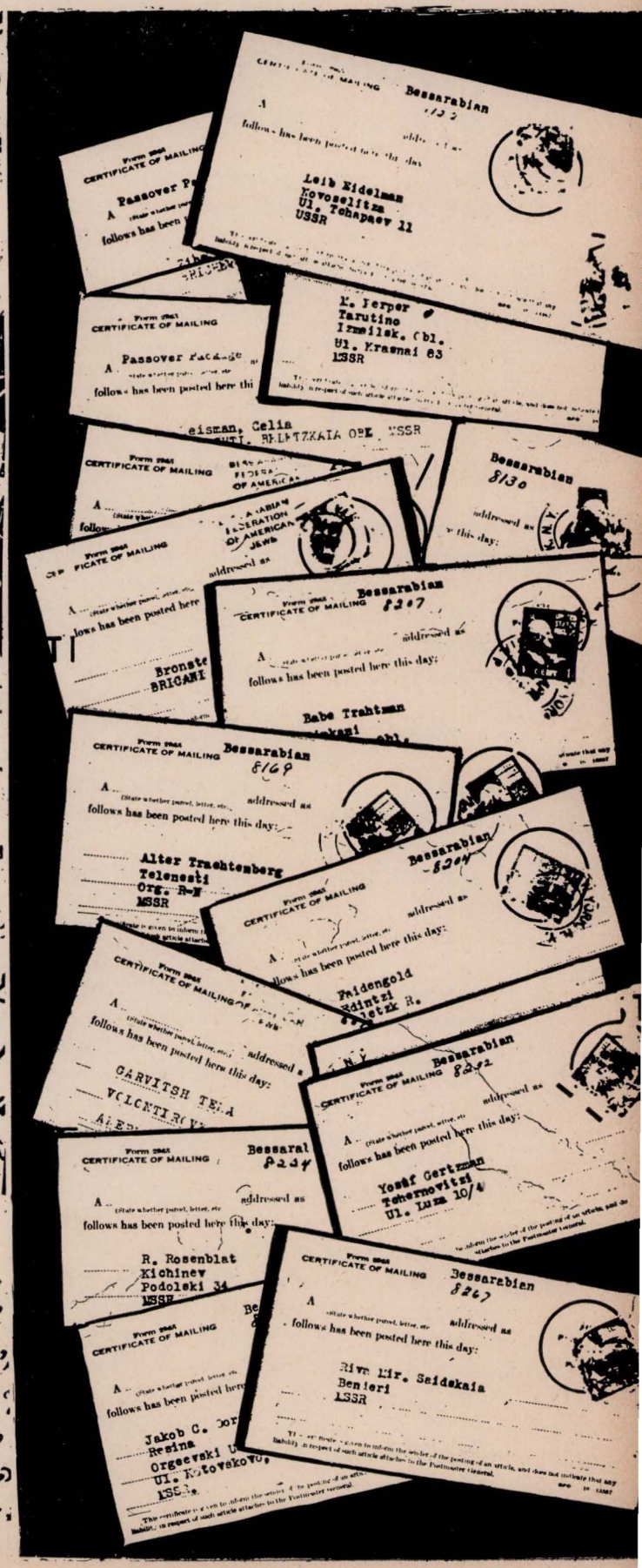
פּרעז. בעסעראביער פעדעראציע אין פּראָנקרייך

בעסאראביער אידן ב

דאם איז

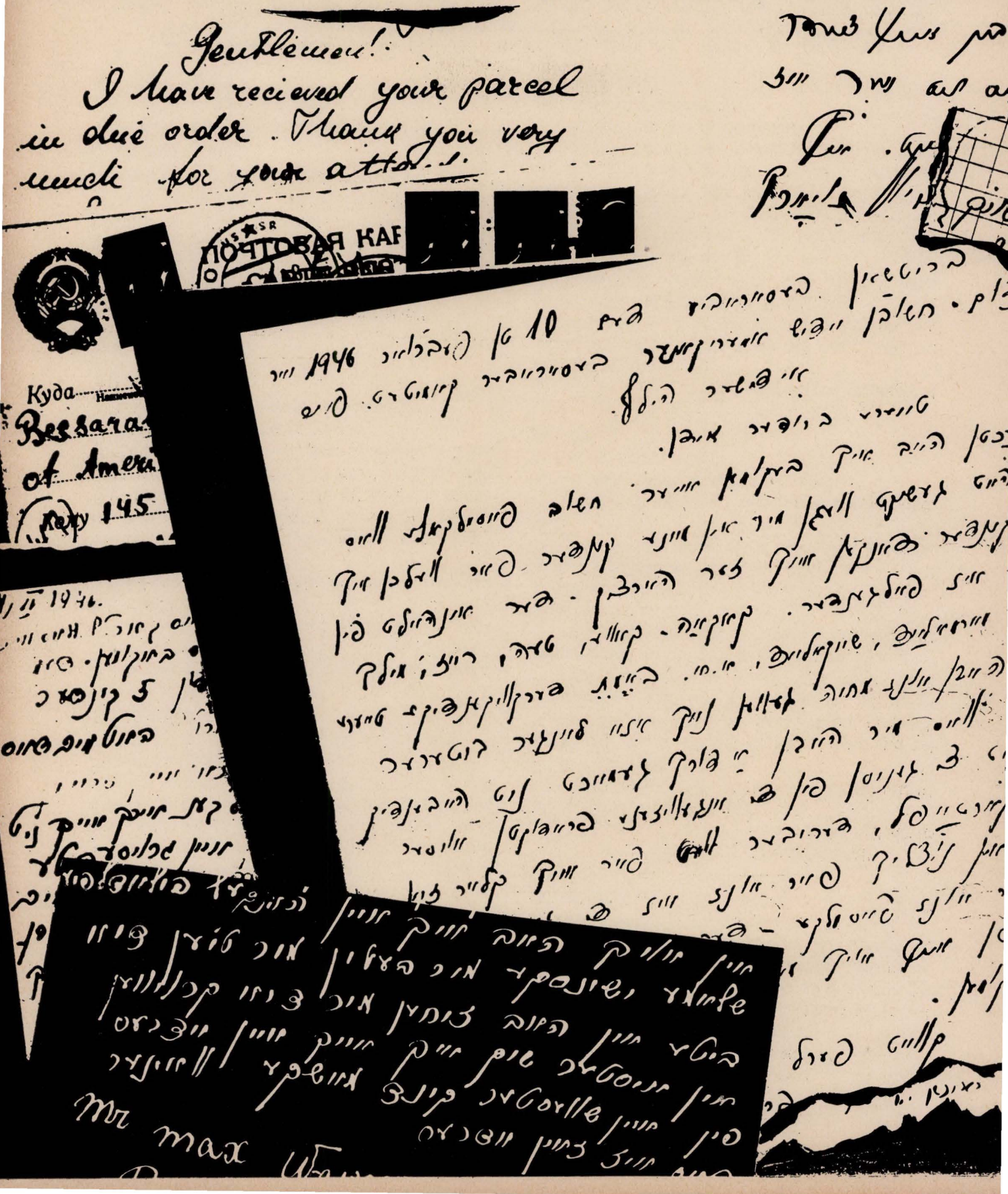
POST OFFICE RECEIPTS OF PACKAGES SENT TO ALL BESSARABIAN TOWNS

בקען פאר דער הילף פון בעסאראביער פעדעראציע

ן דער גרויסער צאל בריוו וואס קומען אן טעגלעך פון בעסאראביע

דאנק־בריוו פון בעסאראביער אידן וועלכע האָבן באקומען פעקלעך שפּייז פון דער בעסאראביער פעדעראציע

פון טשערנאָוויץ

דעם 5טן מערץ, 1946, טשערנאָוויץ.

בעסאראביער פעדעראציע פון אמעריקאנער אידן.

בעסטע פריינט:

איך קען אייך שרייבן, אז איך האָב פון אייך באקומען א קאַרטל מיט א פּאקעט. איך, כייקע ליוואָווסקי פון בעסאראביע, וואָס האָב זיך געפונען ביז איצט אין בריטשאן און איצט זיינען מיר איבערגעפאָרן קיין טשערנאָוויץ וואוינען, בעטן מיר אייך אונז שיקן קיין טשערנאָוויץ אויף דעם אדרעס וואָס מיר שיקן אייך.

איך ענדיק מיט פיל גרוסן,

כייקע ליוואָווסקי.

פון פראנקרייך

צו דער בעסאראביער פעדעראציע אין אמעריקע!

זייער געערטע און חשובע פריינט!

איך בעט אייך זייער מיר אנטשולדיקן וואָס איך באַדאנק אייך אזוי שפּעט פאר דעם פּעקל, וואָס איר האָט מיר געשיקט. עס האָט אונז זייער גוט געטוט. איך בעט אייך זייער מיך נישט צו פארגעסן אויף ווייטער. איך בין געבליבן אליין, מיין מאן האָט מען צוגענומען און ער איז מער נישט געקומען.

איך דאנק אייך נאָך אמאל און האָף אז איר וועט מיך נישט פארגעסן.

מיט אכטונג און פריינטשאפט

פרידע קושניר

מיין מאן איז געווען א קישינעווער מיטן נאָמען איזא קאצניר

פון אונגען

אונגעני דעם 10טן אויגוסט, 1946

געערטע אידישע פעדעראציע:

אין ערשטען קום איך אייך מעלדען אז איך האָב באקומען די פּאסילקע וואָס איהר אַרויסגעשיקט דעם 20טן מערץ פאר מיין מוטער טיליע אקערמאן, און אייניציטיק אייך דאנקען פאר איהר. מיין מוטער געפינט זיך ניט מיט מיר און איך וועל איר טאקע מאַרגען איבערשיקן די פּאסילקע אויף איר אדרעסע. איך האָב שוין עטליכע פּאסילקעס באקומען פאר מיין מוטער און שיק זיי איבער צו איר. איך האָב שוין אויך ענטפער געהאט אז זי האָט זיי דערהאלטן.

איך דאנק אייך וואָס איר פארגעסט ניט אין די עטליכע אידען וועלכע האָבן זיך געראטעוועט פון דעם דייטש, דעם מערדער.

מיט פיל דאנק פאר אייערע גוטע טאטן,

פאני טרייבער

פון אקערמאן

דעם 22טן מערץ, אקערמאן.

צו דער בעסאראביער פעדעראציע:

ליבע פריינט: איך, אדע ראזנאראדסקע, בעט מיט טערען און מיט בלוט וואָס גיסט זיך פון מיינע אויגן, אפּזוכן מיין ברודער, וועלכער האָט מיר שטענדיג געהאלפן אין מיין שלעכטער לאגע. און איצט וועז מיין מאן איז געשטאָרבן, די קינדער צעזייט און צעשפּרייט און איך וויים ניט וואו זיי זיינען, בעט איך אייך אפּזוכן דעם ברודער. ער הייסט איציק בעזפּראזבענע. איצט איז זיין נאָמען דאָווידאָף, מיין שוועסטער'ס נאָמען איז שווארץ.

איך בעט איר זאלט מיר העלפן מיט וואָס נאָר איר קענט. איך בעט אייך נאָך א מאל און ווידער אמאל ניט פארגעסן אין מיר.

אדע ראזנאראדסקע פון אקערמאן

פון פּאריז

דעם6טן מאי, 1946, פּאריז.

צו דער אמעריקאנער פעדעראציע אין אמעריקע!

געערטער פרעזידענט און קאמיטעט און חשוב'ע לאנדסלייט:

איך בין אויך איינער פון די, וואָס האָבן דערהאלטן א פעקל אויף פּסח און איך מוז אייך זאָגן אלס ניט קיין דערוואַרטעטע זאך איז דאָס געווען פאר מיר זייער און זייער אן אנגענעמער סורפּרייז.

און איבערהויפט האָט מיך געירט דער צייכן פון סאלידאריטעט. איך דאנק אייך זייער פיל מאל.

מען דארף זיין דא אין פּאריז, כדי צו זען די שיינע און נוצלעכע ארבעט, וואָס איר פירט אן און וויסט אייך ניט מיד צו ווערן, וויל אין אונזער פאראיין זיינען נאָך פאראן נענוג פריינט וואָס געפינען זיך אין גרויס נויט און דארפן אייער הילף.

איך בין אליין א געבוירענער אין טעלענעשט, דער זון פון מנשה פון דער שמאלער גאס.

2 רוע לואיס גען, פּאריז.

אברהם שוכמאן,

פון פראנקרייך

צו אונזערע געשעצטע לאנדסלייט!

מיר די פאמיליע שוואַרצמאן פון קעשינעוו שיקן אייך א הארציקן דאנק פאר די מצות און אנדערע זאכען וועלכע מיר האָבן פון אייך דערהאלטען. מיר זיינען גליקליך מיט דעם געדאנק, אז מיר האָבן גוטע פריינט וועלכע דיינקען פון אונז. מיר וויינטשן אייך אלעם בעסטעם.

מיט אכטונג,

פאמיליע שוואַרצמאן

דאנק־בריוו פון בעסאראביער אידן וועלכע האָבן באקומען פעקלעך שפּייז פון דער בעסאראביער פעדעראציע

א קייבל פון קישינעוו

דערהאלטן דעם 29טן אפּריל 1946.
בעסעראביער פעדעראציע:

דערהאלטן אייערע פּעקלעך. מיר זיינען אייך זייער דאנקבאר.

אסתר פרימאן מארקאוונא,
קוזנעצנאיא אוליצא 46, קישינעוו.

פון פּאריז

פּאריז, דעם 10טן יוני, 1946

צו דער פעדעראציע פון די בעסאראביער אידן אין אמעריקא!

די טעג האָב איך דערהאלטן פון אמעריקא א פּאקעט אין וועלכן איך האָב געפונען: מצות, מצה מעל, טיי און פעטקייט. ביי אונזערע בעסאראבער לאנדסלייט דא אין פּאריז האָט מען מיר געזאגט אז דאָס איז א פּרעזענט פון אונזערע אמעריקאנער ברודער וועלכע דענקען וועגען אונז.

קום איך מיט דעם בריף אפּצודאנקען די פעדעראציע פון בעסאראבער אידן אין אמעריקא פאר זייער העפליכקייט און פריינדשאפט בנוגע דאָס ביסל אייראפּעאישע אידן וועלכע זיינען אפּגעראטעוועט געווארן פון דער שרעקליכער היטלערשער שחיטה.

שלומה און דבורה זוברייצקיא
פון אוריעוו

פון באקו, רומעניע

דעצעמבער 4טן, 1946

ליבע בעסאראביער ברידער!

היינט האָב איך באקומען א פּאקעט געשיקט פון אייער פעדעראציע. כ'קען אייך אזוי ניט אויסשרייבן ווי אזוי עם האָט מיך געפרייט דער סורפּריז, וואָס איר האָט מיר געמאכט. ניט אויף אזוי פיל די פּראָדוקטן אן און פאר זיך, ווי איך האָב דערפילט, אז איך בין ניט איינזאם און אז מיין ליאגע איז חלילה ניט האָפנונגסלאָז.

די פּראָדוקטן פון פּאקעט זיינען זייער גוטע און קומען אונז גוט צונוץ. זיי זיינען פאר אונז א לוקסוס, ווייל מיר האָבן שוין יאָרן אזעלכעס ניט געגעסן.

איך שיק אייך אין מיין נאָמען און אין נאָמען פון מיין פאמיליע אונזער טיפסטן דאנק און אנערקענונג.

איך בעט אויפּזוכן מיינס א שוועסטער קינד, ישראל זייטל, זיין פּרוי טשארני. ער האָט 2 זין. זיי שטאָמען פון קיטאנאראד, ליבן קאמענעץ פּאָדאָלסק.

מיט אכטונג

ישראל זייטל
SHUL EITEL, Str. Busuioc No. 9 Bacou, Rumania

פון הרב עפלבוים פון קישינעוו

קישינעוו, מערץ 11, 1946

צו דער בעסאראביער פעדעראציע פון אמעריקאנער אידן:

מיט גרוים לויב און דאנקבארקייט באשטעטיקן מיר, אז מיר האָבן באקומען אייערע 2 שפּייז־פּעקלעך, וואָס איר האָט ארויסגעשיקט צו אונז דעם 1טן און 15טן סעפּטעמבער.

יהושיעה עפּלבוים
רב פון קישינעווער אידישער קהילה

פון קישינעוו

דעם 25טן פעברואר, 1946, קישינעוו.

הויכגעשעצטע געזעלשאפט:

אייער פּאָסילקע, וואָס איר האָט מיר ארויסגעשיקט לעצטן נאָוועמבער, 1945, קיין יעדינעץ, האָט מען מיר אי־בערגעשיקט קיין קישינעוו, וואוהין איך האָב זיך איבערגע־קליבן. די פּאָסילקע איז געווען אין פולן אָרדענונג. דאָס היסט עס האָט חלילה גאָר ניט געפעלט.

איך דאנק אייך זייער פיל פאר אינטערעסירן זיך מיט מיר.

מיט אכטונג,
סאָרל טעפּערמאן.

פון רישקאן

געערטע הערן, ברידער און פריינט, מיטגלידער פון דער בעסאראביער פעדעראציע!

נעכטן האָבן מיר, אין געהעריגער אָרדענונג באקומען אייער מתנה, אונזער פּאָסילקע פּראָדוקטן לכבוד פּסח, יא, עם ישראל ח"י, עם ליבן נאָך ערגעץ, עבר לים אידן און אין זייערע וואָרעמע הערצער טליעט נאָך דער היימל־געבאָט „והאבת לרעיבה כמוך".

א יישר כח דעם אמעריקאנעם בעסאראביער פאר־באנד!

די פּאשיסטישע מערדער, די דייטשישע־איטאליענישע־רומענישע אנטינעסקא־מערדער האָבן מיט זייער אקופּאציע פּאָרוואנדלט בעסאראביע, אונזער בליענדיקע, פרוכטבאָרע שיינע היים אין א וויסטעניש, א מדבר, א גיהנם. אונזער געווען שיין שטעטל רישקאן איז א בית הקברות. 15־20 אידישע הייזער געבליבן. די נאָסן זיינען באדעקט מיט בערגלעך, אונטער וועלכן עס ליגן די קרבנות, וואָס די פּאשיסטן האָבן אומגעבראכט.

מיט דער הילף פון דער רויטער ארמיי זיינען מיר גערעטעוועט געווארן. מיר האָבן זיך מיט דער הילף פון אונזער ראטנפּאָרבאנד צוריקגעקערט קיין רישקאָ און גייען ארום צווישן די קברים וויי מסכנים, ווי עבילי עולם.

מיט אכטונג,
באָרים בן מנחם רוזמאן

פילאדעלפיע שיקט פּעקלעך שפּייז קיין בעסאראביע

א גרופּע פון קאָמיטעט פון פּאראיניקטן בעסאַראַביער רעליף אין פילאַדעלפּיע ביי דער אַרבעט פון פּאַקן די שפּייז־פּעקלעך, וואָס זיינען לעצטן חודש אָפּגעשיקט געוואָרן קיין בעסאַראַביע.

עס פעלן דאָ נאָך אייניקע טויער, צוליב דעם וואָס דאָס דריטע בילד איז ניט אָננעקומען אין צייט, וועלן מען איז געגאַנגען צום דרוק. מיר האָפן, אַז זיי וועלן אונז מוחל זיין.

בעסאַראַביער רעליף אין פילאַדעלפּיע.

ענטפערט דעם רוף פון די בעסאראביער אידן !

די בעסאראביער פעדעראציע פון אמעריקא־נער אידן פירט איצט אן די גרעסטע קאמפאניע אין דער געשיכטע פון איר עקזיסטענץ. מיר האבן זיך אונטערגענומען צו שאפן היינטיגם יאר א האלבן מיליאן דאלער צו העלפן אויפבויען דאם חרוב'ע לעבן פון אונזערע בעסאראביער שוועסטער און ברידער, וועלכע האבן זיך דורך א נס גערעטעוועט פון די בלוטיגע לאפעם פון פאשיזם.

דער האלבער מיליאן דאלער איז פאר

1. אוישטאטן שפיטאלן און רעליף פאר די אידן אין בעסאראביע;

2. פאר וואוינונגען פאר די בעסאראביער אידן וועלכע זיינען לעצטנס אנגעקומען קיין ארץ ישראל.

3. פאר בעסאראביער אידן אין רומעניע, פראנקרייך און אנדערע אייראפעאישע לענדער.

4. פאר די בעסאראביער יתומים אין פאריז.

דאם איז א גרויסע סומע געלט. דאם איז א קאמפאניע פון גרויסן פארנעם. און דאם וועט ניט קענען דורכגעפירט ווערן אן דער הילף פון יעדן בעסאראביער לאנדסמאן.

יעדער בעסאראביער איד וועט דארפן צוטראגן זיין חלק צו דער דאזיגער הייליגער ארבעט פאר דער שארית הפליטה פון די בעסאראביער אידן.

זיי בעטן הילף

יעדן טאג קומען אן אין אפיס פון דער בעסאראביער פעדעראציע פעק מיט הארציעסנדיגע בריוו פון בעסאראביער אידן, וועלכע האבן זיך אומגעקערט פון די קאנצענטראציע־קעמפס און פון די ערטער, וואוהין זיי זיינען עוואקואירט געווארן, צוריק צו זייערע חרוב־געווארענע היימען.

זיי שרייבן, אז זיי זיינען נאקעט און באַרוועם, קראנק און צעבראכן און אפעלירן צו אונז, בעסאראביער אידן, אז מיר זאלן זיי העלפן.

וואס טוט די בעסאראביער פעדעראציע?

די בעסאראביער פעדעראציע האט ביז איצט איבערגעשיקט קיין בעסאראביע שפייז, מעדיקאמענטן, שיך, קלייד־עד און אנדערע מאטעריאלן אין ווערט פון א האלבן מיליאן דאלער.

מער הילף איז נויטיג

די הילף מוז אבער איצט פארגרעסערט ווערן. מער אידן קומען צוריק אין די בעסאראביער שטעטלעך. און זיי דארפן אונזער הילף. הילפס־רופן קומען אן פון בעסאראביער אידן אין רומעניע, פראנקרייך, בעלגיע, ארץ־ישראל און אנדערע לענדער.

ווער זאל זיי העלפן, אויב ניט מיר, די בעסאראביער אידן אין אמעריקע?

דער חוב פון די בעסאראביער אידן אין אמעריקע

עס איז די פליכט פון יעדן בעסאראביער אידן צו העלפן אין דער קאמפאניע פאר א האלבן מיליאן דאלער.

יעדער איד דארף ענטפערן דעם הארציסנדיגן רוף פון די בעסאראביער אידן. דאם איז אונזער חוב צו אונזער אייגן בלוט און פלייש.

ניט אלין אייער ביישטייערונג. זעט אז אייער ארגאניזאציע זאל זיך באטיליגן אין דער קאמפאניע. זעט אז יעדער מיטגליד פון אייער ארגאניזאציע זאל מאביליזירט ווערן פאר דער הייליגער ארבעט. זאמלט צווישן אייערע פרייַנט און באקאנטע. יעדער איד איז גרייט צו העלפן די נויטלײדנדיגע אויף יענער זייט ים. מען דארף נאר קומען צו זיי און זיי דערמאנען אין זייער חוב. איז גייט און דערמאנט זיי.

שיקט אייער ביישטייערונג היינט, באלד, שוין! לייגט ניט אפ אויף שפעטער.

הילף איז דרינגענדיג נויטיג !

בעסעראביער פעדעראציע פון
אמעריקאנער אידן
סאל סערווין, נאציאנאלער פרעז.
משה שיפרים, נאציאנאלער סעק.

לאנדסמאנשאפט דירעקטאָרי

אמעריקאנער אידן זוכן זייערע קרובים אין אמעריקע

עטעל שיינפעלד, די טאָכטער פון ציפּע שעכטער, פון קישינעוו.

ETHEL PORTNOFF

923 Spruce Street **Phila., Pa.**

לואים טאטאר, פון זגוריצא.

LOUIS TATAR

1129 Langham Ave. **Camden, N. J.**

רחל גראבוים, איצטיגער נאָמען
רוט אייזענשטיין

RUTH EISENSTEIN

4228 Parkside Ave. **Phila. 4, Pa.**

ביילע ווערע לאדזשינסקע'ס

טאָכטער פון שטאט אריעוו, געווואונט אין נאָסין זא־ריצקע'ס הויף, געמאָכט קאָנפעקטן, זוכט שוועסטער, מלכה אברהם קאָצעף, אויך א ברודער, ישראל נחמה לאדזשינסקע.

MR. & MRS. J. GROSSMAN

3227 W. Turner St. **Phila., Pa.**

מלכה שעבסעל'ס און שאבסע אופוימערס

פון וואד־ראשקאָוו, זוכן ברידער, אוישער קאלמאן, ניאמען, געווואוינט אין דאמבראָווען. שאבסע'ס ברי־דער, בענטשיק, שוועסטער, דבורה, שוואָגער, נעציע מאלדאוואסקע. מיין אדרעס:

MR. & MRS. SAMUEL MILBERT

Box No. 271 **Woodbine, N. J.**

דאָדיל ישועה ברייגים, פון אלעקסאנדרען, דאָבריש, שמחה, מוטער'ס נאָמען שארני פון אלעק־סאנדרען. מיין אדרעס אין אמעריקע:

DAVID CHAEN

1965 N. Stanley St. **Phila., Pa.**

יחיאל קאווישאנסקי פון ניו יאָרק

זוכט זיין מוטער סימע קאָווישאָנסקי, און א ברודער, משה קאָווישאָנסקי, געווען א פּריקאָשטשיק ביי מא־נופאקטור אין בענדער. איך בעט מיר לאָזן וויסן אויף פאלגענדן אדרעס:

CHARLES COHEN

808 E. 175th St. **New York 60, N. Y.**

איטע, אישיע רויטמאנ'ס טאָכטער, פון אריעוו זוכט איר שוועסטער, שרה וויסמאן מיט איר משפּחה.

MRS. A. LENSKY

2505 Olinvile Ave. **Bronx 67, N. Y.**

מיינע עלטערן חיסן אברהם און שרה גאכמאן, האָבן געווואוינט אין פאנטאני נו. 13, קישינעוו, צוריק מיט 9 יאָר. אויב עמיצער וויסט פון זיי לאָזט וויסן צו:

MAX GACHMAN

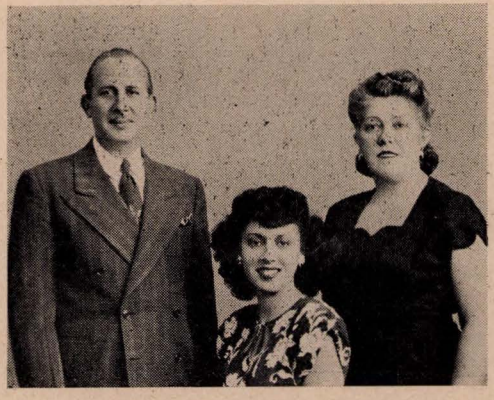
3916 Wylusing Ave. **Phila., Pa.**

יוסף חנה זשיקעט וויסבאך, באגריסן די וואגמאן ברידער מיט זייערע פאמיליעס.

MR. & MRS. JOSEPH WEISBACH

2320 Mermaid Ave. **Brooklyn, N. Y.**

פרוים נאפטאָליער שאָר און נאָטע זאלמאן הארינ'ס פון טעלענעשט, זוכן קרובים, זוכן אויך חנה יאנטעלס טאָכטער ביילע, פון קאָלאָראש.

MR. & MRS. F. SHORE

2437 N. 32nd St. **Phila. 32, Pa.**

לאנדסמאנשאפט דירעקטאָרי

אמעריקאנער אידן זוכן זייערע קרובים אין בעסאראביע

איך, חייקע ברויטמאן, לייב דוגעלע'ס טאכטער פון יעדינין, זוך מיין פּלימעניצע, חנה'לע שניידער, איר מוטער'ס נאמען רחל.

CLARA BROITMAN

1815 Longfellow Ave. **Bronx, N. Y.**

יעקב פּיצע אייזיק מענדעל'ס פון קילּיע, אוזמיילער אּיעזר, זוכט זייערע בריידער: מענדל חיים, אברהם, ישראל־לייב, מרדכי, זעליג, אדער די פאמיליע.

JACK HYMOWITZ

1662 Vyse Ave. **Bronx 60, N. Y.**

דינה לערנער פון פּערו, זוכט ברוינע און יוסף ציסען, יעקב יוסף מלמד, ירחמיאל יפה, געוואוינט אין בעלץ, שבע רחום, געוואוינט אין סעקוראן.

מענדל לעבטיק זוכט פאטער, דוד לעבטיק, מוטער צפורה, שוועסטער חוה, רייזל, חנה און ברודער קאפּל, אלע פון נאוועסעלּיץ.

מעקס לעבטוג.

טשארלי, עטי, פּענינע קאפּלמאן, בעלזער לאנדסלייט, באגריסן די בעסאראביער אידן צו דער קאנווענשאן.

CHARLES COPELMAN

5639 N. Wornock St. **Phila., Pa.**

אברהם קאווערמאן זוכט זיינע שוועסטער, מירל אר־בייטמאן, ראסע באראן, און פיינע גודמאן אדער זייערע קינדער.

ABE COVERMAN

445 Beech St. **Pottstown, Pa.**

ראזע שוסטער זוכט איר שוועסטער און שוואגער, חוה און יאנקל טעפּלער, און זייערע קינדער, חנה'לע, ציליע און אסתר פון כאטין.

ROSE SCHUSTER

5773 Westminster **St. Louis, Mo.**

מיר שיקן א האַרציגן גרוס צו אונזער ליבע מוטער, פרימע לייפּסקער מיט די קינדער, בעטי, באַרים, יאסעלע.

פּערעלע בראהן

2022 S. 4th Street **Phila., Pa.**

מ. אווערבאך פון פילאדעלפּיע, באגריסט זיין קוזין און פאמיליע, יוסף שפּאך פון סגוריצע.

MEYER AVERBACH

2430 S. 3rd Street **Phila., Pa.**

חאנצע מאטעלס אוסאקאוואן פון טעלינעשט.

ANNA BUDMAN

3112 W. Montgomery Ave. **Phila., Pa.**

וועלוול משה שערמסינ'ס זון פון אריעוו.

W. SHERMAN

1826 N. 7th Street **Phila., Pa.**

יהושע גרינבערג, אין פאלעשט האט מען מיר געזופן: שייקע יאנקל קאליסערס.

SAMUEL GREENBERG

5646 Arlington St. **Phila., Pa.**

לאנדסמאנשאפט דירעקטאָרי

אמעריקאנער אידן זוכן זייערע קרובים אין בעסאראביע

שמואל אברהם זיסעל גיטעלמאן'ס זון, געוואוינט אין סאראקע די לעצטע צייט, זוכט צוויי שוועסטער וואָס האָבן געוואוינט אין בעלץ. איינע הייסט שלימע פּאָגראָווע, די צווייטע דבורה גיטעלמאן.

2610 SOUTH EIGHTH STREET
PHILADELPHIA 48, PA.

עטי האָניק זינדעל'ס טאָכטער פון בעלץ, זוכט לייקע, משה, לייבוש באטאשענסקי, בעלץ.

ETHEL KONESKY

5002 "B" St. Phila. 20, Pa.

יצחק ראפאפּאָרט אהרן'ס זון, פון סעלעטשי, לעבן קאלאראש, זוכט די ברידער, ברוך און משה מיט די משפּחות. איך בעט צו לאָזן וויסן צו:

ISADORE RAPPAPORT

780 S. 4th Street Phila., Pa.

איך, נעסיע סודמאן, טאָכטער פון מאָטקע שניידער און חאנצע, זוך מיינע 3 שוועסטער, ליבי, רחל, פייגע און ברודער חיעל.

NESSIE GREIFER

1351 Hoe Ave. Bronx, N. Y.

איך באגרים די יוניטער בעסאראביער רעליף אין פילאדעלפיע, פאר זייער גוטער ארבעט.

HENRY J. REISS

419 S. 5th St. Phila., Pa.

יעקב סטעלמאק פון יעדעניץ, וועלכער האָט געוואוינט אין פּערו, זוכט זיינע קרובים און פריינט.

JACOB STELMACH

1779 Washington Ave Bronx, N. Y.

חיים לעדערמאן פון פּיטסבורג, א דאָבראָווונער, זוכט זיין ברודער וואָלף לעדערמאן מיט זיין פרוי, פאניע און זון סאמקע, געוואוינט אין קעשינעוו; א שוועסטער מיט איר מאן, רבקה און יצחק שקלאַרניק פון סאראקע, געוואוינט אויפן בארג.

H. LEDERMAN

5444 Jackson St. Pittsburgh, Pa.

יעקב בראָנשטיין, זוכט זיין ברודער, אדער שוועסטער, זיסע דאסקאל, אדער פריידע הארונטליערער פון ראָמאָנוסקי.

קישינעווער סאָסייעטי

י. בערענזאָן זוכט בערל קערצמאן.

קישינעווער סאָסייעטי

איך, אַרקע לערנער, אברהם לעווראנט'ס זון, מיין מוטער האָט געהייסן איידעל, און מיין ברודער בעריש, און שוועסטער אידים, שוועסטער, חאדינע, שוואָגער ירחמיאל.

HARRY LERNER

5742 Sampson St. Phia. 39, Pa.

באגריסונג פון לייב נח'ס זון, אקערמאן, פון ארשוא־ווינעץ. וואוינט איצט:

ACKERMAN

809 Arnow Ave. Bronx, N. Y.

לאנדסמאנשאפט דירעקטאָרי

אמעריקאנער אידן זוכן זייערע קרובים אין בעסאראביע

רפאל באכמאן, לייזער יונה שניידערס אייניקל, זוכט די שוועסטער, פרומע, חיה, פּעסע און ברודער, איציק־מאיר און מוטער, פרוידע רחל.

RALPH BACHMAN

328 W. 29th St. New York, N. Y.

נחום און לייקע מאלטשאנסקי, פון דאמבראוועז, זוכן זיין ברודער, שלמה מאלטשאנסקי פון קישינעוו.

MR. N. MALT

1130 N. St. Clair St. Pittsburgh, Pa.

מיר זוכן אונזער שוועסטער, איר מאן און קינדער, לייב און פּערל רויזמאן. זיי האָבן געוואוינט אין קאנול. מיר זוכן אויך אונזער שוועגערן, אנעטי נאראשיט, מיט אירע טעכטער. אנעטי מיט איין טאָכטער האָבן געוואוינט אין קעשינעוו.

HARRY ASHKENAZY

3830 Boarman Ave. Baltimore, Md.

פישעל קאנטער, יוסף־יצחק מאכלים' אייניקל פון בענדער, מיט זיין פרוי, פאניא בארסקאיא פון נרא־סולאווא, באגריסן אלע באקאנטע אין בעסאראביע און איבערן דניעסטער.

FRED KANTOR

2003 Strauss St. Brooklyn 12, N. Y.

איך, נחמה גאַרפינקל שעכטמאן פון קישינעוו, זוך מיין ברודער, משה גאַרפינקל פון קישינעוו.

MRS. N. SCHECHTMAN

4818 Church Ave. Brooklyn, N. Y.

איך, ברוך שעטניצקע פון טיראספּאל. נאדקע, זון פון קארפּיטשנע זאוואד, זוך מיין שוועסטער, סארע טשאפּליק, שוועסטער פרוידע עטל שאפּערמאן אין טיראספּאל.

BENNIE SHALL

6014 Spruce St. Phila., Pa.

ראצע באראף פון רישקאן, (איצטיגער נאָמען ראָזע שוואַרץ) שיקט איבער גרוסן צו באָרע ווערבוך און איסאק סיראָטא און זיין פרוי; חיים שולמאן און זיין פרוי.

JACOB SCHWARTZ

724 Quebec Pl., N. W. Washigton, D. C.

ברוך חנה זינבערג, זייער טאָכטער כייקעלע און רובין סטוימאכער.

MR. & MRS. B. ZINBERG

1513 N. Franklin St. Phila., Pa.

חנה איצע רימער'ס טאָכטער, פון וואדראשקאוו.

MR. & MRS. FALICKMAN

137 E. 17th St. New York, N. Y.

יאנקל לייב נעכעם זון, פון וואדראשקאוו.

W. SNYDERMAN

2402 E. Dauphin St. Phila., Pa.

עליקם צינבערג (קאסטעל) באגריסט אלע בעסאראביער לאנדסלייט.

ALEX COSTELL

1827 Washington Ave Bronx, N. Y.

לאנדסמאנשאפט דירעקטאָרי

אמעריקאנער אידן זוכן זייערע קרובים אין בעסאראביע

חיים מייער בראָנשטיין, מ׳האָט מיך געשריבן חיים מייער ישראל יאָסל ווראטעקער, געווינט אויף דער פּאשטאווע גאס, אנטקעגן דער רימעסלינע אוטשילישטשע. מיר האָבן געהאט א מאסלעבונע אין רישקאן.

HERMAN BRONSTEIN

4137 Liedy Ave. Phila., Pa.

בערל בן חיים מאשענזאָן, קאָמינקע, פּאָדאָליער גובערניע.

B. MOSENSON

1702 N. 42nd St. Phila., Pa.

לייקע שערמאן ווייסבערג פון קישינעוו, זוכט איר פאמיליע פון קישינעוו.

MR. & MRS. SHERMAN

2126 South Street Phila., Pa.

ישראל שלמה נוטים פון רעזינע זוכט שוואגער, בערל חייקעל סאנדלער פון רעזינע.

SAM SENDLER

4728 N. 8th Street Phila., Pa.

סארע בריינע חיים אהרנ׳ס שלאפקע מאכער׳ס טאכטער פון טעלענעשט, זוכט אירע קרובים.

MRS. I. GECHT

4850 Rorer St. Phila., Pa.

אידעם הינדע און שמעון פלאָמס פון פּערעוואל קארנעשט, זוכט אירע קוזינעס, די קאָהנ׳ס און רויטמאנ׳ס.

MR. & MRS. H. CAMEL

2838 N. Front Street Phila., Pa.

משה בלאך, אשר אברהם יעדים א זון פון חאטין, געפינט זיך אין פילאדעלפיע.

MORRIS BLOCH

1634 S. Lawrence St. Phila., Pa.

פּסח אלטערמאן פון קישינעוו, דאדיל בראזשניקס א זון, גריסט אלע קרובים וועלכע זענען לעבן געבליבן, און בעט שרייבן.

PHILIP ALTERMAN

262 S. 5th Street Phila., Pa.

מייער דעם פּאָליציי־מייסטערס פון קארנעשט און זיין פרוי, טאָבע אינדעס.

MR. M. PELTZMAN

3030 Ridge Ave. Phila., Pa.

איך, אייער פעטער צבי קאסיר, באגרים אייך בערל און אבא קייסער.

H. KAISER

2204 E. 7th Street Phlia., Pa.

מיין מיידלשער נאָמען איז געווען, צירל לינדענבאום, פון דער שטאָט סאראקע, אלטע חנה רחל׳ס טאָכטער.

MRS. CELIA LERMAN

761 KEIGHN Ave. Camden, N. J.

בן־ציון כארטאָהן און מיין פרוי, ראָזע נאפאדענסקי, זוכן אלע אונזערע קרובים.

MR. B. CARTON

2039 S. 4th Street Phila., Pa.

לאנדסמאנשאפט דירעקטאָרי

אמעריקאנער אידן זוכן זייערע קרובים אין בעסאראבי׳ע

משה, זעליג מלמד׳ס א זון פון קאָפרעשט

MORRIS MALMUD

463 S. W. 28th Road — Miami, Florida

משה יאנאָוויטש, פון קאפרעשט, עלטערנ׳ס נאָמען טאנבע און קונדע.

MORRIS YANOWITZ

2001 N. W. 62nd St. — Miami, Florida

טשארנע וואָלדמאן פון דאָמבראָווען, אברהם יאָסעל שמעונ׳ס אייניקל.

JENNIE CACHMAN

4161 Penhurst St. — Phila., Pa.

סעם מאָסענסאָן פון ראשקאָוו

SAM MOSENSON

1702 N. 42nd St. — Phila., Pa.

משה קיטראָסער, געבוירן אין קארנעווע, און אלע יאָרן געווען אין דאָמבערוויץ, זוכט פאַרבינדונג מיט א ברודער, יאנקל קיטראָסער, א שוועסטער, קריינדל וויסמאן, געוואוינט אין טעלענישט. אויך אלע פריינט וועלכע זענען לעבן געבליבן. שרייבט צו:

M. ROSS

277 S. 5th Street — Phila., Pa.

וועלוול מאיר משה דעם רופא׳ס לעווענטאל, יהושיע יאנקל׳ס אייניקל פון דאָמבראָווען.

WM. LEVENTHAL

152 W. Main St. — Norristown, Pa.

באגריסונג פון מארים אלענאף.

MORRIS ALLENOF

709 S. 4th Street — Phila., Pa.

משה, גדליה בלעכער׳ס א זון פון יעדינעץ, מוטער׳ס נאָמען, אסתר.

MORRIS HARIA

2526 S. 8th Street — Phila., Pa.

רבקה זילבערמאן, יצחק דעם בלעכער׳ס טאָכטער, חנה פאלאנסקי פון יעדינעץ.

CHARLES POLLIN

4185 Leidy Avenue — Phila., Pa.

יאנקל מרדכי׳ס פון בערניווע, געוואוינט אויף דעם מאידאָן, חאָטין.

J. BRONSTEIN

5647 Chester Avenue — Phila., Pa.

וואלקע מרדכי׳ס פון בערניווע, געוואוינט אויף דעם מאידאָן, חאָטין.

WM. BRONSTEIN

613 Madison Street — Wilmington, Del.

ברוך קרייזל יעקב פון דעם וואלד, זון פון קאָמינקע פאָדאָליער גובערניע.

B. KROUSE

329 Green Street — Norristown, Pa.

לאנדסמאנשאפט דירעקטאָרי

אמעריקאנער אידן זוכן זייערע קרובים אין בעסאראביע

יהושע, סופר, אשר שוחט'ס זון.

☆

5860 Osage Avenue — Phila., Pa.

חיים, אסתר דער סטאָליארקים, צווייטער נאָמען, קאָמעלמאכער פון קאָלאראש, זוכט זיינע ברידער און שוועסטער פון קאָלאראש און קישענעוו.

MR. & MRS. H. CAMEL

2838 N. Front Stret — Phila., Pa.

מייקע דוד דעם בראקירערס אייניקל, די שקלארניקס פון סאראקע.

MARY ZAZULIA

2435 N. Dover Street — Phila., Pa.

פייגע איסר קאָפּעלמאנ'ס טאָכטער פון בעלץ זוכט שלמה קאפמאר פון קעשינעוו, קאציקאפסקאיא נומער 3.

MRS. FANNIE STEINGOLD

3119 W. Diamond St. — Phila., Pa.

אברהם בערנשטיין, געווען א שניידער אין קישינעוו, זוכט זיינע ברידער: אהרון, בערל, מענדל בערנשטיין און די עלטערן.

A. BERNSTEIN

14 Irwin Ave. — Roxbury, Mass.

איך, משה קופערמאן, זוך קינדער פון לייזער יאנ־קעלע'ס. אויך דוד לייב מיט זיין פרוי, כייקע קרא־שינסקע פון בריטשעווע.

M. COOPERMAN

171 E. Robie St. — St. Paul, Minn.

איך זוך מיינע שוועסטער און ברידער פון יעדיניץ מיטן נאָמען פון דזשאקאפסקי.

MINNIE JACKOFSKY

104 Bay 37th St. — Brooklyn, N. Y.

יוסף און מאיר, פיניע דער סאהווערינס זון פון בעלץ, גרישן אונזער פלימענק, יוסף לאנדצמאן מיט דער פאמיליע און אויך אלע לעבן־געבליבענע פריינט. שרייבט צו:

JOSEPH GROSS

630 Moyamensing Ave. — Phila., Pa.

ריווע נעלמאן פון בעלץ, אסנע נעלמאנ'ס שוועגערין.

MRS. B. HARRISON

403 E. Rockland — Phila., Pa.

לייקע האקם בריינע'ס טאָכטער פון בעלץ, באגריסט אלע פריינט וואָס האָבן זיך צוריקגעקערט אהיים.

MRS. LENA GROSSMAN

2453 N. Front St. — Phila., Pa.

סארע בריינע חיים ארען שלאפקי מאכער'ס טאָכטער פון טעלענעשט, זוכט אירע אייגענע אין בעסאראביע.

MR. & MRS. I. GECHT

4850 Rorer St. — Phila., Pa.

הערשל נחמן בוכמאן פון ליעווע.

H. BOOKMAN

5833 Osage Ave. — Phila., Pa.

איך, בן ציון אברהם חיים סטוילער'ס, געוואוינט אין דער קאוועלשער גאס, לעבן שוסטערשער שול, זוך די פאמיליע ווינשולבוים.

B. WEISS

1125 Souht Street — Phila., Pa.

איציק מעניע יאנים, נחום גדליה פרייע, ביילע אברהם בעקערמאן, מייער, מאטל, שלומה יונים.

MR. SAM UNIS

1728 65th Avenue — Phila., Pa.

לאנדסמאנשאפט דירעקטאָרי

אמעריקאנער אידן זוכן זייערע קרובים אין בעסאראביע

רייזל בעלענזיין, שמואל סאלדיטס א טאכטער פון קעשינעוו, זוכט די ברידער יעשיקע, געוואוינט אין קעשינעוו אויף דער בענדערסקע; לייזער, א שניידער, געוואוינט אין בענדער; משה לייב (מישע אין בעלץ, געהאט א בעקערייי.

ROSE SCHWARTZ

2809 Barker Ave. Bronx, N. Y.

זייענדיג א בעסאראביער, אנערקען איך אייער טייערע ארבעט אלס זייער א וויכטיגע. זייט געגרוסט פאר אייער הייליגער ארבעט.

מיט גרוס,

יוסף קושנער, פון נאוואסעלעץ

איך זוך באסיע, מיידלישער נאמען באנדאנאף, שמועל דעם לימינעקס טאכטער.

JOSEPH KUSHNER

2418 Olinville Ave. Bronx, N. Y.

פייוול יוסף פאקענטראגער'ס זון פון ליפקאן, מיט זיין פרוי פרידע און קינדער, באגרישן אלע בעסאראביער לאנדסלייט.

2067 MAPES AVE. BRONX 60, N. Y.

מיר באגרישן אונזער שוועסטער פייגע, און שוואגער משה, און זייער זון אייזיק וויסמאן פון כאטין און די איבעריגע פרוינט.

JULIUS ZANKER

2300 Bronx Park Eaast Bronx 67, N. Y.

אהרון ראיזמאן און פרוי פון בענדער, וואוינט 663 קאסאנאווא סטריט, באגרישן דעם בעסאראביער פאר־באנד צו דער צווייטער וועלט קאנווענשאן אין פילא־דעלפיע.

A. REISMAN

663 Casanova St. Bronx, N. Y.

סילוויא זאלאט, טאכטער פון די פארשטארבענע אק־טיארן, יעקב און לאה (זאן) זאלאטניצקי, באגרישט אלע קעשינעווער און בעסאראביער לאנדסלייט.

SYLVIA ZALOT

1721 Paulding Ave. Bronx, N. Y.

מענדעל יציאל יוסף'ס זיידמאן פון נאוויסעלעץ מיט זיין פאמיליע באגרישן דעם בעסאראביער פארבאנד.

שלמה מעלצער פון יעדינעץ, דער זון פון שרה מענדל קאליכניקס שוועגערן, זוך מיינע קוזינס, נחמה און חייקע, זייער מוטער'ס נאמען און א קאזין, צירל סליפאק, איר פאטער'ס נאמען, מרדכי פון סאראקע.

SAM MELTZER

1877 Daly Ave. Bronx 60, N. Y.

ארנאלד קריוואני זוכט זיין שוועסטער, פעסיע ליוואק פון ליפקאן.

1957 Bronxdale Ave. Bronx 60, N. Y.

איך, לואי מנשה'ס פון נאוואסעלעץ האף אז ווער פון דער משפחה וועט זיך אפרופן אויף דעם אדרעס:

LOUIS YASLOWITZ

945 E. 180th St. Bronx 60, N. Y.

פרענק שרייבער, 2141 האלענד עוועניו, ברונקס.

FRANK SCHEIBER

2141 Holand Ave. Bronx, N. Y.

לאנדסמאנשאפט דירעקטאָרי

אמעריקאנער אידן זוכן זייערע קרובים אין בעסאראביע

יאנק איציק קאווּעלם זון פון קאלאראש.

MR. & MRS. JACK BYER

127 N. Broad Street — Trenton, N. J.

יוסף שאפאטשניק, מוטערס נאמען חנה, זוכט זיין ברודער, ווּעלוול שאפאטשניק פון פּערעוואל, קארנעשט.

JOSEPH SHAPER

885 N. 5th Street — Phila., Pa.

מאטע קראסילטשיק, איציק קאווּעל'ס זון פון קאלאראש.

MR. M. BYER

137 Stockton Street — Trenton, N. J.

שייקע דראשניק פון קאלאראש.

MR. & MRS. E. BREITMAN

737 W. State St. — Trenton, N. J.

אידים, מאטיע באדנער'ס פון טעלינעשט, באגריסט די ברידער שלמה, לייבל, בערל שווארצמאן.

MRS. E. MICKMAN

1107 N. State Street — Phila., Pa.

מרדכי חיים שמואל'ס זון פון פאלעשט.

MR. MAX WEINER

1949 N. Naysa Street — Phila., Pa.

נחמן, הינדע און שמעון פלאמם זון, פון פּערעוואל קארנעשט.

MR. & MRS. I. FLAM

1919 Corlies Street — Phila., Pa.

עטל ווארשאנע א קעשינעווער, געהיראט פישל באיער פון קאלאראש, זוכט ברידער, גרישא, אייזיק, עליק ווארשאנע.

MR. & MRS. FRED BYER

737 W. State Street — Trenton, N. J.

מלכה אלטער קישלעוו פון אלעקסענדרן, זוכט מוטער לאה־דבורה פרימע ריבצע יאנטעל.

NATHAN GERSTEIN

530 S. 60th Street — Phila., Pa.

לוי חיים בינעם פון דאמבראווען, אדער לוי פוקס פון סארשקער אייזד.

MRS. LEVINTHAL

אייזיק רעטיק פון קוירטעשט.

P. ROTHMAN

432 S. 56th Street — Phila., Pa.

מאניק שטיינבערג, פון קאטיושען מארי, זוכט זיין מוטער, הינדע שטיינבערג און שוועסטער און שווא־גער שרה און מאיר אפערמאן פון מארקולעשט.

MANUEL STEINBERG

505 Pine Street — Phila., Pa.

שמואל יאנקעל בעניט'ס זון פון דאמבראווען, גריסט זיין ברודער, אברהם מיט דער פאמיליע אין בוקא־רעסט, און זוכט זיינע ברידער און שוועסטער, מענדל און הערשל בענדיט, שרה אייבילעוויטש און ליבע פוללער.

SAM BENNETT

3215 W. Norris Street — Phila., Pa.

מייער, דעם פאליציימייסטערס, פון פּערעוואל קאר־נעשט, זוכט זיין פאמיליע, פון שוועסטער און ברידער.

M. PELTZMAN

3030 Ridge Avenue — Phila., Pa.

ליפקאנער בעסאראביער סאָסייעטי, אינק.

באגריסט די ליפקאנער לאנדסלייט און אלעבעסאראביער אידן איבער דער גאנצער וועלט

אייב טאבאקמאן, פּרעזידענט; דזשעק בעקער, וויס־פּרעזידענט; הערי שקאָלניק, וויס־פּרעזידענט; קארל גרובמאן, טרעזשורער; יוסף פּיכטענהאָלץ, פינאַנץ סעקרעטאר; מאיער סויפער, רעקאָרדינג סעקרעטאר; דזשאָרדזש קליינמאן, מעמבערשיפּ־טשערמאן; הערי אייזענבערג, האָספּיטעלער; ה. הערים, אינערוואבע.

לאָן פּאָנד: שמוען גרובמאן, פּרעזידענט; יוסף ספּעקטאָר, וויס פּרעזידענט; סטענלי ראָז, פינאַנס סעקרעטאר; מאָרים שטרייכמאן, טרעזשורער.

עקזעקוטיוו: הערי וואסערמאן, טרעזשורער; הערי גיטעלמאן, סעקרעטאר; אייב ליבמאן, סידני גרובמאן, יוסף העמבורגער, חיים וויינשטיין, מאקס קושנער, יעקב ברויימאן.

לויזים אָקזילעריז: פּאָלין מאָרגענשטערן, פּרעזידענט; גוירטי גרובמאן, וויס פּרעזידענט; טילי טענענבוים, וויס פּרעזידענט; אירא וויסמאן, וויס־פּרעזידענט; שרה מילער, טרעזשורער; גאָסי זאָלאָ, פינאַנס סעק.; דאָרא אקערמאן, רעקאָרדינג סעקרעטאר; סערע שניידערמאן, קאָר. סעק.; עני בעקער און אסתר קושנער, טשערלידי אוו אפּעירס; סאָפּי גרובמאן, סאשעל סעקרעטאר; פּאָלין גראָסמאן, טרעזשורער.

ראָז אייזענבערג פּאָנד: מערי זאָדאָ, טשערלידי; יעטא שעכטער, וויס פּרעזידענט; עני וויינשטיין, וויס־פּרעז.; מרס. שוואַרץ, וויס־פּרעז.; פּאָלין קליינמאן, וויס־ פּרעז.; ראָזי גרובמאן, טרעזשורער; סאָפּי ראָז, סעקרעטאר.

ליפקאנער הילפס קאָמיטעט

באגריסט די צווייטע וועלט קאָנפערענץ פון דער בעסאראביער פּעדעראציע. זאָלן זיין געשטארקט אייערע הענט און זאָל אייער ארבעט געקרוינט ווערן מיט דערפאָלג.

ערן פּרעזידענטן: הערי שעקטער, מאיר שעכטער, מאָרים ליבמאן

פּרעזידענט: יוסף העמבורגער 253 W. 26th St., N. Y. Phone, CH 4-2378

וויס פּרעזידענטן: מאקס קושנער, סעם גרובמאן, פּאָלין מאָרגענשטערן

פּינאַנס סעקרעטאר: סטענלי ראָז 612 Belmount Ave., B'klyn. N. Y.

קאָרעספּאָנדינג סעקרעטארן: אליעזר גרינבערג און הערי ראטמאן
1265 Collidge Ave., Bronx, N. Y.

טרעזשורער: יעקב ברויימאן; סעקרעטאר פון פּעקלאך: סידני גרובמאן

רעקאָרדינג סעקרעטאר: הערי שקאָלניק

פּילאדעלפּיע קאָמיטע: אבנר שרייבער, טשערמאן

קאַנאַדע: מאקס ריסמאן, טשערמאן; גאָדל ריסמאן, וויס־טשערמלאן; יוסף זינגמאן, טרעזשורער; אהרן שוסטער, סעקרעטאר

וויענעזועלא: מאָרים קאפלאָווסקי, טשערמאן; וועלוול דארער, סעקרעטאר; מ. קאָהן, טרעזשורער

בראזיל: שמואל שקאָלניק, טשערמאן; משה בלאנק, טרעזשורער

בענדער ־ פאריז ־ ניו יאָרק

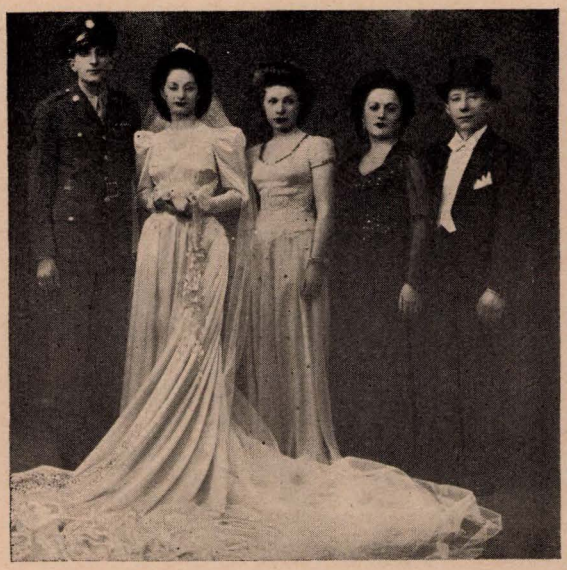
דער בלאַט איז געווידמעט דעם אנדענק פון

דאקטער באטשקורינסקי

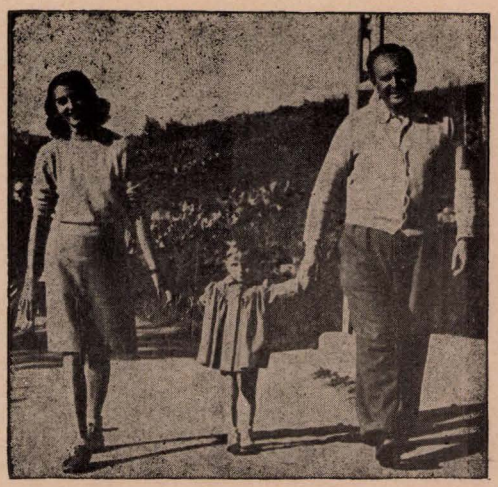
פון פאריז

זיין פרוי און שוועסטער, ע״ה, וועלכע זענען ברוטאל דערמאָרדעט געוואָרען פון די נאצים, י״ש, אין אויסוועניגטשים, פאר זייער הערַאַישן קאמף און וויידערשטאנד אין די רייען פון די פּארטיזאנען. —

הבל אל דאברין ולא משתכחין !

דאָם בילד פון פּאריז, מר. און מרס. פּריליק, קוזינס צו דר. באטשורענסקי. די נאַצים האָבן עטלאכע מאָל געציילט די ביקס אויף זיי און זיי זענען געראַטעוועט געוואָרן ווי דורך א נס.

דאָם בילד פון דער פאמיליע קארין אין ניו־יאָרק. פישל קארין, אן אָנקעל צו די באטשורינסקים. זיי זענען טעטיק אין בעסאַראַבער פּאַרבאַנד און העלפען ארוים אין דער הילפס־אַקציע פאַר די לַיידענדע אין בעסאַראַביע און אַנדערע לענדער.

די צוויי בילדער פון פישל קארינס א שוועסטער מאדאם פריליק פון פּאריז. איין בילד איז פון פּאַרן קריג און די אַנדערע ווייזט אן ווי אזוי זי האָט זיך געביטן נאָך די שרעקליכע איבערלעבענישן.

Fred Korin

134 Rivington Street — New York City

FIRST YEDINITZER

RELIEF ORGANIZATION, Inc.

די ערשטע יעדיניצער רעליף אָרגאניזאציע עקזיסטירט 10 יאָר און האָט זעהר פיעל אויפגעטון אין דעם געביט פון דירעקטער הילף פאר די נויט־באדערפטיגע אין יעדיניץ.

פאר דער שרעקליכער מלחמה האָט דער יעדיניצער רעליף איבערגעשיקט שווערע טויזענטער פאר די אינסטיטוציעס אין יעדיניץ, וואָס זענען אויסגעהאלטען געוואָרען פון די היגע לאנדסלייט. די אנשטאלטען זענען געווען: צווי תלמוד תורות, א שפיטאל, א קינדער־הויס, א מושב־זקנים, און די אפטיילונג „אָזע", חוץ דעם איז געשיקט געוואָרען באהייצונג פאר ווינטער, אין קלייד־ער פאר די אָרימע קינדער.

די גרינדער פון דעם רעליף זענען געווען—און די מערסטע פון זיי זענען נאָך איצט טעטיג—פרענק עדעלמאן, פיליפ גליקמאן, הערי לערנער, לואי מילער, לואיס נידעלמאן, לואיס ראטמאן, דאקטאר לואיס על. ווייט, סעם נידעלמאן, אהרן ראבאק, לעאן ראפאפארט, וויליאם ראזענטאל, רובין סילבערמאן, טשארלס ווייסמאן.

יעצט, נאָך דער מלחמה האָט דער יעדיניצער רעליף דערהאלטען פילע בריוו פון די לעבן־געבליבענע אין יעדיניץ, און הונדערטער פעקלעך מיט קליידונג און עסענווארג איז זיי ארויסגעשיקט געוואָרען. אין דער זעלבער צייט האָבען זיך פיעלע יעדיניצער גערַאטעוועט און זענען איצט אין רומעניע, ווי אויך אין ארץ־ישראל. אחוץ קליידער איז אויך לעצטענס ארויסגעשיקט געוואָרען ארום צווי טויזענד דאלאר קעש צו 40 פאמיליעס אין רומעניע.

די איצטיגע אָפיסערס פון דעם רעליף זענען: לואיס שאכטער, טשערמאן; מארים י. סיימאן, ערן־פרעזידענט; לואי מילער, עקס פרעזידענט; גערטרוד גראָן־און דאָרא שניידערמאן, וויים טשערלייד־ים; אהרן ראבאך, פינ. סעק.; לואיס ראָטמאן, רעק. סעק.; סעם פיינהעלדער, קעשיער; הערריִ טעפֿערמאן, דזשעק בערמאן און הערמאן ווינבערג, טראָסטיעס; מיט א גרויסער באָרד אָוו דירעקטאָרס. מיט זייער טשערמאן לואיס מילער.

איצט געהט אָן א קאמפיין פאר די 25 טויזענד דאלאר דריוו. דאָס איז דאָס ערשטע מאָל אין 10 יאָהר וואָס אזא דריוו איז אונטערגענומען געוואָרען, וויל איצט ווען עס שטעהט פאר אונז די גרויסע פראבלעם פון ארויסראטעוועון די יעדיניצער פון דעם גיהנם אין וועלכען זיי געפינען זיך, מוזען מיר האָבען גענוג געלט אין אזא פאָנד איז א גרויסע אונטערנעמונג, נאָר מיט דעם טעטיגען טשערמאן פון דעם 25 טויזענד דאלארדיגען דריוו, מארים דזשיי. סיימאָן, זענען מיר זיכער אין דעם פולען דערפאָלג פון דריוו.

האַרציגע באַגריסונג פון אַלע אונזערע בענדערער מיטגלידער

Auerbach, D., 414 Monroe Street, Akron 7, Ohio
Banker, Sam, 618 Ocean Pkwy., Bkn., N. Y. c/o S. Milch
Bendersky, Mrs., 606 Ocean View, Bklyn., N. Y.
Berger, Mrs., I., 984—56th Street, B'klyn., N. Y.
Bernstein, Harry, 3152 Brighton 6th St., B'klyn., N. Y.
Bender Isadore, 2324 Morris Ave., Bronx, N. Y.
Bednick, Bert, 1087 Willmolir St., B'klyn., N. Y.
Bender, Louis, 1398 Grand Concourse, Bronx, N. Y.
Berger, Abe, 984—56th St., B'klyn., N. Y.
Bidnick, Henry, 225 East 53rd St., B'klyn., N. Y.
Bonder, S., 2454 Tiebout Ave., Bronx, N. Y.
Braun, Sam, 1117 Bryant Ave., Bronx, N. Y.
Broitman, George, 1937 78th St., B'klyn., N. Y.
Broitman, Joseph, 117 Asylum St., New Haven, Conn.
Broitman, Harry 925 57th St., B'klyn., N. Y.
Broitman, Max, Delancey St., N. Y. C.
Broitman, Mrs. Rae, 2085 Valentine Ave, Bronx, N. Y.
Cholost, Barney, 16 E. 7th St., N. Y. C., c/o Rickoff
Cholost, Henry, 9-21 Brighton 1 Rd., B'klyn., N. Y.
Clotz, Louis, 110 Forsythe St., N. Y. C.
Cohen, Alex, 9704 Jos. Campan Ave., Detroit, Mich.
Cohen, Charles, 808 E. 175th St., Bronx, N. Y.
Cohen, Mrs. Sarah, 808 E. 175th St., Bronx, N. Y.
Cohen, Harry, 2363 Southern Boulevard, Bronx, N. Y.
Dechtear, Harry, 126 Ludlow St., N. Y. C.
Feldman, Benjamin, 90 Tapscott St., B'klyn., N.Y .
Feldman, Irving, 63 Tapscott St., Brooklyn, N. Y.
Faerman, Irving, 2109 E. 5th St., B'klyn., N. Y.
Feldman, Hyman, 379 Legion St., B'klyn., N. Y.
Feldman, Sam, 90 Tapscott St., B'klyn., N. Y.
Flaun, Samuel, 744 Lenox Rd., B'klyn., N. Y.
Frank, Sam, 1260 Ocean Parkway, B'klyn., N. Y.
Frant, Sol, 280 Crown St., B'klyn., N. Y.
Furman, Abraham, 1159 President St., B'klyn., N. Y.
Garfield, Leon, 1228-55th St., B'klyn., N. Y.
Garfield, Paul, 1077—54th St., B'klyn., N. Y.
Garfield, Louis, 5413—12th Ave., B'klyn., N. Y.
Galperin, Mrs. Rose, 395 Ocean Ave., B'klyn., N. Y.
Gibbs, B., 10 Monroe St., N. Y. C.
Gibbs, Sam, 2161—74th St., B'klyn., N. Y.
Gibbs, M., 364 Hinsdale St., B'klyn., N. Y.
Gitis, Abraham, 840 Stebbins Ave., Bronx, N. Y.
Gold, William, 186 Bay 32nd St., B'klyn., N. Y.
Gorenstein, Joseph, 372 Montgomery St., B'klyn
Gorin, M., 2913 West 23rd St., B'klyn., N. Y.
Greenberg, Sidney, 1733—52nd St., B'klyn., N. Y.
Greenberg, B., 319 Vermont St., B'klyn., N. Y.
Greenberg, D., 1733 52nd St., B'klyn., N. Y.
Grossman, Samuel, 2085 Valentine Ave., Bronx, N. Y.
Horiton, Philip, 2930 West 21st St., B'klyn, N. Y.
Horiton, Mrs. S., 2930 West 21st St., B'klyn., N. Y.
Ishmole, Pincus, 1277 Hoe Avenue, Bronx, N. Y.
Jeffer, Medwine, 452 New York Ave., B'klyn., N. Y.
Kardonick, Dave, 2150—78th St., B'klyn., N. Y.
Kardonick, Philip, 4109—13th Ave., B'klyn., N. Y.
Katzenberg, J., 10-14—20th St., Newport News, Va.
Kasloff, Benjamin, 304 Montgomery St., B'klyn., N. Y.
Kiner, Mrs. E., 69 Graham Ave., B'klyn, N. Y.
Kiner, Max, 1284 Main St., Bridgeport, Conn.
Kiner, Morris, 1145 Lenox Road, B'klyn., N. Y.
Klayman, B., 601 East 181st St., Bronx, N. Y.
Korin, Fred, 387 Ocean Parkway, B'klyn., N. Y.
Lawich, Mrs. W., 920 Hudson St., Hoboken, N. J.
Lebedoff, Mrs., 6601 Bay Parkway, B'klyn., N. Y.
Leman, Mrs. Dora, 171 East Broadway, N. Y.
Margolis, M., 787 East 175th St., Bronx, N. Y.
Markman, S., 1340 Merrian Ave., Bronx, N. Y.
Mazur, Jack, 126 Ludlow St., N. Y. C.
Miller, Max, 124 Forsythe St., N. Y. C.
Odessky, Charles, 245 Main St., Norfolk, Va.
Odessky, Morris, 639 West 24th St., Norfolk, Va.
Perlman, Abraham, 13 East 3rd St., N. Y. C.
Pester, Mrs. A., 150 Brighton 15th St., B'klyn., N. Y.
Rachman, Aaron, 71 Nassau St., N. Y. C.
Ratowsky, Dr. S., 329 East 5th St., N. Y. C
Orial, Ch., 2075 Randolph Ave., St. Paul, Minnesoto
Reisman, A., 663 Cascanova St., Bronx, N. Y.
Roth, S., 1639 Carroll St., B'klyn., N. Y.
Schmuckler, M., 941 Simpson St., Bronx, N. Y.
Seidman, Mrs. Rose, 2600 Creston Ave., Bronx, N. Y.
Seidman, A., 255 Eastern Parkway, B'klyn., N. Y.
Seltzerman, A., 495 Atkis Ave., B'klyn., N. Y.
Shaw, Albert, 2024—80th St., B'klyn., N. Y.
Shaw, Henry, 2075—79th St., B'klyn., N. Y.
Scher, Abraham, 1052 Evergreen Ave., Bronx, N. Y.
Sher, Sam, 2075 Walton Ave., Bronx, N. Y.
Sverdlik, Irving, 2877 Grand Concourse, Bronx, N. Y.
Sverdlick, Irving, 1111 Morris Ave., Bronx, N. Y.
Sverdlick, Sam, 1111 Morris Ave., Bronx, N. Y.
Sher, Harry, 274 East 175th St., Bronx, N. Y.
Sher David, 2350 Creston, Ave., Bronx, N. Y.
Shisoff, Bernard, 85 Bristol Street, B'klyn., N. Y.
Shisoff, Hyman, 2075—79th St., B'klyn, N. Y.
Shisoff, L., 39 Bay 31st St., B'klyn., N. Y.
Shuchman, Sam,1814—78th St., B'klyn., N. Y.
Skalet, Mrs. Dora, 441 East 95th St., B'klyn., N. Y.
Skalet, Richard, 441 East 95th St., B'klyn., N. Y.
Skalett, Sam, 155 E. B'way, N. Y. C., c/o Hebrew National
Smilowtz, Max, 75 Orchard St., N. Y. C., c/o I. Lassoff
Sokoloff, Frank, 105 Riverside Drive, Logan, W. Va.
Sparaga, Louis, 2181 Wallace Ave., Bronx, N. Y.
Spiegel, Nat, 2095 Creston Ave., Bronx, N. Y.
Steinman, Daniel, 286 Union Avenue, B'klyn., N. Y.
Strauss, Isidore, 1546 Selwyn Ave., Bronx, N. Y.
Sverdlik, B., 1111 Morris Ave., Bronx, N. Y.
Sobel, Mrs. L., 240 East 175th St., Bronx, N. Y.
Sverdlik, Mrs. Rose, 2877 Grand Concourse, Bronx, N. Y.
Tabachnik, Mrs. J., 1730 Andrews Ave., Bronx, N. Y.
Tessler, Hyman, 122 Ludlow St., N. Y. C.
Tucker, J., 1913 Crotona Ave., Bronx, N. Y.
Verba, Morris, 1585 East 14th St., B'klyn., N. Y.
Weinsaft, Dave, 2538¼ Folsom St., Los Angeles 3, Cal.
Winsaft, Henry, 1254—42nd St., Brooklyn, N. Y.
Weissman, S., 96 Tompkins Ave., B'klyn., N. Y.

Benderer Progressive Benevolent Society, Inc.

Organized 1920

בענדזשאמין גרינבערג
פרעזידענט

דזשאזעף גאָרענשטיין
קאָרעספאנדענט און רעקאָרדינג סעקרעטאר

Officers

JOSEPH GORENSTEIN, Ex-Pres.

BENJ. GREENBERG, President
319 Vermont St., B'klyn., N. Y.
Office: 642 Sutter Ave., B'klyn.
Tel. DIckens 2-9035

I. BENDER, Vice-President

I. SVERDLICK, Fin. Sec'y.

SAM FRANK, Treasurer

JOSEPH GORENSTEIN
Corres. and Rec. Sec'y.
372 Montgomery St., Brooklyn
Phone PResident 3-1790

H. BIDNICK, Chairman Relief Fund
225 E. 53rd St., Brooklyn
Phone DIckens 2-6920

SAM FRANT, Chairman Loan Fund

SAM FELDMAN, Hospitaler for B'klyn

H. DECKETAR, Hospitaler for B'klyn.

LOUIS CLOTZ, Chairman Cemetery

A. FURMAN, Chairman of Ent. Comm.

PAUL GARFIELD, Sgt-at-Arms

DR. S. RATOWSKY
329 E. 5th St., New York

מיט באגריסן די צוויטע וועלט קאָנפערענץ פון בעסאראביער פארבאנד, און וויינטשן אייך דערפאָלג-רייכע רעזולטאטן.

מיר באגריסן אונזערע לאנדסלייט אין בענדער און איבעראל וואו זיי געפינען זיך. אונזער הארציגן וואונש פאר א גוטן געזונט, אין א שענערע און בעסערע צוקונפט.

מיר בעטן דעם אידישן קאָמיטעט פון בענדער זיך צו שטעלן אין פארבינדונג מיט אונז.

כיל־ברוך גרינבערג, פרעזידענט
יוסף גאָרנשטיין, סעקרעטאר
הערש בידינק, טשערמאן פון הילפס־פאָנד

Kishinever Relief and Charity Society

Organized by M. Millstein, 1914 — Chartered by the State of New York, 1933

M. COOPER, Hon. President
MRS. M. HERSHKOWITZ, Hon. Pres.
IDA SCHWARTZ, Ex-President
R. GREENBERG, President
H. PASHKANSKY, First Vice-Pres.
ANNA FRIEDMAN, Vice-President
SOPHIE CONCORS, Vice-President
ROSE KOCHMAN, Vice-President
ANNA STEINBERG, Vice-President
CILIE STEINBERG, Vice-President
BECKY STEINBERG, Vice-President
EDNA GREENBERG, Vice-President
BECKY LVOVSKY, Vice-President
ALTA HOROWITZ, Vice-President
J. LEIDER, Treasurer
TILLIE SOSHENSKY, Asst. Secretary
SARAH GREENBERG, Secretary
M. MILLSTEIN, Secretary
319 E. 13th St., New oYrk City
ALgonquin 4-0968
J. SCHWARTZ, Controller
S. RASNOW, Asst. Controller
S. TEITELBAUM, Trustee
D. WARKOW, Trustee
S. OSTROW, Trustee
J. BARENBAUM, Trustee

CHAIRMEN

JACOB WALLERSTEIN
Hon Chairman of Executive Board
J. TITELBAUM
Board of Directors
D. STEINMAN
Vice-Chairman
AL. BELSKY
Accountant Finance Committee
A. SAGET
ANNA KLEIN
JENNIE STEINBERG
Head Chairladies of Entertainment
MRS. IDA GREENBERG
MRS. ROSE SERWITZ
Membership Committee
JEAN HARRISON
Social Service
MRS. D. STEINMAN
MRS. B. TILLEN
Propaganda Committee
POLLY BRODSKY
MRS. E. ROBERTS
Raffle Committee
MRS. PASHKANSKY
MRS. DIAMEND
Investigation Committee
MRS. N. GLASSMAN
MRS. GOLDMAN
Refreshment Committee
BENNY STEINBERG
Social Director

פֿרעזידענט ר. גרינבערג און זיין פֿרוי

חשוב'ער פֿרעזידענט סאל סערוויץ:

צו אייער צווייטער וועלט קאָנפֿערענץ, דערלויבט אונז אייך צו באַגריסן און ווינטשן גרויס דערפאָלג.

פון א סך וועלט טיילן, קומען אן גרוסן, און גוטע גרוסן פון אייער וואונדערבארער ארבעט לטובת אונזערע אומגליקלעכע אידן. צייטנווייס, דאכט זיך אונז, אז די לעבנגעבליבענע, די, וועלכע זיינען דורך פאַרשידענע נסים ניצל געוואָרן, לעבן איצט איבער נאָכאַמאָל א פינצטערן קאשמאר. נאר דער גרויסער אידישער אויסדויער און בטחון שטארקט זייערע נערוון, און זיי קוקן נעבאך מיט זייערע אויסגעמוטשעטע אויגן אויף אונזער הילף.

נו, ליבער פריינט, אויף אייך האט דער שיקזאל ארויפגעלייגט די גרויסע ארבעט, טא זייט געגריסט מיט אלע אייערע מיטאר-בעטער, און גייט אן מיט דער זייער ניצלעכער ארבעט.

צו אונזערע לאַנדסלייט אין פילאַדעלפיע, שיקן מיר א האַרציגן גרוס, און ווינטשן זיי דערפאָלג. די פילאַדעלפיער האבן זיך שטארק אויסגעצייכנט מיט זייער ארבעט, און דערפאר, האבן מיר דעם כבוד צו האבן די קאָנפֿערענץ בא זיי.

ר. גרינבערג, פֿרעזידענט
מ. מילשטיין, סעקרעטאר

אינדעפענדענט ערשטע פעלעשטער בעסא־ראביער קראנקען אונטערשטיצונגם פאראיין

באגריסט הארציק די פרייַנט און דעלעגאטן צו דער צוויייטער וועלט־קאָנפערענץ פון בעסאראביער יידן. — מיר שיקן איבער אונדזערע ברידערלעכע גרוסן צו די לעבן־געבליבענע יידן אין פעלעשט און פארזיכערן אייך, העלפן אין אייער וויידער־אויפבוי פון א אידיש לעבן.

PHILIP FLIEGEL, President

132 North Main Street — **Spring Valley, N. Y.**

ALBERT ROSENGARTEN, Secretary

3224 Neptune Avenue — **Brooklyn, N. Y.**

ערשטע רייע פון רעכטס, זיצנדיק: צדיק דרוקער, חיים אקערמאן, מאיר פּעקעראר, יצחק מאלעסטער.

צווייטע רייע פון רעכטס, שטייענדיק: הרב גודמאן, משה גרינבערג, צבי גרינבערג, נחום ראָטמאן, פּיניע פּליגעל, יעקב קרעמער.

די פּאָלגענדע זיינען ניט אויפן בילד: ישראל הערש קאפלאן, אפרים קאפלאן, משה געלבער, ברוך פּערטאווסקי, יודל טשארנאק.

וואַרעמע גרוסן צו די אידן אין בעסאראביע !

זייט געגריסט, דעלעגאטן צו דער צווייטער וועלט־קאָנפערענץ פון בעסאראביער פארבאנד ! זאָל אונזער ארבעט לטובת אונזערע לעבן־גענאָסן אידן אין דער אלטער הים, געקרוינט ווערן מיט דערפאָלג.

אייערע איבערגעבענע,

אייזיק און איידא (חיה שרה) מאלעסטער

ניו יאָרק

פון בריטשאן מאליעשטיר

בראַנקסער דיוויזיע פון בעסאראביער פעדעראציע

אויבערשטע ריי, פון רעכטס צו לינקס: ס. מעלצער, ט. שנײדער, י. הערמאַן, א. רייזמאַן, ס. דזשויקאָבס, י. קהת.
מיטלסטע ריי, פון רעכטס צו לינקס: ב. קאַטלער, פ. שינדערמאַן־קופיט, ש. שקאָלניק, זש. זאנקער, פ. זאנקער, פ. ראָזענפעלד, ס. סאפראן.
אונטערשטע ריי, פון רעכטס צו לינקס: ר. שוואַרץ, מ. קופיט, מ. זיידמאַא, ד. זיידמאַן, א. וויזפעלד, ר. וויזפעלד.

★ ★ ★

מיר באגריסן דעם בעסאראביער פארבאנד צו דער צווייטער וועלט קאָנפערענץ
אין 6-טע נאציאָנאלע קאָנווענשאָן.

★ ★ ★

מיר באגריסן די בעסאראביער שארית הפליטה.

★ ★ ★

מיר באגריסן אלע דעלעגאטן צו דער קאָנווענשאָן.

★ ★ ★

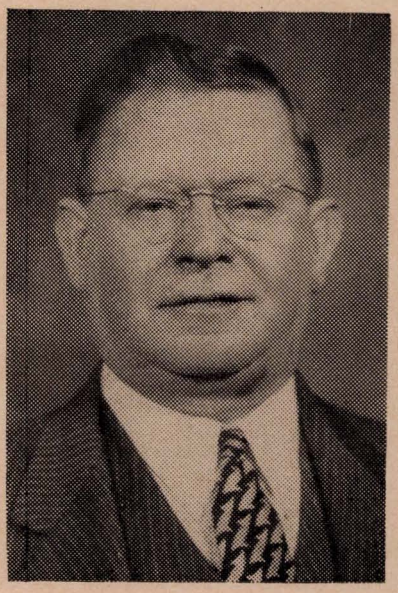
קאָמיטעט פון דער בראַנקסער דיוויזיע פון דער בעסאראביער פעדעראציע.

ד. זיידמאן, פרעזידענט
ר. שוואַרץ, וויס־פרעזידענט
א. רייזמאן, וויס־פרעזידענט
א. וויספעלד, טרעזשורער
ב. קאַטלער, פינאַנס סעקרעטאר
מ. קופיט, סעקרעטאר

ע ק ז ע ק ו ט י ו ו ע :

ה. בערמאן
ל. בארענבוים
א. דאלעם
ו. קהת
פ. ראָזענפעלד
ס. סאפראן
מ. זיידמאן
ש. שקאָלניק
ר. וויזפעלד
פרידא זאנקער
זש. זאנקער
ס. זאלאט
ט. שנײדער
פ. שינדערמאן־קופיט
ס. מעלצער
י. הערמאן

Mr. & Mrs. M. M. LINDNER

OF PITTSBURGH

congratulate Mr. Chas. Masamed, President of the United Bessarabians of Pittsburgh, in appreciation of his unselfish devotion to our organization.

A banquet will be given in his honor on Sunday, March 9th, 1947, at the Adath Jeshurun Synagogue, Margaretta St. Pittsburgh, Pennsylvania.

With all good wishes from the Bessarabier Br. 302, I. W. O. Bronx

ROSE SCHWARTZ ..... Federation Rep.
EPHEM HOISHMAN ..... Secretary

The following named members of the Branch send their most fraternal greetings:

B EDELMAN
H. GLASSMAN
MORRIS GLUZMAN
H. HANDELMAN
SIDNEY JACOBS
JACOB KASTELMAN
MR. & MRS. LECHTIG
SAM MALAMUD
JACK SCHNEIDER
CLARA UHNY
ANNA VEINSHENKER
MOLLIE YOUNGSTEN
ROSE ZOLNER

Best Wishes from

Mr. & Mrs. Abraham Goldman

4910—17th AVENUE

BROOKLYN, N. Y.

★

CAnal 6-0965-0966

CYMROT & CYMROT, Inc.

Manufacturers of

PAPER BOXES OF EVERY DESCRIPTON

MAURICE CYMROT

57-63 Greene St. New York City

מארקום און מאניא שאדאך, (מאניא עפּלבוים פון קלישקאָוויץ), עלטע און צילטע סאָדאָווניק און פאמיליע, (צילטע עפּלבוים פון קלישקאָוויץ), בא־גריסן די פּעדעראציע און די בעסאראביער אידן.

★

M. SHADACH

32 FREDERICK STREET

Port of Spain **Trinidad, B. W. I.**

יעקב באָטניק פון דאָמבראָווען, זוכט זיין ברודער, איציק באָטניק, געוואוינט אין בעלץ, אויך א שוועגערן, רייזל באָטניק, געוואוינט אין סאנאטיפקא. וואוינט איצט:

MR. J. BOTNICK

5444 Jackson St. **Pittsburgh, Pa.**

קעשינעוועך לעידים קראנקן אונטערשטיצונג פּאראיין

באָגרסיט די צווייטע וועלט קאָנפערענץ. מיר ווינשן אייך דערפאָלג אין אייער וויכטערדיגער ארבעט. אונזער סאָסייעטי איז געגרינדעט געוואָרן אין 1905, און רעכנט זיך היינט פאר איינע פון די אנגעזעענסטע סאָסייעטים אין אידישן לעבן אין ניו יאָרק. אונזער סאָסייעטי איז זייער אקטיוו, און העלפט שטיצן אלע וויכטיגע אידישע ארגאניזאציעס, ווי יונייטעד דזשוי־אישל אפּיל, „האיאס", הסתדרות, די בעסאראביער פעדעראציע און נאך און נאך אידישע נאציאָנאלע אינסטיטוציעס. צו אונזערע מיטינגען קומען פילע ארגאניזאציעס נאך הילף, און מיר העלפן יעדן.

אייך פילאדעלפיער לאנדסלייט זאגן מיר, אז מיר זיינען שטאָלץ מיט אייער גוטער ארבעט פאר דער פעדעראציע. מיר ווינשן אייך אלע געזונט און לאנגע יאָרן. גייט אן מיט אייער גוטער ארבעט פאר די בעסאראביער אידן.

אירע שווארין, פּרעזידענטן

לינא בארענבוים, סעקרעטאר

עקס פּרעזידענט, גאָלדמאן; פּרעזידענטן, שווארץ; ווייס פּרעזידענטן, בערענסאן; 2טע וויים פּרעז. פּרילינג; 3טע וויים־פּרעזידענט, האראוויץ; פינאנס סעק., באָרענבוים; קאנטראָלער פערים, גאָלדשטיין; צופירער, קאפלאן, וויטלין; פינאנס קאָמיטע, טייטעלבוים; רעקאָרדינג סעק., עסקעל; טרעזשורער, אייסטראָף, פיכמאן; טראסטים, גרויסער און פיכמאן.

אלד אייזש פּאָנד: טשערלידי, טשענזן; טרעזשורער, מייערסאָן; טראָסטים, רויט און פּרעסער; אינווסטי־גייטארס, ערליק און לאוואוסקי; קופער און גרויסער; טשאריטי פאָנד קאָמיטע.

מאקס (מאניש) ברויטמאן און יוסף ברויטמאן זוכן גיטל שניידערמאן און באָמע מאלאוואצקי.

מיר שיקן איבער א הארציגן גרוס צו די בענ־דערער אידן, פּריינט און באקאנטע. זיך וועג־דען צו:

☆

MAX BROITMAN

c/o 3 "B" CLOTHES

80 Delancy St. **New York, N. Y.**

בראנקס דיוויזיע — באגריסונגען

משה מארגאליעס און פרוי, פון בענדער, וואוינט 787 איסט 175טע סטריט, באגריסט דעם בעסאראביער פארבאנד צו דער 2טער וועלט קאנפערענץ אין פילאדעלפיע.

M. MARGOLIES

787 E. 175 tth St. **Bronx, N. Y.**

טילי שניידער פון בריטשאן, באגריסט אלע בריטשאנער לאנדסלייט.

TILLIE SCHNEIDER

ברוך אליהו און זיין פרוי שרה בילע סיראטא, באגריסן אלע קישינעווער לאנדסלייט איבער דער גאנצער וועלט.

B. SIROTA

1721 Pauldin Ave. **Bronx, N. Y.**

א. ווינסטאן באגריסט די בעסאראביער שארית הפליטה.

יוחנן דאווידזאן „שעפטל שוחט'ס זון" פון דאמברא־ווען, וועלכער וואוינט אין 4712—12טע עוועניו, ברוקלין, באגריסט אלע זיינע פרייַנט און באקאנטע.

I. DAVIDSON

4712 — 12th Ave. **Brooklyn, N. Y.**

הערשעל עזריעלס פון סעקוראן, מיט זיין פרוי און פאמיליע.

HARRY FUCHS

1670 Longfellow Ave. **Bronx, N. Y.**

בעני קאטלער מיט זיין פאמיליע פון כאטין, באגריסן אלע בעסאראביער לאנדסלייט וואו זיי געפינען זיך, און ווינשן דער בעסאראביער פעדעראציע ערפאלג אין דער קומענדער קאנפערענץ. מיר באגריסן אויך אונזער מוטער, נחמה און שוועסטער, פרידא מיטן זון אידעלע. זייט געזונט.

אייער, בעני, רבקה און מיוריעל קאטלער

מיר באגריסן דעם בעסאראביער פארבאנד און אלע לאנדסלייט, צו דער צווייטער נאציאנאלער קאנפערענץ.

פאמיליע קימבערג

KIMBERG

1783 — 57th St. **Brooklyn, N. Y.**

באצקל שווארצמאן, יוסף מאשקאלעס זון, פון אריעוו, באגריסן די לעבן־געבליבענע אידן פון אריעוו. איך גדים מיין שוועסטער, ענע מיטן מאן ברוך ביזינאן מיט אירע קינדער.

CH. SCHWARTZ

926 Bronx Park East **New York, N. Y.**

איך, יוסף הערמאן (יאסל נפתלי'ס פון יעדיניץ), שיק א הארציגן גרוס מיין פלימעניק, יישראל לעידערמאנען מיט זיין פרוי, און סטאנציע טערנאווא, אויך אלע מיינע קרובים אין בעסאראביע.

JOSEPH HERMAN

1475 Sheridan Ave. **Bronx 57, N. Y.**

צום אָנדענק מיינע עלטערן און ברידער וואָס זענען דורך היטלער׳ס הענט אומגעקומען

וואָס וועט ווייטער זיין?
גרויס דער ווייטאָג, נאָך גרעסער
דער פארדראָס.
ניט מיט קיין געוויין מיט
פאַרקלעמטע ליפּן.
לַיידיג ווערט דאָס האַרץ כמעט
ווי צום פאַלן.
די הילף א נישטיגע און נאַרנישט
מיט לעבן פאַרבליבענע שוועסטער צוויי
לאָה אסתר און פאמיליעס
צוזאמען גייען מיר ווייטער ווייטער
מיט קאמף און מי צו דעם,
וואָס וועט ווייטער זיין?

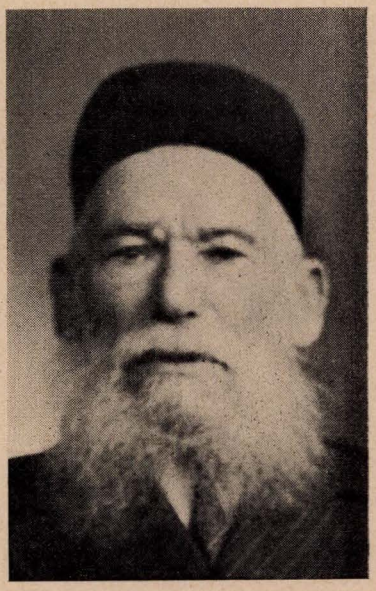
ישראל יהושיע קהת, בריטשטאן

I. KASS

3230 Cruger Avenue — Bronx, N. Y.

אין אָנדענק צום ערשטן יאָרציט פון אונזער ליבען מאַן און פאָטער

מרדכי קימבערג, פרוי און קינדער

KIMBERG

1783 5th Street — Brooklyn, N. Y.

איך זוך מיין פּלימענק, משה לערנער, 12-11 יאָר אַלט, דאָס קינד פון בערל און פרייַדע. געבוירן אין בוקאַרעסט, רומעניע. לעצטנס געהערט אַז ער איז אין סאָראָקא. ווער עס ווייס פון אים, זאָל לאָזן וויסן אויף דעם אדרעס:

H. FELCHER

3145 Rochambeau Ave. — Bronx, N. Y.

אין אָנדענק פון מאַן און פאָטער, יעקב לעווינסאָן פון יעדינץ, גע׳שטאָרבן אין 1946.

☆

די פרוי און קינדער

נחום, שלמה, ישראל, דוד, משה, אברהם, פרימקע און גרשון רייזעס טאבטשניק פון נאָוואָסעלץ, וולעבע וואוינען איצט אין באָגאָטאָ, קאָלאָמביא, סאוט אמעריקע, באגריסן די לעבן־געבליבענע אידן אין בעסאַראביע.

S. REINIS

787 E. 175th St. — Bronx, N. Y.

ברוך שערמאן פון רישקאן, באגריסט אלע לעבן געבליבענע אידן פון רישקאן.

★

BEN SHERMAN

60 W. 76th St. — New York, N. Y.

בריטשאן עיר בה נולדתי,
בארץ בת־רבה מלדתי!
הלא נשאל לשלום בניך,
כלנו בוכים על חרבותיך,
על מות קדושי גבוריך,
ועל שרפת בתי מקדשיך,
נתפלל לשם להקים הריסותיך,
ולחדש כקדם את ימיך.

הרב משה ראזענבלאט

בראנקס — 1425 לאָנגפעלאָו עווע.

קינדער פון א נאַווייסעלִיצער פאַמיליע, אין אָנדענק פון זייערע עלטערן, יצחק און בריינע רויטמאמן, עה"ש, באגריסן זייערע בעסאראביער לאַנדסלייט.

D. SEIDMAN

220 Boscobel Place — Bronx, N. Y.

מיינע עלטערן, משה און דינה קאצעף,
מיין ברודער, אברהם און פאמיליע, אומ־
געקומען דורך די נאצים על קידוש השם.
ת"נ"צ"ב"ה

הערשל קאצעף

פון אונגען

MR. & MRS. HARRY L. KATZ

68 MARSHAL STREET

BROOKLINE, MASS.

Compliments of

A FRIEND OF

ISAAC MALESTER

ORchard 4-4660

וואָירלד טוריסטס Inc.

(עקזיסטירט זינט 1927)

שיקט פעקלעך

פון נייע און אלטע קלײדער און אַנדערע ארטיקלען
צו אַלע טיילען פון

סאָוועטען פארבאנד

מיט פאַראויסבאצאָלטען שטייער
ווי אימער

1. מיר פומיגירען אויך און שטעלען צו א באָארד אָוו העלטה סערטיפיקעיט פאר געגוצטע קלײדער.
2. מיר האָבען רעדוצירט אונזערע טשארדזשעס.
3. מיר זיינען אין א לאַנג צו געבען אייך די בעסטע באַדינונג.
4. מיר אינשורען די פעקלאַך.

פאר איינצעלהייטען שרייבט, טעלעפאָנירט אָדער קומט פערזענליך.

WORLD TOURISTS, Inc.

18 West 23rd St. New York 10, N. Y.

Greetings to

A Great Humanitarian

And A Dear Friend

IZZIE MALESTER

SIMON ADLER

Britchaner Bessarabian Relief Ass'n

בריטשאנער בעסאראביער רעליעף

OFFICERS

President
Harry Warten
570 7th Avenue
New York 18, N. Y.
PE 6-1491-2

Honorary Chairman
Rabbi Moses Rosenblatt
Joseph Kessler

Honorary Members
Samuel Schreiber
I. Malester

Vice-Presidents
Sam Lerner
N. Platkin
Jack Rosenblatt
N. Rothman
Jack Schneider

Recording Secretary
William Kizner

Treasurer
Philip Schneider

Fin. Secretary
Mr. G. Schneider
38 W. Gunhill Rd.
Bronx 67, N. Y.
OLinville 5-3934

LADIES AUXILIARY

Chairman
Mrs. N. Plotkin

Vice-Chairman
Mrs. Liza Lazaras
Mrs. Rose Rosenblatt
Mrs. Fannie Warten

Treasurer
Mrs. N. Schneider

Secretary
Mrs. William Kizner

Trustees
H. Bookspoon
S. Lerner
J. Rosenblatt

EXECUTIVES

S. Appel
H. Bakal
S. Braunstein
A. Dzitzer
L. Greenberg
Ben Kalish
Max Kaufman
S. G. Klein
Sam Kleinman
Saul Kleinman
I. Lerner
Miss I. Lerner
Nat Lenkowsky
Sol. Lenkowsky
Rev. & Mrs. H. Millman
Abe Novick
Sarah Rosen
Abe Schneider
Max Schneider
Max Shane
Abe Weiner

באגריסט די בעסאראביער פעדעראציע צו דער צווייטער וועלט קאנ־
פערענץ פון די בעסאראביער ארגאניזאציעס. זאל
אייער ארבעט געקרוינט ווערן מיט דערפאלג.

איך, גדליה טאקערס טאכטער, איידע גלעזער, זוך מיינע קרובים. **SAM GLASSER** 915 Eddy Rd., Cleveland, O.	משה לנדסמן, גדליה טאקערס אן אייניקל, זוכט זיין פאמיליע, משה לנדסמן, אצל הרב ז. ברכות, באר יעקב 16, תל אביב, פאלעסטינע.	א האַרציקע באגריסונג צו מיינע בריטשאנער לאנדסלייט, וואו נאר זיי געפינען זיך. יוסף קעסלער (איצי שוחט'ס זון) **J. KESSLER** 1755 Clay Ave., Bronx, N. Y.

בעסאראביער לאנדסלייט פאראיין

מאנטעווידעא, אורוגוואי

באגרסיט די צווייטע וועלט קאנפערענץ פון־בעסאראביער איידן. מיר ווינשן אז אונזער ארבעט זאל זיין פרוכטבאר און דערנרייכן דעם ציל פאר אונזערע לעבן־געבליבענע בריידער אין דער אלטער היים.

נאָרמאן שניטקין, פרעזידענט
מאנעל שאץ, סעקרעטאר

BESSARABIAN LANDSLEIT FEREIN

Canelones 1136 — Montevideo, Uruguay

גאלדע גורפעל (איצטיגער נאמען סטיינבערג), רייזיל גורפעל, שרה גורפעל, די דרייי שוועסטער, טעכטער פון כאצקעל גורפעל פון קעשינעוו, זוכן אייער טאטן כאצקעל; זייער שוועסטער קלארא און שוואגער באריס קאך; זייער ברודער בנימין, זיין פרוי רחל מיט זייער 2 קינדער דבורה און יוסף. זיך וועגן צו:

GOLDIE STENBERG

6309 22nd Avenue — Brooklyn, N. Y.

מיר שיקן אויך איבער א הארציגן גרוס צו אלע קרובים און פריינט.

סעם באריס, (שימקע באריסניק)
פון אונגען

זוכט זיין שוועסטער, מאלקע באריסניק

★

SAM BARIS

531 34th Street — Union City, N. Y.

די ברידער גורפעל פון בעגדער, אין אמעריקע איז אונזער נאמען לייזער גארפילד, פרוי׳ם נאמען רבקה; לעאן גארפילד, פרוי׳ס נאמען ציליע; פסח גארפילד, פרוי׳ס נאמען סאני מיט אונזערע קינדער. מיר שיקן איבער א הארציגן גרוס צו אונזער ברודער ישראל מיט זיין פאמיליע צו אונזער שוועסטער בתיה מיט אירע קינדער. צו אונזערע שוועגערנס, די ביידע קלארא מיט זייערע קינדער, צו אונזער מומע, עני און צו אלע שוועסטער־קינדער און קרובים ווי אויך צו אלע חברים און באקאנטע. אונזער אדרעס:

GARFIELD BROS.

34 Park Avenue — New York, N. Y.

איך זוך מיין פעטער און מומע וועלכע האבן צען קינדער. איך האב ניט געהערט פון זיי פאר די לעצטע 25 יאר. דער נאמען איז בארסוק. געוואוינט אין שטעטל אריעוו, לעבן קישינעוו. מיין נאמען איז יצחק באם. איך קום פון קישינעוו.

I. BESS

26 Bond Street — Passaic, N. J.

שרה פייער גאלדענבערג פון בראזיל, זוכט איר מוטער, אסתר פייער, ברודער חיים פייער, זיין פרוי, רחל און קינדער מאסיא און חיה, געווען עוואקואירט פון פאלעשט קיין רוסלאנד, און איר קלענסטן ברודער, פרויעם פייער, זיין פרוי שרה און קינד יאסעלע פון פאלעשט.

PAULO GOLDENBERG

Botucat Est.

Sao, Paulo — Brazil

אניסים שפיגעל, יוסף שפיגעל׳ס זון פון בענדער, זוכט זיין ברודער, ישראל שפיגעל, אן אפטייקער אין קעשענעווער פאסאוש. מיין אדרעס:

★

MAX SPIEGEL

2095 Creston Ave. — Bronx, N. Y.

שמואל פעלדמאן, מענדל פעלדמאנ׳ס זון, זיין פרוי כאסי, בינים פילטשיק׳ס טאכטער, וועלכע האבן געוואוינט אין די לינישים, זוכן כאסים ברודער, שמואל הערש און א שוועסטער, סימע, די פרוי פון יאסל כערסאנסקי. שמואל׳ס שוועסטער באני, איר מאן לייבל קאדמאן, א העקער, יאנקל קאצמאנ׳ס א ברודער. א שוועסטער מלכה מיט איר מאן אלטער טופבעין, א פאקאוטשיק. מיר בעטן, די קינדער פון די פאמיליעס, אדער גוטע פריינט זיך אפרופן און אונז לאזן וויסן אויף דעם אדרעס.

SAM FELDMAN

90 Topscot St. — Brooklyn, N. Y.

באגריסונג פון
לאנדסמאנשאפט קאמיטעט
פון דער פאַריערס יוניאַן, נ. י.

מיר באַגריסן אייך פירער, אקטיוויסט טוער און מיטגלידער פון דעם נאציאנאלן פארבאנד פון בעסאראביער אידן אין אמעריקע, צו דער געלעגנהייט פון דער צווייטער וועלט קאנפערענץ פון בעסאַראַבישע פאַרבאַנדן וואס וועט פאַרקומען דעם 22טן און 23טן פעברואר 1947 אין פילאדעלפיע.

זייט געגרוסט פאר אייער אומדערמידליכער אַרבעט לטובות די איבערגעבליבענע בעסאראבער אידן וועמען עס האט זיך איינגעגעבן ראטעווען זייערע לעבנס פון די נאצי מערדער, א דאנק דער אלגעמיינער שטעלונג פון דער סאוועטן פאַרבאַנד און די בליץ שנעלע רעטונגס אַרבעט פון דער רויטער ארמיי.

דער לאַנדסמאַנשאַפט קאַמיטעט פון דער פאַריערס יוניאַן האָט אַנערקענט די וויכטיגקייט און נויטיגקייט פון דעם פאַרבאַנד זינט ער עקזיסטירט. מיר האבן געהאלפן אים בויען און שטארקן אויף אלע געביטן. דאָס איז געווען א לאַנגע צייט נאָך איידער די שרעקליכע וועלט מלחמה האָט זיך געענדיקט. וועו קיינער האָט ניט געהאט די מינדסטע פאַרשטעלונג, אז עס וועט אימיצער לעבן בלייבן פון די אידן אין בעסאַראַביע, וועמען מיר זאלן האבן די זכיה צו העלפן.

די גרעלט קאמפאניע פון דעם בעסאַראַבער פאַרבאַנד צו שאפן אויסשטאַטונגען און אינסטרומענטן פאַר בעסאַראַבער שפיטאלן, איז לעבנס וויכטיק. די שארית הפליטה, וועלכע האָט זיך דערשלאָגן צוריק קיין בעסאַראַביע האבן יאָרן לאַנג זיך געמוטשעט אין פאַרשיידענע קאַנצענטראַציע לאַגערן, אין נאסע קעלערס, און פילע פון זיי אין וועלדער און פעלדער אין טויט שרעק יעדן טאָג, יעדע שטונדע, יעדע מינוט. זיי האבן זיך אומגעקערט מערנסטיילס, קראנקע און צעבראכענע. מיר, די אמעריקאנער בעסאַראַביער לאַנדסלייט וועלכע האבן אין פאַרגלייך מיטן גאנצן אידנטום איבער דער וועלט וויניגער גליטן סיי פיזיש, סיי פינאנציעל, וועמענס היימען זיינען ניט חרוב געווארן, און נאָענטע דערשטיקט אדער פאַרברענט געווארן אין ספעציעל צוגעגרייטע אויוונס, א. א. וו., מוזן דערפאַר טראָגן די אחריות און דערפילן אונזער חוב מיט דעם וואס מיר זיינען אומשטאַנד און וועלן העלפן די איבערגעבליבענע ווי וויייט מעגליך.

קיין בעסאַראַבער, וואו זיי זאלן זיך געפינען, אין סאָסייטים, טרייד יוניאַנס, פראָפעסיאַנעלע פאַריינען, אדער אינדיווידועלע לאַנדסלייט, טאָרן ניט אוועקשטיין פון דער קאַלעקטיווער רעטונגס־ארבעט דורך דעם „בעסאַראַבער פאַרבאַנד". דער נאָמען אליין פאַרקערפערט מיט זיך די האָפענונג און טרייסט ביי פילע טויזנטער שוועסטער און ברידער אין דער אלטער היים.

דזשעק שניידער, סעקרעטאר, לאַנדסמאַנשאַפט קאַמיטעט פון דער פאַריערס יוניאַן, נ. י.
יאסל ווינאַגראדסקי, געהילפס מענעדזשער פאַריערס יוניאַן, נ. י.
משה פינטשעווסקי, סעקרעטאר פאַריערס יוניאַן, נ. י.

די ברוקלינער דיוויזיע

באגריסט די צווייטע וועלט קאָנפערענץ און 6טע נאציאָנאלע קאָנווענשאָן פון דער בעסאראביער פעדעראציע און שיקט די ווארעמסטע גרוסן צו די בעסאראביער אידן אין אלע לענדער.

איטקע סעלצער, פּרעזידענט

אוירווינג בערנשטיין, ערשטער וויס־פּרעזידענט

סערע אסטראָן, צווייטער וויס־פּרעזידענט

אסתר בוירן, פינאנס סעק.

אוירווינג ראָטבערג, רעקאָרדינג סעק.

עקזעקוטיוו באָרד מיטגלידער

אסקאָר בוירן
מרס. א. בערנשטיין
מר. אסטראָפסקי
מר. ב. סטיינמאן
מר. ה. דאנילאָוויץ
מרס. האָלענד
מרס. קעם
מר. און מרס. יוסף סעלצער

אדווייזאָרי באָארד

מר. און מרס. וויים
מר. און מרס. ד. סעלצער
מר. סטיין
מר. און מרס. בלום
מר. און מרס. ראָטבערג
מר. און מרס. דזש. סעלצער
מר. און מרס. אסטראָפסקי
מרס. ליווי
מר. אי. שווארץ
מר. און מרס. סטיינמאן
מר. און מרס. ב. סטיינבערג
מר. און מרס. א. בוירן
מר. און מרס. בערנשטיין
מרס. קלארא האָלאנד
מר. און מרס. פעלדמאן
מר. און מרס. דייווידסאָן
מר. און מרס. פעדער
מר. און מרס. קאָרפמאן

קאָמיטעט פון בעסאראביער אידן ביים הילפֿס פֿאראיין

„עזרה" אין סאנפאולא, בראזיל

זעהר חשוב'ע דירעקטאָרן פון דער בעסאראביער־פֿעדעראציע פון אמערי־קאנער אידן!

דער הילפֿס קאָמיטעט פון בעסאראביער אידן אין סאן פֿאולא, בראזיל, צוזאמען מיט דער פרויען סעקציע האָבן חעם כבוד אייך צו באגריסן צו דער צווייטער וועלט קאָנפערענץ, און 6טע נאציאָנאלע קאָנווענשאָן.

אנערקענענדיק אייער אומדערמידליכע ארבייט לטובת די אומגליקליכע ברידער און שוועסטער, וויסטשן מיר אייך פֿאַרצוזעצן דערפֿאָלגרייך אייער היליגע ארבייט אין דער וויטערדיגער רעליף טעטיגקייט, און מיר זאָגן אייך צו אויף וויטער ביישטייערן פֿארן דערפֿאָלג פון דער גרויסער הומאניטארישע ארבייט וועלכע איר פירט אָן.

פֿארן הילפֿס־קאָמיטעט פון בעסאראבער אידן אין סאן פֿאולא, בראזיל

עמיליא בערעזאווסקע, פֿרעזידענט
יוסף סטיינבערג, סעקרעטאר

פֿרעזידענט, עמיליע בערעזאווסקי, סעקוראן
וויצע פֿרעזידענט, איסאק טעפֿערמאהן, בריטשאן
קאסירער, אברהם זאגער, סעקוראן

צווייטע קאָסירער העניריקע סאנקאווסקי, חאטין
ערשטער סעקרעטאר, איזאק נאשפּיץ, סעקוראן
צווייטער סעקרעטאר, נעלסאָן וויינער, בריטשאן

פּיסקאל־ראט:

קארלאס וויין, בריטשאן
אלפרעדא וויינער, בריטשאן
סאמועל סאלאמאן, בריטשאן
דר. מאריא קויפמאן, בריטשאן
גאבריאל שניידער, בריטשאן
איסאק נולמאן, בריטשאן
יוסף סניטקובסקי, פֿארקיוועיעדינעץ
דוד סאסמאן, סעקוראן
יוסף אייזענשטיין, בריטשעווע
מאוריסיא גראבמאן, סעקוראן
מארקוס שניידער, סעקוראן
נאטאן בארטמאהן, סעקוראן

קאלבארדארן:

זשאזע טעפֿערמאן, יעדינעץ
איזידאָר שאנסקי, יעדינעץ
סאלאמאן לערנער, יעדינעץ
פֿעדרא וויידערגארן, חאטין
בארים מיוחם, ראמאנקאוויץ
דוד קראסילשיק, בריטשאן
מאוריסיא קערצמאן, באראבוי
מארקום ראבינאוויץ, בעלץ
זשאזע שווארצמאן, סעקוראן
איזידאָר שטיינבערג, כאטין
זשערמאנא פֿרנס, בריטשעווע
אשר פישמאהן, כאטין
נחום אבליאק, בריטשאן
נאטאן בוידערמאן, בריטשאן
הערש סיסטער, כאטין
זיסיא גינסבורג, רישקאן
אברהם בראפמאן, כאטין

באגריסונג פון בעסאראביער פארבאנד אין קאנאדא !

אפים אדרעסן:

I. SHUSTER
4007 St. Lawrence Blvd.
Montreal, Canada

W. GITNICK
5442 St. Urbain Street
Montreal, Canada

פון דער קאלטער מדינה קאנאדא, שיקן מיר אונזער וואַרעמסטע באגריסונג צו דער צווייטער יערלעכער וועלט-קאָנפערענץ פון די בעסאראביער פארבאנדן, צו זייער צוזאמענפאָר אין פילאדעלפיע, פעברואר דעם 22טן און 23טן, 1947. זאָל דער צוזאמענפאָר געקרוינט ווערן מיטן גרעסטן דערפאָלג.
מיר ווינטשן אייך, אז אין דער גאָר נאָענטער צוקונפט, זאָל דאָס פיל געפיינigטע אידיש פאָלק, זיין א זעלבסטשטענדיג פאָלק מיט אלע פעלקער גלייך, אין זייער אייגענעם לאנד, ארץ ישראל, און מער ניט ווייסן פון גלות אן אָנקומען צו רעליף. דאָס איז דער וואונטש און האָפענונג פון בעסאראביער פאר־באנד אין קאנאדא.

משה פעלדמאן, פרעזידענט (אונגען); אברהם באסבוים, וויים־פרעזידענט (קישינעוו); מענדל ווייסמאן, בארד טשערמאן (באָטין); מאָקא ריסמאן, טרעזשורער (ליפקאן); יואל גיטניק, פי־נאנס סעקרעטאר (ניספילען); אהרן שוסטער, רעקאָרדינג, סעקרעטאר (ליפקאן).

דירעקטאָרן באָרד

דייוו וויזמאן (בעלץ); ס. קאָך; איזי שילער (בריטשאן); יעקב בייזערמאן, (אלעקסאַנדרען); ה. קראַקאוו (קישינעוו); סעם גריבערמאן (בריטשאן); אב. סינקלער, נייטן סינקלער (קישינעוו); מאקס מיראטשניק (אָריעוו); בעני שולאק (קישינעוו); אליעזר שערקער (וואַרזאַרעשט); הערי גיטניק (גיספירען); דייוו רויזמאן (באבינער); זלמן קויפמאן (בריטשאן); משה גיטניק (ניס־פירען); יעקב שיינפעלד (קאלאראש); גאדל ריסמאן (ליפקאן); טשארלס איצקאוויטש (קיליע); א פילטש (בעלץ)

א גרוס פון

אבנר שרייבער

פון פילאדעלפיע

ABNER SCHREIBER

661 N. Broad St. Phila., Pa.

BELZER TRUE FRIENDS

בעלזער טרו פרענדס

באָגריסט די בעסאראביער פעדעראציע צו דער 2־טער וועלט קאָנפערענץ, און 6־טער נאציאָנאלער קאָנוועג־שאָן. מיר ווינטשן אייך דערפאָלג אין אייער היליגער ארבעט, און האָפן אז די קאמפאניע פאר א האלבן מיליאָן דאָלאר וועט געקרוינט ווערן מיט דערפאָלג.

זינדל האקסענהאָרן, פּרעזידענט
מ. צידערמאן, וויים־פרעזידענט
דזשוליוס גרין, סינאַנס סעקרעטאר
אנא האקסענהאָרן, קאר. סעקרעטאר
היימאן פיינבאוג, פראַטאָקאָל סעק.

יהודה לייב שמחה מלמד'ס קינדער, פון טעלענעשט. שרה'קע, חנה, מלכה, ברוינע, חייקע און מרים, גריסן אלע לעבן־געבליבענע פרוינט פון בעסאראביע. וועד עם ווייסט פון לאזער האוועדם שמחה מלמד'ס זון פון לעק־סינדרען, אדער חייה רבקה, גיטל, אברהם בריטשאנערם קינדער פון טעלענעשט און אויך איטע אלטע דער פארבערנם קינדער פון טעלענעשט, זאל שרייבן צו:

★

Mrs. Molly Scheibman

5032 D STREET

PHILADELPHIA, PA.

איך באגרים דעם פאראיניגטן

בעסאראביער רעליף, און ווינש זיי

דערפאלג אין זייער גוטער ארבעט.

ארבעט.

Irvin Kleiman

6005 LANSDOWN AVE. Phila., Pa.

איך באגרים דעם פאראיניגטן בע־

סאראביער רעליף פון פילאדעלפיע.

איך ווינש זיי דערפאלג אין זייער

ארבעט.

Samuel Pasternack

536 SOUTH STREET

PHILADELPHIA, PA.

איך זוך א שוועסטער און א פלימעניק, רחל שאפיר און לייבל שאפיר. זיי האבן געווואוינט אין קישינעוו, אויף דער סינא דונאווסקי גאס.

מיין נאמען אין קישינעוו איז געווען, שייקע נייטאן, געווואוינט אויף דער האלין פלאץ.

Charles Newman

1258 S. 22nd St. PHILA., PA.

Kishinever Sick Benevolent Society of New York

OFFICERS

J. TEITELBAUM
Ex-President

J. MOSKOWITZ
President

DR. H. GOLDBERG
Vice-President

R. RIELBERG
Treasurer

A. SCHWARTZ
Assistant Treasurer

M. SHERMAN, C. P. A.
Fin. Secretary
1025 Gerard Avenue
Bronx, N. Y.
Tel. JErome 7-0681

M. MILLSTEIN
Recording Secretary
and Hospitaler
319 East 13th Street
New York City
Tel. ALgonquin 4-0968

VIC ASH
Controller

W. SCHWARTZ
Chairman of Cemetery
1038 Dumont Avenue
Brooklyn, N. Y.
Tel. APpelgate 7-1409

B. STEINBERG
I. KAPCHUK
B. PIVNICK
Trustees

CHAIRMEN

HENRY SHARP
Executive Director

D. HURWITZ
Loan Fund

R. GREENBERG
Old Age

Greetings:

It is indeed a pleasure and honor for me as President of the K.S.B.S. to extend greetings to your organization on this occasion.

Your achievements are well known the world over; the packages of food, medicine and clothing that you send to our unfortunate brethren is a known fact to me because I receive letters from many parts of Bessarabia and France telling me the life-saving assistance they receive from the Federation.

This help that you are extending to them is one of the most humane things any organization can do.

GREETINGS TO A NOBLE MAN

It is my extreme pleasure to extend greetings to you, Sol Serwitz, as President of the Bessarabian Federation of American Jews.

I remember the day about 10 years ago when you were elected President of the K.S.B.S. and how, at once, you began to reconstruct the entire organization. In a short time you were recognized as the most popular president we ever had. As a great leader, you showed us how to run an organization successfully from a brotherly and financial point of view.

Some years later, our Brother Secretary Michael Millstein, an ardent worker in our Society, suggested to you the formation of a Federation. At once you began to work and the Federation was established. Although the going was tough in the beginning, you did not give up.

In a few short years you have risen to great popularity because you and your dear wife, Rose, are two people with great Jewish hearts. Your untiring efforts to help our unfortunate ones is incomparable. We all wish you and your family health, happiness, properity and long life. May you enjoy the fruits of your labor for many years to come.

TO MY FRIEND, JACK TEITELBAUM, CHAIRMAN OF THE NEW YORK COUNCIL OF THE BESSARABIAN FEDERATION . . .

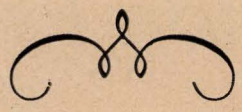
May I take this opportunity to greet you on this occasion. You too have risen to popularity through your great leadership.

You have convinced the younger element in our Society that it is the duty of all our brothers to become interested in Jewish life and to help in the great cause of saving human lives.

In the name of our Society may I wish you and your family the best of everything, and may God bless you all.

JACK MOSKOWITZ,
President

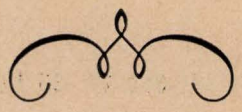
GREETINGS TO THE BESSARABIAN FEDERATION OF AMERICAN JEWS AND TO MY GOOD FRIEND, PRESIDENT SOL SERWITZ. . : .

J. P. FRANK & CO., Inc.

40 WORTH STREET NEW YORK, N. Y.

GREETINGS TO THE BESSARABIAN FEDERATION OF AMERICAN JEWS UPON THE OCCASION OF THEIR SECOND WORLD CONFERENCE AND SIXTH NATIONAL CONVENTION.

ELECT DRESS CO., Inc.

1359 BROADWAY NEW YORK, N. Y.

Greetings...

TO THE

Bessarabian Federation of American Jews, Inc.

AND BEST WISHES

TO OUR FRIEND

SOL SERWITZ

LEEDALL PRODUCTS, 351 W. 35 St., NYC

HARRY COHEN, 137 W. 38th St., NYC

A. & G. BUTTON & NOVELTY WORKS, 239 W. 39 St., NYC

I. B. SILK CO., 315 W. 36th St., NYC

RUBEN BEAD IMPORTING CO., 30 W. 37th St., NYC

משה, דער זון פון פסח און פייגע
גליקמאן, זוכט אלע קרובים פון
דער גליקמאן פאמיליע אין קי-
שינעוו.

MORRIS GLICKMAN

2080 WALLACE AVENUE

BRONX, N. Y.

פּראיניקטער בעסאראביער רעליף אין דעטראָיט

באגריסט די וועלט קאָנפערענץ פון בעסאראביער אידן.

פּ. גוטענטערג	א. טשאדאק	מרס. ראש
ג. קאטשמאן	ה. טשעסס	מרס. וואלף
ה. בעניבעס (בענעט)	י. קליין	מרס. פּ. מיללמאן
ה. רעזניק	דר. וויליאם קליין	

United Bessarabian Relief

1617 GLADSTONE — — — DETROIT, MICH.

די פּרויען דיוויזיע פון מאנהעטען, ניו יאָרק, ביי דער בעסאראביער פעדעראציע פון אמעריקאנער אידן

באגריסט זייערע בריידער און שוועסטער איבער דער גאנצער וועלט.

צו אלע וועלכע האָבן העלדיש געקעמפט קעגן די פאשיסטישע האָרדעס זאָגן מיר צו, אז מיר וועלן טאָן אלץ וואָס מעגלעך צו העלפן צוריק אויפבויען זייער לעבן.

צו די בריידער און שוועסטער וועלכע זיינען געפיינגט געוואָרן אין די קאָנצענטראציע לאגערן, און וועלכע שמאכטן נאָך איצט אין די פאר־שיידענע לאגערן, שיקן מיר ספּעציעלע גרוסן: פארלירט ניט אייער מוט! מיר האָבן אייך ניט פארגעסן, און מיר וועלן אייך ניט פארגעסן!

New York Womens Division of Bessarabian Fed. of N. Y.

145 WEST 41st STREET — NEW YORK; N. Y.

ערשטע בעלצער בעסאראביער קראנקן אונטערשטיצונג פאראיין

באגריסט די צווייטע וועלט קאָנפערענץ פון בעסאראביער אידן.

מיר בעטן אונזערע בעלצער לאָנדסלייט, אז אויב זיי נויטיגן זיך אין הילף, זאָלן זיי צושיקן זייערע נעמען און אַדרעסן צו אונזער כעקרעטאר און מיר וועלן זיי העלפן.

שרייבט צו:

M. BURSTEIN
8410 21st Ave. Brooklyn, N. Y.

באאמטע

I. PERTOFSKY, President
2877 West 35th St. Brooklyn, N. Y.
D. COHEN, Vice-President
547 Howard Ave. Brooklyn, N. Y.
D. ROSEN, Rec. Sec'y
2867 West 35th St. Brooklyn, N. Y.
L. STRACHMAN, Treasurer
1671 East 17th St. Brooklyn, N. Y.
I. NEIDORF, Inner Guard
127 Cannon St. New York

ערשטע רישקאנער בעסאראביער אונטערשטיצונג פאראיין

מיר, די מיטגלידער און די פירערשאפט פון דעם רישקאנער פאריין, באגריסן דעם בעסאראביער פאַרבאַנד פאר דער גוטער ארבעט לטובת די בעסאראביער אידן. מיר באגריסן אונזערע לאָנדסלייט אין בעסאראביע וואָס זענען געבליבן לעבן נאָך דעם גרויסן אומגליק וואָס האָט זיי געטראָפן. אויך א האַרציגן גרוס צו אַלע רישקאנער לאָנדסלייט.

ישראל פּלאָטניק, פּרעזידענט, פון בריטשעווע
סעם פיינגאָלד, וויס־פּרעזידענט
שלמה פּלאָטניק, פינאַנס סעקרעטאר, פון כאָטין

בעסאראביער רעליף סאָסייעטי אין סיראקיוז

מיר באגריסן די צווייטע וועלט קאָנפערענץ פון בעסאראביער אָרגאניזאציעס און וויינשן אייך דערפאָלג אין אייער־אונזער ארבעט.

USHER COHEN ..... President
REV. MOSES BRANDE ..... Hon. Chairman
RODNEY WALLACE ..... 1st Vice-President
ISADORE LEVINE ..... 2nd Vice-President
BESSIE MARGOLIS ..... Treasurer
MINNIE BERMAN ..... Financial Secretary
SOLOMON FRIEDMAN ..... Recording Sec'y.

RISHKANER BESSARABIAN RELIEF OF AMERICA AND VINCINITY

אין נאָמען פון אַלע מיטגלידער און באַאמטע פון אונזער רישקאַנער רעליף, באגריסן מיר דעם בעסאראביער פאַרבאַנד פאַר דער גוטער ארבעט וואָס ער טוט פאַר אונזערע איבערגעבליבענע לאָנדסלייט אין בעסאראביע.

ברוך שערמאן (יצחק ברוך יאָסעלס זון), פּרעזידענט פון רעליף
הוה סטאָלערמאן, טשערמאן פון עקזעקוטיוו קאָמיטע
אשר קרעמער, טשערמאן באָרד אוו דירעקטאָרס
עקז.
לייב רייכמאן (משה שמש'ס זון פון דער שטעפּינעשטער שול)
ישראל פּלאָטניק, פון בריטשעווע, סעקרעטאר
עלעק ברוך צווייבעז, טרעזשורער
שלמה פּלאָטניק, פון כאָטין, פינאַנס סעקרעטאר
אוירווינג גרין, פּראָטאָקאָל סעקרעטאר.

בריטשעווער פּראָגרעסיוו סאָסייעטי, אינק

מיר, די מיטגלידער און די פירערשאפט פון דער בריטשעווער פּראָגרעסיוו סאָסייעטי, אינק. באַגריסן דעם בעסאראביער פּאַרבאַנד פּאַר דער גוטער ארבעט לטובת די בעסאראביער אידן. מיר באגריסן אויך אונזערע לאנדסלייט, וועלכע זיינען לעבן־געבליבן נאָך דעם גרויסן אומגליק וואָס זיי האָבן געטראָפן. וועך עס נויטיגט זיך אין הילף זאָל זיך וועדן אויפן פּאָלגענדן אדרעס:

Britchever Progressive Society, Inc.

NATIONAL THEATRE

HOUSTON ST. & 2nd AVE. NEW YORK, N. Y.

טשארלס ראָזענטאָל, פּרעזידענט

דייוו סערעוויץ, וויס־פּרעזידענט

מעקס גודמאן, פינאַנס סעקרעטאר

הערי זאבראנסקי פּראָטאָקאָל סעקרעטאר

וועלפעיר און רעזוירוו פּאַנד קאָמיטע

פּרעד גרין, טשערמאן

דזשאָו לאיפמאן, סעקרעטאר

פּיליפּ ספּיער

מעקס אָלסאָפּראם סעם ראָזענטאל

איזי שעכטמאן בעני לוירנער

איך, ליזא (לאה׳קע) לאפידום, הערשל שוחט׳ס טאָכטער פון טע־
לענעשט, גריס מיינע לעבן־געבליבענע שוועסטער און ברידער,
רחל פערדאָווסקי, איצט אין קישינעוו, און אירע קינדער אין טשער־
נאָוויץ און אין בוקארעסט. איך בעט די יעניגע וועלכע ווייסן
פון מיינע שוועסטער, איטע שוחט, ריווע פרעסמאן און גאליע
סימען, אויך ווער עס ווייסט פון מיין ברודער, העניך לאפידום,
לעצטנס געווען אין רישקאן. זיי זיינען אלע פון טעלענעשט.
זיך שטעלן אין פארבינדונג מיט:

MRS. LIZA WEXLER

2142 N. Wanamaker Street Philadelphia, Pa.

איך, איציק פאָרמאן פון קעשינעוו, זוך א שוועסטער,
שיפרה האָלטערמאן, אויך אירע קינדער. אויך מיין
קוזין, בן־ציון פאָרמאן, אין לעדער ביזנעס, און איך
באגרים מיינע לאנדסלייט.

I. FORMAN

869 North 41st Street Philadelphia, Pa.

באגריסונג

מיר באגריסן אונזער מוטער און באָבע, קרענדיל אקערמאן פון כאָטין, און אויך שוועסטער און שוועגערין און טאנטע, ברײנע פישמאן פון כאָטין, און אונזער פּלימעניק און קוזין, אהרן פישמאן פון כאָטין. עס איז שוין א יאָר צייט אז מיר האָבן ניט געהערט פון אייך.

פּסח און שרה׳קע גאָטענבערג און קינדער

מר. און מרס. פּסח גאָטענבערג זיינען זייער באוואוסט אין דער שטאָט דעטרויט, פאר זייער געזעלשאפטלעכער ארבעט פון געבן צדקה. זיי זיינען געווען די ערשטע צו אָרגאניזירן אן אָפּטיילונג פון דער בעסאראביער רעליעף און אויך א קאָנגרע-גיישאָן בית יצחק און אויך אנדערע אנשטאלטן אין דעטרויט. מיר באגריסן דעם צוזאמענפאָר פון דער בעסאראביער פּעדע-ראציע פאר דער גוטער ארבעט וואָס זי טוט פאר אונדזערע שוועסטער און ברידער אין בעסאראביע.

האַרציקע גרוסן,

פּסח און שרה גאָטענבערג

2934 WEBB STREET

Detroit, Mich.

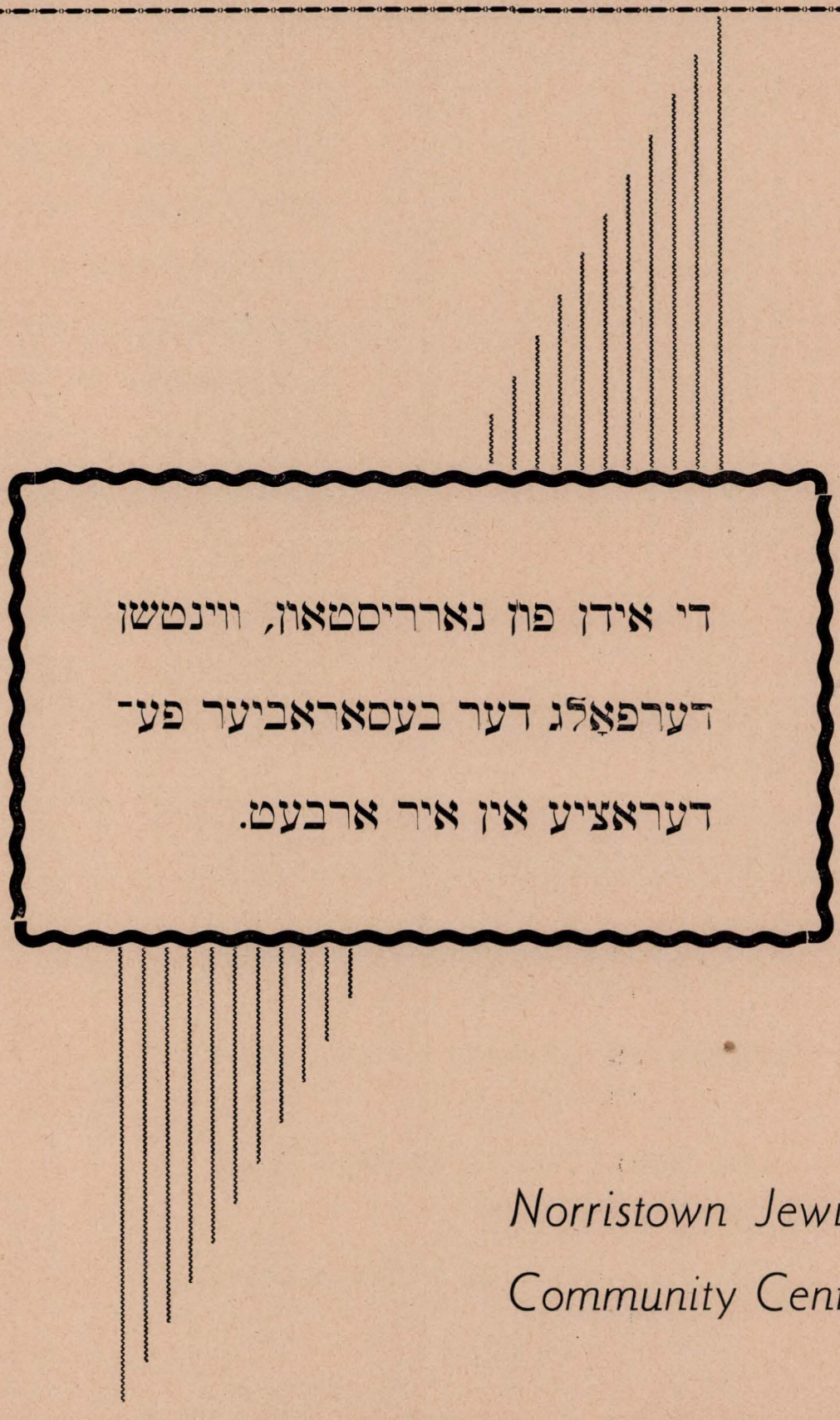
אָט דאָס זענען אונזערע אייניקע
קאָלאָראשער בעסאראביער לאנדס־
לייט אין טרענטאָן, בלויז די בייער
פאמיליע. זיי זיינען ווייניג נאָר גוטע.
זיי זיינען אלע איבערגעבענע גע־
זעלשאפטלעכע טוער אין זייער
סביבה, און גיבן צדקה צו יעדן וועג
עם וועגדט זיך צו זיי. טאָ זאָלן זיי
זיין געזונט און קענען געבן.

MR. & MRS. S. BYER, 127 North Broad Street
TRENTON, N. J.

MR. MILTON BYER, 137 South Stockton Street
TRENTON, N. J.

MR. & MRS. FRED BYER, 137 W. State Street
TRENTON, N. J.

MR. & MRS. JACK BYER, 127 N. Broad Street
TRENTON, N. J.

די אידן פון נאררישטאון, ווינטשן
דערפאלג דער בעסאראביער פע־
דעראציע אין איר ארבעט.
Norristown Jewish
Community Center

פאראיניקטער בעסאראביער רעליף אין פילאדעלפיע

באגריסט אלע דעלעגאטן און פרוינט

צו דער

2־טער וועלט קאָנפערענץ פון בעסאראביער אידן

מיר ווינטשן, אז אונדזער ארבעט זאָל זיין פרוכטבאר און
דערגרייכן דעם ציל פאר אונדזערע לעבן־געבליבענע אידן
אין דער אלטער היים.

י. ליפשיץ, פרעזידענט
י. ווייצמאן, פאָרזיצער

אידא שטיין, סעקרעטאר
נ. גאָדהארט, קאסירער

דירעקטאָרן באָארד

מרס. בערטא האָניקמאן, ערן־פרעזידענט; איזידאָר ליפשיץ, פרעזידענט; י. ווייצמצאן, פאָרזיצער פון עקזעקוטיוו; וויצע פרעזידענטן: מאָריס פישמאן, מ. האָניק־מאן, ב. רובין, היימען קימעל. סעם פישער, קאסירער; נייטען גודהארט, פינאנץ־סעקרע־טאר; הערי קאָווערמאן, קאָרעספאנדענץ סעקרעטאר; אידא שטיין, פראָטאָקאָל סעק־רעטאר; מאָריס היימאן, ש. דאווידאָסן, סעם בעזדין און א. טאלצעם, טראָסטים.

אדמיניסטראטיוע באָרד: יצחק וויצמאן, פאָרזיצער; ב. ברוין, בעטי ברוין, פרענק קאָרנפעלד, מאקס פיינשל, אייב פיינבערג, ראָוז גודהארט, א. באלאקלאוו, ל. גראָסמאן, שרה וויצמאן, ב. קושניר, לינע ליפשיץ, עטל פארנאף, ב. שעל, מערי סעמסאָן, ד. שטיינבערג, דוד, סטאן, מרס. שניידער, מרס. שאר, מרס. קעמעל, מרס. ר. קעסטער, הערי זעלמאן און מרס. רייפס.

בערטא (ברוינע)האָניקמאן — די האַרציקע מאמע

בערטא האָניקמאן פון סאַראָקע איז 47 יאָר אין אַמעריקע. זי האָט זיך שוין אין די יונגע יאָרן אַרויסגעוואָרפן מיט איר גאַנצער איבערגעבנקייט און נשמה פאַר די אידעאַלן פון יידישן פאָלק. זי קאָן פאַרשטיין וועלכע צוויי די גאַבעלע פּיאָנערן פון די געציילטע יידישע פרויען אין אַמעריקע פאַר דער פאַרווירקלעכונג פון אַ אידיש היימלאַנד אין ארץ־ישראל.

עס איז נישט פאַראַן קיין איין אידישע נאַציאָנאַלע אָרגאַניזאַציע אין פילאַדעלפיע, אָנהויבנדיק פון הדסה ביז צו דער לאַנדסמאַנשאַפט רעליף־אַרבעט לטובות אידישע אויפּלעבונג אָדער רעהאַביליטאַציע און באַלדיקער הילף אַז זי זאָל ניט זיין דאָרט פאַרטראָטן און איינע פון די ערשטע, וואָס פאַדערט ווייניקער רוידן און מער מעשים.

בערטא האָניקמאַן, פונקט ווי זי איז אַ געטרייע מאַמע צו אירע קינדער, איז נישט ווייניקער אַ געטרייע מאַמע צו אַלע יידישע טעכטער און זין אין בעסאַראַביע. זי איז די איניציאָטאָרין פון פאַראייניקטן בעסאַראַבער רעליף פאַר אַ טעקס פון צען פּראָצענט פון די בעסאַראַביער פאַר רעהאַביליטאַציע פון די אידן אין בעסאַראַביע.

עם בלייבט אונדז איבער נאָר צו ווינטשן בערטא און משה האָניקמאַן לאַנגע יאָרן מיט אונז צו אַרבעטן פאַרן כלל ישראל און אַריינגערעכנט ב׳נסאַראַביע.

פאַראייניקטער בעסאַראַביער רעליף אין פילאַדעלפיע

י. ליפשיץ, פּרעזידענט
אידע שטיין, סעקרעטאַר

בעסאראביער פעדעראציע באגריסט בערטא (בריינע) האָניקמאן

אין נאָמען פון דער בעסאראביער פעדעראציע באגריסן מיר די איבערגעגעבענע טוערין פאר דער הילפס־ארבעט לטובת די בעסאראביער אידן, מרם. בערטא האָניקמאן, וועלכע ווערט באערט מיט א באנקעט צו דער דערעפענונג פון דער צווייטער וועלט קאָנפערענץ און 6טע נאציאָנאלע קאָנווענשאָן פון דער פעדעראציע.

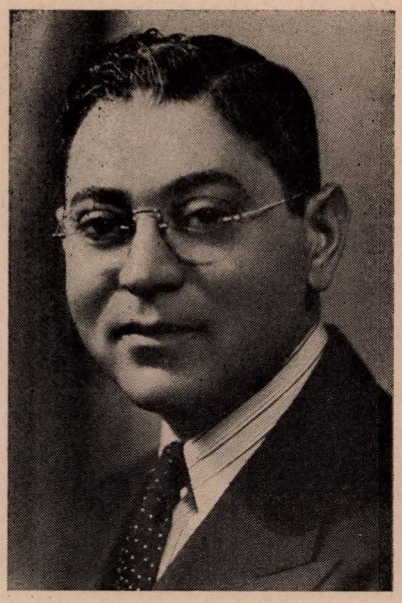
בערטא האָניקמאן, וועלכע ווערט פאררעכענט פאר דער „מוטער" פון דעם פאראיניקטן בעסאראביער רעליף אין פילא־דעלפיע, איז איינע פון די שענסטע טיפּן אידישע טעכטער, וועלכע געבן אָפּ זייער צייט, מי און געלט לטובת הכלל.

איר בייטראג צו דער הילפס־ארבעט פאר די בעסא־ראביער אידן איז זייער גרויס. מיט איר הארציקן מאמעדיקן שמייכל צעווארעמט זי די הערצער פון אירע נאָענטע און באקאנטע און דערנעענטערט זיי צו דער הילפס ארבעט.

מיר ווינטשן אז זי זאָל לאנג לעבן און געזונט זיין און פאָרזעצן איר הייליקע ארבעט.

בעסאראביער פעדעראציע פון אמעריקאנער אידן

סאל סערווין, נאציאָנאלער פּרעזידענט
משה שיפרים, נאציאָנאלער סעקרעטאר
איזידאָר ליפשיץ, פּרעזידענט פון פילאָדעלפיער רעליף
איידא סטיין, סעקרעטאר

אברהם טאָלצים

פון בעלץ, יענקל טאָלצים זון, גריסט זיין שוועסטער, אסתר, אין בוקארעסט.

ברודער מאָטל אין טשערנאָוויץ.

ברודער ראובן אין פאריז, און

די פּלימעניקעס, נאָמע און פימע אין קישינעוו.

✻

אברהם טאָלצים, און זיין ברודער נייטן, זיינען איבערגעבענע טוער אין דער פּאראיניגטער בעסאראביער רעליף אין פילאדעלפיע.

פאר זייער גוטער ארבעט שיקן די באאמטע פון רעליף זייערע האַרציגע גרוסן און ווינטשן זיי געזונט און גליק.

איזידאָר ליפשיץ, פּרעזידענט

MR. A. TOLZIS

ELKINS PARK PHILADELPHIA, PA.

איך זוך מיין שוואָגער, יאנקל זייגער־מאכער, מיין שוועס־טער רבקה מיט זייערע קינדער, פּערל און קרענע, און אברהם, פון ראשקאָוו. די לעצטע צייט האָבן זיי גע־וואוינט אין קאפרעשט. איך בעט זייער, וועט עס וויסט עפּעס פון זיי, מיר לאָזן וויסן. מיין נאָמען איז: פייגע זיסל שטיינבערג, וועלווול אלטע קאפּילים טאָכטער, פון ראשקאָוו, איצט אין אמעריקע. איך זוך מיינע פּרויַנט, יאָסל און פייגע טשערנע בראָנשטיין, מיט זייערע קין־דער, פון רישקאָוו. אויך זוך איך אוורעמל ליערס קינדער, איציק פרום אלטער. מיין אדרעס פון אמעריקע איז:

MR. & MRS. P. STEINBERG

And Family

1372 PARK BLVD. CAMDEN, N. J.

ישראל און בלימה, פון באלגראד און קאהול, פייגלמאן (חכם), זוכן די פאָלגנדע נעמען פון ברידער און שוועס־טער: אברהם חכם; חיים, גאָדל, אפרים (פרויקע חכם); מרדכי מארקום, געוואוינט אין יוגאָסלאוויע.

א שוועסטער, דר. ביילע חכם, בן ציון, שוחט, פון בעלגראד. דר. ביילע, אָדער בעטי שלאָמעוויא (חכם), געוואוינט אין טשעכאָסלאָוואקיע. פרויקע חכם, געוואוינט אין קיליא. מרדכי חכם, פון יוגאָסלאוויע, חיים חכם, גאָדל פון קאגול, משה חכם פאמיליע.

I. SPIEGELMAN

5641 BLACKMORE STREET

PHILADELPHIA 38, PA. .....

מיר זענען 3 ברידער פון שטעטל ראשקאָוו. בערל, ישראל און ברוך קאטשינער. מיר זוכן אונזער פאמיליע, שוועסטער איידל מילמאן און פאמיליע, און אונזער שוועסטער, רחל רויטמאן און איר פאמיליע.

פון אונזער קלענערע שוועסטער, חייקעלע מילמאן, האָבן מיר שוין געהערט. זי וואוינט איצט אין לוואָוו, אוקראינע. וועד עס קען אונז געבן אינפאָרמאציע וועגן זיי, וועלן מיר זייער דאנקבאר זיין. שרייבט אויפ'ן פאָלגנדן אדרעס:

BERNARD KUSHNER

1221 LANGHAM AVE. CAMDEN, N. J.

OFFICERC

BENJAMIN BROWN, President
ABE LIT, Vice-President
WM. SCHWARTZ, Treasurer
H. H. GORDON, Rec. Sec'y
NATHAN SOLL, Fin. Sec'y
J. KUSHNER, Inside Guard
SAM GREEN, Hon. President
WM. SPECTOR, Ex-President

אינד. קריוואזעדער בענעפיציאל אסס'ן

TRUSTEES

BENJAMIN RITNER
SAM LIPKANSKY
JOSEPH FISHER
H. SHANKER, Chairman of Advisory Board
H. GORDON, Secretary, 426 Mifflin St., Phila., Pa.

מיר באגריסן די צווייטע וועלט קאָנפערענץ און 6טע נאציאָנאלע קאָנווענשאָן פון דער בעסאראביער פעדעראציע. מיר ווינטשן, אז אייער ארבעט לטובת די נויטליידנדיקע אידן אין אייראָפע זאָל געקרוינט ווערן מיט דערפאָלג.

Compliments of

Winston Hardware & House Furnishings

☆

1326 W. COLUMBIA AVENUE

PHILADELPHIA, PA.

Greetings from

Mr. & Mrs. Joseph Elichman

PHILADELPHIA DRESS COMPANY

121 North Eighth Street

Philadelphia, Pa.

Compliments of

J. S. Elichman & Co.

PHILADELPHIA, PA.

★

Bell, MArket 7-1220

Sack's Jewelry Store

DIAMONDS, WATCHES, JEWELRY
AND SILVERWARE
WATCH AND JEWELRY REPAIRING
A SPECIALTY

607 Poplar St. Phila., Pa.

Greetings from

I. Matuk

Mrs. Winetzky

Mrs. Corn

Mrs. Rosenblitt

Best Wishes...

Brill Upholstering Company

Manufacturers of
CUSTOM UPHOLSTERED FURNITURE

5914 Market St., Phila., Pa.

Greetings...

M. B. Zineberg

AGENT

Prudential Insurance Co.

400 N. Broad St. Phila., Pa.

Greetings from

Mr. & Mrs. Norman M. Malchick

1535 Oscedla Avenue

St. Paul Minn.

מיר שיקן איבער אונזערע וואַרעמסטע
גרוסן צו אונזער מוטער און שוועסטער
אין קישינעוו.

מיר גריסן אלע אונזערע פריינט אין
שטעטל רעזינע.

אייער איבערגעבענער זון, ברודער און פריינט

נאָרמאַן מאַלטזוק

פון שטעטל רעזינע.

יאנקל גענטער, פון אלעקסאנדרען, חיים'ס זון, באגריסט זיין שוועסטער און שוואגער, ראובן פארכא-לעווסקי און אלע באקאנטע.

JACK GENTER

1959 N. CAMAC STREET PHILA., PA.

איציק (באך) קראשקאוויטצקי, בערל לאכטערמאנ'ס זון פון מאלעוו, ריווע ביוועס, פון אטעק.

I. KRIESKOFF

2539 S. PERCY STREET PHILA., PA.

איציק געגטער פון אלעקסאנדרען, געוואוינט לעבן אברהם ריפאטער, באגריסט זיין שוועסטער און שוואגער, ראובן פארכאלעווסקי און אלע לאנדסלייט און פרויגט.

MR. EDDIE GENTER

527 MIFFLN STREET PHILADELPHIA, PA.

BELMONT BURLAP CO.

217-19 N. EDGEMONT STREET

PHILADELPHIA, PA.

☆

באגריסט די טוער פון דער בעסאראביער פעדעראציע

און ווינשט זיי דערפאלג אין דער ארבעט

שמשון קאטש

פון קרעמענטשוק, באגריסט אלע זיינע פרייַנט פון זיין קליין שטעטל. ער ווינשט זיי פיל גליק.

☆

SAM KATCH

109 W. Wyoming Ave.

Philadelphia, Pa.

הערש ווינאקור

פון פילאדעלפיא, באגריסט זיין שוועסטער, באסי בענדיטא־ ווימש, און די פלימעניצקלאך, האלטאלע, רייזעלע און רא־ זאלע, פון בעלץ.

☆

JOHN WEINER

305 Market Street

Philadelphia, Pa.

A Friend of

MAX FANSHEL

☆

BEN YEGER

1232 NORTH 52ND STREET

Philadelphia, Pa.

EV 6-4384 TR 7-8270

Fanshel & Sterling

Painters and Decorators

★

3873 WYALUSING AVENUE

Philadelphia 4, Pa.

Greetings from

MAX SILVER and Son

Manufacturers of

Ladies Cotton Dresses

☆

432 MARKET STREET

Philadelphia, Pa.

Compliments of

Jacob H. Brodsky and Son, Inc.

★

WOOL PULLERS

★

PHILADELPHIA, PA.

Compliments of

GRAY'S JEWELERS

Friend of our President I. Lipshutz

☆

6 S. 15TH STREET PHILADELPHIA, PA.

Compliments of

Dr. & Mrs. LEWIS MERKLIN

★

To the Family

Mr. & Mrs. Morris Fishman

2419 NORTH 54TH STREET

Philadelphia 31, Pa.

Greetings...

Philip C. Schaefer and Son

FRIENDS OF

Morris Fishman & Sons

✵

2419 NORTH 54TH STREET

Philadelphia 31, Pa.

שמואל בעקערס קינדער, פון פּערעוואל
קארנעשט; מאניע, אברהם און ישראל
יאָסל און רחל מעלאָף, אויך פון קארנעשט

Sol Goverman
2817 Ridgewood Ave.
Baltimore 15, Md.

Joseph Maloff
1825 Baltimore St.
Baltimore, Md.

Myer Goverman
3713 Forest Park Ave.
Baltimore 15, Md.

פרייַנט פון מר. און מרס. קעמיל

אברהם מלך דעם פּוילישן׳ס זון פון בעלץ, (ספּיוואק) זוכט די שוועסטער, בראנע זוסמאן מיט די קינדער, אויך פייגע פּריזאנט מיט די קינדער, יחזקאל און טויבעלע. שרייבן צו:

A. SPIVACK

2530 N. NAPA STREET PHILA., PA.

יאָסל שאפּאטשניק, מוטער האָט געהייסן חנה פון פּעריעוואל קארנעשט.

JOS. SHAPER

883 N. FIFTH STREET PHILA., PA.

אברהם מייער, יחיאל דעם קרימענ׳ס שניידערס זוהן פון בעלץ, גריסט דער שוועסטער חייקע מיט׳ן מאן הערש שווארצמאן, מיט די קינדער. אויך מיין מוטער, זעלדע און מיין שוועסטער סאָניא מיט׳ן מאן און קינדער, און אויך אלע לעבן־געבליבענע פריינט. איך בעט צו שרייבן צו:

ABE MEYER

409 S. FIFTH STREET PHILA., PA.

מנשה, דער גוט באקאנטער „נאָושען און טרימינג דושאבער און דילער", אין דער שטאָט פילאדעלפיע, באגרים דעם פאראיניגטען בעסאראביער רעליף.

M. GOLDBERG

2011 S. SEVENTH STREET PHILA., PA.

כייקע הערשל, חיים מייערס טאָכטער, פאמיליען נאָמען שאפּאשניק, פון אָריעוו, און איר מאן, אברהם הערש פיינבערג, אויך פון אָריעוו, באגריסן זייער פּלימעניק, פיוועל רויטקאָוו מיט זיין פאמיליע, איצט אין אָריעוו, בעסאראביע.

מר. און מרס. פיינבערג זיינען געוועלשאפּטלעכע טוער און העלפן א סך אין דער הילפס-ארבעט פאר די בעסאראביער אידן.

MR. & MRS. A. FEINBERG

5621 Catharine Street Philadelphia, Pa.

מיר באגרגיסן מיין שוועסטער, מיין שוועגערן קרעג־
דיל אקערמאן פון כאָטין, אונזער שוועגערן בריינע פיש־
מאן פון כאָטין, און אונזער פֿלימעניק, אהרן פישמאן פון
כאָטין, און ברודער און שוועגערין און אייניקעל און
טאנטע.

משה און ריסיל פישמאן

מיר באגריסן אונזער טאנטע פראדע ברק און אונ־
זערע קאָזינס, מאָטים און רבקה ברק, און נאקראטשי,
סיביר. אונזער פֿלימעניק, יצחק יאקיר אין מינסק, אונ־
זער פֿלימעניק, יצחק טעפּער אין רעננה, פֿאלעסטינע.

פון אונז,

משה און ריסיל פישמאן

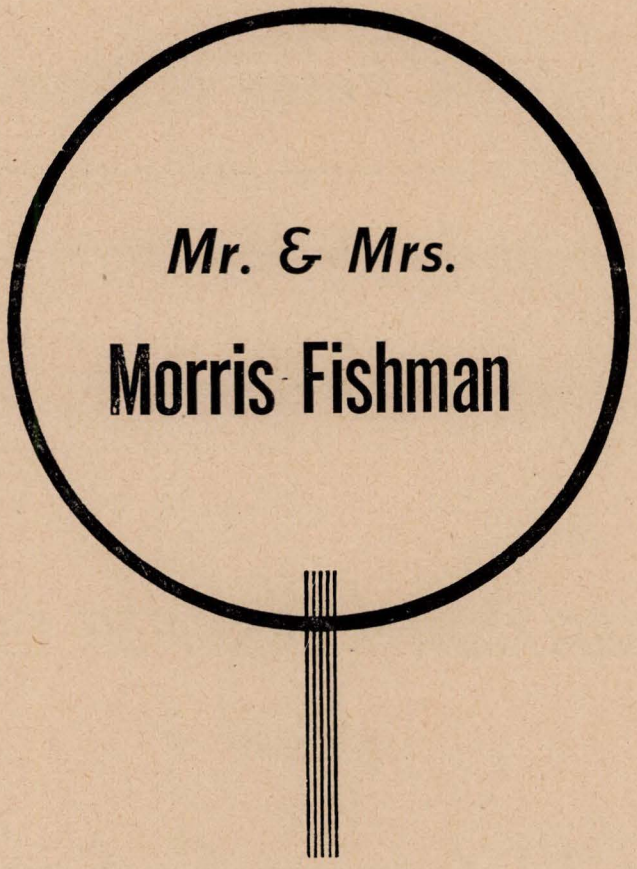
Mr. & Mrs. Morris Fishman

2419 N. 54th Street Philadelphia, Pa.

Best Wishes from

FRIENDS

of the FAMILY of

2419 N. 54th Street **Philadelphia 31, Pa.**

Compliments from

A GOOD FRIEND OF

Mr. & Mrs. W. Levinthal

Mrs. Rosen of Norristown, Pa.

Compliments of

BENJAMIN LESSNER CO.

FRIENDS OF

Morris Fishman & Sons, Inc.

2419 N. FIFTY-FOURTH STREET PHILADELPHIA 31, PA.

Compliments of

Mr. & Mrs. Saler

10 CALLOWHILL STREET

PHILADELPHIA PENNSYLVANIA

מיר שיקן אייך אונזערע הארציקסטע גריסן
און ווינטשן אייך דערפאַלג אין אייער ארבעט
לטובת די בעסאראביער אידן.

Best Wishes for Success from

A FRIEND OF

ISIDOR, IRVING and SAMUEL WEITZMAN

C. G. P.

Compliments of

HARRY WEINER

1691 Park Boulevard Camden, New Jersey

Greetings from

A FRIEND OF

ISIDOR, IRVING and SAMUEL WEITZMAN

MAX BROTKIN, Inc.

825 ARCH STREET PHILADELPHIA, PA.

"WE WORK FOR THE TRADE — THE TRADE WORKS FOR US"

ASSOCIATED FURNITURE SHOPS

BREAKFAST NOOKS
COCKTAIL LOUNGES
WALL COVERINGS
WALL BENCHES
CHAIRS
BARS
BOOTHS

Call us for Estimates

★

"LEATHER UPHOLSTERED SPECIALTIES"

128 N. Second Street, Philadelphia, 6, Pa. • MArket 7-4609

Compliments of

FRIENDS OF THE FAMILY OF

Mr. & Mrs.

Morris Fishman

☆

2419 N. FIFTY-FOURTH STREET

PHILADELPHIA 31, PA.

In Memoriam

ETTA TEITLER

FROM

The Family Morgenstern

Greetings from

INDEPENDENT KISHINEFF UNTERSTITZUNGS VEREIN OF PHILADELPHIA

SAMUEL KAUFFMAN ..... President
SAMUEL WASSERMAN, Vice-Pres.

HARRY KILISKY ... Recording Secretary
1229 W. Girard Ave., Phila., Pa.

Compliments of

MR. & MRS.

LOUIS SMALL

Compliments of

E. SEMMELMAN

4647 N. 11th St. **Phila. 40, Pa.**

Compliments of

DR. SAMUEL WOLF

1806 S. 6th Street **Phla., Pa.**

Greetings...

MR. & MRS. C. FINKLE

5651 N. 16th Street **Phdladelphia, Pa.**

A Friend of

MR. & MRS. M. FISHMAN

Compliments of

DR. & MRS. MULDOWER

And With Bestt Wishes to

MRS. HONIKMAN

Compliments of

HARRY SERODY

1816 S. 5th Street **Phila. 48, Pa.**

מרס. מערי סעמפסאָן

איז וויים-טשערלידי פון פרענקלין סטריט מושב זקנים, וויצע־פרעזידענטין פון דעבאַרא סאניטאריום, דעלעגאט צו דער לאָם אנדושעלעם סאניטאריום, מיטגליד פון ישיבת משך ישראל, אק־טיוו אין דענווער סאניטאריום. זי געהערט צו די אקטיווסטע טוע־רינס פון פאראייניקטן בעסאראביער רעליף קאָמיטעט לטובת אונ־זערע לעבן-געבליבענע שוועסטער און ברידער אין בעסאראביע.

איך, ציפרע מארין שמולעוויטש

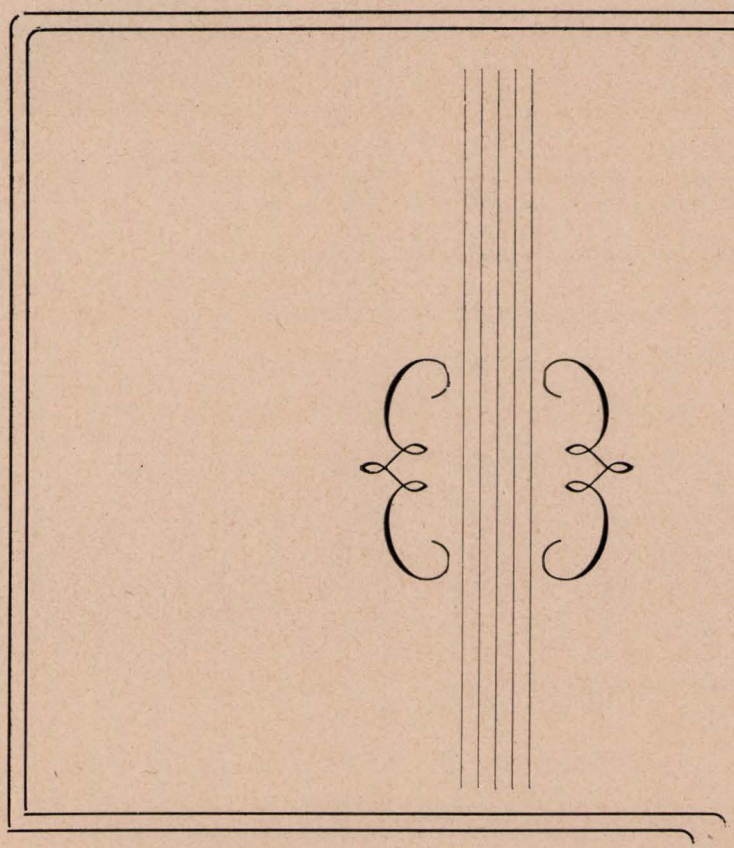
פּנחם איקם טאַכטער, געוואוינט אויף דער פּעטערבורסקע גאס, בעלץ, מיין פאַטער איז צבי איקיכעס א זון פון בעלץ. לאזער גיק און משפּחה, געווענער שטאָט סטאראָסטע אין בעלץ.

ווערן געזוכט דורך אייער שוועסטער:

MARY SAMPSON

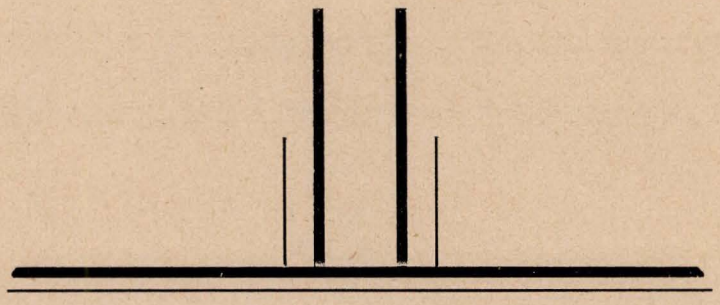
1161 S. NINTH STREET PHILADELPHIA, PA.

מענדל און פּעסי קראגליאק, אפּרים און אסתר דעם
פּוילישענ׳ס זון, און אייזיק אָבוימשיקס טאָכטער
פון אָריעוו, וואוינען איצט אין פילאדעלפּיע, און רופן
זיך קאראָל.

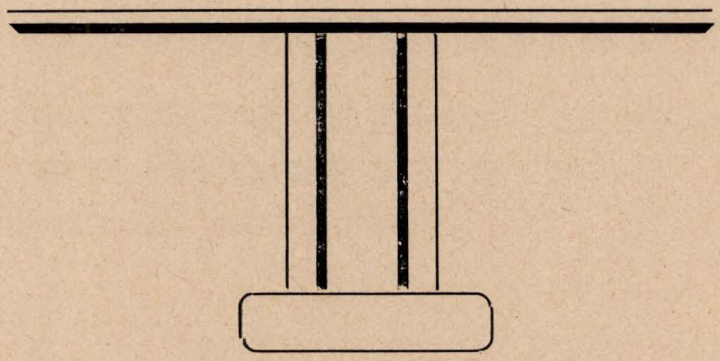

Mr. & Mrs. Mendel Karol

1508 North Marshall Street Philadelphia, Pa.

מיר זענען געווען 2 ברידער און 3 שוועסטער. איין שוועסטער פייגע פישער, געוואוינט אין אַריעוו. די צווייטע שוועסטער, טויבע מאטיאַטצאַן, געוואוינט אין רעזינע. די 3־טע שוועסטער, גאַלדע בענדאַ־ראַווסקי, געוואוינט אין אדעס.

HARRY STIFFELMAN

1126 North 41st Street Philadelphia, Pa.

סאראקער־טעלענעשטער ליידים אקזילערי

מיר באגריסן די בעסאראביער פעדעראציע פאר דער
גוטער ארבעט וואס זי טוט פאר די אידן אין בעסאראביע

Soroker-Teleneshter Ladies Auxiliary

2437 North 32nd Street Philadelphia, Pa.

פייגע פינקעלשטיין, פון טיראספאל, איך וואוין
איצט אין טאראנטא, קאנאדע. מיין איצטיגער
נאמען איז: בערדיטשעווסקי.

FAIGA BERDICHEVSKY

535 Markem Street Toronto, Canada

EVergreen 6-9331

The
Central Fruit Co.

1127 NORTH 40TH STREET

Philadelphia, Pa.

איך, ליבע כאנזעם, זוך מיין שוועסטער

דבורה גאמעלבערג, פון קעשינעוו

LILLIAN COHEN

4221 LANCASTER AVENUE

Philadelphia, Pa.

באגריסונג פון

פייגע, לייב, יוסף האבים

פון דאמבראווען

1401 ENGLEWOOD STREET

Philadelphia, Pa.

באגריסונג פון

וואדיא פעסי אשער'ס האראסט, פון

דאמבראווען, סאראקער אויעזד, פערל

האראסט און גרישע האראסט.

BILL AROST

5105 MARKET STREET

Philadelphia, Pa.

באגריסונג פון

יוחנן מאיר משה'ס לעווענטאל, פון דאמבראווען,

יהושיע יאנקעל דעם רופאס אן אייניקעל

JULIUS LEVENTHAL

1608 — 67th Avenue Phila, Pa.

מיר גראטולירן הארציג אונזערע קוזינס

מר. און מרס. מאָרים פישמאן

2419 North 54th Street Philadelphia, Pa.

פאר זייער גוטער ארבעט פאר די בעסאראביער

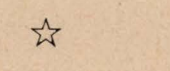
אידן און פארין כלל ישראל.

★

מר. און מרס. אברהם טאבאקמאן

מר. און מרם. הײמאן בראָדסקי

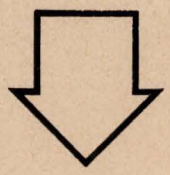
זײנען ניט קײן בעסאראבײער, זײ זײנען אָבער
איבערגעגעבענע געזעלשאפטלעכע טוער אין
דער שטאָט פילאדעלפיע, און נעמען אן אנטיל
אין אלע טשאריטי אינסטיטוציעס.

מיר באגריסן אונזערע פערזענלעכע פריינט

מר. און מרם. מאָרים פישמאן

פאר זייער גוטע ארבעט לטובת כלל ישראל.

Mr. and Mrs. Hyman Brodsky

2419 North 54th Street • Philadelphia, Pa.

משה גארבער, א פאלעשטער, בערל גארבערס
א זון, זוכט זיינע ברידער און שוועסטער און פא־
מיליע פון בערל גארבער.

M. GARBER

2828 S. W. 7th Avenue Miami, Florida

נוניע גוטהארז, כייקע דער אלמנהס זון. איך האָב געארבעט ביי ליפסאָנען אין מיל, אין בעלץ, און איך געוואוינט לעבן דער מיל.

איך האָב אויך דאָ אין פילאדעלפיע 2 ברידער.

וועל עס ווייס עפעס וועגן מיין פאמיליע זאָלן מיר לאָזן ווייסן.

איך רחל סודמאן פון בעלץ באגרים מיין פעטער יוסף סודמאן און פאמיליע. ער איז געווען א זייגער־מאכער אין טעלינעשט; אויך מיין מוטער בריינע סודמאן באגריסט איר שוואָגער און פאמיליע.

NATHAN GOODHEART

FURNITURE DEALER

711-13-15 Snyder Avenue Philadelphia, Pa.

Greetings from

GIRARD LUMBER AND MILLWORK

INCORPORATED

★

1432-36 N. 6th STREET

POplar 5-0279

19th & PARRISH STREETS

STevenson 4-0833

Philadelphia, Pa.

HARRY COVERMAN
President

מיר, די פאמיליע קאָווערמאן זוכט אונזערע פא־
מיליעס פון יעדינעז, אַדער זייערע קינדער.
מיין אדרעס איז:

HARRY COVERMAN

5731 Woodbine Avenue

Philadelphia, Pa.

Compliments of

DIAMOND CAP COMPANY

Diamond Sportwear *Diamond Fabrics*

4th & SOMERSET STREETS

PHILADELPHIA, PA.

רעזינער ריבניצער פאראיין אין פילאדעלפיע

די מיטגלידער פון רעזינער ריבניצער פאריין באגריסן אלע קרובים און פרייַנט פון דער אלטער היים אין בעסאראביע.

די באאמטע

ב. ע. בוירדיק, טשערמאן
וויליאם שפּעסלינג, וויים־טשערמאן
יוסף סיטמאן, טרעזשורער
ראובן ראָטמאן, פינאַנס סעק.
וויליאם שפּערלינג, רעקאָרדינג סעק.

עקזעקוטיוו קאָמיטע

יחיאל גיטמאן
לואיס קריימער
שמואל סענדלער
שמואל יאסינאָווסקי
מר. און מרס. קעסלער
מר. און מרס. פּאלין
מר. און מרס. גראָסמאן
מר. און מרס. ראָטמאן
מר. און מרס. נייטן פּאַרטנוי
מרס. קליינמאן

פּאר נאָך אינפאָרמאציע וועגן רעזינער ריבניצער אין פילאַדעלפיע, זיך וועגדן צום רעקאָרדינג סעקרעטאר:

WILLIAM SPERLING, 8 North 5th Street Philadelphia 6, Pa.

איך, יענקל כאמאט, איצטיגער נאָמען סיימאן, ברוך מאהאָל-ניקם זון פון קעשינעוו, זוך חיים איציק׳ס מילשטיק׳ס טאָכטער אידים, מיט אירע צוויי קינדער, א זון און א טאָכטער פון קעשינעוו. חייַצ איציק איז געווען אלע זיינע יאָרן א פּריקאש-טשיק בא מענער קליידער. ער איז איצט שוין טויט.

JACOB SIMON

737½ Walnut Street Philadelphia, Pa.

חיים סענאל, וועלווּל סענאלס זון, וועלכער האָט געהאלטן
א מענער קקליידער קלויט אין בענדער, בעסאראביע, זוכט
א ברודער לייב סענאל, שוועסטער הייגע און נאָך א שוועסטער
ראסיע און א שוואָגער אהרן שלמה סענאל.
וועד עם וויים פון זיי ביטע שרייבן צו:

MR. HERMAN SEGAL

2340 N. 28th Street — Philadelphia, Pa.

באגריסונג פון

רייזל שלמה מירקעס פון אטיק, פּנחס, יצחק לייבם
שוחט פון בעלץ.

★

PHILIP SOFFER

2604 S. 7th Street — Phila., Pa.

Greetings to

MOTHER HONICKMAN

☆

MR. & MRS. ISIDOR KRON

723 South 3rd Street

Phila., Pa.

רבקה ענצים, אָדער רבקה וואטילמאן, זוכט איר
שוועסטער דבורע מיט איר מאן מאָנע רויזנ־
בלאט, מיט זייערע 4 קינדער, ישראל, חייקע,
איציק, און מאָנע אָדער ענצע, פון בריטשיווע,
סאָראָקער אייזד, לייב טערניווע.

וועד עם וויסט פון זיי איז געבעטן זיך צו מעלדן
אויף דעם אדרעס:

MRS. REFKA PRINCE

1715 ABERDEEN STREET

PHILADELPHIA, PA.

איזידאָר ליפשיץ און זיין פרוי לינא זוכן זייער ברודער מאיר ליפשיץ, שוועסטער מאניע און שוואָגער אברהם ספּעקטאָר; אויך זייער קינד לייבעלע, די מומע חוה ניראן און פאמיליע. אויך באגריסן מיר אונזער טייערע מומע העניע מאלאמוד און קוזינס סאניע און איסאק שטערן, און קוזינס דרובעטסקי, און אונזערע פריינט די זילבער־מאנ׳ס. מיר באגריסן אונזער טייערע שווייגערין רוניע ליפשיץ מיט די קינדער. א הארציגע באגריסונג אונזער מומע קלארע ראדזשאָוו מיט דער פאמיליע.

I. LIPSHITZ

2022 S. Fourth Street Philadelphia, Pa.

די אינדעפּענדענט קישינעווער לוידיעם אויד סאָסייטי

שיקט הארציקע באגריסונגען צו דעם דערפאָלג פון דעם יאָר בוך פאר דעם פאראייניגטען בעסאראביער רעליף. מיר ווינטשן אייך גליק אין אייערע אונטערנעמונגען.

אידיטה בלעקמאן, אָרגאנייזער
טשארלי און אננא ניומאן, ערן מעמבערס
איווע ליבערמאן, עקס פּרעזידענטען
מיניע ליפסקער, פּרעזידענטען
סיידי קעלינסאָן, וויים פּרעזידענטען
איווע אקערמאן, וויים פּרעזידענטען
לילי לעווואוו, טרעזשורער

ביטרים ליבערגאלל, רעקאָרדינג סעקרעטאר
פּעני ראטהסטיין, פינאנס סעקרעטאר
אננא ברענער, טשערלידי פון באָארד
רעבעקא מייבערג, האָסטעס
דשעני סאנסוויט, טשערלידי מעמבער דריוו
סילי זימערמאן, טשערלידי וועים און מיינס קאָמיטע
טשארלי ניומאן, טשערמאן רעפרעשמענטס
אננא האפפמאן, טראָסטי

מיר באגריסן דעם פאראייניגטן בעסאראביער רעליף פון פילאדעלפיע, און ווינשן זיי ערפאלג אין זייער איצטיגער ארבעט.

MR. & MRS. ABRAHAM NUTINSKI & SON
2000 South Seventh Street
Phila., Pa.

לייבוש גארנום באגריסט דעם פאראייניגטן בעסאראביער רעליף אין פילאדעלפיע.

LOUIS HARNICK
4739 Whitaker Ave. **Phila., Pa.**

איך ווינש דעם פאראייניגטן בעסאראביער רעליף דערפאלג אין דער גוטער ארבעט.

MORRIS GOODHART
5230 Gainor Rd. **Phila., Pa.**

פאר א דערפאלגרייכער קאנסטרוקטיוער קאנוועגשאן פון דער בעסאראביער פעדעראציע צו ברענגען ווירקזאמע הילף צו אונזערע שוועסטער און ברידער אין בעסאראביער.

שמערל, כייקע און פייגעלע
דאווידסאן

S. DAVIDSON
4608 Walnut St. **Phila., Pa.**

געדענק פייערמאן פון ראשקאוו, באגרים מיינע ברידער, לייב יצחק פייערמאן און פאמיליע, וועלכע וואוינען אין בעלץ.

HARRY FAERMAN
5019 Rorer St. **Phila., 20 Pa.**

א באגריסונג פון חיים רויטמאן פון קעשינעוו און טעלינעשט, א זון פון משה וואסינוויר'ס.

DR. H. Z. ROTMAN
4937 "G" St. **Phila., Pa.**

יצחק פאלאטשניק'ס פרוי, מיט די קינדער פון בעלץ, באגריסן די בעסאראביער קאנוועגשאן. זוכט איינגענע.

MRS. BELLA PALATUCK
2133 N. 33rd St. **Phila., Pa.**

גאווריעל דבוירין פון ראשקאוו, ווינשן אייך פיל גליק.

GABRIAL DVOREN
314 Morris St. **Phila., Pa.**

הורימאן און מאלי ביטמאן, איסער קאפעלמאנ'ס טאכטער פון בעלץ, באגריסן די בעסאראביער אידן אין אמעריקע צו זייער 2טער קאנוועגשאן.

MR. & MRS. H. BITMAN
2942 W. Master St. **Phila. 21, Pa.**

א גרוס פון מינצע, חייע, ווירע לעיב'ס, שייע און מינצע קרעימערמאן.

3038 BERKS STREET
PHILA., PA.

Greetings from

Benjamin Katz Printing, Inc.

138 W. 25th STREET

NEW YORK 1, N. Y.

☆

CHelsea 2-9086

יחיאל מנשה'ס פון טעלענעשט, און זיין פרוי, רבקה גוטמאנ'ס פון קישינעוו, גרישן אונזערע ברידער, יצחק מיט דער פאמיליע אין טשערנאוויץ, אויך אונזער שוועסטער, שפרה מיטן מאן שלמה נו־דעלמאן, איצט אין אריעוו, אויך אונזער ברודער, אברהם שוכמאן מיט דער פא־מיליע אין פאריז, און אויך מיין שוועס־טער רייזל אויך אין פאריז, אויך אונזער ברודער, יאנקל זילבערשטיין אין קישי־נעוו. שרייבט צו:

☆

IZZY SHICKMAN

1715 SOUTH SIXTH STREET

PHILADELPHIA, PA.

חייקע, דוד שלמה קאליכמאנ'ס טאכטער פון איסאקאווע, איר מאן דוד סטאריסטע פון וואד־ראשקאוו, אונזער זון מרדכי, באגריסן אונזערע ברידער און שוועס־טער מיט זייערע פאמיליעס וועלכע גע־פינען זיך איצט אין אריעוו.

★

Mr. & Mrs. Dave Stein

1814 SOUTH FIFTH STREET

PHILADELPHIA, PA.

אהרן זעלמאן, ישראל נאבויטשיקס זון פון בעלץ, זוכט זיין ברודער, וואלף לייב.

☆

HARRY ZELMAN

4914 NORTH FIFTH STREET

PHILADELPHIA, PA.

איך באגריס די בעסאראביער פעדע־ראציע פון אמעריקאנער אידן, אין פאר־בינדונג מיט דער צווייטער וועלט קאנ־פערענץ, לטובת דעם בעסאראביער אידנטום. א ליבן גרוס צו מיין מוטער, רבקה און צו מיין שוועסטער, שרה מיט איר מיידל אידעט, און א ליבן גרוס מיינע צווי ברידער, יאסל מיט זיין וויב או שמעון פון קעשינעוו.

אייער זון, מעכל פאנשעל

MAX FANSHEL

3873 WYALUSING AVE. PHILA., PA.

IN MEMORY OF

PAULINE ZIMMERMAN

MISSED BY HUSBAND AND SON

ISIDORE & LOUIS ZIMMERMAN

725 S. 4th St. Phila., Pa.

Greetings...

Samuel Padgaetchi (Padget)

FROM SOROCA

627 Ritner Street Phila., Pa.

Compliments of

FRIENDS OF

ISIDORE, IRVING and SAMUEL WEITZMAN

KAY FABRICS

TEXTILES

270 W. 39th Street New York City

Compliments of

A. MARMELSTEIN

DRESS TRIMMINGS

LAMPSHADES & YARNS

760 S. 4th Street Phila., Pa.

Greetings from

TRUE KNIT HOSIERY CO., INCORPORATED

49 North 3rd Street

Phila., Pa.

Compliments of

HENRY SOKOLSKY

★

Greetings from

FRIENDS OF

ISIDORE, IRVING and SAMUEL WEITZMAN

ABE PICHENY

TEXTILES

270 W. 39t Street New York City

Compliments of

A FRIEND OF

ISIDORE, IRVING and SAMUEL WEITZMAN

HARRY LIPSKIN

TEXTILES

321 South Fifth Street

Philadelphia Penna.

Best Wishes from

MR. AND MRS. KLEIMAN

4096 LANCASTER AVENUE

PHILADELPHIA, PA.

Compliments of

A FRIEND OF

ISIDORE, IRVING and SAMUEL WEITZMAN

ATLAS TEXTILES

812 ARCH STREET

Philadelphia Pennsylvania

Greetings from

DAVID LITZ

☆

PHILADELPHIA PENNSYLVANIA

Compliments of

DR. & MRS. H. M. HOFFMAN

335 E. CHELTEN AVENUE

PHILA. 44, PA.

Compliments of

MR. AND MRS. L. JENOFF

☆

Compliments of

A FRIEND OF

ISIDORE, IRVING and SAMUEL WEITZMAN

ROSENFELD

TEXTILES

145 W. 40th Street New York, N. Y.

Compliments of

MR. AND MRS. I. BIBERMAN

505 W. SUSQUEHANNA AVENUE

PHILADELPHIA, PENNA.

BElgrade 6-0111

HARRY I. TRIESTER

- REAL ESTATE
- PROPERTY MANAGEMENT
- INSURANCE

1555 S. 58th Street Phila. 43, Pa.

Greetings from

A FRIEND

Herman A. Cornfeld

1777 PARK BOULEVARD

CAMDEN, NEW JERSEY

Compliments of

A FRIEND OF

ISIDORE, IRVING and SAMUEL WEITZMAN

B. HOFFERMAN

307 S. 5th Street Phila., Pa.

Compliments of

FRIENDS OF

ISIDORE, IRVING and SAMUEL WEITZMAN

COIN & BERNSTEIN

TEXTILES

151 W. 40th Street, New York City

Greetings from

A FRIEND

Greetings from

A FRIEND OF

ISIDORE, IRVING and SAMUEL WEITZMAN

★

L. BROADMAN

SILKS AND WOOLENS

590 8th Avenue **New York City**

Compliments of

A FRIEND OF

ISIDORE, IRVING and SAMUEL WEITZMAN

☆

J. MENCHEL

5644 PENTRIDGE STREET

PHILADELPHIA, PA.

Compliments of

A FRIEND OF

ISIDORE, IRVING and SAMUEL WEITZMAN

★

A. BROOD

FURS

COATS, SKINS & TRIMMINGS

767 S. 4th Street **Phila., Pa.**

Greetings from

A FRIEND OF

IRVING WEITZMAN

☆

CH. R.

Philadelphia **Pennsylvania**

Greetings from

A FRIEND OF

HARRY COVERMAN

☆

B. METZ

5161 North Hutchinson Street
Philadelphia 20, Pa.

Compliments of

MR. N. ZINBERG & SON

OF THE

CONGRESS RESTAURANT

715-17 W. Girard Avenue Philadelphia, Pa.

☆

CATERING FOR WEDDINGS, ENGAGEMENTS, BAR MITZVAHS

☆

SPECIAL RATES FOR ORGANIZATIONS PO 5-9388

Compliments of

FRIENDS OF THE FAMILY OF

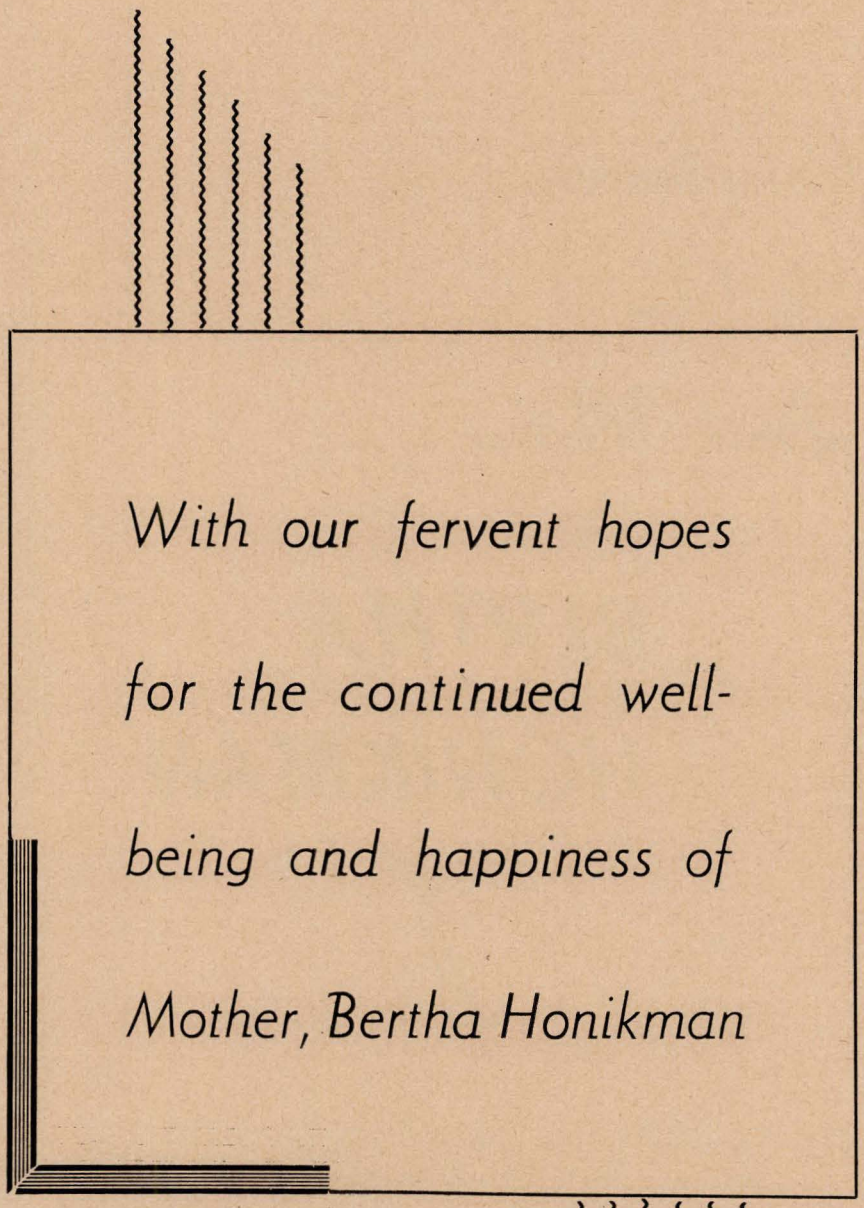
Mr. & Mrs.

Morris Fishman

2419 N. FIFTY-FOURTH STREET

PHILADELPHIA 31, PA.

Suker & Honikman

36th & Reed Phila., Pa.

Compliments

To Our

Dear Mother

BERTHA HONIKMAN

From Mr. & Mrs. J. M. Honikman

1434 Sommerville Avenue Philadelphia, Pa.

באגריסונג פון ראשקאָווער און טיראספאָלער רעליף

מיר באגריסן דעם צוזאמענקונפט פון דעלעגאטן פון דער בעסאראביער פעדעראציע פון אמעריקאנער אידן, ביי אונז אין פילאדעלפיע, און ווינשן דער קאָנווענשאָן דערפאָלג אין דורכפירן די וואונשן און צילן פון די אָנגע-שלאָסענע אָרגאניזאציעס. נעמליך: צו העלפן אויפבויען און צוריק אויפשטעלן דאָס רואינירטע שארית הפליטה אין אלע געגנטן אין בעסאראביע.

דער רעליף באטראכט די ארבעט אלס צייטווייליגע, און האָפט, אז ווען די אומשטענדן וועלן דאָס דערלויבן, וועט ניט זיין קיין אָפּהאלט מצד דעם רעליף צו שטיצן די לעבן-געבליבענע מיט מער וויזקזאמע מיטלען וואָס די צייט וועט פאָדערן.

זייט געגריסט בריידער און שוועסטער דעלעגאטן. זאָל אונזער אלעמענס ארבעט געקרוינט ווערן מיט דער-פאָלג.

אייער איבערגעבענער,

סעם שאמסקי, פּרעזידענט
בענע שאלל, סעקרעטאר

באאמטע

סעם קרעמער, עקס פּרעזידענט
סעם קאמסקי, פּרעזידענט
ס. ליפקאנסקי, וויס־פּרעזידענט
טש. נאָהמאן, טרעזשורער
ב. לערנער, פינ. סעקרעטאר
ב. שאלל, רעקאָרדינג סעקרעטאר
ל. שאפיראָ, ס. זייעטס, דזש. וויים, טראָסטיס
הערי לערנער, טשערמאן פון באָארד
מ. ראָטמאן, סעק. פון באָארד
ה. פייערמאן, טשערמאן פון דרייוו

רעליף קאָמיטע

ל. שאפיראָ, ה. לערנער, ה. פייערמאן, ס. קרעמער, א. גערשענסאָן, א. אראקאווסקי, ב. זינבערג, דז. קאָהן, מ. מאלאמאד, ס. גערנשטיין, ל. סעלטסער, י. זאַרעטסקי, ב. שאלל, ל. גאָלדעס, ס. שאמסקי, א. סקלאראָף, סטיינבערג, ב. שאָלמאן, דזש. וויים, מ. פאָרטנוי, פ. סמיט, פ. דאָרעטס, ס. ליפקאנ-סקי, ס. מילער, פ. זייעטס, ס. פיידעל, דז. האלם-בענד, ב. לערנער, א. קעטס, ס. סאָסמאן, ס. קאָהן, מ. וואָלען, טש. גאָהמאן, וו. סניידערמאן, איזי האָפמאן, ד. סטיין.

באגריסונג

איך וויל אויסנוצן די געלעגנהייט און פריווילעגיע וואס דער „בעסאראביער איד" גיט מיר, אויסצודריקן מיין טיפן צער און וויטאג אויף דעם פארלוסט פון מיינע טייערע און ליבע עלטערן, שוועסטער און ברידער, פריינט און חברים וואס זיינען געפאלן קרבנות, צוזאמען מיט די 6 מיליאן קדושים פון אידישן פאלק.

זאלן אייערע נשמות רוען אין דער היליגער אייביקייט, און דאס אידישע פאלק זאל שוין אויפגעריכט ווערן, און אנערקענט ווערן פון דער וועלט אלס א פאלק, מיט אן אייגן לאנד אין דעם לאנג-צוגעזאגטן ארץ ישראל.

איך וויל אויך בא דער געלעגנהייט שיקן א הארציגן גרוס צו מיין אייניציגע איבערגעבליבענע שוועסטער, חייקע רויטמאן מיט איר ליב טעכטערל, זאל לעבן, וואס געפינט זיך אין בעלץ.

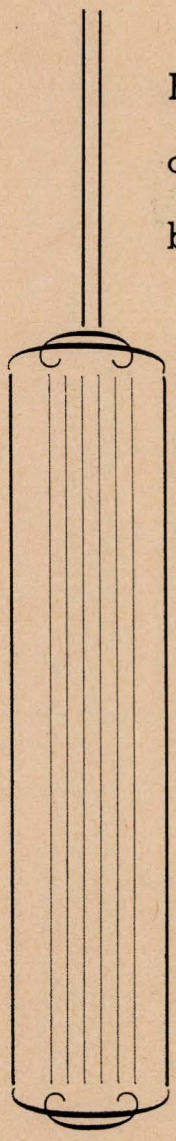
איך ווינש דיר, מיין ליבע שוועסטער, דו זאלסט שוין מער פון קיין צער ניט וויסן. האב נחת פון דיין אייניציג ליב קינד, און לאמיר האפן, זיך אינגיכן צו זען אין פריידן.

די ברידער פיליפ פאקס

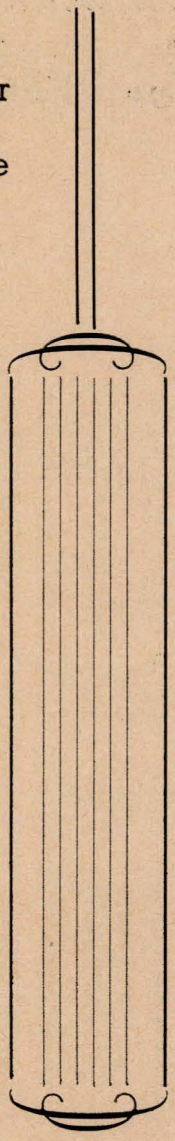
נ. ב. אויס עס געפינען זיך ערגעץ אין דער וועלט גערא-טעוועטע פריינט, אדער יוגנט-חברים, חברות, בעט איך, שרייבט צו מיר. איך וועל זיך פילן גליקלעך אייערע בריוו צו לייענען, און אייך צו ענטפערן. (מיין היימישער נאמען איז: פסח פוקס, אדער פייסי ישעה חנה בינים פון דאמבראווען, סאראקער אויעזד, בעסאראביער גובערניע.

PHILIP FOX

524 Kaighn Avenue Camden, N. J.

Best wishes for a beautiful future for our Bessarabian brothers and the brothers of the rest of the world.

ELJAY SHIRT CO.

SAM KAUFFMAN

HARRY J. COWAN

מיר באגריסן דעם פאראיינigטן בעסאראביער רעליף פון פילאדעלפיע
און מיר ווינטשן זיי דערפאלג אין זייער גוטער ארבעט.

מר. און מרס. סעמועל ספעקטאר

2446 NORTH 33rd STREET

PHILADELPHIA, PA.

Compliments
For Mother

MRS. B. HONIKMAN

★

We wish you success in your work

MR. & MRS. WANETICK

Children of Atick, Bessarabia

WISTA CALIFORNIA

איך, טשיק קאַפמאן, פון וואַרטיזשען, באגרים
אלע מיינע שכנים און פרייַנט.

איך ווינטש זיי אלע א בעסערע און גליקלעכערע
צקונפט. זיי זאַלן שוין מער פון קיין שלעכטס
ניט וויסן.

★

CHICK KAUFMAN

937 W. Wyoming Avenue

Philadelphia, Pa.

Brith Achim Beneficial Association

(ברית אחים)

N. E. Cor. Eleventh and Spruce Streets

PHILADELPHIA 7, PENNA.

★

Best wishes and Congratulations on your fine work in connection with the Bessarabian Relief.

The Brith Achim Beneficial Association

N. E. Cor. 11th & Spruce Sts., Phila 7, Pa.

☆

B. J. KRAKOW ..... President

B. MAPOW ..... Vice-President

M. M. SILVER ..... Treasurer

ABE WACHS ..... Chairman of the Advisory Board

SOL S. RODIN ..... Secretary

Our Administration invites you and all your associates to become members of the Brith Achim.

For $6—a year dues, you can become a full-fledged Social Member entitled to all the Constitutionally accorded rights and privileges.

For information—Call PE 5-4940.

SOL S. RODIN, Secretary

IN LOVING MEMORY OF

MY DEAR MOTHER

Chane Yechilewitz

FROM SOROCCA

★

Samuel Honikman

5368 Morse St. Phila., Pa.

WITH WARMEST GREETINGS

TO MOTHER

Bertha Honickman

★

MR. & MRS. MAX GALANTER

4333 Main St. Manayunk, Pa.

We Greet our President Harry Coverman, on the occasion of the Second World Conference of the United Bessarabian Relief and wish him success in this noble work.

☆

Girard Lumber & Millwork, Inc.

LOUIS GOTTLEB ..... Treasurer

BETTY PECHENICK ..... Secretary

Greetings from

Dave's Kosher Meat Store

★

1965 N. STANLEY STREET

PHILADELPHIA, PA.

Greetings from

GORDON'S PAINT STORE

4049 GIRARD AVENUE

Philadelphia, Pa.

FRIEND OF THE FAMILY OF

Mr. & Mrs. MORRIS FISHMAN

2419 North 54th Street

Philadelpha 31, Pa.

Compliments of

RICHMAN'S UPHOLSTERING

1401-03 SOUTH FOURTH STREET

Philadelphia 47, Pa.

GAILORD CLASSICS, Inc.

Manufacturers of

BLOUSES AND SPORTSWEAR

725 Arch Street

PHILADELPHIA 6, PA.

Wexler Bros. MA 7-1239

Compliments of

QUAKER CITY AUCTION COMPANY

246 CHESTNUT STREET

Philadelphia, Pa.

WAlnut 5583

School and College Work
Diplomas Mounted and Framed

Revsin Picture Frame Manufacturing Co.

108 North Eighth Street

Distributor: METALCRAFT CORP.
Frames for the trade
Glass, Metal and Wood Frames

Philadelphia, Pa.

Compliments of

SAMUEL ZUCKERMAN and Company

107 FAIRMOUNT AVENUE

Philadelphia, Pa.

BA 2-7688

DAVE STEIN

ELECTRICAL CONTRACTOR

1124 NORTH 40TH STREET

Philadelphia, Pa.

Greetings from

Blue Bird Bridal Shoppe

531 South St., Philadelphia, Pa.

COMPLETE OUTFITTERS
in
BRIDES AND BRIDESMAIDS

חוה חאזאן פון ראשקאוו, אויך יחזקאל
און פייסי און גרשון חאזאן וועלן געזונט
פון זייער ברודער גדליה, זון לייב חאזאן פון
אריעוו. אויך מיין פרוי מנוחה, משה חיים
יודעלם טאכטער פון טעלענעשט, זוכט דעם
פעטער זעליג מיט די קינדער און א קוזינע
פראדעל. זיך וועלדן:

HARRY CHASSEN
1803 S. 5th St., Philadelphia, Pa.

MR. & MRS. BORTNER

4214 Parkside Ave. Phila., Pa.

MR. & MRS. A. MILLER

4130 Parkside Ave. Phila., Pa.

E. P. FENIMORE CO.

30 E. Rittenhouse St. Phila. 44, Pa.

BERNARD J. BUFIELD

39 S. 2nd St. Phila., Pa.

MR. & MRS. H. PORTEN & FAMILY

605 S. 4th St. Phila., Pa.

TED MYERSON

772 S. 4th St. Phila., Pa.

WOLKIN PLUSH COMPANY
35 N. Second Street
Philadelphia, Pa.
FULL LINE OF UPHOLSTERY FABRICS
AND SUPPLIES

MRS. ESTHER DAVIS

730 S. 4th St. Phila. 47, Pa.

MRS. MILGRAM

945 S. 5th St. Phila., Pa.

S. GURALNICK

735 S. 4th St. Phila., Pa.

J. BORTNICK

705 S. 4th St. Phila., Pa.

ISADORE KLINGHOFFER

517 South St. Phila., Pa.

POSSEN SILK CO.

765 S. 4th St. Phila., Pa.

FANNIE ABRAMS

938 S. 4th St. Phila., Pa.

SAM GOLDIN

404 South St. Phila., Pa.

Send a package to your brothers and sisters to all parts of Soviet Russia with duties and all other charges prepaid here !

SEND NEW OR USED CLOTHING AND FOOD.

You may bring your own parcels or come to our office and select from our large assortment of merchandise at lower prices.

We fumigate all used clothing.
Speedy Delivery Guaranteed.

All parcels are 100% insured.
NO OTHER CHARGES

"Parcels to Russia, Inc."

251 W. 40th Street, New York, N. Y.

391 Eastern Parkway (cor. Bedford Ave.)

Brooklyn, N. Y. Tel.: MAin 2-1771

דניאל און מאניא יאנאָוויטש און זייערע פאמיליעס
פון יעדינעץ, וועלכע וואוינען איצט אין מעדעלין,
קאָלאָמביא, סאוט אמעריקע, באגריסן די לעבן נע־
בליבענע אידן אין בעסאראביע.

★

Daniel & Marcos Yanovich

MEDELLIN COLOMBIA

נעמי, די פרוי פון חונה שוואַרצמאן, פון קאָלאָראש,
זוכט דריי קינדער
פרוים און משה און לייזער גלאָך און צוויי שווע־
טער לויקע און שיינדעל.

★

Mrs. Anna Schwartzman

2629 N. 32nd Street Philadelphia, Pa.

בעריש ווינשיינקער

(יחיאל ווינשיינקערס זון)

און זיין פרוי, נעבי שערמאן פון רישקאן, באגריסען
אלע לעבן־געבליבענע אידען אין רישקאן, און אין
אלע בעסאראביער שטעטלעך. וועד עס וויל זיך פאר־
בינדען מיט מיר שרייבט אויף דעם אדרעס:

BEN WINN

114 W. 86th Street New York, N. Y.

BOGART PACKING CO., Inc.

ABATTOIR

525 Eleventh Avenue — New York, N. Y.

SIGMUND DROSHNICOP

255 Hudson Avenue — Brooklyn, N. Y.

NATIONAL SAWDUST CO.,

INCORPORATED

69 North 6th Street — Brooklyn, N. Y.

Compliments in honor of

Mr. & Mrs. Julius Leventhal

I wish you success in your work

★

MR. P. NADLER

5523 Delancey Street — Philadelphia, Pa.

די ברידער גורפעל פון בענדער, אין אמעריקע איז אונזער נאמען לייזער נארפילד, פרוי׳ס נאמען רבקה; לעאן נארפילד, פרוי׳ס נאמען ציליע; פסח נארפילד, פרוי׳ס נאמען סאני, מיט אונזערע קינדער. מיר שיקן איבער א הארציגן גרוס צו אונזער ברודער, ישראל מיט זיין פאמיליע, צו אונזער שוועסטער בתיה מיט אירע קינדער. צו אונזערע שוועגערנס, די בוידע קלארעס מיט זייערע קינדער, צו אונזער מומע, עדי און צו אלע שוועסטער־קינדער און קרובים, ווי אויך צו אלע חברים און באקאנטע. אונזער אדרעס:

GARFIELD BROS.

34 Park Row — New York, N. Y.

אנישים שפיגעל, יוסף שפיגעל׳ס זון, פון בענדער, זוכט זיין ברודער, ישראל שפיגעל, אן אפטייקער אין קעשענעווער פאסאזש. מיין אדרעס:

NAT SPIEGEL

2095 Creston Avenue — Bronx, N. Y.

איך, ברוך קעסלער, זוך מיינע ברידער, לייבוש קעס־לער, סראליק קעסלער, צאליק קעסלער און מיין שוועס־טער, פעסי קעסלער פון טאבארבינא. ווער עס ווייסט פון זיי שטעלט זיך אין פארבינדונג מיט:

☆

BENJAMIN KESSLER

1463 East 3rd Street — Brooklyn, N. Y.

איך, ברוך קעסלער, זוך פעטער בעני קעסלער׳ס קינ־ער, כאנטשע, אסתר, באשייווע, פון ווישנאווסקי. שרייבט צו:

★

BENJAMIN KESSLER

1463 East 3rd Street — Brooklyn, N. Y.

אונזער שטעטל בעלז

אוירווינג ווייצמאן, מעמבער פון דער באָרד — פילאדעלפיע

פון קינדווייז אָן, ווי נאָר איך בין צו מיין שכל געקומען, בין איך מיין גרויער עלטער, וועל איך געדענקען אונ׳ קיין מאָל נישט פֿארגעסען אונזער שטעטל בעלז. ווי א צויבער גייט איבער מיין לייב דערמאָנענדיג זיך אין דער לעבעדיגקייט, דאָס פרייליכקייט, די יום טוב׳דיקע שטימונג וואָס עס האָט געהערשט איבער אַלע איינוואוינער, די פריינטשאפֿט וואָס עס האָט עקזיסטירט פון איינעם צום צווייטען, די טייערע היימישע אטמאָספערע וואָס פלענט זיך ציהען פון שטוב צו שטוב. נאָנץ בעלז האָט אויסגעזעהן ווי אין פאמיליע. די אנציענדע נידעריקע שטיבלעך מיט די געלע לימענע פֿאָלן, די טאפערעטנע וועגט, די ווארימע ריבעם, די קערא-סינענע לעמפלעך וואָס פלענען באלייכטען יעדעם winקעלע. ווי אויך די פֿרישידענע מאכלים, ווי די מאמעליגע מיט קעז און פוטער, די פאוועדיל, די געזייערטע ארבוזיקלעך, די פארפרוירענע עפעליך, און פאר פסח פלענט אָנגיין די קאָמערץ פון די אָדערקעס, אין יעדען הויז פלענט מען עסען די בע׳טעמ׳טע גריבען. איך קען אויך נישט פארגעסען ווי די פאמיליעס פלענען זיך אויסזעצען ביי דער ריבע נאָך דער וועטשערע און זיך געבראָטען. אך, עס איז געווען א מחיה! יעצט זומער־צייט דער שהנער גרויסער בולוואר, די פֿאלקאוואיע מוזיק פלעג שפילען און אזוי פיעל מוט און לעבען אריינגענעבען צו די יוננע לעבענסלוסטיקע פאָר־לעך, און אויך אין די טיאָמנע אלייעס וואָס עס פלעג זיך אָפּטאָן? איר דאָרפט שוין גאָרנישט פרענגען. אין זומער־צייט וועז דער שעס האָט אָנגעפאָנגען בלייהען מיט די בא־דעקטע גרינע גראָזען, ווי אלע טאָטע־מאָמעס מיט די קינ־דערלעך פלענען זיך פארברענגען אויף דער פרייער פרישער לופט. דאָ האָט מען באָגעגענט שכנים, דאָ, מחתנים, דאָ גלאָט אייגענע מענטשען. אָט קומען מיר צו ליפסאָנס מיהל און אָט זענען מיר ביים קעשענעווער בריקעל, און אָט פאָלט צו די נאָכט און אָט ציהען זיך גרופּעסווייז מענטשען אהיים. קוקענדיק אין די פענסטער פון יעדע שטוב, זענדיק ווי יעדער בעל הבית׳ישער איד פראָווט דעם שלוש סעודות מיט גרוים כבוד און שטאָלץ. און אז דער ווינטער פלענט אָנקומען איז נאָר נעווען א יום טוב. די מיידלעך און די איננלעך פלענען שפאַצירען אויף דער פעטערבורגסקי און ניקאָלאיעווסקי, אויך לעבען די איליאזאנען. די אויערען האָבען געברענט, דער שאָסעי האָט געסקריפּעט, מען האָט אמאָל אראָפּגענאָפּט א קיטשמע ביים קאָוואָליער, אָבער דאָס איז פאָרנישט, פאָר פינף רובל האָט מען זי צוריק גע־קראָגען. איך זאָג אייך אז עס איז נעווען א מחיה. אלעס איז נעווען ווי מען זאָגט אין אמעריקע אָלע רייט, נאָר צוליב איין נאָרישקייט האָט מען גערארפט פאָרען קיין אמעריקא, און דאָס איז פֿ ר נ ס ה.

מיר באגריסען אונזערע פריינט
וואָס זענען ניט לאנג געקומען
פון בעסאראביע

יוסף פעלדמאן

פון ראשקאָוו. לעצטענס פון בעלז.

אויך

פרוי גאלאדנאנט

מיט איהר טאָכטער

אניטא

פון אָטיק מאָלעוו. מיר ווינטשען
זיי פיעל גליק און געזונט.

●

United Bessarabian Relief of Philadelphia

ISADORE LIPSHITZ, President
IDA STEIN, Cor. Secretary

קאָמיטע ביים פאקען פסח׳דיקע פעקלעך פון פאראיניקטען בעסאראביער רעליף פון פילאדעלפיא. — ערשטע רייע, זיצענדיק, לינקס צו רעכטס: מרס. ראָז גודהארט און מרס. העני ווייצמאן. 2טע רייע, שטייענדיק: מרס. סערע ווייצמאן, מרס. סודמאן, מר. מאָריס פישמאן, מרס. איידא סטיין, מר. נייטען גודהארט, מר. דזשוליוס לעווינטהאל, מרס. לעווינטהאל, מר. סעם פישער, מרס. קאָווארמאן, מרס. ליפשיץ און מר. איזידאר ליפשיץ.

NATHAN NEWMAN

5417 Woodcrest Ave. Philadelphia, Pa.

★

באגריסט דעם יוניטעד בעסאראביער רעליף און ווינשט זיי ערפאלג אין זייער ארבעט.

שמחה לאנדוי (משה דעם רב'ס זוהן)
פון אלעקסאנדרען, באגריסט דעם יוניטעד רעליף אף פילאדעלפיא

★ ★ ★

SAMUEL LANDAU

2451 S. Front Street Philadelphia, Pa.

MR. & MRS. BENJ. WEXLER

5342 GAINOR ROAD

★

Friends of

MR. & MRS. FISHMAN

מיר באגריסן אלע אונזערע פרייגט און לאנדסלייט און שוועגערין — ברודער און שוועגערין

☆

SAM BESDEN

5724 Warrington Ave. Philadelphia, Pa.

איסאק פאד און זיין פרוי גאסטע באגריסען זייער שוועסטער און ברודער און אלע פרייגד אין בעלץ.

★

ISACK POOD

60th & Oxford Philadelphia, Pa.

שלמה יונה'ס זוכט זיין ברודער איציק מיט זיין פרוי מענית מיט די קינדער נחום, גדליה און פריידע. אויך א שוועסטער בייא מיט'ן מאן אברהם בעקערמאן מיט די קינדער מאיר און מאטע. שרייבען צו:

MR. SAM UNIS

1728 — 65th Avenue Philadelphia, Pa.

אפרים נפתלי שאר'ס זוהן און איטע זלמן אהרנ'ס טאכטער פון טעלענעשט זוכען חנה יאטעלס טאכטער בייא פון קאלאראש. אלע קרובים זאלען מעלדען צו:

MR. F. SHORE

2437 N. 32nd Street Philadelphia, Pa.

יוסף מיט זיין פרוי חנה און זוהן דושעקי וויסבאך באגריסען די וואגמאן ברידער מיט זייערע פאמיליעס. שרייבען צו:

MR. J. WEISSBACH

2320 Mermaid Avenue Brooklyn, N. Y.

On behalf of the

BESSARABIAN FEDERATION IN CHICAGO

We send greetings to all our landsleit on the occasion of this SECOND WORLD CONFERENCE. Be assured that the Bessarabians in Chicago will exert all efforts in the campaign to help our needy people abroad.

HENRY KOHN, Chairman
ELI HANDELMAN, Seretary
MEYER COHEN, Treasurer

With the Compliments and Best Wishes of

The Bessarabian Society of Baltimore

TOP ROW—Left to Right

Mr. Gersh I. Moss (Moshkevich) Correspanding Secretary and Attorney; Mrs. Rebecca Kaufman; Mr. & Mrs. Harry Holtzman, Treasurer; Mr. Oscar Berman, Member of Executive Board; Mr. & Mrs. Samuel Turchin; Mr. & Mrs. Nathan Kolman; Mrs. Gertrude Holtzman; Mr. & Mrs. Harry Grosser, Chairman of the Executive Board.

BOTTOM ROW—Left to Right

Dr. & Mrs. William Grossman; Mrs. Oscar Berman; Mr. & Mrs. Leon Moss (Moshkevich), President; Mr. & Mrs. Jacob Miller, Vice-President; Mrs. Bertha Salzman, Financial Secretary.

אויבערשטע ריי פון לינקס צו רעכטס:

גרשון מאשקאוויטש, פון קישינעוו ; רבקה ראנים, פרוי פון דוד חיים אויזיפס, פון סנוריצע ; אהרן איציק לייב דוביד לירערם, פון כאטין ; כאצקעל בן דוד לייב איציק בערם, פון בעלץ ; שמעון קאנים, פון יעדינענץ ; נחום בער לייזער דעם שוחט'ס, פון קיטראס ; גיטל טויבעס, פון די אייווין, פון כאטין ; אהרן לייזער מלכה'ס, פון ליפקאן.

אונטערשטע ריי פון לינקס צו רעכטס :

מאדאם אירא, טאכטער פון ירוחם גלאטשטיין, פון אקערמאן; פרוי פון כאצקל בן דוד לייב, איציק בערם, פון בעלץ ; לייב מאקעוויטש, פון קישינעוו ; יאנקל און מאלי, לייביש שמיש קינדער, מילער, פון בעלץ ; ברכה יאסל לייזערס, פון ליפקאן.

ערשטע יעדיניצער לאדוש א. א. ב. א.

באאמטע

מאָריס י. סיימאָן, פּרעזידענט

הערי וואָרטען, וויס־פּרעזידענט

אלען פיינמאן, רעקאָרדינג סעקרעטאר

ישראל אָרענשטן, טרעזשורער.

מיר באגריסן דעם בעסאראביער פאר-
באנד פאר דער גוטער ארבעט ביז
איצט און האָפן, אז איר וועט טאָן נאָך
בעסערע ארבעט אין דער צוקונפט.
מיר באגריסן די בעסאראביער אידן
אין אלע לענדער און ספעציעל די
נויטליידנדע אין איראָפּע — מיר
ווילן אייך ניט פארגעסן

פאראיניגטער בעסאראביער רעליף אין פיטסבורג

די מיטגלידערשאפט פון פיטסבורג באגריסן זייערע קרובים און פרייגד אין די אלטע הימ־שטעט און שטעטלעך אין בעסאראביע.

באָטניק, יעקב און רבקה — דאָברָאווען
פֿרידזענט, משולם און פּעני — בריטשאן און קישינעוו
לויבמאן, לייב און פּאָלינא — נעפֿאָרָאטאָוו
שטערענבערג, נייטען און רחל — סטייקאן
קענדעל, דוד שלמה און חנה — סטייקאן
ענטים, חיים און שרה רבקה — סטייקאן
פרענק, יצחק און קראני — סעקורען יעדינעץ
מארגן (מאָרגענשטערן) העניך — סעקורעני
לעסניק, אבא און פּעסי — סאָראָקא, דובאסאר
כיץ, ישעיה און שפרה — יאמפּאל, טימאשפּאל
טאלימאן, שמואל און קרענצי (זאסלאוור)—
סאָראָקא־טשולטשין.
מר. און מרס. ד. פרענק, בראָנזוויל, פּא.
וועלווועל העניסמאן, פון קישינעוו

פ י ט ס ב ו ר ג —

מר. און מרס. א. פּ. בעלאן
מר. און מרס. ה. מ. בעלאן
מר. און מרס. ס. באָראָפסקי
מר. און מרס. ט. בראסלאווסקי
מר. און מרס. וו. טשאפקינס
מר. און מרס. ס. טשיזנער
מר. און מרס. ה. קאהן
מר. און מרס. ס. קאהן
מר. און מרס. א. דייווידסאָן
מר. און מרס. א. דאָביל
מר. און מרס. א. פעלדמאן
מר. און מרס. ה. פרידמאן
מר. און מרס. ב. פּאָרמאָן
מר. און מרס. א. פּאקס
מר. און מרס. זש. גערבער
מר. און מרס. ה. גליק
מר. און מרס. ת. גליק
מר. און מרס. ב. גאָלדבערג
מר. און מרס. ס. האָלענדער
מר. און מרס. זש. האָרוויטץ
מר. און מרס. מ. פרענק
מר. און מרס. ה. קאַטץ
מר. און מרס. דזש. קליין
מר. און מרס. ס. קאָשניר
מר. און מרס. מ. לאָפּידוס
מר. און מרס. ה. לייפּציג
מר. און מרס. ע. לעשני
מר. און מרס. ע. ליבערמאן
מר. און מרס. סעם סאטשמאן
מר. און מרס. מ. לינדער
מר. און מרס. דזש. לאבעטסקי
מר. און מרס. ג. מארגאליס
מר. און מרס. דזש. מילער
מר. און מרס. ס. מאדאניק
מר. און מרס. מ. ע. נימען
מר. און מרס. ה. פּאריזער

מר. און מרס. א. פּעסעק
מר. און מרס. ד. דזש. פּראטעק
מר. און מרס. דזש. ראבינאָוויטש
מר. און ברס. א. רעדער
מיסטער מ. ראסקא
מר. און מרס. נ. ראָזענבלאָט
מר. און מרס. ס. ראָטער
מר. און מרס. ל. רובין
מר. און מרס. ס. רובין
מר. און מרס. י. שוואַרטץ
מר. און מרס. ה. שעפּמאָן
מר. און מרס. דזש. שאטי
מר. און מרס. סאלצבערג
מר. און מרס. ה. סטיין
מר. און מרס. נ. סטעפּאן
מר. און מרס. ה. טעפּליטס
מרס. ב. וויסמאן
מר. און מרס. א. וועקסעלמאן
מר. און מרס. פּ. וועקסעלמאן
מר. און מרס. דזש. וועלנער
מר. און מרס. מ. זעפּלער
מר. און מרס. נ. זעפּלער
מר. און מרס. ס. זאקערמאן
מר. מ. ראָמאן
מר. טש. קאָפּמאָן
מר. א. זעף
מר. ה. פּראטעק
מר. און מרס. דזש. סטיין
מר. און מרס. ל. פייערמאן
מר. און מרס. מ. בלענק
מר. און מרס. ה. קאָפּמאָן
מר. און מרס. א. שאָסעד
מר. און מרס. א. גראָנאָף
מרס. ס. קאליך
מרס. ל. בערמאָן
מרס. ס. באדמאן
מר. ס. שאמאן

פּאראיניגטער בעסאראביער רעליף אין פּיטסבורג

טשארלס מאסאמעד, פּרעזידענט
מעקס בעלפּער, וויס־פּרעזידענט
לייקע מאלט, וויס־פּרעזידענט
דזשייקאָב סיגל, פינאַנס סעקרעטאר
סעם סאטשמאן, רעקאָרדינג סעקרעטאר
איזידאָר האָפמאן, טרעזשורער
פּאָלינא קאָלקער, אַסיסטענט טרעזשורער

באָרד אָוו דירעקטאָרס

מאיר אַלטמאן, טשערמאן

ה. לעדערמאן	י. באָטניק
ר. פּאקס	ס. האָפמאן
ל. ראטמאן	ל. בערגער
ט. שאָשעד	ל. שוצבערג

פון רעכט צו לינקס, ערשטע ריי: מר. האָלטמאן, מר. סאטשמאן, מרס. מאסאמעד, מר. מאָסעמעד, מר. קאָלקער, מרס. קאָלקער, מרס. האָפמאן, מר. סיגל. צווייטע ריי: מרס. האָלטמאן, מרס. באָטניק, מרס. בעלפּער, מר. שוצבערג, מרס. שוצבערג, מר. האָפמאן, מר. פּאוולאָצקי. דריטע ריי: מר. טשעפקין, מר. באָטניק, מרס. שאָסעד, מר. בעלפּער, מרס. לינדנער, מר לינדנער, מר. זוקערמאן, מר. מאָלט. פּערטע ריי: מר. סטעפּען, מרס. ראָטמאן, מר. בערנער, מרס. פּאקס, מר. לוּאיס, מרס. לוּאיס, מרס. זוקעמאן, מרס. בראון, מר. ראסקאו.

די מיטגלידערשאפט פון פּיטסבורג באגריסן זייערע קרובים און פרײנד אין די אלטע הײם־שטעט און שטעטלעך אין בעסאראביע.

מאסאמעד, יצחק און בעסי — סאראקא
בעלפּער, מרדכי, חייה פרימא — סעקוראן סטייקאן
מענדעלבלאט יאמפּאלסקי, ישראל — פלאָרעשט
טעלענפעלד, נייט און אסתר — קאליש באקאטאסקי
ראטמאן, גרשון לייב און לייקי — יעדינער קיפּשין
שוצבערג, יודיל און פּעריל — נאָוואָסעליץ
זעפּלער (צאפּלער), שלמה און היטע — נאָוואָסעליץ
האָפמאן (הויכמאן), יצחק און סאָניא — יעדינער־בריטשאן
שוצבערג, לייזער און מרים — נאָוואָסעליץ
געלמאן, יאָסיל און מאטילדא — בריטשאן בערלאט
מאלט (מאלטשאנסקי), נחום און לייקי — דאָבראָווען
מאלט (מאלטשאנסקי), מאָריס און מלכה — דאָבראָווען־זגוריצא
בערנער, ליבוש און פרימא — סאראקא
גליק, אייב און לינא — סעקוראני
סיגל, דזשייקאב און נעטי — מוינעשט
וויים, דזשאָו און עלים — וואיסילא; בענדער
קראסנאָף, מייער און פיגי — אמאן בענדער
ספּאר (וואסערמאן), שרה רבקה — קישינעוו
בירמאן, לאה — קראסנאָף
קויפמאן, רייוע — זגוריצא
אלטמאן, מייער און פּעריל — נאָוואָסעליטץ
קאָלקער, וועלוויל און פּעסי — סאראקא יעדינער
שאָסעד (חסיד), חיים און טאבע — סאראקא
פּאקס, חיים און רבקה — סאראקא
לוידערמאן, חיים און שבע — דאָבראָווען
בלומע און הערש גרשם — דאָבראָווען

באגריסונגען פון וואשינגטאָן, די. סי.

בענצי פיכענדלער, פון רישקאָן, שיקט א באגריסונג צו אַלע פרייַנט און לאָנדסלייט, און אויך אונזער מוטער באסע זעדעס טאָכטער שיקט א באגריסונג די אַלע רישקאָנער לאָנדסלייט.

BEN BARAT

1328 Parent Ave. Windsor, Ont., Canada

א באגריסונג צו אונזערע כאָטינער לאָנדסלייט, שרה און משה בארדעניק, די טאָכטער פון באריש און מירקע ברונשטיין, פון כאָטין, וועלכע געפינען זיך איצט אין וואשינגטאָן, די. סי.

MR. & MRS. BORDENIC

1374 Tuckerman St., N.W., Washington, D.C.

באגריסונג פון זכריה מלכה מילער, זייגער־מאכער פון בעלץ, געפינט זיך אין וואשינגטאָן.

MR. MILLER

614 Oneda Place, N.W., Washington, D. C.

באגריסונג פון מר. סטוירן,
צו דער צווייטער וועלט קאָנפערענץ.

L. STERN

6301 16th St., N. W. Washington, D. C.

באגריסונג פון הערי רובין

HARRY RUBIN

616 Princeton Pl. Washington, D. C.

באגריסונג פון סעם קאָהען

SAM COHEN

1312 Shendan St., N. W., Washington, D. C.

א באגריסונג צו מיינע רעזינער לאָנדסלייט. איך, שיינדל מאלי אייזיקס, און מיין טאָכטער דאשע און איר מאן און קינדער, געפינען זיך איצט אין וואשינגטאָן, בעטן דיר, יחיאל לאָז זיך הערן פון זיך און פאמיליע.

MRS. L. SANDERS

1257 22nd Street, N. W., Washington, D. C.

א באגריסונג פון א זאריצטער, דוד זיצער.

D. ZEITS

526 Powhatan Pl., N. W., Washington, D. C.

א באגריסונג צו דער צווייטער וועלט קאָנפערענץ פון א זגוריצער, מאכלי זיצער. האָפנדיג אז מיינע קוזינס, אסתר, רחמיאל אייניק לעבן, און לאָמיר הערן פון איך.

MRS. MARY SWARTZ

526 Powhatan Place Washington, D. C.

זיי זוכן קרובים

איך, נחום צוויטקקים, פון זגוריצע, זוך מיין שוואָגער און שוועסטער, דוד און באזי כאנדושי.

NATHAN SWITKES

6420 7th St. N. W. Washington 12, D. C.

איך, חיה זעלדע צעטילס, פון דאָמבראָווען, זוך אייניקלעך, משה הערש הארינס קינדער, אסתר גרויס־מאן, די טאָכטער, חיים ליפשיץ קינדער און יוציל'ס קינדער.

MRS. I. KARTIZINEL

1368 Euclid St. N. W. Washington, D. C.

איך, חיים בער, חנה הערש שניידערס אייניקל, פון קישינעוו, זוך מיין שוועסטער חאנצע האדל, געפינט זיך אין בוענאָס איירעס, ארגענטינע. אין דער היים האָט מען מיך גערופן קריקונע, דאָ רופט מען מיך עסקאָוויץ.

H. EDOWITZ

102 Landscape Ave. Yonkers, N. Y.

שלמה גאָלדענבערג, פון אָטיק-מאָלעוו, זוכט זיין מוטער, סימא. ברודער אשר מיט זיין פרוי, שוועסטער און שוואָגער, ראָזע, נחמן לערנער; שוועסטער און שוואָגער הערש קנאפ, פון בעלץ און פאמיליע.

SOLOMON GOLDENBERG

1211 Simon Place N. W. Washington, D. C.

א באגריסונג

צו אלע מיינע בעסאראביער
לאנדסלייט פון אמעריקע,
זיד אמעריקע און איראָפע.

☆

דוד זאראָף

פּרעזידענט פון וואשינגטאָן, די. סי.
פון אָקניצע סטאָנציע

☆

DAVID ZAROF

37 Millmarson Pl. Washington, D. C.

United Bessarabian Relief Society of Washington, D. C.

1) בען סילווער (שעווים מאן פון רעזינע); 2) מעקס טשאדעל (מרדכי קידעל, פון קישינעווע); 3) מעקס זשענקיר (רבקה שוסטערמאן, מאן פון בעלץ); 4) מרם. דאשע סענדרס (פון רעזינע); 5) דוד זאראף (סטאנציע אקניצע); 6) מרם. מעקס זשענקזיר (רבקה שוסטערמאן, פון בעלץ); 7) נייטן סוויטקעס (נחום צוויטקעס, פון זגוריצא); 8) דאָרע קרענסקי (דאָרע קידעל קרעווסקי, פון קישינעוו); 9) בנימין קרעווסקי, פון קישינעוו; 10) מאָרים בארדעלניק (שרה ברונ־ שטיינס מאן, פון קרישקאוץ); 11) לואים סענדירס (דאשעס מאן, פון רעזינע); 12) מרם. מאָרים בארדענק, (שרה ברונשטיין, פון כאטין); 13) מרם. סעלמא טשאדעל (די פרוי פון מרדכי קידל, פון קישינעוו; 14) מרם. סילוויע סילווער (שייווע, פון רעזינע); 15) מרם. שיינדל מעלניק (שיינדל פון רעזינע); 16) שלמה גאלדענבערג (סימא גאלדענבערגס זון פון אטיק מאליעוו); 17) מרם. ראזע שוואַרץ (רייצע בארף, פון רישקאני); 18) יעקב שוואַרץ (רייצעל בארף'ס מאן, פון רישקאני).

DAVID ZAROFF ..... President
MORRIS RODMAN ..... Vice-President
BENJAMIN KRENSKY ..... 2nd Vice-President
MAX CHIDEL ..... Treasurer
MAX JANKER ..... Financial Secretary
JACOB SCHWARTZ ..... Recording Secretary

BOARD OF DIRECTORS

SOLOMON GOLDENBERG
ISIDORE SCHWARTZ
LOUIS SANDERS
NATHAN SWITKES
MRS. SELMA CHIDEL
MRS. SYLVIA SILVER
MRS. DORA KRENSKY

TRUSTEES

MORRIS WHITLIN
BEN SILVER
HARRY COHEN

LOUIS KRIEGSFIELD, Auditor

LADIES CHAPTER OF THE UNITED BESSARABIAN RELIEF SOCIETY OF WASHINGTON, D. C.

OFFICERS

SLEMA CHIDEL ..... President
ROSE JANKNER ..... Vice-President
SARAH BORDENICK ..... Treasurer
ROSE GUTTMAN ..... Financial Secretary
CELIA APPLEBAUM ..... Recording Secretary
LILLIAN KRENSKY ... Ass. Recording Secretary

Greetings from the following members of the Ladies Chapter of the United Bessarabian Relief of Washington, D. C.

MR. & MRS. KRENSKY
MR. & MRS. BORDENICK
MRS. RIVCA SHUSTER
MRS ROSE GUTTMAN
MR. & MRS. A. RAINE
ETHEL RAINE

אהרן פישמאן פון סאראקע בעסאראביע, זון פון ישיעה און רעצע פישמאן,
זוכן די קינדער פון דוד און פייגע קאלקער, פערל, כייקע און איטקע.

A. FISHMAN

229 E. Rockland Street — Philadelphia, Pa.

Best Wishes from

Mr. & Mrs. Nathan Shipon

830 SOUTH 4th STREET

PHILADELPHIA, PA.

★

Greetings from

Ben Cramer

☆

UPHOLSTERY & DRAPERY FABRICS

5738 Woodbine Ave. — Phila., Pa.

Compliments of

Brill & Irving

SILKS - WOOLENS & COTTONS

763 S. 4th St. — Phila., Pa.

Compliments of

Louis Myerson & Son

755 S. 4th St. — Phila., Pa.

Compliments of

N. David Sneyderman

and Family

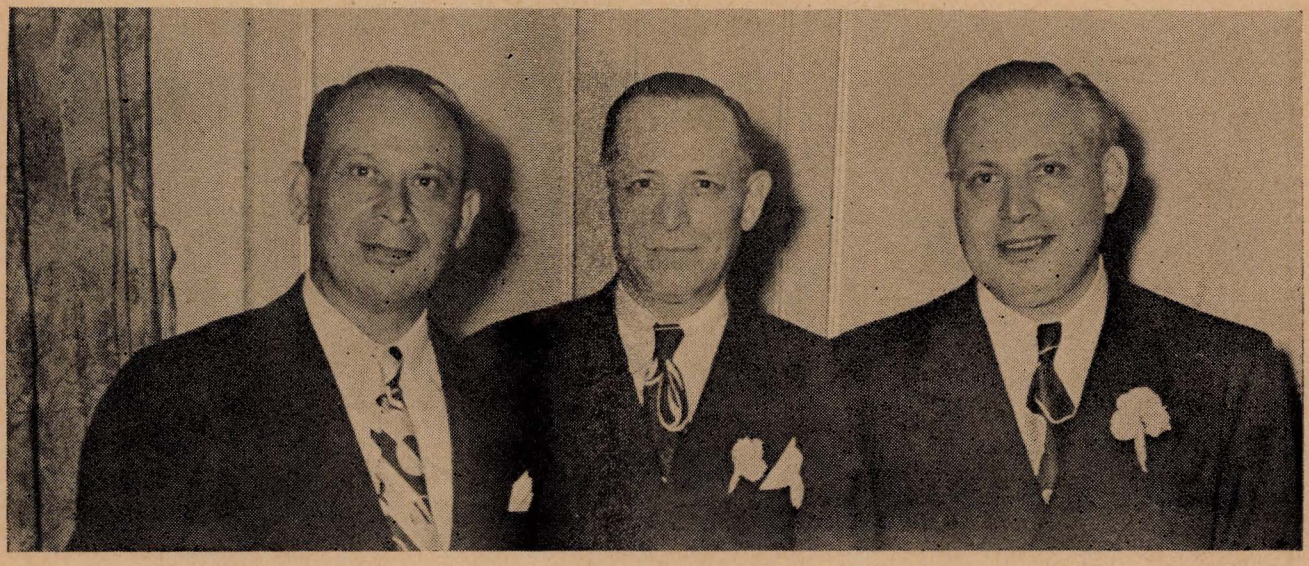
★

נפתלי צאליק שיכמאנ'ס זון, פרוי רבקה פון
בריטשעווע, זוכן פריינט. באגריסן בריידער שיינע
קאגאן אין בעלץ.

☆

MR. & MRS. NATHAN SHICKMAN

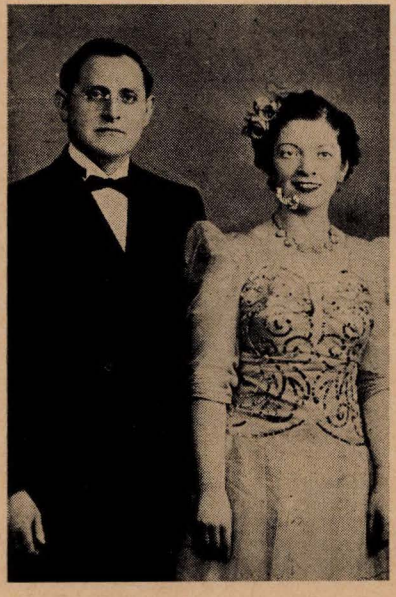
2448 S. 5th St. — Phila., Pa.

יצחק אייזיק און שמואל ווייצמאן, פרויקע שנייידער'ס זון פון בעלץ, באגריסן די שוועסטער ציפּרה, מיט די קינדער אין יאסי. אויך הערש ווייצמאן מיט דער פרוי, און אלע קרובים אין בעלץ. אויך גריסן מיר אונזער פּלימעניצע, רחל מיט'ן מאן אין יעדעניץ, און פּלימעניק אפרים ווייסמאן מיט דער פרוי אין טשערנאוויץ. אויך פּלימעניקעס, שרה און אהרן גינצבערג מיט די קינדער אין ארגענטינע.

ISIDORE WEITZMAN

603 S. 4th STREET **PHILADELPHIA, PA.**

איך, שלמה פישביין, בענצי עטי יודעל'ס זון, פון בריטשאן, באגרים מיינע טייערסטע און נאענטסטע קרובים און באקאנטע. איך מיט מיין געטרייע פאמיליע קומען איך מיטיילן, אז מיר רוען ניט טאג ווי נאכט איך גרינגער צו מאכן, און היילן אייערע וואונדן, וואס די נאצי חיה האט איך איבערגעלאזן. איר זאלט וויסן אז מיר בעסאראביער אידן אין אמעריקע וועגדן אן אלע מיטלען כדי צו געבן אייך שנעלע און גוטע הילף .

איך פארבליב מיט אכטונג, אייער קרוב, שכן און פריינט, וואס וועט אייך קיינמאל ניט פארגעסן.

שלמה פישביין

☆

מיין אדרעס איז:

SAM FISHER & FAMILY

2007 S. 7th STREET **PHILADELPHIA, PA.**

סאראקער טעלעגעשטער בעסאראביער סיק בעג. אסס'ן

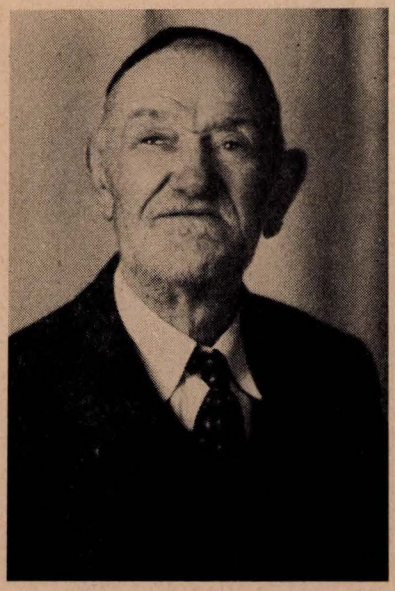
באגריסן דעם בעסאראביער רעליף אָוו פילאדעלפיע, און ווינטשן אז זייער גוטע ארבעט צו העלפען די בעסאראביער נויטלייַדענדע אין דער אלטער היים זאָל גערוינט ווערן מיט ערפאָלג, און זאָל דערגרייכען די אלע נויטלייַדענדע פאר וועלכע איר ארבעט.

מיר לאָזען אויך וויסען, אויב עס גיפינט זיך ווער אין סאראקע אָדער טעלעגעשט וואָס זענען אין נויט און האָבן פרויגט אין פילאדעלפיע זאָלען אונז לאָזען וויסען דורך דעם בעסאראביער רעליף אָדער שרייבען צום סעקרעטאר פון סאראקער טעלעגעשטער פאריין, אויף דעם אדרעס:

די בעאמטע פון פאריין

מארטין סטיין, פרעזידענט
פיליפ גאָלדמאן, עקס פרעזידענט
אפרים שאהר, וויים פרעזידענט
מארים גרינפעלד, טרעזשורער
משה ליפשיץ, סעקרעטאר

MORRIS LIPSCHUTZ
1713 N. Lindenwood Street
Philadelphia 31, Pa.

בעסאראביער אידן!

איך אליין בין ניט קיין בעסאראביער, נאר איך קום פון א שטעטל מיט'ן נאמען פיטשאנקע, פאָדאָליער גובערניע. נאר דורך א צופאל, האָב איך בייגעוואוינט א מיטינג פון די בעסאראביער לאנדסלייט, און איך בין פאראינטערעסירט געוואָרן אין זיי. פון דאמאלסט אָן, האָב איך אָנגעהויבן צו נעמען אָן אינטערעס אין דער ארגאניזאציע, און איך האָב א סך געהאָלפן, און איך האָף אויך אויף ווייטער צו טאָן מיט מיין פולן האַרצן, ובמתנת ידי, דאָס בעסטע פאר דעם בעסאראביער אידנטום.

און איצט, קום איך צו אייך אליין בעסאראביער אידן, מיט א בקשה, אזוי ווי עס דארף פארקומען א קאָנוועגשאָן דא ביי אונז אין פילאדעלפיע, די קאָנוועגשאָן וועט אנאָנסירט ווערן אין די צייטונגען, און צו דער קאָנוועגשאָן וועלן קומען דעלעגאטן פון פארשידענע לענדער ווי ארגענטינע, בראזיל, קאנאדע און פראנקרייך א. ז. ו. אלזא, ברידער לאנדסלייט, פאָדער איך אייך אויף אז וויפיל בעסאראביער מענטשן עס גיפינען זיך דא אין פילאדעלפיע, אויך אין אלע סביבות ארום, ניט צו פארפעלן צו קומען צו דער קאָנוועגשאָן, וואו עס וועלן זיין פראָמינענטע מענטשן, וועלכע וועלן אייך ברענגען גרוסן פון אייערע קרובים.

עס איז דא א ליסטע פון טויזנטער נעמען און אלע וועלן פאר-געלייגט ווערן פאר אייך. איך בין זיכער, אז יעדער פון אייך ווייל וויסן וואָס פון זיין שטעטל איז געוואָרן, און וואו זיינע פריינט, זיינע נאענטע, און טייערסטע גיפינען זיך. און בא דער קאָנוועגשאָן וועט איר אלעס אויסגעפינען.

בעט איך אייך, קומט אלע ווי איינער, און ברענגט מיט אייערע פריינט. עס וועט זיין אן אָוונט וואָס וועט קיינמאל ניט פארגעסן ווערן פון אייער זכרון. עס וועט פארבלייבן איינגעקריצט אין אייער מח לזכר עולם.

פון מיר, אייער צוגעקומענער, און איבערגעבענער פריינט

נחום טאוב

NATHAN TAUB

2130 S. 6th Street Philadelphia, Pa.

שטענדיג וועלן מיר טרויערן נאָך אונזער טייערן טאטן, זיידע קופיט, פון יעדע־ניין, (זיידע משה יענקעל׳ס) געשטאָרבן נאָוועמבער, 1935.

משה קופיט
פייגגע שינדערמאן קופיט
דזשעראָלד קופיט

M. CUPIT

975 E. 181 ST. BRONX 60, N. Y.

מיר באַגריסן אונזערע לאַנדסלייט צו דער געלעגנהייט פון דער 2טער אלוועלטלעכער קאָנווענשאָן פון דער בעסאַ־אַביער פעדעראַציע פון אמעריקאַנער אידן, און אויך די לעבן־געבליבענע אין בעסאַ־אַביע. ווי אויך אונזער שוועסטער־שוואָגערס און קינד, צוקערמאן און וויספעלד.

שיקע, ידים, לייבל און לילא, ווערע, ראָזע, ליאָן און עלים וויספעלד

MR. & MRS. LEON WEISFELD

1564 TAYLOR AVENUE
BRONX 60, N. Y.

אין אנדענק פון אונזערע עלטערן, משה און בריינע שאבעס.

די קינדער: ראָזע עליוקים
אברהם און גיטל און
אייזיק׳ל עלים וויספעלד

MR. & MRS. LEON WEISFELD

1564 TAYLOR AVENUE
BRONX 60, N. Y.

שטענדיג וועלן מיר טרויערן נאָך אונזער טייערן מאַן און פאָטער, יוסף יצחק שינ־דערמאַן פון יע־דעניין.

י. סינדער

געשטאָרבן 11טן דעצעמבער, 1946.

פרוי: הינדע שינדערמאן
קינדער: ליבע און עזריאל קויפמאן

חיים און שרה סינדער
חוה און ראובן שינדער
משה און פייגע קופיט־שינדערמאַן
משה און עלים סינדער
ליאָן סינדער

J. SINDER

2084 Honeywell Avenue Bronx 60, N. Y.

די בעסאראביער רעליף אין טרינידאד שיקט איבער די וואַרימסטע גרוסן צו דער בעסא־ראביער פעדעראציע צו דער צווייטער וועלט קאָנפערענץ, און צו דער 6טער נאציאָנאלער קאָנווענשאָן, און וויינשן אז אייער ארבעט זאָל געקרוינט ווערן מיט דערפאָלג.

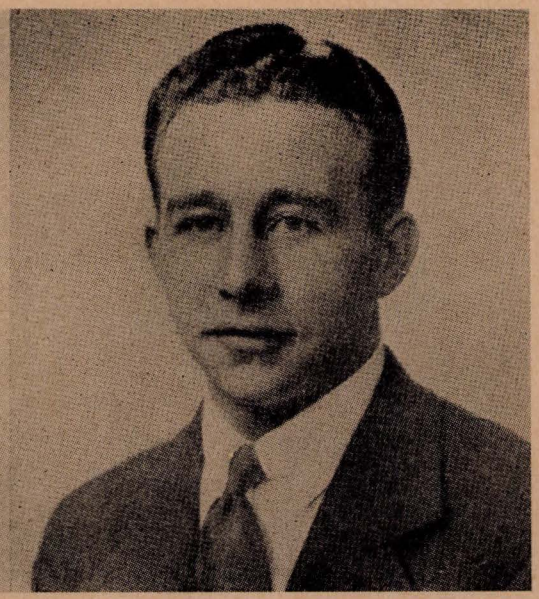
מיר, די קליינע צאָל בעסאראביער אידן אין טרינידאד זיינען מיט אייך, מיר וועלן זיך בא־טיליגן, צוזאמען מיט אייך, אין אייער היי־ליגער הילפס ארבעט פאר די בעסאראביעד אידן.

ווי לעצטן יאָר, וועלן מיר אויך דאָס יאָר, טאָן אונזער חוב צו די לעבן־געבליבענע אידן.

בעסאראביער רעליף אין טרינידאד

מ. שאדאך, פאָרזיצער
מ. שטראסבערג, סעקרעטאר
מ. זאָנענשטיין, ב. פיקחייזן,
י. היטשעס

VICE-PRESIDENT BROOKLYN DIVISION

SINCERE BEST WISHES FOR YOUR CONTINUED SUCCESS

SARAH and HENRY K. OSTROW

It is my extreme pleasure to greet and congratulate you, Brother Sol Serwitz, for the spirit of nobleness and devotion that you, as the pioneer, have shown in nuturing and building such a worthy organization.

Your endless sacrifices and unlimited services have lifted the Bessarabian Federation to the heights accepted and recognized by all landsleit and the entire world as a credit to all Jewry.

For many years, both you and Mrs. Serwitz have worked daily, side by side, and in your daily sympathies and kindnesses and charities, you have earned a well-deserved reputation for all time.

Best Wishes,

MORRIS SWEDER
Astoria Press
324 E. 24th Street
New York 10, N. Y.

אין אייביקן אנדענק פון אוזערע גאָטזעליגע עלטערן

חיים מרדכי (מאָטל) בר יוסף סאדאָווניק

געבוירן אין קלישקאוויץ, געוואוינט אין נאוועסעליץ

און פייגע סאדאָווניק זיידע פעקערס טאָכטער פון נאוועסעליץ.

זיי זיינען דערשאָסן געוואָרן סעפטעמבער 24, 1941

שמיני עצרת תש"ב

טעכטער: צירל, כייקע

זין: לייזער, ישראליק, אלטער

UNGHENER REGIONAL RELIEF (Unghen, Skulien, Perlitz, Cornesht)

די מיטגלידער פון אונגענער רידזשיאנעל רעליף, (אונגען, סקולין, פּרעליץ, קאָרנעשט), באגריסן וואַרעם די לאַנדסלייט פון די שטעטלעך, און די בעסאַראַביער אידן אין אלע לענדער.

באגריסונגען

באַגריסונג פון משה ראשקאווסקיע פון אדעס, גע־ווואוינט אין קישינעוו. ווואוינט איצט:

MR. M. RASCOE

5704 Darlington Rd. Pittsburgh, Pa.

א באַגריסונג פון פּאָלָא פּאוולאטסקי פון לימא, פּערו, איצט א גאַסט בא איר שוועסטער, סאַניא האָפמאן אין פּיטסבורג.

MR. & MRS. I. HOFFMAN

c/o POLA PAWLOVSKY

847 N. St. Clair St. Pittsburgh, Pa.

ראָזא גאלפּערין, מיידלשער נאָמען ריווילים פון טי־ראספּאָל, און שוועסטער, אסתר (פּאַרהייראטער נאָמען דוואָרעץ) באגריסן זייער ברודער, וועלוול ריווילים מיט זיין פרוי פון קישינעוו; הערשל מארינאנסקי מיט זיין פרוי און לייזא מאמריניאנסקאיא פון טיראספּאל (טיפּאָפּאגארפיסטן). ראָזא גאלפּערין שיקט אויך איבער האַרציגע גרוסן קיין בענדער אין אָנדענק פון איר פּאַרשטאָרבענעם מאַן, אברהם גאלפּערין, א בענדערער. אונזער אדרעס:

ROSE GALPERIN

395 Ocean Ave. Bklyn., N. Y.

ווילִיאם גיימאן, יחזקאל דער גאָלד ארבעטאָרער'ס זון פון כאָטין, באַגרים מיינע קרובים און פריינט.

WM. GAYMAN

2740 Richton Ave. Detroit, Mich.

אלטמאן מייער און פערל און פאמיליע פון נאוואס־לִיץ, באַגרִיסן אלע נאוואסילצער לאַנדסלייט אין בעסאַראַביע.

MR. & MRS. ALTMAN

152 Chesterfield Rd. Pittsburgh, Pa.

באַגריסונג פון לייקע ראָטממאן, משה קיפשינעפ'ס טאָכטער פון יעדיניץ. ווואוינט איצט:

MRS. L. ROTHMAN

5733 Darlington Rd. Pittsburgh, Pa.

באַגריסונג פון מעקס און דזשעני לואים פון ריגע. ווואוינט איצט:

MR. & MRS. M. LEWIS

316 McKee Place Pittsburgh, Pa.

באַגריסט פון מר. און מרס. נייטן קאטשמאן, נפתלי קאטשקא פון בעלץ, איצט אין דעטראָיט.

NATHAN KATCHMAN

2549 Cortland Detroit 6, Mich.

שוצבערג לייזער און מרים, שיקן א גרום צו זייער מוטער, שוועסטער און ברידער אין סאוט אמעריקע.

MR. L. SHUTZBERG

1128 N. St. Clair St. Pittsburgh, Pa.

באַגריסונג פון לייבוש און פרימא, די קינדער פון אברהם הערש דעם צוקערניקס א זון פון סאָראָקע ווואוינט איצט:

MR. L. BERNER

1125 N. St. Clair St. Pittsburgh, Pa.

באַגריסונג פון הירש רעזניק, יאנקל שרייבער'ס אייניקל פון נאוואסעלִיץ.

HARRY RESNICK

1617 Gladstone Ave. Detroit 6, Mich.

א האַרציקן גרוס אייך
קינדערלאך פון בעסאראביע

פון טייבעלע ליפשיץ

דאָס אייניקל פון שפרה קאופמאן, פון קישינעוו

אין די טעג פון מיין געבורטסטאָג זאמל איך מתנות
צו העלפן מאכן אייער לעבן זיכערער און גליקלאכער

TANIA LIPSHUTZ

223 S. 5th Street Philadelphia 6, Pa.

אונזער האַרציגע באַגריסונג צו אונזערע טייערע לאַנדסלייט

מר. און מרס. הײמאן און אידים קעמעל

(ער פון קאָלאָמיאַ און זי פון פּאַראַוואַל-קאַרנעשט)

זיי פֿאַרווײַלן איצט אין פֿלאָרידע, נאָכדעם ווי אַזוי פֿיל צייט און מי אַוועקגענעבן פֿאַר אונזער פֿאַראייניגטן בעסאַראַביער רעליף און האָבן אסך מיטגעהאָלפֿן אין דעם דערפֿאָלג פון דעם יארבוך, פון וועלכן מר. קעמעל איז דער טרעזשורער.

זייט געזונט און איר זאָלט ווייטער
כּח האָבן צו ארבעטן מיט אונז.

אלע פריינט און לאַנדסלייט, בעאמטע און דירעקטאָרן פון פֿאַראייניגטן בעסאַראַביער רעליף פון פילאַדעלפֿיע
איזידאָר ליפשיץ, פּרעזידענט

מיר דריקן אויס אונזער דאנק פריינט באָרים בראון, משערמאן פון קאָוועניאַן קאָמיטעט, פאר זיין איבערגעבענער ארבעט צו העלפן מאכן די קאָנווענשאָן און דעם באנקעט פאר א דערפֿאָלג.

פֿאַראייניקטער בעסאַראַביער רעליף אין פילאַדעלפֿיע
איזידאָר ליפשיץ, פּרעזידענט
אייזע סטיין, סעקרעטאר

SELMA CHIDEL

The Women's Chapter of the Bessarabian Relief Society of Washington was organized November 16, 1946. The meetings are held once a month and to date there is a membership of 42 ladies.

Our purpose is to act as an auxiliary to the original Washington Chapter; to assist in all their undertakings, to make our own appropriations, and in conjunction turn all proceeds over to the Federation in New York.

I want to thank all the women, especially my very capable committees, for their kind cooperation in all we have undertaken thus far. I have every reason to believe that with their continued friendship, our newly organized Women's Chapter will prove to be a very successful and beneficial organization.

Very sincerely yours,

SELMA CHIDEL, *President*

מאָטל גאָרוויץ פון דרייטאָע, לעבן יעדינעץ,
פאָטערס נאָמען פייוול, מוטערס נאָמען זעלדע,
באָגריסט מיין ברודער שמעון, שוועסטער רבקה,
מיט די משפּחות.

איך בעט אַלע פרוינט שרייבן צו מיר אויף דעם אַדרעס:

MORTON'S FURNITURE STORE

108 W. 3rd Street Chester, Pa.

מיר באגריסן דעם פאראיניגטן בעסאראביער
רעליף אין פילאדעלפיע און ווינטשן זיי גליק
אין זייער נאָבעלער ארבעט.

☆

MR. & MRS. J. ROMISHER

1001 South Seventeenth Street

Philadelphia, Pa.

EVergreen 8-4966

FRANK WOLF

★

310 Johnson Ave. Brooklyn, N. Y.

Compliments of

CLAYTON PACKING CO., Inc.

☆

321 JOHNSON AVENUE

BROOKLYN 6, N. Y.

or even only our Jewish brothers and sisters in Bessarabia — were false. It is interesting, at this point, to note that the budget of the Moldavian Republic for 1946 was 712,000,000 rubles.

Bessarabia no longer lives under the heels of the Romanain boyars who sought only to drain the land of her resources, and doomed her both economically and culturally. The Soviet government is interested in rebuilding this rich country. It is well known that under the Romanians, 85% of the population was illiterate; in a single year, in 1946, 200,000 adults were taught how to read and write; 400,000 children attend the public schools; new cultural institutions are being built. Of three theatres in Kishnev, one is a *Jewish Theatre.* Jews are playing an important role in the reconstruction of Bessarabia: Dr. Boris Bromberg is the elected deputy from Kishinev to the Supreme Soviet of the M.S.S.R.; Moishe Gechtman is vice-minister of health; Yefim Shallis is vice-minister of building and construction; Jacob Shallis is deputy-minister of light industry. There are many, many others who are active in the administration of the M.S.S.R.

That the Jews are a vital factor in the rebuilding of Bessarabia is proof that the Bessarabian Jewish Yishuv is being revived. It is logical to assume that Jewish theatre can be performed only for a Jewish-speaking audience. If such a theatre exists in Kishinev, it is proof that there is a large Yishuv in Kishinev, and that the need for such a theatre is felt. Kishinev is one of the largest centers of Bessarabian Jewry today; many Jews who before the war were scattered in different little towns and villages throughout Bessarabia can today be found living in Kishinev. When our Federation set before itself the goal of equipping a hospital *in Kishinev,* that was one of the chief factors which led to our decision.

When we study the scope of the reconstruction which is now under way in Bessarabia, we can with complete assurance state that our material help, even under the best of conditions, would be little more than a drop in an ocean. Studied from the point of view of morale, this drop is far more significant than when studied from the material standpoint. The equipment installed in a hospital in Kishinev will doubtless help some part of the Jewish population of Bessarabia. It has, however, a deeper meaning for the entire Bessarabian people; they will know that the Bessarabian Jews in America, those who left the land of their birth years ago, remember that land, and want to construct a monument of friendship and brotherhood between the Bessarabians in America and their brothers and sisters in the land of their birth. And one day, not very far off, when our own delegation, composed of representatives of each of our member organizations, will visit Kishinev, they will walk through the corridors of this hospital, with their heads held high and their hearts proud and glad. Every Jew in Bessarabia will know that we, their Bessarabian brothers in America, have not forgotten them.

Message from Captain S. Levin

(Continued from page 6)

into their homes and share their two or three room flats with as many as six and eight of them. The cost of living is tremendously high there but they borrowed and went into debt in order to share with their Bessarabians. I have seen those who received a certain amount each month for subsistence, plead at our meetings that this be stopped and that they be lent a few thousand francs instead with which to establish their own business so that they might not only repay their indebtedness to the Bessarabians of Paris, but make their own contribution for the upkeep of the children. Yes, in Paris, the Bessarabians speak of nothing for themselves . . . everything for the children.

One may wonder why, out of so many diversified Jewish groups in Europe, all of whom accepted me with open arms, I turned and adopted the Bessarabians alone. Simply, it was because of their solidarity and unity; their great respect for one another; I have never seen people who worked so hard and gave up so much for their brothers and sisters. I have yet to see men and women make a greater sacrifice than that made by the Bessarabians. Therefore, my heart and soul are dedicated to them, and I have committed myself to do everything humanly possible to create that same unity among American Bessarabians. I have committed myself to do all in my power to raise for them necessary funds to provide convalescence for those in need, the children's clothing which is still desparately required, the loans for rehabilitation. I hope that you will cooperate by helping me fulfill my pledges to aid them. I am ever at your service.

Our Federation and Bessarabia Today

By ALEX COHN
Member, National Board

Very soon, six years will have passed since the formation of the Bessarabian Federation of America. It is an important event when any organization celebrates an anniversary; it is a special event to a young organization, especially one which has passed through many hardships to achieve a measure of success. Upon such an occasion, it is fitting to make an accounting of our achievements during this period, as well as to study the tasks which face us in the immediate future.

Primarily, although our organiaztion was built on the foundations of helping our brothers and sisters in Bessarabia and wherever else they may be, it is self-evident that with the changes which are taking place in Bessarabia the forms which our help formerly took must also take on a new character. During the war, during the bloody Hitler occupation, during the time when the greatest portion of our beloved ones were evacuated, it was our task to form concrete ties with them by means of letters; we sent relief packages to inform them of our existence, to reassure them that we had not forgotten them. Our Federation, we may truthfully say, fulfilled these tasks thoroughly and faithfully. We sent help not only to those who were evacuated, but also to those who fought and daily endangered their lives on the battle-fronts. During this period, we shipped more than half a million dollars worth of relief in the form of food, clothing, medicaments and other necessities. These shipments were made both through individual channels and through Russian War Relief.

More than once was the question of sectarian or non-sectarian help raised; there was more than one heated debate on this subject. As facts today substantiate, the leadership of our Federation dealt with this issue properly. From the lips of the two living witnesses who recently arrived from Bessarabia, Mrs. Giza Galergant and her young daughter, we have the following statement: "No sooner had the Red Army liberated us from the concentration camp in 'Transniestria' than we received relief kits and clothing which had been sent by the Bessarabian Federation of America." Further, they attested to the fact that all Bessarabians are familiar with the work which the Federation has done on their behalf. We have frequently explained it becomes ever clearer to those who were unaware of it formerly, that in the Soviet Union, where racial discrimination is forbidden by constitutional decree, there is no such thing as unequal distribution. Those whose need is greatest receive first assistance. Since the Jews were those who suffered the most at the hands of the hitlerites, it follows logically that they were the ones who benefitted most from the shipments we made when they were liberated. Mrs. Galergant confirmed this fact.

Today, two years after her liberation from hitlerism and the Romanian boyars, the reconstruction and rehabilitation of Bessarabia is under way. From the meager reports which have until now reached us, we can outline a picture of the general condition of the country today: 400,000 square meters of living quarters have been rebuilt or newly constructed in the M. S. S. R. In Kishinev alone, 15,000 people have moved into new dwellings. 550 factories have been rebuilt and are operating, including 6 canneries, 4 machine-shops, 36 wineries, 4 lumber-yards, 35 electric power plants, 1 leather factory, 1 knitting mill, 2 garment factories, 2 fur factories, etc., etc. The Soviet government is giving every possible assistance to Bessarabia. Machinery for 35 *new* factories has been allotted to the M.S.S.R., including one large new shoe factory, as well as factories for all those products for which the need is greatest. In 1946 alone, the Soviet government allotted 1000 tractors and other machinery to till the soil. As a result, 98.5% of the pre-war level of soil was sown. Unfortunately, a great drought swept over Moldavia and the surrounding territory, destroying a big portion

of the crops. To avert a famine, the Soviet government is transporting food to Besasrabia from other republics.

These few highlights serve to show us that the reconstruction and rehabilitation now under way in Bessarabia is of a tremendous scope; the illusions under which some of us labored — that only we here in America can rehabilitate Bessarabia,

New 5 Year Rehabilitation Plan For Bessarabia

After the bloody invasion of the Hitler hordes and the tremendous devastation of the occupied territories of the Soviet Union, the Moldavian Republic (of which Bessarabia is a part) adopted a new Five-Year Rehabilitation Plan. We are listing here the main points of the new plan in order that our Bessarabian landsleit may know what the land of our birth will be like at the end of the reconstruction period. The following is a copy of the Plan as published in the INFORMATION BULLETIN issued by the Embassy of the USSR on June 6th, 1946, Washington, D. C.

MOLDAVIAN SOVIET SOCIALIST REPUBLIC

The plan for the major items of industrial output for the Moldavian SSR in 1950 is approved as follows:—

Electric power (kwh.)	60,000,000
Felled timber (cu. meters)	70,000
Footwear (pairs)	1,450,000
Hosiery (pairs)	7,830,000
Wine (decaliters)	3,000,000
Canned goods (standard cans)	65,000,000
Vegetable oil (tons)	25,000
Butter (tons)	1,100
Meat (tons)	10,500
Granulated Sugar (tons)	14,000
Fish catch (tons)	1,500

The volume of capital investments in 1946-1950 is endorsed for the Moldavian SSR at 1,245,000,000 rubles, including 473 million rubles for works under the Republic's jurisdiction.

Exploration and surveying for coal, petroleum and local building materials shall be organized. Industrial resources of gypsum amounting to 1,500,000 tons shall be surveyed in the period 1946-1950.

A heat and power plant with a capacity of 4,000 kilowatts shall be rehabilitated and a new hydro-electric power station built with a capacity of 6,000 kilowatts. Small hydro-electric stations with a total capacity of 4,000 kilowatts shall be built, and a cement works with a capacity of 100,000 tons, brick kilns with a capacity of 18,200,000 bricks, a gypsum works with a capacity of 10,000 tons and machine shops put into operation.

The canning industry and the production of dried fruit shall be rehabilitated and expanded; the Rybnitza sugar refinery shall be fully restored; 26 wineries shall be rehabilitated and four new ones built with a total annual capacity of 4,000,000 decaliters of wine. Facilities shall be provided for wine-making on an industrial scale in the Republic, for which purpose there shall be built a plant for the production of champagne, a brandy distillery and an establishment for producing table wines. A bottle works shall be built and the cooperage at Tiraspol restored.

Industrial output by enterprises under the Republic's jurisdiction in 1950 is fixed at 400 million rubles, of which the output of state industries under local jurisdiction and of industrial cooperatives shall comprise 113 million rubles.

The Dniester shall be made navigable, and shipbuilding yards constructed for the building of self-propelled and towed craft.

The crop area in the Moldavian SSR shall amount in 1950 to 2,020,000 hectares, of which 1,535,000 hectares are to be sown to grain crops, 273,000 hectares to industrial crops, 82,000 hectares to melons, potatoes and other vegetables ,and 130,000 hectares to fodder crops.

The quantities of livestock by the end of 1950 are fixed as follows: horses, 230,000; cattle 700,000 head; sheep and goats, 1,600,000; and pigs, 380,000.

Fruit, berry and grape plantations shall be rehabilitated and a large number of fruit and grape nurseries established. The Karagash irrigation system shall be restored.

The main assignments in the spheres of cultural development and health services are hereby endorsed as follows: by 1950 the number of schools shall have been increased to 1,920, with an attendance of 422,000, and the number of hospital beds to 9,600.

Work shall be carried out to restore housing accommodations and municipal services in the towns destroyed by the invaders, primarily Kishinev and Tiraspol. The plan of state-owned housing accommodation in the towns of the Moldavian SSR to be made available for occupation in the period 1946-1950 is fixed at 489,000 square meters, including 175,000 square meters to be made available by local Soviets.

Message From Captain S. Levin

I was in Europe close to two years, not as a paid representative of any Jewish or other organization. My primary purpose was to find out what happened to my brother Jews in Europe.

Out of so many Jewish groups in France, destiny led me to the Bessarabians. I saw and spoke to the unfortunate Bessarabian men and women who came back, after a year and a half of hiding in cellars and distant places. Still others were returning from the tortures of the concentration camps. Their whole aim in life was to find the husbands, children, wives, fathers or mothers from whom they had been forcibly separated for so many years. Some were fortunate and were reunited with their families; but for most, all hope soon vanished and they found themselves alone.

With broken spirits and disillusionment, they turned like an army of one, united, to the task of helping their fellow Bessarabians. They were, and still are, more concerned with the welfare of their people than with their own. I have seen men and women of Bessarabian origin toil all day at their respective jobs, and then run to the meetings of the Bessarabian Federation, where, until all hours of the morning, they went about organizing the help for their people. Whatever help they were able to obtain, 10, 15, 20, 100 francs, were brought to the meetings to help those less fortunate than themselves.

It was a constant source of amazement to me to see these people, just back from the chambers of Hitler's horror, devote themselves with such energy and sincerity to the cause of others.

There was a kind, gentle, Bessarabian lady of 75 years who always lived with her daughter prior to the war. The daughter was a professor in a Parisian university and devoted her life to the care of her sickly mother. But after the war, this poor Bessarabian woman had no place to live, for her daughter had been tortured and shot by the Germans. Destitute and starving she was sent to a hospital. I was instrumental in having the hospital take care of her until, the Bessarbians of Paris, could find a suitable home for her. Now she is well taken care of and lives today only because of the efforts of our Bessarabians.

However, their greatest sacrifices and contributions came when they were called upon to take

Captain S. Levin

care of the many pathetic little war orphans of Bessarabian origin. These children were placed with Bessarabian families who themselves were desititute. But they accepted the children in spite of the fact that they knew they might not be paid for their support. All our people shared the little they had with those unfortunate children. I have seen the orphans and spoken with them. They were emaciated, hungry tots who, refusing my offer of candy and chocolate, cried for only one thing . . . "Mama" . . . "Papa" . . . cried for the Mama and Papa who were no more. I have seen our Bessarabian women in Paris take to the children with the sympathy and care that only a mother could give.

As time went on, the children learned to smile again. The hunger and fear left their eyes and were replaced with confidence and assurance. Yes, confidence and assurance which was put there by YOU THE BESSARABIAN FEDERATION OF AMERICAN JEWS. For it was YOUR CONTRIBUTION to the French delegation last year which made it possible for the children to be provided with food, clothing, medical care and other essentials which were needed to enable them to walk with their little heads held high.

As for the adults, the many who came back had no place to go for their homes had been confiscated and given to the French Vichyites. I have seen Bessarabian families take these unfortunate ones

(Continued on page 9)

at Harvard for forty years. Jewish soldiers played an important part in the Revolutionary war. Haym Solomon gave a helping hand financially to such great American leaders as James Madison, Edmund Randolph, Thomas Jefferson, Arthur Lee, Mifflin, General Steuber, etc. After supporting a cause he believed in, Solomon himself died a poor man. This is indeed an about face from the perverted invention of Shakespeare's fictional "Shylock."

I do not stress these facts from an egotistical or superior viewpoint, but, on the contrary, for the purpose of equity and to remove the stigma of "foreigners" as applied to Jews. If accumulating funds in America and distributing it to the distressed in Europe is "unamerican," then U.N.N.R.A., the Salvation Army, etc., are in the same category. But we know that they are truly democracy in action—to coin a phrase, "America, the arsenal of democracy."

In view of the aforementioned facts, it is our most fervent wish that every American Jew assert himself and join with us in this noble cause and accept his responsibility to his fellow man. Then, and only then, can he rightfully feel that he is exercising his rightful role under the Bill of Rights, "equality and justice for all."

NOTE: *Information on Jews in American History is from an article entitled "Their Eminent Part," by Samuel Walker McCall, a non-Jew, Governor of Massachusetss, 1939, printed in "For the Honor of the Nation." (Plymout Editions).*

Bessarabian Society of Baltimore

By MRS. LAWRENCE SALZMAN, *Financial Secretary*

A group of Bessarabian-born Jews, knowing only too well the unfortunate plight of their sisters and brethren throughout the devasted lands of their fathers, and feeling deeply the sufferings of their people, joined together for the sole and express purpose of bending all their efforts to relieve the deplorable situation of ther loved ones and friends. Thus, in May, 1946, not quite a year ago, there was born in the city of Baltimore, Maryland, the group now known as THE BESSARABIAN SOCIETY OF BALTIMORE.

Since that date, though this organization is still in its infancy, and with only a small membership as yet, it has striven with all its might to do everything in its power to fulfill its purpose.

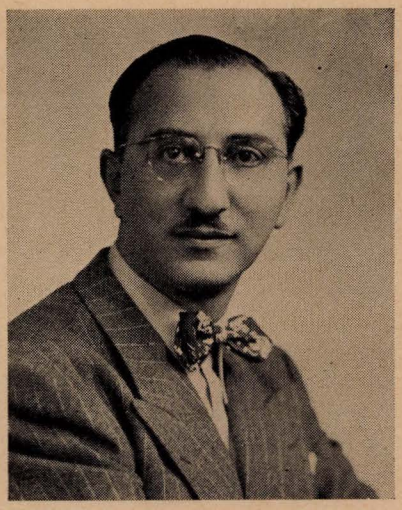
Already a successful raffle has been run. A very impressive Installation of Officers and Banquet was held on October the 13th of last year, at which time our generous members and guests made a substantial donation. The money was immediately turned over to our affiliation, THE BESSARABIAN FEDERATION OF AMERICAN JEWS, Inc., of New York City for use in its life-saving work. It has recently run several Bingo games to raise additional funds, and is now in the process of arranging what it confidently believes will be an outstanding and tremendous success, a FRAYDELE OYSHER CONCERT on March 9th, 1947. Again, funds will be devoted to this vital work.

It is to be hoped and prayed for that never again in our history will such a situation arise, but the pledge of aid by THE BESSARABIAN SOCIETY OF BALTIMORE in this present emergency will be fulfilled over and beyond its limits and capabilities.

Each individual member of our organization and the Bessarabian Society of Baltimore as a whole sends greetings and good wishes to all its friends and landsleit and dear ones, and bids them be of good cheer and stout heart. OUR WORK WILL GO ON.

As I See It

By JACK TEITELBAUM, President,
New York Council, Bessarabian Federation

Jack Teitelbaum

By way of background I would like to mention that my parents came to America after having lived through the Kishinever pogroms. I am their fourth child, the first to be born in America. Mine was a typical American Jewish upbringing, having gone to school and Talmud Torah. After graduating Hebrew School Tiferith-Israel of Brooklyn, New York, I set aside all my Hebrew training in the mistaken belief that you cannot be a good American and a good Jew. I then became wrapped up in my ambition to become a useful and successful citizen.

When I married, I did my parents a favor and joined a landsleit society, the Kishinever Sick Benevolent Society. Time and again I argued with my parents against the need for such organizations. My contention at that time was that after reviewing Jewish history and persecution, it was inconceivable that there could ever be any such reoccurances especially in this modern 20th Century of enlightenment.

How grateful I am that they were persistent! For not until I became active did I realize that these landsleit societies are actually the arteries through which Jewish blood does and must flow. I realized that not only were they interested in each other's welfare, but that they were a part of an integrated pattern to maintain and support all Jewish endeavors and philanthropic institutions, thereby not only rendering a great service to humanity, but also directly preventing potential public charges from becoming a burden to the Government and therefore rendering a service as good Americans. It is now my firm conviction that you cannot be a useful citizen unless you are interested in the welfare of others. And the only way to do this is through organization.

It is not the aim of landsleit societies to segregate themselves into clans but rather to meet on common grounds for a common cause such as beneficience wherever it should lift its ugly head.

At first, I couldn't see the need for vigilance against anti-semitism. But then came the mad dog, Hitler, a demagogues who chose to use the Jews as a political football in his lust for power. The time for action had come. The proper machinery to help our unfortunate brethren in Europe had to be set up on an international scale. This need brought about the inception of the Bessarabian Federation of American Jews which has to date saved thousands upon thousands of our unfortunate people in Bessarabia and Europe from starvation, sickness and privation. This, of course, was due to the magnificent support given by the Bessarabian landsleit societies. Certainly this should prove for all time the need for maintaining landsleit societies.

It is regrettable that the native American Jew should feel that this work should be carried on by so-called "immigrants" and should look down upon them as "continentals" for "continentals."

While it is true that this glorious country has always been an asyluum for persecuted refugees, it should be mentioned here that Jews have played an important role in the honor of our nation as far back as the days of Christopher Columbus, to wit:— Santangel, a Spanish Jew, in a large way financed Columbus' trip to America; Columbus' private physician and surgeon was Bernal, a Jew; Marco, was his interpreter and Cresques, his navigator, better known as the "Map Jew." One of the first spokesman for the Jews among the early settlers in New Netherlands, later to become New York, was Asser. Levy. Aaron Lopez was one of the leading merchants in New England. Judah Monis was an instructor

The Executive Board At Work

By ALFRED H. SCHAFFER
Chairman, National Executive Board

The Executive Board is comprised of twenty-five members elected from the National Board. The Board meets not less than once a month and frequently more often. As a result, while residence in the New York area is desirable, it is by no means essential. Our meetings on many occasions have been graced by non-residents who have always been most welcome.

I state most emphatically and without fear of contradiction that at no time have the New Yorkers attempted to usurp the rights or powers of our representatives spread from coast to coast and from Canada to Argentina, and what is even more important, never have the New Yorkers been accused of any such act. That is a tribute to the conduct of both the New Yorkers as well as our delegates outside the New York area.

The Executive Board promulgates the policies of the Federation and with the advice and consent of our other divisions makes sure that the policies are carried out accordingly.

The problems that have come before the Board have been numerous and varied. All matters from hiring of a staff to the creation of hospitals and housing bear the scrutiny of the members of the Board and each is carefully debated before it is finally adopted by vote. The gravity of any particular problem does not matter. Every member defends his views zealously, if his conscience deems them to be the best for the greatest number.

Truly, I found the Board members to be an unselfish lot. All the members of the Board, save for a few housewives, toil for a livelihood. Therefore the time devoted to Federation is taken from the time a member would spend with his family or his friends, at a picture or a party.

We are all agreed that politics has no place at the meetings of an organization devoted to the interests of saving a life, providing food, clothing or shelter to those less fortunate. Yet, like the common cork thrown into water, it keeps bobbing and weaving and floats to the surface. It is natural that when you assemble men from all walks of life, men who have developed multiple interests over a period of years, that such conditions shall exist. Some have Zionist affiliations, some believe in a free Jewry wherever they may be, but all admire the ability of the Soviet Union to stamp out anti-semitism, and thus provide a haven of refuge for the roving Jews of Europe. All members are given equal opportunity to be heard. We ask for no passports and draw no lines. Whether we talk or whether we listen we always ask ourselves—is it in the best interests of our fellow sufferers? If so, we are for it, regardless of its origin. I have witnessed "men of a feather" disagree vehemently on various issues. That is the spirit that has kept the Federation on the march. That is the spirit that has made the Federation grow from a handful of landsmanschaften in a concentrated area to international proportions with dozens of divisions. I am proud to state that while we may often disagree on a method, there is unanimity of thought in determining principles.

I pay tribute to the members constituting the Executive Board whom I have been privileged to serve, for their loyalty to our cause which we all believe has been just, and for the general personal sacrifices they so willingly and graciously have made, conscious of the fact that no great glory awaits them. Their only recompense is that shared by all participants great and small, viz: the greater comfort and security of Bessarabian Jewry.

Human Interest and Compensation

SOL SERWITZ,
National President

Camouflaged in the cloaks of charity, there were and are a few organizations operated as a fraud upon the public for the benefit of one or two individuals who are void of any conscience or principles of decency. These unscrupulous few have dramatically made the headlines. This is most unfortunate and regrettable because the greater number of relief organizations are conducted solely for charitable purposes by men and women who serve long, honestly and at great personal sacrifice. Unfortunately, the legitimate groups who really belong in the headlines rarely make them. The man in the street therefore, knowing only what he reads, acquires a biased and false impression regarding charitable organizations, their purposes and the people behind them. Because of this misinformation, some sincerely believe that the leaders benefit financially from their activities. I was not shocked therefore when several headline readers asked me what compensation I was receiving from the Bessarabian Federation. I have a confession to make. Within the last few months I *have* received "compensation!"

During the first three years in which we sent packages to towns and individual Bessarabian Jews throughout Europe including Bessarabia, we could not know what the outcome would be. I did not know if any of them would be delivered although I felt that many would be; I did not know to whom they would be delivered or to what degree they would benefit our fellow Jews. Now however, the letters acknowledging receipt of our packages stream into our office by the hundreds— tear-stained letters blessing us for our efforts, heart-breaking letters thanking us over and over for the contents of our packages. Now that we are told our medical supplies have served to heal the wounded and comfort the pained—now that we have living evidence that our parcels of food and clothing were distributed to Jews by Jewish Committees in Bessarabia (through the persons of Mr. Feldman, Mrs. Gollergant, her daughter and others who lived in Bessarabia and have just arrived in the United States)—now that we know that our

Sol Serwitz

fellow Jews returning to Bessarabia find our help waiting—now that we know that there are 20,000 Jews in Kishinev alone—now that mail is being sent from Bessarabia to many of us in this country —now that we can read with our own eyes that our people abroad send heartfelt blessings to the members and the President of our Federation— now I can truly say, "Yes, I have been compensated . . . well compensated!"

In travelling the length and breadth of our wonderful country and through Canada, I have met so many people who know my father and my family in Kishinev and that they identify me as "Moishe's son" . . . I have been approached by a woman in Montreal who blessed me for the letters she received from her people. . . Total strangers have become my closest companion because of our mutual work in the Federation. . . THIS IS MY COMPENSATION.

I should like to take this opportunity to heartily thank my fellow officers and friends throughout the land who have also given so unselfishly of their time and energy and even health without any monetary compensation. I know they will not pause in their support of our work but will give it their renewed energy and interest. May our efforts bring some ray of sunshine and gladness to our brethren in all Europe, and may their blessings reach our friends here.

MESSAGE TO THE CONVENTION

GREETINGS, fellow delegates, friends of Bessarabian Jews everywhere, upon this Sixth Anniversary of our existence and this Second Annual Convention.

A single milestone separates us from chaos and confusion, and the tremendous task of constructive rehabilitation. We come to this Convention with very definite plans for the solution of our problems. It is the duty of the assembled delegates to participate in all of the business sessions of the Convention, so that they may intelligently report to their constituents, know what is expected of them and arrange to act accordingly. Active cooperation is invited so that our program as finally adopted will be representative in the true democratic sense. Digest carefully the reports and deliberations so that you may remember and repeat much of what we do and say.

Your supreme efforts will be enlisted in the Half Million Dollars Campaign. While the success of the campaign will belong to the friends of Bessarabian Jews everywhere, we must be prepared to shoulder the main burden.

We have not permitted any obstacles, regardless of their apparent magnitude, to deter us in our work. Now, more than ever before, are we determined to further the movement in behalf of Bessarabian landsleit. We will nurture its growth and we are ready to work and sacrifice to give aid and comfort. Six years have proved our cause a worthy one.

Our friends in Philadelphia have earned our ever-lasting friendship for the magnificence of their work. To them we extend heartfelt thanks for their efforts in behalf of the Convention.

We wish you all happiness and continued good health.

We salute you upon the advent of another successful Convention.

SOL SERWITZ, National President

ALFRED H. SCHAFFER
Convention Chairman (N. Y.)

LEON GARFIELD
Co-Chairman (N. Y.)

The BESSARABIAN JEW

PUBLISHED ON THE OCCASION OF THE

Second World Conference of Bessarabian Federations

FEBRUARY 22nd and 23rd IN PHILADELPHIA

MORRIS SHIFRIS, Editor

●

National Office
145 W. 41st STREET, NEW YORK 18, N. Y.
Telephone LAckawanna 4-5573

Year Book Committee

Harry Silverman, Chairman
Leon Garfield — Alfred Schaffer
David Seltzer — Alex Cohn
Morris Hyman, Philadelphia

Bessarabian Federation of American Jews, Inc.

NATIONAL OFFICE
145 WEST 41st STREET, NEW YORK 18, N. Y.
Tel.: LAckawanna 4-5573

☆

OUT-OF-TOWN AFFILIATED ORGANIZATIONS

BALTIMORE, MD.

Bessarabian Society of Baltimore
MRS. L. SALZMAN, Secretary
3701 Spaulding Ave., Baltimore, Md.

BOSTON, MASS.

Bessarabian Relief Society of Boston
MAX MILGRAM, Secretary
79 Nelson St., Dorchester, Mass.

CHICAGO, ILL.

Bessarabian Relief Society
I. FEINGLASS, Secretary
180 W. Washington St., Chicago, Ill.

DETROIT, MICH.

United Bessarabian Relief Society
H. RESNICK, Secretary
1617 Gladstone St., Detroit, Mich.

MONTREAL, CANADA

Federation of Bessarabian Jews
WILLIAM GITNICK, Secretary
5442 St. Urbain St., Montreal, Canada

PHILADELPHIA, PA.

United Bessarabian Relief Society
MRS. IDA STEIN, Secretary
1814 S. 5th St., Philadelphia, Pa.

PITTSBURGH, PA.

United Bessarabians of Pittsburgh
JACOB SEGALL, Secretary
5445 Jackson St., Pittsburgh, Pa.

SYRACUSE, N. Y.

Bessarabian Relief Society
S. FRIEDMAN, Secretary
615 Madison St., Syracuse, N. Y.

WASHINGTON, D. C.

United Bessarabian Relief Society
JACOB SCHWARTZ, Secretary
724 Quebec Place, N. W., Washington.

ARGENTINA, S. A.

Comite Pro Socorro a los Israelitas da Bessarabia
Paso 550, Buenos Aires, Argentina

Union Israelita de Bessarabia
Corrientes 3112
Buenos Aires, Argentina

BRAZIL, S. A.

Comite de Socorro aos Israelitas da Bessarabia
Rua Joaquim Palhares 595
Rio de Janeiro, Brazil

Comite de Socorro aos Iesraelitas da Bessarabia
Rua Jose Paulino 202 - Sob
Sao Paulo, Brazil

COLOMBIA, S. A.

Union Federal Hebrea
Calle 13
Cali, Colombia

PALESTINE

Federation of Bessarabian Jews
33 Lilienblum St.
Tel-Aviv, Palestine

PARIS

Les Originaires de Bessarabia
No. 9 Rue de Lagny
Paris 20, France

PERU

MRS. C. MUDRIC, Secretary
Petit-Thouars 1597
Lima, Peru

TRINIDAD, B. W. I.

36 Charlott St.
Port-of-Spain
Trinidad, B. W. I.

URUGUAY, S. A.

Centro Besarabien
Canelones 1136
Montevideo, Uruguay

MEMORIAL LIBRARY
HEBREW THEOLOGICAL COLLEGE
SKOKIE, ILLINOIS

אינהאלט

יאָר בוך, 1947 — רעדאקציע
דערגרייכונגען פון דער בעסאַראַביער פעדעראַציע — — — — — — — — — — משה שיפרים
בעסאַראַביער פּאַרבאַנד — א וויכטיקע אינסטיטוציע — — — — — — — — —לעאָן נאַרפינד
ניטאָ מער קיין תירוצים — איזידאָר ליפשיץ
הילף פּאַר אונזערע ברידער — י. קאַרן
דער חורבן אין בעסאַראַביע און די פּאַדערונג פון רעלּיף און רעהאַביליטאַציע — דוד סעלצער
לאָמיר זיך דורכשמועסן — מאָרים היימאָן
באַגריסונג — הרב משה ז. ברמן
באַגריסונג פון רעלּיף קאָמיטעט פון בעסאַראַביער אידן אין ארץ ישראל — — — — — —
די ארבעט פּאַר די בעסאַראַביער יתומים אין פראַנקרייך — — — — — — — — — א. בענדערער
צו מיינע בעסאַראַביער לאַנדסלייט — — — — — — — — — — — — — — — — — מאָקס בעלפּער
בעסאַראַביער פעדעראַציע מוז און דאַרף עקזיסטירן — — — — — — — — — הערי וואַרטען
צו די אָרגאַניזאַציעס וואָס זיינען גיט אָנגעשלאָסן אין דער פעדעראַציע — — מאָרים י. סיימאָן
צו דעם צוזאַמענפאָר פון דער בעסאַראַביער פעדעראַציע — — — — — — — הערי קאָווע־מאָן
באַגריסונג — טשאַרלס מאַסאַמער
די בעסאַראַביער רעלּיף סאָסייעטי אין סיראַקיוז — — — — — — — — — — — — — —
די בעסאַראַביער סאָסייעטי אין באָסטאָן — — — — — — — — — — — — — — הערי לאַנדמאָן
דער פּאַראייניקטער בעסאַראַביער רעלּיף אין דעטראָיט — — — — — — — — — הירש רעזניק
דער בעסאַראַביער פּאַרבאַנד אין קאַנאַדע — — — — — — — — — — — — — אהרן שוסטערמאָן
פילאַדעלפיער לאַנדסלייט האָבן זיך אלע מאל אינטערעסירט מיט בעסאַראַביע — דר. מ. האָפמאָן
דער רעלּיף קאָמיטעט פון בעסאַראַביער אידן אין ארץ ישראל — — — — — — — — —
בעסאַראַביער לאַנדסלייט אין מאַנטעווידעא, אורוגוואי — — — — — — — — — מ. שאַץ
דער בעסאַראַביער פּאַראיין אין בוענאָס איירעס, ארגענטינע — — — — — — — — —
בעסאַראַביער אידן אין פּערו טוען זייער חוב — — — — — — — — — — — — — — —
בעסאַראַביער הילפס פּאַראיין אין סאַן פּאולא, בראַזיל — — — — — — — — — — — —
די אידן אין טרינידאַד — מענדל שטראָסבערג
„בעלצער טרו פרענדס" — זינדל האקסנהאָרן
אונגענער רידזשאַנאל רעלּיף — — — — — — — — — — — — — — — — — — יוסף שוואַרץ
א יאָר ארבעט פון דער פרויען דיוויזיע — — — — — — — — — — — — — — דזשולּיע קאָהן
אן ענטפער צו די פראַגן שטעלּער — — — — — — — — — — — — — — — — — איזידאָר ווייצמאַן
בעסאַראַביע - פילאַדעלפיע — איידע סטיין
באַגריסונגען —
די טעטיגקייטן פון דער ברוקלינער דיוויזיע — — — — — — — — — — — — — — אסתר בוירן
פון א בעסאַראַביער צו בעסאַראַביער — — — — — — — — — — — — — — — — — דוד זאַראַף
א בריוול פון די לעוונטאַלס — — — — — — — — — — — — — — — — — — — באַגריסונג פון משה האַניקמאַן
די בעסאַראַביער אידן אין בראַנקס — — — — — — — — — — — — — — — — — — משה קופיט
בעסאַראַביער ברענטש 302 אידישער פאַלקס-אָרדן — — — — — — — — — — — — ראָזן שוואַרץ
דאַנק־בריוו פון בעסאַראַביער אידן פאַר דער הילף פון דער פעדעראַציע — — — — — — — —
לאַנדסמאַנשאַפט דערעקטאָרי, בילדער, אַנאַנסן, באַגריסונגען, נאָטיצן — — — — — — — —

★

CONTENTS

Message to the Convention
Human Interest and Compensation ..... Sol. Serwitz
The Executive Board at Work ..... Alfred H. Shaffer
As I See It ..... Jack Teitelbaum
Bessarabian Society of Baltimore ..... Mrs. Lawrence Saltzman
Message From ..... Captain S. Levin
New 5 Year Rehabilitation Plan for Bessarabia
Our Federation and Bessarabia Today ..... Alex Cohn
Greetings Womens Chapter, Washington